

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

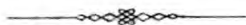
For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

36. زِ حَافِظَانِ جَهَانَ كَسِ چو بِنْدَه جَمْعِ نَكْرَه
 37. لَطَائِفِ حِكْمِي بَا نِكَاتِ قُرْآنِي. 36
 37. هَزَارِ سَالِ بَقَا بَخْشَدَتِ مَدَائِحِ مَنْ؛
 38. چُنِينِ مَتَاعِ نَفِيسِي بَچُونِ تَوِ آرْزَانِي. 37
 38. سَخْنِ دَرَازِ كَشِيدَم، وَ لِي اُمِيدَم هَسْت،
 39. كِه دَيِلِ عَفْوِ بَرِ اَيْنِ مَاجِرَا بِيُوشَانِي. 38
 39. هَمِيشَه تَا بَبَهَارَانِ صَبَا بَصَفْحَه بَاغِ
 40. هَزَارِ نَقْشِ نِكَارِدِ زِ خَطِّ رِيْجَانِي، 39
 40. بَبَاغِ مُلْكِ زِ شَاخِ اَمَلِ بَعْمَرِ دَرَازِ
 40. شَكُفْتَه بَادِ كُلِّ دَوْلَتِ بَآسَانِي. 40

26. کِه: تَنگِ دِل چِه نِشینی ز پَرده بیرون آی،
 ۲۹ کِه دَر خُمست شَرابی چو لَعَلِ رَمانی.
27. مَکَن کِه مِی نَخوری بَر جَمالِ کُلِ یِک ماه،
 ۲۷ کِه باز ماهِ دِگَر می خَوری پَشیمانی.
28. بَشکَرِ نُهَمِت تَکفیر کَز مِیان بَر خاست،
 ۲۸ بِکوش کَز کُل و مُد دادِ عَیش بَستانی.
29. جَفا نِه شیوَه دینِ پَروران بُوَد حاشا،
 ۲۹ هَمه کَرامت و لُطفست شُرعِ یَزَدانی.
30. رُموزِ سِرِّ اَنَا اَلْحَقِّ چِه داند آن غافل،
 ۳۰ کِه مُتَجَدِب نَشُد از جَدبهایِ سُبْحانی.
31. دَرونِ پَردهء کُلِ غُنچه بین، کِه می سازد
 ۳۱ زِ بَهرِ دیدَهء خَصَم تو لَعَلِ پَیکانی.
32. طَرَبَسرایِ وَزیرِست، ساقِیا مَکذار،
 ۳۲ کِه عَیْرِ جامِ مِی آجَا کُند کُراَجانی.
33. تو بودی ای دَمِ صُبْحِ اُمید کَز سَرِ مَهر
 ۳۳ بَر آمدی، و سَرِ اَمَدِ شَبانِ ظَلْمانی.
34. شَنِیده ام کِه زِ مَن یاد می کُنی گَه گاه،
 ۳۴ وَلی بَکَجَلِیسِ خَاصِ خَودَم نَمی خوانی.
35. طَلَبِ نَمی کُنی از مَن سُخُن، جَفا اینست،
 ۳۵ وَگَر نِه با تو چِه بَحَثست دَر سُخُنَدانی.

16. توئی که صورتِ جسمِ ترا هیولی نیست،
 ۱۹ ز جوهرِ ملکی در لباسِ انسانی.
17. کدام پایهء تعظیم نصب باید کرد،
 ۱۷ که در مسالیکِ فکرت نه برتر از آنی.
18. درونِ خلوتِ کربیبانِ عالمِ قدس
 ۱۸ صریرِ کِلکِ تو باشد سماعِ روحانی.
19. ترا رسد شکرآویزِ خواجگی، گز جود
 ۱۹ دو آستینِ بکریمانِ عالمِ آفشانی.
20. سوابقِ کرمت را چه گونه شرح کنیم
 ۲۰ تبارکِ الله از آن کارسازِ رحمانی.
21. صواعقِ سخطت را بیان چه گونه کنیم
 ۲۱ نعوذُ بالله از آن فتنهایِ طوفانی.
22. کُنونِ که شاهدِ گُل شد بجمله‌گاهِ چمن،
 ۲۲ جز از نسیمِ صبا نیست همدَمِ جانی؛
23. شقائق از پیِ سلطانِ گُل بسازد باز
 ۲۳ بدستِ بادِ صبا کِلهایِ نُعبانی؛
24. بدان رسید ز سغی نسیمِ بادِ بهار،
 ۲۴ که لاف می زند از لطفِ روحِ حیوانی؛
25. سحرگه‌هم چه خوش آمد، که بلبلی گُلبانگ
 ۲۵ بغنچه می زد و می گفت در سُخنرانی؛

6. بِيَارِ بَادَهٗ رَنْكَيْنِ، كَيْه صَدِّ حِكَايَتِ خَاصِ
 ۶ بِيْغُوِيْمِ وَ نَكْنَمِ رَخْنَهٗ دَرِ مُسْلِمَانِي.
7. بَخَاكِ پَيَايِ صَبُوْحِيْ كُنَانِ، كَيْه تَا مَنِ مَسْتِ
 ۷ بَكُوِي مَيِّكْدَهٗ اِسْتَادَهٗ اَمِ بَدْرُبَانِي،
8. بَهِيْجِ زَاهِدِ ظَاهِرِ پَرَسْتِ نَكْدَشْتَمِ،
 ۸ كَيْه زِيْرِ خِرْقَهٗ نَهٗ زَنَارِ دَاشْتِ پِنَهَانِي.
9. بِنَامِ طُرَّهٗ دِلْبِنْدِ خُوِيْشِ خَيْرِيْ كُنِ،
 ۹ كَيْه تَا خُدَاتِ نِكَّهٗ دَارْدِ اَزِ پَرِيْشَانِي.
10. مَكِّيْرِ چَشْمِ عِنَايَتِ زِ حَالِ حَافِظِ بَازِ،
 ۱۰ وَ تَرِ نَهٗ حَالِ بِيْغُوِيْمِ بَا صَفِ ثَانِي،
11. وَ زِيْرِ شَاهِ نِشَانِ خَوَا جَهٗ زَمِيْنِ وَ زَمَانِ،
 ۱۱ كَيْه خُرْمَسْتِ بَدُو حَالِ اِنْسِي وَ جَانِي،
12. قِيَا مِ دَوْلَتِ وَ دِيْنِي مُحَمَّدُ بِنُ عَلِي،
 ۱۲ كَيْه مِي دُرْخَشْدَشِ اَزِ چِهْرَهٗ فَرِ يَزْدَانِي.
13. زَهِي حَمِيْدَهٗ خِصَالِي، كَيْه گَاهِ فِكْرِ صَوَابِ
 ۱۳ تُرَا رَسَدِ، كَيْه كُنِي دَعْوِيءِ جَهَانْبَانِي.
14. طِرَا زِ دَوْلَتِ بَاقِي تُرَا هَمِي زِيْبَدِ،
 ۱۴ كَيْه هِمَّتَتِ نَبَرَدِ نَامِ عَالَمِ فَانِي.
15. اَكْر نَهٗ گَنْجِ عَطَايِ تُو دَسْتَكِّيْرِ شُوْدِ،
 ۱۵ هَمَهٗ بَسِيْطِ زَمِيْنِ رُو نِيْهَدِ بَوْبِرَانِي.

37. داده فلک عنان ارادت بدست تو،
 ۳۷ یعنی که: من کیم بمراد خودم بران؛
38. گر کوششیت افتد، بر داده ام بتیر،
 ۳۸ وز بخششیت باید، زر داده ام بکان؛
39. خصمت نجاست، در کف پای خودش فکن.
 ۳۹ یار تو کیست بر سر و چشم منش نشان.
40. هم کام من بخدمت تو گشت منتظم،
 ۴۰ هم نام من بیدختت تو گشت جاودان.

692. (2.)

بحر هجئت -- ، -- ، -- ، -- ، --

1. ز دلبری نتوان لای زد باسانی،
 ۱ هزار نکته در این کار هست تا دانی.
2. بجز شکردهنی مایهاست خوبی را
 ۲ بخاتمی نتوان زد دم سلیمانی.
3. هزار سلطنت دلبری بدان نرسد،
 ۳ که در دلی بهتر خویش را بکنجانی.
4. چه گردها که بر انگیختی ز هستی من؛
 ۴ مباد خسته سمندت که تیز می رانی.
5. بهمینشینی رندان سری فرود آور،
 ۵ که گنجهاست در این بی سری و سامانی.

27. بَعْدَ از کِیَانِ بَمَلِكِ سُلَیْمَانَ نِیَافَتِ کَسِ
 ۲۷ این ساز و این خَزینَه و این لَشکَرِ گِرَانِ.
28. بُوْدِی دَرُوْنِ کُلُشَنِ، و از پُرْدِلَانِ تُو
 ۲۸ دَرِ هِنْدِ بُوْدِ غُلْغُلِ و دَرِ زَنْکِ بُدِ فِغَانِ.
29. دَرِ دَشْتِ رُوْمِ حَیْمَه زَدِی، و غِرِیوِ کُوسِ
 ۲۹ تا دَشْتِ هِنْدِ رَفْتِ و بِيَابَانِ سِیْسْتَانِ.
30. تَا قَصْرِ زَرْدِ سَاخْتَه، لَرَزَه اَوْفَتَادِ
 ۳۰ دَرِ قَصْرَهَائِ قَیْصَرِ و دَرِ خَانَهَائِ خَانِ.
31. اَنْ کِیْسْتِ، تَا بَمَلِكِ کُنْدِ بَا تُو هَمْسَرِی
 ۳۱ از مِصْرِ تَا بَرُوْمِ و زِ چِینِ تَا بَقِیْرَوَانِ.
32. سَالِ دِگَرِ زِ قَیْصَرَتِ آرَنْدِ تَاجِ سَرِ،
 ۳۲ و زِ چِینَتِ آوَرَنْدِ بَدَرُگَه خَرَاچِ خَانِ.
33. تُو شَاکِرِی زِ خَالِقِ و خَلْقِ از تُو شَاکِرُنْدِ،
 ۳۳ تُو شَادَمَانِ بَدَوَلْتِ و خَلْقِ از تُو شَادَمَانِ.
34. اَیْنِکِ بَطْرَفِ کُلُشَنِ و بُسْتَانِ هَمِی رَوِی
 ۳۴ بَا بَنَدِگَانِ سَمَنْدِ سَعَادَتِ بَزِیْرِ رَانِ.
35. اَی مَلْهَمِی، کِه از صَفِ کَرُوْبِیَانِ قُدْسِ
 ۳۵ فِیضِی رَسَدِ بَخَاطِرِ پَاکَتِ زَمَانِ زَمَانِ.
36. اَی اَشْکَارِ پِیْشِ دِلْتِ هَرْچِه کَرْدِگَارِ
 ۳۶ دَارَدِ هَمِی بَپَرْدَه غَیْبِ اَنْدَرُوْنِ نِهَانِ.

17. دَسْتِ تَرَا بَابِرِ كِه يَارَدِ شَبِيه كَرْد.
18. با پایِه جَلالِ تو اَفلاكِ پايِمالِ،
19. و ز بَخَرِ جودِ دَسْتِ تو دَر دَهَرِ داسْتانِ.
20. بَرِ چَرخِ عِلْمِ مِهْرِي و بَرِ فَرْقِ عَقْلِ تاجِ،
21. دَرِ چَشْمِ فَضْلِ نوري و دَرِ جِسْمِ مُلكِ جانِ.
22. عِلْمِ از تو با كَرامَتِ و عَقْلِ از تو با فُروغِ،
23. شَرعِ از تو دَرِ حِمَايَتِ و دِينِ از تو دَرِ اَمانِ.
24. اِي حُسْرُو مَنِيعِ جَنابِ و رَفِيحِ قَدْرِ،
25. وِي دَاوَرِ عَدِيمِ مِثالِ و عَظِيمِ شانِ،
26. اِي اَفْتابِ مُلكِ كِه دَرِ جَنبِ هِمَّتِ
27. چوَن دَرّه حَقِيرِ بُوَد كُنْجِ شايِگانِ،
28. دَرِ جَنبِ بَخَرِ جودِ تو از قَطْرَه كَمْتَرَسْت
29. صَد كُنْجِ شايِگانِ، كِه بِبَخْشِي بَرايِگانِ.
30. عِصْمَتِ نِهْفَتِه زُخِ بَسَرِا پَرْدَه ات مُقِيمِ،
31. دَوْلَتِ نِهاده رَخْتِ بَقا زِيَرِ كُنْدَه لانِ.
32. كَرْدونِ بَرايِ خَيْبَه خورْشيدِ فَلَكَه ات
33. از كوه و اَبَرِ ساخته نازيرِ و سايبانِ؛
34. وِينِ اَطْلَسِ مُنْقَشِ نِه تويِ زَرْنِگارِ
35. چَتَرِ بَلَنْدِ بَرِ سَرِ خَرْگَاهِ خويشِ دانِ.

7. ماهی که شد بَطْلَعَتْش اَفْرُوخْتَه زَمین،
 7 شاهی که شد بَهْمَتْش اَفْرَاخْتَه زَمَان.
 8. سیمُرغِ وَهَم را نَبُود قُوتِ عُرُوجِ،
 8 اَنجَاکِه بازِ هِبَّتِ او سازَد اَشیَان.
 9. حُکْمَش رَوَان چو بادِ بَاطْرَافِ بَرِّ و بَحْرِ،
 9 مِهْرَش نِهَان چو روحِ دَر اَعْضَايِ اِنْسِ و جَان.
 10. ای صَوْرَتِ تُو مُلْکِ جَمَالِ وُ جَمَالِ مُلْکِ،
 10 وَی طَلَعَتْ تُو جَانِ جَهَانِ وُ جَهَانِ جَان.
 11. تَحْتِ تُو رَشْکِ مِسْنَدِ جَمَشیدِ و کِیْقَبَادِ،
 11 تاجِ تُو غَبْنِ اَفْسَرِ دَارَا وُ اَرْدَوَان.
 12. گَر دَر خِیَالِ چَرخِ فُتَدِ عَکْسِ تِیغِ تُو،
 12 از یَکدِ گَر جُدا فُتَدِ اَجْزَايِ تَوَامَان.
 13. تُو اَفْتَابِ مُلْکِ، و هَر جَاکِه مِی رُوی
 13 چُون سایِه از قَفَايِ تُو دَوْلَتِ بُوَد دَوَان.
 14. اَرکانِ نَپَرُوْرَدِ چُو تُو گُوْهَرِ بَهِیجِ قَرْنِ،
 14 گَرْدُونِ نِیَاوَرَدِ چُو تُو اَخْتَرِ بَصَدِ قِرَان.
 15. بی طَلَعَتْ تُو جَانِ نَگِرَايِدِ بَکَالْبَدِ،
 15 بی نِعْمَتِ تُو مَغْزِ نَبِنْدَدِ دَر اَسْتُخْوَان.
 16. هَر دَانِشِی کِه دَر دِلِ دَفْتَرِ نِیَاْمَدَسْتِ،
 16 دَارَدِ جَوَابِ خَاْمَهءِ تُو بَرِ سَرِ زَبَان.

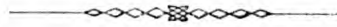
E. قصائد

691. (1.)

بحر مضارع - - - - -
- - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -
- - - - - , - - - - - ,

1. شُد عَرَصَه زَمِينِ چو بِسَاطِ اَرَمِ جَوَانِ
- از پَرْتَرِ سَعَادَتِ شَاهِ جَهَانِ سِتَانِ، ۱
2. خَاقَانِ شَرَقِ و غَرَقِ، كِه دَر شَرَقِ و غَرَقِ اوست
3. صَاحِبِ قِرَانِ و خُسَرِ و شَاهِ خُدَايِ كَانِ، ۲
- خَوَرَشِيْدِ مُلْكِ پَرَوَرِ و سُلْطَانِ دَا دَنُگَرِ،
3. دَارايِ دَا دَنُگَسْتَرِ و كِسْرِيءِ كِي نِشَانِ، ۳
4. سُلْطَانِ نِشَانِ عَرَصَهءِ اِقْلِيمِ سَلْطَنَتِ،
4. بِالانِشِينِ مِسْنَدِ اَيْوَانِ كُنِ فَكَانِ، ۴
5. اَعْظَمِ جَلَالِ دُنْيِي و دِينِ، اَن كِه رَفْعَتَشِ
5. دَا رَدِ هَمِيْشَه تَوَسْنِ اَيَّامِ زِيَرِ رَانِ، ۵
6. دَارايِ دَهْرِ شَاهِ شُجَاعِ اَفْتَابِ مُلْكِ
6. خَاقَانِ كَامْكَارِ و شَهْنِشَاهِ نَوَجَوَانِ. ۶

10. هیچ کس را نیست زین منزل گزیر
 از گدا و شاه و از برنا و پیر.^{۱۰}
11. ای که بر ما بگذری دامن کشان،
 حافظ الکمدی همی خواهد بخوان.^{۱۱}

690. (6.)

بجر رمل

1. هَر كِه آمَد دَر جِهَان پُر زِ شُور
- 1 عاقِبَتِ مِی بایَدَش رَفْتَن بَكُور.
2. دَر رَه عُقْباسَت دُنیا چُون پُلی
- 2 بی بَقا جایی و ویران مَنزلی.
3. دِل مَنه بَر این پُل پُر تَرَس و بيم،
- 3 بَر كِ رَه ساز و مَشَو اِيجا مُقيم.
4. نَزَدِ اَهْلِ مَعْنی این کاخِ سِپَنج
- 4 هَسْت چُون ویرانَه خالی زِ كُنْج.
5. راستی دَر حَقِيقَتِ سُنْتَه اَنَد
- 5 عارِفان، كین خانَه را خان كُفْتَه اَنَد؛
6. خان اِقامتِ را نَشایَد، دَر كُذَر،
- 6 این جِهان با كَس نمانَد، دَر كُذَر.
7. دور باش از دوستی، مال و جاه،
- 7 زان كِه مالتِ مار و جاهتِ هَسْت چاه.
8. مَن كِرْفَتَم خُود تَوئی بَهْرَام كُور،
- 8 خواهی اُفتاد اَخِر اَنَدَر دامِ كُور.
9. كَر نَه كُورِی، كُور مِی بَين، كُفْتَمْت؛
- 9 يَك زَمَان بی كار مَنشِين، كُفْتَمْت.

3. تو با رویش ز حُسنِ ای کُل مَزَن لاف،
۳. که زَرْدوزی نَداند بـوَرِیاباف.
4. مَنازِ ای سَرُو با بالایش از قَد،
۴. که با قَدش یَقین می اُفتی از حـد.
5. بیا ساقی، که آیام بَهـارَسـت،
۵. بَرَعْم او که او پَرهیزگارَسـت.
6. شَرابِ اَرغوانی با غوانی
۶. هَمی خور تا تُوانی می تُوانی؛
7. مَدِه دَر گُوش رَه پَندِ اَدیبان؛
۷. چِه پَندشان، چِه آوازِ خَطیبان.
8. هَمین می گُویَدَت دَر باغِ بُلُبل
۸. که: جام از کَف مَنِه دَر مَوسِم کُل.
9. غَنیمَت دان وصالِ کُل غَنیمَت،
۹. بَمی خَورَدَن مُصَمِّم کُن عَزیمَت.
10. مَشُو غافل، که فُرَصَت می شَود فَوْت،
۱۰. دَمادَم وَقتِ عِشَرَت می شَود فَوْت.
11. ز حَافِظِ گُوش کُن این پَندِ یَکدَم:
۱۱. هَمی زَن جامِ مَی وَآلَلَهُ اَعْلَم.

44. یَکِی رَا قَلَمَ زَن کُنَد رُوژگار،
 یَکِی رَا دِهَد تِیغ دَر رُوژگار. ۴۴

688. (4.)

بحر خفیف ---، ---، ---

1. سَک بَر آن آدَمی شَرَف دَارَد،
- 1 کِه دِل دُوسْتان بِیَازارَد،
2. این شُخَن رَا حَقِیْقَتی بَایَد،
- 2 تا مَعانی بَدِل فِرود آید،
3. کادَمی با تو دَسْت دَر مَطْعوم،
- 3 سَک زِ بیرون بَر آسْتان مَحْرُوم.
4. حَیْف باشَد کِه سَک وَا دَارَد،
- 4 وادَمی دُشَمَنی رَوا دَارَد.

689. (5.)

بحر هزج ---، ---، ---

1. آیَا رِیحَ آلْصَبَا قَلْبِی کَتِیْبُ،
- 1 مَشامی مِمن بَحْرُکِ یَسْتَطِیْبُ؛
2. کُذاری کُن سَحْرَ بَر طَرَفِ کُلْزار،
- 2 بَسْرُو وُکُلْ زِ ما پَیغامِ بَکْزار؛

34. رَوَانِ بُزْرُثَانِ زِ خَوْدِ شَادِ كُنْ،
 34 زِ پَرُوِيْزِ وَ اَزِ بَارَبَدِ يَادِ كُنْ.
35. سَرِ فِتْنَهٗ دَارَدِ دِگَرِ رُوْزْگَارِ،
 35 مَن وَ مَسْتِي وَ فِتْنَهٗ چَشْمِ يَارِ.
36. دَرِ اَيْنِ خَوْنِ فِشَانِ عَرَصَهٗ رُسْتَخِيْزِ،
 36 تُو خَوْنِ صَرَاْحِي وَ سَاغَرِ پِرِيْزِ.
37. هَمِي بِيْنَمِ اَزِ دَوْرِ كَرْدُوْنِ شِكْفَتِ،
 37 نَدَانَمِ كِرَا خَاكِ خَوَاهَدِ كِرْفَتِ.
38. فِرِيْبِ جَهَانَ قِصَّهٗ رُوْشَنَسْتِ،
 38 بِيْنِ نَا چِه زَايِدِ شَبِ اَيْسْتَنَسْتِ.
39. بِيَا، دَرِ جَهَانَ دِلِ مَنِهٗ زِيْنَهَارِ،
 39 كَسِي بَرِ سَرِ پُلِ نَدَارَدِ قَرَارِ.
40. هَمَانَ مَنْرِلَسْتِ اَيْنِ جَهَانَ خَرَابِ،
 40 كِه دِيْدَسْتِ اَيْوَانَ اَفْرَايِيَابِ.
41. هَمَانَ مَنْرِلَسْتِ اَيْنِ بِيَايَانِ دَوْرِ،
 41 كِه كُْمِ شُدِ دَرِ اُو لَشْكِرِ سَلْمِ وَ تُوْرِ.
42. كُجَا رَايِ پِيْرَانِ لَشْكِرْ كَشَشِ،
 42 كُجَا شِيْدَهٗ تَرْكِ خَنْجَرْ كَشَشِ.
43. نِهٖ تَنَهَا شُدِ اَيْوَانَ وَ قِصْرَشِ بَبَادِ،
 43 كِه كَسِ دَخْمَهٗ اَشِ هَمِ نَدَارَدِ بِيَاَدِ.

24. چو غم لشکر آرد، بیارا صفی
 ۲۴ بَچَنگَ وُ رُبَابی و نای و دَفی.
25. مُغَنّی تو سِرِّ مَرَا مَحْرَمی،
 ۲۵ زَمَانی بَنی زَن دَم هَمْدَمی.
26. بَمّی دور کُن از دِلت کُر غَمیست،
 ۲۶ دَمی دَر نَتّی زَن، کِه عَالَم دَمیست.
27. مُغَنّی نُجائی بِزَن بَرَبَطی،
 ۲۷ بیا ساقی، از باده پُر کُن بَطی،
28. کِه باهم نِسینیم و عِشی کُنیم،
 ۲۸ دَمی خُوش بَر آریم و طِیشی کُنیم.
29. مُغَنّی زِ أَشْعَارِ مَن یَک غَزَل
 ۲۹ بَاهَنگِ چَنگِ آوَر اَندَر عَمَل،
30. کِه تا وَجَد را کازسازی کُنم،
 ۳۰ بَرَقَص آیم و خِرَقَه بازی کُنم.
31. بَمّستی تُووان دُرّ اَسرار سَفْت،
 ۳۱ کِه دَر بِيخودی راز نَتتُووان نِهْفَت.
32. مُغَنّی مَلولَم، دوتائی بِزَن،
 ۳۲ بَیْکَتائی، او سِه تائی بِزَن.
33. مُغَنّی بِساز این نَوَاتین سُرود،
 ۳۳ بَگُو با حَریفان بَاواز رود،

14. هَمَان بِيه كِه خُونَم بَجُوش آوَرِي ،
 ۱۴ دَمِي چَنُك رَا دَر خُرُوش آوَرِي .
15. مُغَنِّي بِيَا ، عود بَر سَاز كُن ،
 ۱۵ نَوَائِيِن نَوَائِي نَو آغَاز كُن ؛
16. بِيَك نَفْعَه دَرُود مَرَا چَاره سَاز ،
 ۱۶ دِلَم نِيَز چُون خِرَقَه صَد پَاره سَاز .
17. مُغَنِّي چِه بَاشَد ، كِه لُطْفِي كُنِي ،
 ۱۷ ز نِي بَازَم آتِش بَدِل اَفَكُنِي ،
18. بِيرون آري از فِكِرِ خُود يَكْدَمَم ،
 ۱۸ بَهَم بَر زَنِي خَانِمَان غَمَم .
19. مُغَنِّي جُجَائِي نَوَائِي بِيَزَن ،
 ۱۹ بَمَا بِيَنوَايَان صَلَائِي بِيَزَن .
20. چُو خَوَاهَد شُدَن عَالَم از مَا تَهِي ،
 ۲۰ گَدَائِي بَسِي بِيه كِه شَاهَنشَهِي .
21. مُغَنِّي بِيَكُو قَوْل و بَرْدَار سَاز ،
 ۲۱ كِه بِيچَارَكَان رَا تَوْتِي چَاره سَاز ؛
22. تُو بِيَنمَای رَاهِ عِرَاقَم بَرُود ،
 ۲۲ كِه بِيَنمَایِم از دِيده مَن زِنْدَه رُود .
23. مُغَنِّي بِيَا بِيَشَنو و كَار بَنَد
 ۲۳ ز قَوْل مَن اِيِن پَنَدِ دَانَاپَسَنَد ؛

4. كِه بَارِ غَمِّ بَرِ زَمِينِ دُوخْتِ پاي،
- ۴ بَصْرِبِ اَصُولَمِ بَرِ اَوْرِ زِ جاي.
5. مُغْتَيِ از آن پَرْدِه نَقْشِي بِيَارِ،
- ۵ بِيِينِ تا چِه كُفْتِ از حَرَمِ پَرْدِه دَارِ.
6. چُنَانِ بَرِ كَشِ اَوَازِ خُنْيَاكُورِي،
- ۶ كِه نَاهِيْدِ چَنْكِي بَرَقْصِ اَوْرِي.
7. مُغْتَيِ دَفِ وَ چَنْكِ را سَازِ دِه،
- ۷ بِيَارَانِ خَوْش نَغْمِه اَوَازِ دِه.
8. رَهِي زَن، كِه صَوْفِي بَحَالْتِ رَوْدِ،
- ۸ وَصَالَشِ بَمَسْتِي حَرَالْتِ رَوْدِ.
9. مُغْتَيِ بِيَزَنِ چَنْكِ دَرِ اَرغَنُونِ،
- ۹ بِيَزِ از دِلَمِ فِكْرِ دُنْيَايِ دُونِ،
10. مَكْرِ خَاطِرَمِ يَابَدِ آسَايشِي،
- ۱۰ چِرِ نَبُوْدِ زِ غَمِ بَا وَيِ آلايشِي.
11. مُغْتَيِ بِيَا، بَا مَنْتِ جَنْكِ نِيَسْتِ،
- ۱۱ كَفِي بَرِ دَفِي نِه، كَرْتِ چَنْكِ نِيَسْتِ؛
12. شَنِيدَمِ كِه چِرُونِ مِي رَسَانَدِ كُرُنْدِ،
- ۱۲ خُرُوشِيْدَنِ دَفِ بُوْدِ سَوْدَمَنْدِ.
13. مُغْتَيِ كُجَائِي كِه وَقْتِ كُكَلَسْتِ،
- ۱۳ زِ بُلْبُلِ چَمْنِهَا پُرِ از غُلْغُلَسْتِ؛

134. زِ نَظْمِ نِظَامِي، كِه چَرَحِ كُهْنِ
 134 نَدَارَدِ چو او هِيچِ زِيبَا سَخْنِ،
135. بِيَارَمِ بَتَضْمِينِ سِه بَيْتِ مَتِينِ،
 135 كِه نَزْدِ حِرْدِ يِه زِ دَرِّ نَمِينِ:
136. از آن بِيَشْتَرِ كَاوَرِي دَرِ صَمِيرِ
 136 وِلَايَتِ سِتَانِ بَاشِ وِ آفَاقِ كُيَرِ:
137. زَمَانِ تَا زَمَانِ از سِپَهَرِ بَلَنْدِ
 137 بَفْتَنِجِ دِگَرِ بَاشِ فِيرُوزَمَنْدِ:
138. از آن مِي، كِه جَانِ دَاوَرِي هُوشِ دَادِ،
 138 مَرَا شَرَبَتِ وُ شَاهِ رَا نُوشِ بَادِ.

687. (3.)

مغنی نامه

بحر متقارب - - - - -

1. مُغْنِي مُجَائِي. بَكُلْبَانْكِ رُودِ
- 1 بِيَادِ آوَرِ آن خُسْرَوَانِي سُرُودِ،
2. بَمَسْتَانِ نَوِيدِ سُرُودِي فِرْسْتِ،
- 2 بِيَارَانِ رَفْتَه دُرُودِي فِرْسْتِ.
3. مُغْنِي نَوَايِ طَرَبِ سَازِ كُنِ،
- 3 بَقُولِ وُ غَزَلِ قِصَه آغَازِ كُنِ،

124. بَمَنْصُورِيَّتِ شُدْ دَرِ آفَاقِ نَامِ،
 ۱۲۴ كِه مَنصُورِ بُوْدِي بَرِ اَعْدَا مُدَامِ.
125. فَرِيدُونِ شُكُوهِی دَرِ اَيُّوَانِ بَرِّمِ،
 ۱۲۵ تَهْمَتِنِ نَبَرْدِي بَمَيِّدَانِ رَزْمِ.
126. فَلَكِ رَا كُتْهَرِ دَرِ صَدَفِ چُونِ تُو نِيستِ،
 ۱۲۶ فَرِيدُونِ وَ جَمِ رَا خَلْفِ چُونِ تُو نِيستِ.
127. نِه تَنهَا خَرَاجَتِ دِهَنْدِ ازِ فِرَنْكِ،
 ۱۲۷ كِه مَهْرَاجِ بَاجَتِ فِرِسْتَدِ زِ رَنْكِ.
128. اَكْرَ تَرْكِ وَ هِنْدَسْتِ وَ تَرِ رُومِ وَ چِينِ،
 ۱۲۸ چُو جَمِ جُمْلَه دَارِي بَرِزِيرِ نِكِينِ.
129. زُحَلِ كَمْتَرِينِ هِنْدُوِيَّتِ دَرِ رَوَاقِ،
 ۱۲۹ سِيْهَرَتِ غُلَامِي مُرْصَعِ نِطَاقِ.
130. هُبَائِيستِ چَتَرَتِ هُمَايُونِ اَثَرِ،
 ۱۳۰ كِه دَارَدِ بَسِيْطِ رَمِيْنِ زِيْرِ پَرِ.
131. سِكَندَرِ صِفَتِ رُومِ تا چِينِ تَرِاسْتِ،
 ۱۳۱ كَرِ او دَاشْتِ اَثِيْنَه، اَثِيْنِ تَرِاسْتِ.
132. بَبَجَايِ سِكَندَرِ بِيْمَانِ سَالْهَا،
 ۱۳۲ بَدَانَادِي كَشْفِ كُنِ حَالْهَا.
133. چُو دَرِيَايِ وَصَفَتِ نَدَارَدِ كِنَارِ،
 ۱۳۳ مَدِيحَتِ كُنْمِ بَرِ دُعَا اِخْتِصَارِ.

114. جَهَانْدَار و دینِ پَرُور و دادِ نَگر،
 114 کَزو تَحْتِ کَمی گَشْت با زِیب و فَر.
115. چِه گویم، دِهَم شَرَحِ آثَارِ او؛
 115 کِه عَقَلَسْت حَیْران دَرِ اَطْوَارِ او.
116. چو قَدَرِ وی از حَدِّ وَصَفَسْت بَیْش،
 116 سَرِ اَنْدازَم از عَجْز و تَشْویرِ پَیْش،
117. بَرِ اَرَمِ بَاخْلاصِ دَسْتِ دُعَا،
 117 کُنَم رُوی دَرِ حَضْرَتِ کِبْرِیَا،
118. کِه: یا رَبِّ بَاآلا و نَعْمایِ تو،
 118 بَأَسْرارِ اَسْمایِ حَسَنایِ تو،
119. بَحَقِّ کَلامَتِ کِه اَمَدِ قَدِیم،
 119 بَحَقِّ رَسولِ وُ بَخْلِقِ عَظِیم،
120. کِه شاهِ جَهانِ بادِ فِیرِوزِ بَخْتِ
 120 بَأِئْبالِشِ اَراسْتَه تاجِ و تَحْتِ.
121. زَمینِ تا بُوَدِ مَظْهَرِ عَدْلِ و جَوْر،
 121 فَلَکِ تا بُوَدِ مَرْتَعِ جَدیِ و ثَوْر،
122. خَدِیرِ جَهانِ شاهِ مَنصُورِ باد،
 122 غُبارِ غَمِ از خاطِرِشِ دُورِ باد.
123. بَحْمَدِ اَللَّهِ اِی حُسْرُو جَمِ نِکین،
 123 شُجاعیِ بَمَیْدانِ دُنْیا و دین.

404. بَدِده سَاقِی آن تَلَحِّ شیرین گُوار،
 ۱۰۴ کِه شیرین بُود بادِه از دَسْتِ یار،
405. کِه دارا کِه دارایِ آفاق بود
 ۱۰۵ بَدارَنَدگی دَر جَهان طاق بود؛
406. بَدَسْتِ أَجَلِ این فَلَکِ دَر رُبود،
 ۱۰۶ کِه پِنداری هَرگِز دَر این جا نَبود.
407. بِیا سَاقِی از مَن بِرَوِ پیش شاه،
 ۱۰۷ بَگُو این نُحْن: کای شَه جَم کُلاه،
408. دِلِ بِنَوایانِ مِسکینِ بِجوی،
 ۱۰۸ پَس آن گَناه جَامِ جَهانِ بِنِینِ بِجوی.
409. غَمِ این جَهان را، کَزو نِیست نَفَع،
 ۱۰۹ بَمی می تُوآن کَرَدَن از خویش دَفَع
410. بَاقِبالِ دارایِ دَیْهِمِ و نَحْت،
 ۱۱۰ بِهین میوَهٗ خُسروانیِ دِرَخْت،
411. خِدیوِ رَمینِ پادشاهِ رَمان
 ۱۱۱ مَه بُرْجِ دَوْلَتِ شَه کَامران،
412. کِه تَمکینِ آوَرَنگیِ شاهی از اوست،
 ۱۱۲ تَن آسانیِ مُرَغِ و ماهی از اوست؛
413. فُروغِ دِلِ و دِیدَهٗ مُقِبِلان،
 ۱۱۳ وَلی نِعَمَتِ جُمَلَهٗ صَاحِبِ دِلان؛

94. بِرَوِّ تَرَكِ اَيْنِ دَارِ شَشِ دَرِ بِيْكَوِي،
 94. بِيَا دَسْتِ از اَيْنِ مَارِ نُهَسَرِ بِيْشُوِي.
95. سَرُ وُ زَرِ دَرِ اَيْنِ رَهْ رَوَّانِ بَرِ فِشَانِ،
 95. وَرِ از رَهْرَوَّانِي، رَوَّانِ بَرِ فِشَانِ.
96. رَوَّانِ شَوُّ رَوَّانِ سَوِي دَارُ الْبَقَا،
 96. فَنَا دَانَ هَمَهْ شَيْ بِيْغِيْرُ خُدا.
97. بِيْدَهْ سَاقِي اَنْ گُوْهَرِ رُوْحِ بَخْشِ،
 97. دَوَّايِ دِلِ رِيْشِ مَجْرُوْحِ بَخْشِ؛
98. كِهْ دَوْرَانِ چَوِ جَامِ از كَفِ جَمِ رُبُوْدِ،
 98. اَكْرَ عَالَمِيْ بَاشَدَشِ، زَانِ چِهْ سَوُوْدِ.
99. بِيْدَهْ سَاقِي اَنْ اَبِ اَفْسُرْدَهْ رَا،
 99. بَمِيْ زِنْدَهْ سَازِ اَيْنِ دِلِ مُرْدَهْ رَا،
100. كِهْ هَرِ پَارَهْ خِشْتِي كِهْ بَرِ مَنظَرِيْسْتِ
 100. سَرِ كَيْقُبَادِي وَ اِسْكَنْدَرِيْسْتِ.
101. بِيْجَزِ خُوْنِ شَاهَانِ دَرِ اَيْنِ طَشْتِ نِيْسْتِ،
 101. بِيْجَزِ خَاكِ خُوْبَانِ دَرِ اَيْنِ دَشْتِ نِيْسْتِ.
102. شَنِيدَمِ كِهْ شُوْرِيْدَهْ مِيْ پَرَسْتِ
 102. بَمِيْخَانَهْ مِيْ كُفْتِ جَامِيْ بَدَسْتِ،
103. كِهْ: كَرْدُوْنِ كَرْدَانِ كِهْ دُوْنِ پَرُوْرَسْتِ،
 103. از او شَادَتَرِ هَرِ كِهْ نَادَانْتَرَسْتِ.

84. کِه دَرِ آتِشَسْتِ اَیْنِ دِلِ رُوشَنِمِ ،
 ۸۴ هَمَانَا کِه اَبی بَرِ آتِشِ زَنَمِ .
85. بَدِه سَاقی اَن اَبِ یَاقوتِ رَنُکِ ،
 ۸۵ کِه بُرَدِ اَز رُخِ لَعْدِ و یَاقوتِ رَنُکِ .
86. رَوَانِ دَرِ دِه اَن اَبِ عَیْنِ رَوَانِ ،
 ۸۶ نِه اَبِ رَوَانِ کَافِتَابِ رَوَانِ .
87. بَرِ اَیْنِ سَقْفِ نِه پَایَه پَنجِ طَاقِ
 ۸۷ تُوَانِ زَدِ بَیْکِ جَامِ مَیِ چَارُطَاقِ ؛
88. کِه بَرِ بَامِ نِه قُبَّه بَی سَتونِ
 ۸۸ تُوَانِ شُدِ ، گَرِ اَز خَوْدِ تُوَانِ شُدِ بِرُونِ .
89. تُو گَرِ عَاقِلیِ ، خَیْزِ و دِیوانِه شَوِ ،
 ۸۹ مَرِیْزِ اَبِ خَوْدِ ، خَاکِ مَیْخَانِه شَوِ ؛
90. مَشُو قَیْدِ اَیْنِ دَیْرِ خَاکِیِ ، مَبَادِ
 ۹۰ کِه نَاگِه دِهْدِ هَمچُو خَاکِ تِ بَبَادِ .
91. بَدِه سَاقی اَن خُسْرَوَانیِ قَدَحِ ،
 ۹۱ کِه دِلِ رَا بَیْفَزَایِدِ وُ جَانِ فَرَحِ .
92. مُرَادِ اَز قَدَحِ بَادِه سَرْمَدِیْسْتِ ،
 ۹۲ وَرَیْنِ بَادِه مَقْصُودِ مَا بَیخُودِیْسْتِ .
93. جَوَانیِ چُو بَرَقِ یِمَانیِ گُذَشْتِ ،
 ۹۳ چُو بَادِ صَبَا زَنَدِگَانیِ گُذَشْتِ .

74. زِ مَا بِشَنَوِ اَيْنِ پَنَدِ وِ آمُوزِ كَارِ،
 ۷۴ يَكِي نُكْتَهْ اَزِ كَرْدِشِ رُوزِگَارِ،
75. كِه: اَيْنِ مَنَزِلِ دَرْدِ وِ جَايِ غَمَسْتِ،
 ۷۵ دَرِ اَيْنِ دَامَكَهْ شَادْمَانِي كَمَسْتِ.
76. بَدِيْنِ شَادْمَانِيْمِ، كَرِ دَرْدِ وِ غَمِ
 ۷۶ نَدَارِيْمِ غَمِ، كَرِ نَدَارِيْمِ هَمِ.
77. كُدَامَسْتِ جَامِ جَمِ وُ جَمِ جُجَاسْتِ
 ۷۷ سَلِيْمَانِ جُجَا رَفْتِ وِ خَاتَمِ جُجَاسْتِ
78. كِه مِي دَانَدِ اَزِ فَيْلَسُوفَانِ حَيِّ،
 ۷۸ كِه جَمَشِيْدِ كِي بُوْدِ وِ كَاوَسِ كِي
79. چُو سُوِي عَدَمِ ثَامِ بَرِ دَاشْتَنَدِ،
 ۷۹ دَرِ اَيْنِ بُقْعَهْ جُزِ نَامِ نَكُذَاشْتَنَدِ.
80. چِه بَنْدِي دِلِ اَنْدَرِ سِيْجِي سَرَايِ
 ۸۰ كِه چُوْنِ بِيْگَدَرِي، بَازِ نَائِي بَجَايِ.
81. دَرِ او بَسْتَنِ دِلِ زِ دِيوَانْگِيْسْتِ،
 ۸۱ بَدُو اَشْنَائِي زِ بِيْگَانْگِيْسْتِ.
82. دَرِ اَيْنِ دَارِ شَشِ دَرِ نِيَابِي بَكَامِ
 ۸۲ مَحَلِّ سُرُورِ وُ مَقَامِ مَرَامِ.
83. بِيْدَهْ سَاقِي اَنِ اَبِ اَتِشِ خَوَاصِ،
 ۸۳ كَرَانِ اَبِ يَابِمِ زِ اَتِشِ خَلَاصِ:

64. بَرِ اَيْنِ نَحْتِ پيروزه پيروز كيست.
- 94 بَرِ اَيْنِ كاخِ ده‌روزه بهروز كيست.
65. دَرِيغا جَوَانِي كِه بَرِ بادِ رَفْتِ،
- 95 خُنْكَ آنِ كِه با دَانِشِ و دادِ رَفْتِ.
66. بِيْدِه ساقِي آنِ مِي، كِه تا دَمِ زَنِيْمِ
- 99 قَدَمِ بَرِ سَرِ هَرِ دُو عَالَمِ زَنِيْمِ.
67. سَبْكَ باشِ و رِطَلِ گِرَانَمِ بِيْدِه،
- 97 وَگَرِ فاشِ نَتَوَانِ، نِهَانَمِ بِيْدِه.
68. كَسِي كو زَدِي كوسِ بَرِ پُشْتِ پِيْلِ،
- 98 زَدَنْدَشِ بِنَاكامِ كوسِ رَحِيْلِ.
69. تَباشِيَرِ صُجِجِ ازِ طَبَقْهائِ نُوْرِ
- 99 بَگُوشِ آيْدَمِ هَرِ دَمِ ازِ لَفْظِ حورِ،
70. كِه: اِي خَوْشِ نَوَا مُرَغِ شِيْرِيْنِ نَفَسِ
- 90 بَجُنْبَانِ پَرِ وُ بَالِ و بِيْشْكَنْ قَفَسِ.
71. بَرِ اَيْوَانِ شَشِ طاقِ اَخْصَرِ نِشِيْنِ،
- 91 بَمَنْزِلْگَه جَانِ نِشِيْمَنْ نِشِيْنِ،
72. كِه، فِيرُوْرُوْرِي مَنوچِهْرِ چِهْرِ،
- 92 شَنِيدِي، كِه دَرِ عَهْدِ بُوْرُوْرِي چِهْرِ
73. نُوْشْتَنْدِ بَرِ جامِ نُوْشِيْرُوْانِ
- 93 ازِ آنِ پِيْشِ كَزِ ما نِيَابِي نِشَانِ

54. بِيَا سَاقِي، اِز مَيِّ نَدَارَمِ كُزَيِرِ،
 54. بِيَكِ جَامِ بَاقِي مَرَا دَسْتِ كُزَيِرِ؛
55. كِه اِز دَوْرِ كُرْدُونِ بَجَانِ آمَدَمِ،
 55. رَوَانِ سَوِي دَيِرِ مُغَانِ آمَدَمِ.
56. بِيَا سَاقِي، اَنْ بَادَهٗ دَوَقِ بَخْشِ
 56. بِيَدَهٗ، تَا نِشِينِيْمِ بَرِ پُشْتِ رَخْشِ،
57. تَهْمَتْنِ صِفَتِ رُو بَبِيدَانِ كُنِيْمِ،
 57. بَكَامِ دِلِ آهَنْكِ جَوْلَانِ كُنِيْمِ.
58. بِيَا سَاقِي، اَنْ جَامِ يَاقُوْتِ وَشِ
 58. كِه بَرِ دِلِ كُشَايِدِ دَرِ وَقْتِ خَوْشِ
59. بِيَدَهٗ، تَا خِرَهٗ رَا قَلَمِ دَرِ كَشَمِ،
 59. زِ مَسْتِي بَعَالَمِ عِلْمِ دَرِ كَشَمِ.
60. زِ جَامِ دَمَادَمِ دَمِي دَمِ زَنِيْمِ،
 60. زِ مَيِّ اَبِ بَرِ اَتِشِ غَمِ زَنِيْمِ.
61. كِه اِمْرُوْرُزِ بَا يَكْدِ كَرِ مَيِّ خَوْرِيْمِ؛
 61. چُو فُرْصَتِ نَبَاشَدِ، دِ كَرِ كِيِ خَوْرِيْمِ.
62. كِه اَنَانِ كِه بَزْمِ طَرَبِ سَاخْتَنْدِ،
 62. بَبَزْمِ طَرَبِ هَمِ بِي_Pَرْدَاخْتَنْدِ؛
63. اِز اَيْنِ دَامَنُكِهٖ دِيُوْلَاخِ مَغَاكِ
 63. بِيَرْفَتَنْدِ وَ بُرْدَنْدِ حَسْرَتِ بَحَاكِ.

44. وَرَت كَس بِيگويد: مَرَو سَوِي دَيِر.
 44 جَوَابَش چِه گوئی بگو: شَب بَخِيَر.
45. بِيَا سَاقِي، آن اَزغَوَانِي قَدَح
 45 كِه دِل زو طَرَب يَابَد وُ جان فَرَح
46. بَمِن دِه، كِه از غَم خَلَاصَم دِهَد.
 46 نِشَان رَه بَزَمِ خَاصَم دِهَد.
47. بِيَا سَاقِي، آن مَي كِه جان پَرَوَرَسَت
 47 دِل خَسْتَه را هَمچو جان دَرخَوَرَسَت
48. بِيَدِه، كَز جِهَان خَيَمَه بِيرون زَنَم.
 48 سَرَاپَرْدَه بَالايِ كَرْدُون زَنَم.
49. بِيَا سَاقِي، آن جامِ چُون مِهَر و ماه
 49 بِيَدِه، تا زَنَم بَر فَلَكَ بارگَاه.
50. بِيَا سَاقِي، از بادِهاي كُهَن
 50 بَجَامَم پِيَاپِي مَرَا مَسْت كُن:
51. چو مَسْتَم كُنِي از مَي بِيغَشَت،
 51 بَمَسْتِي بِيگُوِيَم سِرودِ خَوَشَت.
52. بِيَا سَاقِي، اَكُنون كِه شُد چُون بَهَشَت
 52 زِ روي تو اين بَزَمِ عَنبَرِ سِرَشَت
53. خُدِ الْجَامِ لَا تَخَش فَيَهِ الْجُنَاحِ،
 53 كِه دَر باغِ جَنَّتِ بُود مَي مُبَاحِ.

34. بِيَا سَاقِي، از مَيِّ طَلَبِ كَامِ دِلِ،
 34 كِه بِي مَيِّ نَدِيدَم مَن آرَامِ دِلِ.
35. گَر از وَضَلِ جَانِ تَن صَبُورِي كُنْدِ،
 35 دِلِ از مَيِّ تُوَانَدِ كِه دُورِي كُنْدِ.
36. بِيَا سَاقِي، اَيْنِ جَامِ پُر كُن زِ مَيِّ،
 34 كِه گُويِم تُوَا حَالِ كِسْرِي وَ كَيِّ.
37. بِيَا سَاقِي، اَيْنِ چِه باشِي زِ دَهْرِ
 37 بَرِ آنَسْتِ كِتِ خُونِ بَرِيژِدِ بَقَهْرِ.
38. بِيَا سَاقِي، از مَا مَكُن سَرَكَشِي،
 38 كِه از خَاكِي آخِرِ، نِه ازِ آتَشِي.
39. قَدَحِ پُر كُن از مَيِّ، كِه مَيِّ خُوشِ بُوَدِ،
 34 خُصُوصًا كِه صَافِي وَ بِيغَشِ بُوَدِ.
40. بِيَا سَاقِي، آن رَاحِ رَچَانِ نَسِيمِ
 40 بَمَنِ دِه، كِه نِه زَرِ بِيَانَدِ نِه سِيمِ.
41. بِيَا سَاقِي، آن بَادَهٗ لَعْلَاصِ
 41 بَدِيَهٗ؛ تَاكِي از شَيْدِ وَ تَزْوِيرِ وَ لَافِ.
42. زِ تَسْبِيحِ وَ خِرْقَهٗ مَلُولِمِ تَمَامِ،
 42 بَمَيِّ رَهْنِ كُن هَر دُو رَا، وَالْسَّلَامِ.
43. بِيَا سَاقِي، از كُنْجِ دَيْرِ مُغَانِ
 43 مَشُو دُورِ، كَايُنْجَا سَتِ كُنْجِ رَوَانِ؛

24. مَیْمِ دِه، مَکَرِ گَرْدَم از عَیْبِ پَاک،
 ۲۴ شَومِ اَیْمِنِ از فِکْرَتِ هَوَلْنَاک.
25. شَرَابَمِ دِه وُ رَوِیِ دَوْلَتِ بَیْمِنِ،
 ۲۵ خَرَابَمِ کُن وُ کَنجِ حِکْمَتِ بَیْمِنِ.
26. چو شُدِ بَاغِ رُوْحَانِیَانِ مَسْکَنَمِ،
 ۲۶ دَرِ اَیْنِ جَا چِرَا تَخْتَه بَیْنَدِ تَنَمِ.
27. مَنِ آنَمِ، کِه چوَن جَامِ گَیْرَمِ بَدَسْتِ
 ۲۷ بَیْمِنَمِ دَرِ آنِ آئَنَه هَرْچِه هَسْتِ.
28. بَسْتِیِ دَرِ پَارَسَائِیِ زَنَمِ،
 ۲۸ دَمِ خُسْرَوِیِ دَرِ گَدَائِیِ زَنَمِ،
29. کِه حَافِظِ چو مَسْتَانَه سَاژَدِ سُرودِ،
 ۲۹ زِ چَرَخَشِ دِهْدِ رُوْدِ زُهْرَه دُرودِ.
30. بَیَا سَاقِیِ، از بَیَوَفَائِیِ عُمَرِ
 ۳۰ بَیْتَرَسِ، وُ زِ مَیِ کُنِ گَدَائِیِ عُمَرِ،
31. کِه مَیِ عُمَرِ رَا مِیِ بَیْفَزَایِدَتِ،
 ۳۱ دَرِیِ هَرِ دَمِ از عَیْبِ بَکْشَایِدَتِ.
32. بَیَا سَاقِیِ، از مَیِ بِنَه نَجَلِیِ،
 ۳۲ کِه دُنْیَا نَدَارَدِ وَفَا بَا کَسِیِ.
33. حَبَابِ مَیْتِ دَادِ از اَیْنِ نُکْتَه یَادِ،
 ۳۳ کِه چوَن بُرَدِ بَادِ اَفْسَرِ کَیْقُبَادِ.

14. بَمَنْ دِه، كِه بَدَنَام خَوَاهَم شُدَن،
 ۱۴ خَرَابِ مِي وَ جَامِ خَوَاهَم شُدَن.
15. بِيَا سَاقِي، آن آبِ اَنَدِيشَه سوز
 ۱۵ كِه گَر شيرِ نُوَشَد شَوَد بيشَه سوز
16. بَدِه، تا شوم بَر فَلكِ شيرِ كِير،
 ۱۶ بَهَم بَر زَنَمِ دَامِ اَيْنِ گُرُكِ پير.
17. بِيَا سَاقِي، آن مِي كِه حورِ بَهشت
 ۱۷ عَبيرِ مَلائِكِ دَرِ او مِي سِرِشَت
18. بَدِه، تا بَجُورِي بَرِ آتَشِ نِهَم،
 ۱۸ دَمَاعِ خِرَدِ تا اَبَدِ خُوشِ كُنَم.
19. بِيَا سَاقِي، آن مِي كِه عَكْسَشِ زِ جَامِ
 ۱۹ بَكِيخُسَرُو وَ جَمِ فِرِشَتَدِ پَيَامِ
20. بَدِه، تا بَكُوِيَمِ بَاوَازِ نِي
 ۲۰ كِه: جَمَشِيدِ كِي بُوَدِ وَ كَاوِيَسِ كِي.
21. دَمِ از سِيرِ اَيْنِ دَيْرِ دِيرِينَه زَن،
 ۲۱ صَلايِ بَشَاهانِ پيشِينَه زَن.
22. بِيَا سَاقِي، آن مِي كِه شاهِي دِهَد
 ۲۲ بَپَاكِيءِ او دِلِ گُراهِِي دِهَد
23. بَمَنْ دِه، كِه سُلْطَانِ دِلِ بُوَدَه اَم،
 ۲۳ كُنُونِ دُورَمِ از وَي، كِه آلُودَه اَم.

4. بَدِه، تا بَرَویت کُشایند باز
- ۴ دَر کَامِرانی و عُمَر دَرِاز.
5. بِيَا سَاقِي، آن آتِش تَابِنَاك
- ۵ كِه زَرْدُشْت مِي جَوِيدَش زِيَرِ خَاك
6. بَمَن دِه، كِه دَر كِيش رِنْدَانِ مَسْت
- ۶ چِه آتِش پَرَسْت وُ چِه دُنِيَا پَرَسْت.
7. بِيَا سَاقِي، آن مِي كَزو جَامِ جَم
- ۷ رَنَد لَافِ بِيِنَائِي اَنَدَرِ عَدَم
8. بَمَن دِه، كِه بَاشَم بَتَأَيِدِ جَام
- ۸ چو جَم آتِه از سِرِّ عَالَمِ مُدَام.
9. بِيَا سَاقِي، آن جَامِ جَم دِه مَرَا
- ۹ تَعَلُّدِ مَكُن، دَمَبَدَم دِه مَرَا:
10. كِه خَوش كُفْت جَمَشِيدِ بَا تَاجِ و كَنج
- ۱۰ كِه: يَك جَو نَيْرَزَد سَرَايِ سِيَنج.
11. بِيَا سَاقِي، آن جَامِ چُون سَلَسَبِيل
- ۱۱ كِه دِل رَا بَفَرْدَوَس بَاشَد دَلِيل
12. بَمَن دِه، كِه طُنْبُورِ خَوش كُفْت و نِي
- ۱۲ كِه: يَك جُرْعَه مِي بِه زِ دِيَهِيْمِ كِي.
13. بِيَا سَاقِي، آن بَكْرِ مَسْتورِ مَسْت
- ۱۳ كِه اَنَدَرِ خَرَابَاتِ دَارَدِ نِشَسْت

37. کِه این نَافَه زِ چِین جِیبِ حورسَست،
 37 نه زان آهو کِه از مَرْدُم نَفورسَست.
38. دَر این وادی بَبانِکُ سَیلِ بِشَنو،
 38 کِه: صَد مَن خورِ مَعصومان بَیکِ جَو.
39. پَر جَبْرِیلِ را اِیجا بِسوزَنَد،
 39 بَدان تا کودکانِ آتِشِ فِرورَنَد.
40. سَخُن کُفَتَن کِرا یاراست اِیجا،
 40 تَعالی اَلله چِه اِسْتِغناسَت اِیجا.
41. بِرو حَافِظ، دَر این مَعْرِضِ مَزَن دَم،
 41 سَخُن کوتاه کُن، وَ اَلله اَعْلَم.

686. (2.)

ساقی نامه

بحر متقارب - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. بیا ساقی، آن می کِه حال آوَرَد
 1 کرامت فِزاید کمال آوَرَد
2. بَمَن دِه، کِه بَس بیدل اُفتاده اَم،
 2 وَزین هَر دو بِحاصل اُفتاده اَم.
3. بیا ساقی، آن کِیبِیایِ فُتوح
 3 کِه با کُنْجِ قارون دِهَد عُمرِ نوح

27. خُدايا چارهٔ بيچارگانی،
- ۲۷ مَرا وُ جُر مَرا چارهٔ تو دانی؛
28. چنان کز شب بَر آری روزِ روشن،
- ۲۸ از این آندهٔ بَر آری شادی مَن.
29. ز هجرانش بسی دارم شکایت،
- ۲۹ نمی کُنجد دَر این جا این حکایت.
30. تو گوهرِ بین و از خرمهرهٔ بگذر،
- ۳۰ ز طرزی کان نگرَدَد شُهرهٔ بگذر.
31. چو مَن ماهی کِلکِ آرم بتحریر،
- ۳۱ تو از نون وَاَلْقَلَمِ می پُرس تفسیر.
32. رفیقان، قَدَرِ یَکدیگر بدانید،
- ۳۲ چو معلومست شرح، از بَر بخوانید.
33. مَقالاتِ نَصیحتِ گو همینست،
- ۳۳ کِه: حُکمِ اندازِ هجرانِ دَر کمینست.
34. رَوان را با خِرَدِ دَرهَمِ سِرشتیم،
- ۳۴ وِزَانِ نُحْمی کِه حاصِلِ گُشتِ کِشتیم؛
35. فَرَحْبُخشی دَر این تَرکیبِ پَیْداست،
- ۳۵ کِه مَغزِ شِعْرِ و مَغزِ جَانِ و اجزاست.
36. بیا و ز نُکْهتِ این طیبِ اُمید
- ۳۶ مَشامِ جَانِ مَعْطَرِ سازِ جاوید؛

17. لَبِّ سَرْجَشْمَهٗ وَ يَكْ طَرْفِ جَوْتِي،
 17 نَمِ اشْكِ وَ بَا خَوْدِ كُفْتِ وَ كُوْتِي؛
18. بَيَادِ رَفْتَكُنْ وَ دُوسْتَدَارَانِ
 18 مُوَاْفِقِ كَرْدِ بَا اَبْرِ بَهَارَانِ؛
19. چو نالان آيدَتِ آبِ رَوَانِ پيشِ،
 19 مَدَدِ بَخْشِشِ زِ آبِ دِيْدَهٗءِ خُوِيْشِ.
20. نَكْرَدِ اَنْ هَمْدَمِ دِيْرِيْنِ مُدَارَا،
 20 مُسْلِمَانَانِ مُسْلِمَانَانِ خُدا رَا.
21. مَرَا بِيْكَدَشْتِ آبِ فَرْقَتِ از سَرِ،
 21 بَدِيْنِ حَالَمِ مُدَارَا نِيْسْتِ دَرْخَوْرِ.
22. مَكْرِ خِضْرِ مُبَارَكِ پِيْ تُوَانَدِ،
 22 كِه اِيْنِ تَنَهَا بَدَانِ تَنَهَا رَسَانَدِ.
23. چِرا بَا بَحْتِ خَوْدِ چَنْدِيْنِ سِتِيْرَمِ
 23 چِرا از طَالِيْعِ خَوْدِ مِيْ كِرِيْرَمِ
24. هَمِ اَكْنُونِ رَاهِ كَوِيْ دُوسْتِ كِيْرَمِ،
 24 اَكْرِ مِيْرَمِ، هَمِ اَنْدَرِ رَاهِ مِيْرَمِ؛
25. غَرِيْبَانِيْ كِه حَالِ مَنِ بِيْنِنْدِ،
 25 زَمَانِيْ بَرِ سَرِ خَاكَمِ نِشِيْنِنْدِ؛
26. غَرِيْبَانِ رَا غَرِيْبَانِ يَادِ دَارِنْدِ،
 26 كِه اِيْشَانِ يَكْدِيْگَرِ رَا يَادِ كَارِنْدِ.

7. مَكْرَ وَتِ عَطَا پَرُوژَدَن آمَد،
 ۷. كِه فَا لَم لَا تَدَرَنِي فَرْدَا آمَد.
8. بَوَقْتِي رَهْرَوِي دَر سَرَزَمِينِي
 ۸. بَلُطَفَش كُفْت رِنْد رَه نِشِينِي،
9. كِه: اِي سَالِكِ چِه دَر اَنْبَانِه دَارِي
 ۹. بِيَا دَامِي بِنِه، گَر دَانِه دَارِي.
10. جَوَابَش دَا د و كُفْتَا: دَانِه دَارَم،
 ۱۰. و لِي سِي مُرَغ مِي بَايِد شِكَا رَم.
11. بَكُفْتَا: چَوْن بَدَسْت آ رِي نِشَانَش
 ۱۱. كِه از مَا بِي نِشَانَسْت آ شِيَانَش.
12. مَدِه جَام مِي و پَيَايِ كُ د از دَسْت،
 ۱۲. و لِي غَا فِد مَبَاش از دَهْر بَدَمَسْت.
13. چَو آن سَرُو سَهِي شُد كَارَوَانِي،
 ۱۳. زِ شَاخِ سَرُو مِي كُن دِي دِه بَانِي.
14. بَرَفْت و طَنَعِ خَوْش بَاشَم حَزِين كَرْد،
 ۱۴. بَرَادَر بَا بَرَادَر كِي چُون كَرْد.
15. چُنَان بِي رَحْم زَد تِيغِ جُدَائِي،
 ۱۵. كِه گُوئِي خَوْد نَبُو دَسْت آ شِنَائِي.
16. نِثَار مَن چِه وَزَن آرَد بَدِين سَا ز،
 ۱۶. كِه خَو رَشِي د غَنِي شُد كِي سِه پَه دَا ز.

D. مثنویات

685. (1.)

بحر هزج

1. آلا ای آهروی وَحَشی کُجائی:
- ۱ مَرا با تُسْت بِسِیَار اَشْنائی؛
2. دو تَنهَاروُ دو سَرگَرْدان دو بیکس،
- ۲ دَدوَدَم دَر کَمین از پِیش و از پَس.
3. بِیا تا حالِ یَکدِیگَر بَدانیم،
- ۳ مُرادِ هَم بَجوئیم اَر تُوانیم،
4. کِه می بینم، کِه این دَشْت مُشَوَش
- ۴ چَرا اِثاهی نَدارد خُرَم وُ خَوش.
5. کِه خواهَد شُد، بَگُوئید ای رَفیقان،
- ۵ رَفیقِ بیکسان یارِ غَریبان:
6. مَنگَر خِضَر مُبارکِ پَی دَر آید،
- ۶ زِ یُمَن هِمَّتَش کاری بَر آید؛

684. (69.)

1. يا رَبَّ چو بَرآرَندهءَ حاجات توئی،
- هم قاضی و کافیءَ مُهمّات توئی، ۱
2. مَن سِرِّ دِلِ خویش بَتو کئی گویم،
- چون عالمِ اَسرارِ حَفِیّات توئی، ۲

681. (66.)

1. كُفْتَم كِه: چِه خَالَسْت بَدِين شِيرِينِي
- 1 كُفتا: تو سليم و ساده و مسکینی:
2. دَر آئِنده جَمَالِ ما خالی نیسْت
- 2 تو مَرْدَمِ چَشْمِ خَوْدِ دَر آن می بینی.

682. (67.)

1. اَشْکَم چو رُخِ نِکَارِ مَن کُلْکُونِ شُد،
- 1 و ز خونِ دِلَمِ خانَه چَشْمِ خون شُد:
2. مَحْبُوبِ مَن از نازِ چُنِینِ کُفْتِ مَرا:
- 2 کای یارِ عزیزِ حالِ چَشْمَتِ چون شُد.

683. (68.)

1. دَر غُرْبَتِ اَکْرِ کَسِي بِمانَدِ ماهِي،
- 1 گَر کوهِ بُوْدَنِ از او نَمانَدِ کاهِي:
2. بِيچارَه غَرِيبِ اَکْرَچَه ساکِنِ باشَد،
- 2 چون يادِ وَطَنِ کُندِ بَر آردِ آهِي.

678. (63.)

1. غافل مَنشین ای یار از تیزیء آه،
- ۱ کاتش رَسَدَت ز آتَش اَنگیزیء آه،
2. تا دَر سَرِ کویِ خَود نِپنداری سَهَل
- ۲ شَبگُردیء کُزیه و سَخَرخیزیء آه.

679. (64.)

1. بَر دِلِ غَمِ رُوزگار تاکی داری
- ۱ بگذار جَهان و هَرچِه دَر وَیِ داری
2. یاری و شَرابی طَلَب و پایِ گُلی
- ۲ دَر دَسْت کُنون کِه جُرْعَهء مَیِ داری.

680. (65.)

1. مَن جایی غَمِ تو دَر دِلِ خویِش کُئِم،
- ۱ دَر دِ تو دَوایِ جِگرِ ریشِ کُئِم؛
2. چندان کِه تو بَر دِلِم جَفا بیش کُئی،
- ۲ مَن بَر سَرِ آنم کِه وُفا بیش کُئِم.

675. (60.)

1. اَمْرُوزِ دَرِ اَیْنِ زَمَانَهٗ عَهْدِشْکِن
1. کُو دُوسْتِ کِهٖ عَاقِبَتِ نَکَرْدَدِ دُشْمَنِ
2. تَنَهَائِی رَا اَز آنِ کِرْفَتَم دَامَنِ
2. تَا دُوسْتِ نَبِیْنَدَم بَکَامِ دُشْمَنِ

676. (61.)

1. اَی دُوسْتِ بَکَامِ دُشْمَنَانِمِ کَرْدِی
1. بُوْدَم چُو بَهَارِ، چُوْنِ خَرَانِمِ کَرْدِی
2. دَرِ کِیْشِ تُو مَن رَاسْتِ بُوْدَم هَمچُوْنِ تِیْرِ
2. قُرْبَانِ شَوَمَتِ، چِرَا کَمَانِمِ کَرْدِی

677. (62.)

1. اَز عَاجِرِی وُ سَلِیْبِی وُ مِسْکِیْنِی
1. وَزِ کِبْرِ وُ بُزْرُگُواری وُ خُوْدَبِیْنِی
2. بَرِ آتِشِ اَکْرِ نِشَانِیْمِ بِنِشِیْمِ
2. بَرِ اَسْبِ اَکْرِ نِشَانِمَتِ نَنِشِیْنِی

672. (57.)

1. ای کج که بخت سازکاری کردی،
- ۱ یا دور زمانه باز یاری کردی،
2. از دست جوانیم چو بر بود عنان،
- ۲ پیری چو رکاب پایداری کردی.

673. (58.)

1. غمری ز پی مُراد ضائع دارم،
- ۱ وز دور فلک چیست که نافع دارم،
2. با هر که بگفتم که، ترا دوست شدم،
- ۲ شد دشمن من؛ وه که چه طالع دارم.

674. (59.)

1. یاران، چو بهم دست در آغوش کنید،
- ۱ این گردش چرخ را فراموش کنید؛
2. چون دور بمن رسد، نمانم بر جای،
- ۲ بر یاد من آن دور بقا نوش کنید.

669. (54.)

1. سَر تَا سَرِ آفَاقِ بَهاوَن سَوَدَن،
- ۱ نُه طَاقِ فَلَکِ بَخَوَن دِلِ اَنَدَوَدَن،
2. صَد سالِ دِگَرِ اَسیرِ زَنَدانِ بَوَدَن،
- ۲ بِه زانِ کِه دَمی هَمَدَمِ نادانِ بَوَدَن.

670. (55.)

1. تَا کارِ بَکامِ دِلِ مَجروحِ بُوَد،
- ۱ تَا مُلکِ تَنَمِ بی مِلکِ رُوحِ بُوَد،
2. اُمیدِ مَن اَنَسَتِ زِ دَرگَاهِ خُدا،
- ۲ کابُوابِ سَعادَتِ هَمه مَفتوحِ بُوَد.

671. (56.)

1. ای دُوستِ دِلِ از جَفایِ دُشَمَنِ دَرگَش،
- ۱ با رُوی نِکو شَرابِ رُوشَنِ دَرگَش،
2. با اَهَلِ هُنرِ گُویِ گُریبانِ بَکُشای،
- ۲ وَز نَا اَهَلانِ تَمامِ دِامَنِ دَرگَش.

666. (51.)

1. دَر هَجْرِ تُو مَن زِ شَعِمْ اَفزُونِ كَرِيمِ،
 ۱ دَائِم چو صَرَا حِي اَشِكِ كُتْلُونِ كَرِيمِ؛
2. چُون سَاغَرِ بَادِه اَم، كِه اَز دِل تَنگِي
 ۲ چُون نَالِه چَنگِ بَشَنُومِ خُونِ كَرِيمِ.

667. (52.)

1. عَيْبِيَسْتِ عَظِيمِ بَرَكَشِيدَنِ خَوْدِ رَا،
 ۱ وَز جُمْلَه خَلْقِ بَرَكُزِيدَنِ خَوْدِ رَا؛
2. اَز مَرْدَمَكِ دِيدَه بِيَايِدْ اَمُوخْتِ
 ۲ دِيدَنِ هَمِه كَسِ رَا وَ نَدِيدَنِ خَوْدِ رَا.

668. (53.)

1. جَانِمِ بَيْدَايِ اَن كِه او اَهْلِ بُوَد،
 ۱ سَرِ دَر قَدَمَشِ اَكْر نِهِي سَهْلِ بُوَد؛
2. خَوَاهِي كِه بَدَانِي بِيَقِينِ دُوَزَخِ رَا؛
 ۲ دُوَزَخِ بِيَقِينِ خُصَبَتِ نَا اَهْلِ بُوَد.

663. (48.)

1. مَقْبُولِ دِلِ خَوَاصِ وَ مَشْهُورِ عَوَامِ
1. خَوْشِ لَهْجَه وَ مَوْزُونِ حَرَكَتِ بَدْرِ تَمَامِ
2. دَرِ خِطَهءِ شِيرَازِ بِنَامَسْتِ وَ نِشَانِ
2. رُودِ آوَرِ حَاجِي حَافِظِ أَحْمَدِ نَامِ.

664. (49.)

1. آوَازِ پَرِ مُرْغِ طَرَبِ مِي شِنَوْمِ،
1. يَا نَعْنَهءِ كُنْزَارِ آرَبِ مِي شِنَوْمِ؛
2. يَا بَادِ حَدِيثِي زِ لَبَشِ مِي ثَوِيدِ.
2. الْقِصَه رَوَايَتِي عَجَبِ مِي شِنَوْمِ.

665. (50.)

1. بَا شَاهِدِ شُوخِ وَ شَنْكِ وَ بَا مُطْرِبِ وَ نِي
1. كُنْجِي وَ فَرَاغَتِي وَ يَكِ شَيْشَهءِ مِي؛
2. چُونِ كَرَمِ شَوَدِ زِ بَادَهءِ مَا رَا رَكِّ وَ پَيِي،
2. مَنَّتِ نَبَرَمِ بَيَكِ جَوَازِ حَاتِمِ طَيِي.

660. (45.)

1. راهِ طَلَبِ تو خارِ غَمِّها دارد،
- ۱ کو راهروی که این قدمها دارد.
2. دانی که: که روشناسِ عشقست. آن کو
- ۲ بر چهرهٔ جان چراغِ دَمها دارد.

661. (46.)

1. بر دارِ دل از مادرِ دَهرِ ای فرزند،
- ۱ با نصفِ اخیرِ شوهرش در پیوند؛
2. بی قلبِ ندانی اینچنین شخصی را،
- ۲ چون حافظِ اگر شری برویش خرسند.

662. (47.)

1. من با کمرِ تو در میانِ کَرَدَمِ دَسْت،
- ۱ پنداشتمش که در میانِ چیزی هست؛
2. پیداست که آن میانِ چه بر بست کمر،
- ۲ تا من ز کمرِ چه طرفِ بر خواهم بست.

657. (42.)

1. هَجَرَتِ كَيْ بَجَانِ مَنِ دَرُوشِ آمَدِ،
1. گونئی نَمکی بَرِ چَکَرِ ریشِ آمَدِ؛
2. تَرَسیدَم مَنِ کَزِ تُو شَومِ رُوزی دورِ؛
2. دیدی کِ هَمَانِ رُوزِ بَدَمِ پِیشِ آمَدِ.

658. (43.)

1. شیرینِ دَهَنانِ عَهْدِ بَپایانِ نَبَرَنَدِ،
1. صَاحِبِ نَظَرانِ زِ عَاشِقیِ جانِ نَبَرَنَدِ؛
2. مَعشوقه چو بَرِ مُرادِ و رَایِ تُو بُودِ،
2. نامِ تُو مِیانِ عِشْقِ بازانِ نَبَرَنَدِ.

659. (44.)

1. زُلْفَیْنِ تُو پِیچِ و خَمِ و تَابِ از چِهِ گِرِفْتِ.
1. وان چَشمِ خُمارینِ تُو خوابِ از چِهِ گِرِفْتِ.
2. چون هیچِ کَسی بَرُکِ کُلیِ بَرِ تُو نَزَدِ،
2. سَرِ تا قَدَمَتِ بویِ کُلابِ از چِهِ گِرِفْتِ.

654. (39.)

1. آیامِ شَبَابَسْتِ شَرَابِ اَوْلَیْتَرِ،
- 1 هَرِ غَمَزَدَهٗ مَسْتِ خَرَابِ اَوْلَیْتَرِ؛
2. عَالَمِ هَمِهٖ سَرِ بَسَرِ خَرَابَسْتِ وِ یَبَابِ،
- 2 دَرِ جَايِ خَرَابِ هَمِ خَرَابِ اَوْلَیْتَرِ.

655. (40.)

1. باز آيِ كِهْ جَانِمِ بَجَمَالَتِ نِگَرَانَسْتِ،
- 1 باز آيِ كِهْ دِلِ دَرِ غَمِ هَجَرَتِ بَفِغَانَسْتِ،
2. باز آيِ كِهْ بِي رَوِي تُو اِي يَارِ عَزِيَزِ
- 2 سَيَلَابِ زِ چَشْمِ مَنِ سَرَكُشْتِهٖ رَوَانَسْتِ.

656. (41.)

1. بَرِ گَيْرِ شَرَابِ طَرَبِ اَنْگِيَزِ وِ بِيَا،
- 1 پِنَهَانِ زِ رَقِيْبِ سِفْلِهٖ مَسْتِيَزِ وِ بِيَا.
2. مَشْنُو نَخْنِ حَصْمِ كِهْ: بِنَشِيْنِ وِ مَرُو.
- 2 بَشْنُو زِ مَنِ اِي نِگَارِ: بَرِ خِيَزِ وِ بِيَا.

651. (36.)

1. ای سایه سُنْبَلت سَمَن پَرُوْرده،
 ۱ یاقوتِ لَبتِ دُرِّ عَدَن پَرُوْرده؛
2. هَمچون لَبِ خَوْد مُدَام جان می پَرُوْرَد
 ۲ زان راج، که روحیست بَدَن پَرُوْرده.

652. (37.)

1. هَر روز دِلَم بَزیرِ باری دِگَرَسْت،
 ۱ دَر دیدَه مَن زِ هَجَرِ خاری دِگَرَسْت؛
2. مَن جَهْدِ هَمی کُنم، قَضا می گوید:
 ۲ بیرون زِ کِفایتِ تو کاری دِگَرَسْت.

653. (38.)

1. چون باده زِ غَمِ چِه بایَدت جوشیدَن،
 ۱ با لَشکَرِ غَمِ نَمی تُوان کوشیدَن؛
2. سَبزَسْت لَبت، ساغر از او دور مَدار،
 ۲ می بَر لَبِ سَبزَه خَوش بُود نوشیدَن.

648. (33.)

1. ای شَرْمَزْدَه غُنْجَه مَسْتور از تو،
- حَیْران و حِجَل نَرْتِسِ تَخْمور از تو؛ ۱
2. گُل با تو بَرابری نَجَا یارَد کَرَد.
- کو نور ز مَه دَارَد و مَه نور از تو. ۲

649. (34.)

1. اَوَّل بَرَوَا مَی وَصَالَم دَر دَاد.
- چون مَسْت شُدَم، جامِ جَفا بَر سَر دَاد؛ ۱
2. با آبِ دُو دیدَه و دِلِ پُراآتَش
- خاکِ رَه او شُدَم، بَبَادَم دَر دَاد. ۲

650. (35.)

1. با مَرْدَم نیک بَد نَمی باید بود.
- دَر بادیه دیو و دَد نَمی باید بود. ۱
2. مَفْتونِ مَعاشِ خُود نَمی باید شد.
- مَغْرورِ بَفْضَلِ خُود نَمی باید بود. ۲

645. (30.)

1. از چَرخِ بَهرِ کُونه هَمی دار اُمید،
 ۱ وَز کَرْدِشِ رُوژگارِ می لَرز چو بید.
2. کُفتی کِه: پَس از سِیاهِ رَنگی نَبود. —
 ۲ پَس موی سِیاهِ مَن چِرا کُشت سَپید.

646. (31.)

1. چَشمِ تو کِه سِخَرِ بابِلَسْت اُسْتادَش،
 ۱ یا رَب کِه فُسونها مَرواد از یادَش،
2. وان گوش کِه حَلقَه کَرْد دَر گوشِ جَمال،
 ۲ آویزَه زِ دَرِّ نَظْمِ حافِظِ بادَش.

647. (32.)

1. با مَی بَکنارِ جوی می بایَد بود،
 ۱ وَز غُصّه کَناره جوی می بایَد بود؛
2. این مَدَّتِ عُمَرِ ما چو کُل دَه رُوژسَت،
 ۲ خَندان لَب و تازه روی می بایَد بود.

642. (27)

1. ماهم که زخس روشنیء خور بگیرفت،
- 1 کرد خط او دامن کوتر بگیرفت؛
2. دلها همه در چاه زَنخدان انداخت،
- 2 وانگاه سر چاه بعنبر بگیرفت.

643. (28.)

1. چون جامه ز تن بر کشد آن مشکین خال
- 1 ماهی، که نظیر خود ندارد بجمال،
2. در سینه دلش ز نازکی بتوان دید
- 2 مانندهء سنث خاره در آب زلال.

644. (29.)

1. سیلاب گرفت گُرد ویرانهء عُمر،
- 1 واغاز پُری نهاد پیمانء عُمر؛
2. هُشیار شو ای خواجه، که خوش خوش بکشد
- 2 حمال زمانه رخت از خانهء عُمر.

639. (24.)

1. هَر دُوسْتِ كِه دَم زَد از وَفَا، دُشْمَن شُد.
- 1 هَر پَاكَرُوى كِه بُوَد، تَرْدَا مَن شُد:
2. گُويَنَد شَبِ آيَسْتَنِ غَيَبَسْتِ، عَجَب
- 2 چَوَن مَرَدِ نَدِيدِ، از كِه آيَسْتَنِ شُد.

640. (25.)

1. اى بَادِ حَدِيثِ مَن نِهَانَشِ مِى گُوى،
- 1 سوزِ دِلِ مَن بَصَدِ زَبَانَشِ مِى گُوى:
2. مِى گُوى نَه بَدَانِ سَانِ، كِه مَلَالَشِ گُيَرَدِ،
- 2 مِى گُوى مُخْنِى، وَ دَرِ مِيَانَشِ مِى گُوى.

641. (26.)

1. گُفْتَم: كِه لَبَتِ گُفْت: لَبَمِ آبِ حَيَاتِ.
- 1 گُفْتَم: دَهْنَتِ گُفْت: زَهى حَبِّ نَبَاتِ.
2. گُفْتَم: مُخْنِ تُو گُفْتِ حَافِظِ. گُفْتَا:
- 2 شَادِىءِ هَمَه لَطيفَه گُويَانِ صَلَوَاتِ.

636. (21.)

1. قَسَامِ بَهْشَتِ وَ دَوَزَخِ آن عُقْدَه كُشَايِ
1. ما را نَكُذَارَد، كِه دَر آئِيمِ زِ پايِ.
2. تَا كِي رَوَد اَيْنِ كُرْ كُرْبَائِي: يِنْمَايِ
2. سَرِ پَنَجَه دُشْمَنِ اَفْكَنِ اِي شِيرِ خُدَايِ.

637. (22.)

1. جَزِ نَقِشِ تُو دَر نَظَرِ نِيَايِدِ مَا رَا،
1. جَزِ كَوِي تُو رَهْ كُذَرِ نِيَايِدِ مَا رَا،
2. خَوَابِ اَرْچِه خَوْشِ آيِدِ هَمِه رَا دَر عَهْدَتِ،
2. حَقَا كِه بَچَشَمِ دَر نِيَايِدِ مَا رَا.

638. (23.)

1. چَشْمَتِ كِه فُسُونِ وَ رَنَكِ مِي بَارَدِ از او،
1. زَنهارِ كِه تِيغِ جَنَكِ مِي بَارَدِ از او،
2. بَسِ زودِ مَلُولِ كُشْتِي از هَمَنْفَسَانِ،
2. آه از دِلِ تُو كِه سَنَكِ مِي بَارَدِ از او.

633. (18.)

1. نِی قِصَّهٔ آن شَعِ چِکِلِ بِتَوَانِ کُفْتِ،
 ۱ نِی حَالِ دِلِ سُوخْتِهٖ دِلِ بِتَوَانِ کُفْتِ؛
 2. غَمِ دَرِ دِلِ تَنَنَکِ مَنِ از آنَسْتِ، کِه نِیَسْتِ
 ۲ یِکِ دِوَسْتِ کِه با وِی غَمِ دِلِ بِتَوَانِ کُفْتِ.

634. (19.)

1. خُوبَانِ جِهَانِ صَیْدِ تُوَانِ کَرْدِ بَزَرِ،
 ۱ خُوشِ خُوشِ بَرِ اِیْشَانِ بِتَوَانِ خُورْدِ بَزَرِ؛
 2. نَرُکْسِ کِه کُلَهْدَارِ جِهَانَسْتِ بَیْبِنِ،
 ۲ کُو نِیَزِ چِه گُونِه سَرِ دَرِ آوَرْدِ بَزَرِ.

635. (20.)

1. مَاهِی کِه قَدَشِ بَسَرُو مِی مَانَدِ رَاسْتِ،
 ۱ آئِنِه بَدَسْتِ وِ رُویِ خُودِ مِی آرَاسْتِ.
 2. دَسْتَارِچِهٔ پِیْشِکْشِی کَرْدَمِ؛ کُفْتِ:
 ۲ وَصَلَمِ طَلَبِی، زَهی خِیَالِی کِه تُرَاسْتِ.

630. (15.)

1. لَبِّ بَارِ مَكِّيْرٍ يَكْ زَمَانِ اَز لَبِّ جَامِ،
تا بَرِ دَارِي كَامِ جَهَانَ اَز لَبِّ جَامِ؛ ۱
2. دَر جَامِ جَهَانَ چَو تَلَحْ و شِيْرِيْنَ بَهْمَسْتِ،
اين اَز لَبِّ يَارِ خَوَاهِ و آن اَز لَبِّ جَامِ. ۲

631. (16.)

1. كُفْتِي كِه: نَرَا شَوْمِ، مَدَارِ اَنْدِيْشِه،
دِلِ خَوْشِ كُنْ و بَرِ صَبْرِ كُتْمَارِ اَنْدِيْشِه. — ۱
2. كُو صَبْرِ و چِه دِلِ كَانِجِه دِلَشِ مِي خَوَانِي،
يَكِ قَطْرَهٗ خَوْنَسْتِ و هَزَارِ اَنْدِيْشِه. ۲

632. (17.)

1. عِشْقِ رُحِ يَارِ بَرِ مَنِ زَارِ مَكِّيْرِ،
بَرِ خُسْتِه دِلَانِ خُرْدِه بِيَكْبَارِ مَكِّيْرِ؛ ۱
2. صَوْفِي، چَو تُو رَسْمِ رَهْرَوَانِ مِي دَانِي،
بَرِ مَرْدَمِ رِنْدِ نَكْتِه بِيْسِيَارِ مَكِّيْرِ. ۲

627. (12.)

1. دَرِ آرزوی بوس و کنارت مُردَم،
 ۱ وَز حَسْرَتِ لَعَلِ آبدارت مُردَم.
2. قِصّه چه کُنم دَرِازِ کوتاه کُنم:
 ۲ باز آی، که باز زانتظارَت مُردَم.

628. (13.)

1. جانا چو شبی با تو بَرِوز آوَرَدَم،
 ۱ گَر بی تو دَمی بَرِ آوَرَم، نامرَدَم؛
2. از مَرَك نترسَم پَس از این، کابِ حیات
 ۲ از چَشْمَه نوشِ آبدارت خورَدَم.

629. (14.)

1. تاکی بُود این جَوْر و جفا کَرْدَنِ تو
 ۱ بیهوده دِلِ خَلائِقِ آوَرْدَنِ تو
2. تیغیست بَدَسْتِ اَهْلِ دِلِ خون آلود،
 ۲ گَر بَرِ تو رَسَد، خونِ تو دَرِ کَرْدَنِ تو.

624. (9.)

1. تا حُکْمِ قَضایِ آسمانی باشد،
- کار تو همیشه کامرانی باشد؛ ۱
2. جامی که ز دَسْتِ تَقْتَمون می نوشی،
- سَرْمایه عَیشِ جاودانی باشد. ۲

625. (10.)

1. نی دَوْلَتِ دُنْیایِ بَسْتَم می آرزد،
- نی لَدَّتِ هَسْتی بَآلم می آرزد، ۱
2. نی هَفْتَهزارساله شادی جهان
- این مَحَنَّتِ هَفْت روزه غَم می آرزد. ۲

626. (11.)

1. اَمْشَبِ زِ غَمَّتِ مِیَانِ خُونِ خِوَاهَم خُفْت،
- وَزِ بَسْتَرِ عَافِیَّتِ بِرُونِ خِوَاهَم خُفْت؛ ۱
2. باوَرِ نَکُنِی خِیَالِ خُودِ را بِفِرِسْت،
- تا دَرِ نِگَرَدِ کِه بی تو چُونِ خِوَاهَم خُفْت. ۲

621. (6.)

1. زان بادآء دیرینه دهنان پرورد
- ۱ در ده، که طراز عمر نو خواهم کرد؛
2. مستم کن و بیخبر ز احوال جهان،
- ۲ تا سر جهان بگویمت ای سره مرد.

622. (7.)

1. ای آن که نهند مهر و ماه از تمکین
- ۱ بر خاک جناب تو شب و روز جبین،
2. با دست و زبان و دل تنگم منشان
- ۲ بر آتش انتظار و فارغ منشین.

623. (8.)

1. با دوست نشین و بادآء جام طلب،
- ۱ بوس از لب آن سرو گل اندام طلب؛
2. بخروج چو راحت جراحست طلبد،
- ۲ گو از سر نیش ابن حجاج طلب.

618. (3.)

1. گَر هَمچو مَن اُفتاده این دام شوی،
- ۱ ای بَس کِه خَرابِ باده و جام شوی؛
2. ما مَسّت و خَراب و رِذدِ عالم سوزیم،
- ۲ با ما مَنشین و گَر نه بدنام شوی.

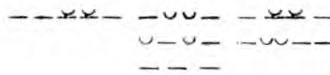
619. (4.)

1. دَر سُنبلش آویختَم از رُوی نیاز،
- ۱ کُفتم: مَن سَوَدازده را چاره بساز.
2. کُفتا کِه: لَبم بِگَیر و زُلَم بِگُذار،
- ۲ دَر عَیشِ خَوش آویز نه دَر عُمَرِ دَراز.

620. (5.)

1. چوَن عُنچَه گُل قَرابه پَر داز شَوَد،
- ۱ نَرگِس بَهوایِ مَی قَدَحَساز شَوَد؛
2. فَاَرغِ دِلِ آن کَسی، کِه مائِدِ حَباب
- ۲ هَم با سَرِ مَی خانَه بَرانداز شَوَد.

رباعیات C.

616. (1.)

1. مَن حَاصِلِ عُمْرِ خَوْدِ نَدَارَمِ جُزْ غَمِ،
دَرِ عِشْقِ زِ نِيكَ وَ بَدِ نَدَارَمِ جُزْ غَمِ؛ ۱
2. يَكِ هَمْدَمِ دَمَسَازِ نَدَارَمِ نَفْسِي،
يَكِ مَوْنِيَسِ نَامَزِدِ نَدَارَمِ جُزْ غَمِ. ۲

617. (2.)

1. مَرْدِي زِ كَنْدَهه دَرِ خَيْبَرِ پُرسِ،
وَ اسرارِ كَرَمِ زِ خَوَاجَهه قَنْبَرِ پُرسِ؛ ۱
2. كَرِ تَشْنَهه فَيِصِ حَقِ بَصِدْقِي، حَافِظِ،
سَرچشمَهه آن زِ سَاقِيهه كَوْتَرِ پُرسِ. ۲

613. (40.)

بحر هزج --- ، --- ، ---

1. دَرِيغًا خَلَعْتَ رَوْزِ جَوَانِي،
- 1 كَرَشَ بُوْدِي طِرَازِ جَاوِدَانِي.
2. دَرِيغًا حَسْرَتًا دَرْدَا كَزِيْنِ جَوِي
- 2 بِجَوَاهِدِ رَفْتِ آبِ زَنْدَگَانِي.
3. هَمِي بَايِدَ بُرِيْدِ اَز خُوِيْشِ وَ پَيُوْنْدِ،
- 3 چُنِيْنِ رَفْتَسْتِ حُكْمِ آسْمَانِي؛
4. وَكُلُّ اَخٍ مُفَارِقُهُ اَخُوهُ
- 4 لِعَمْرِ اَبِيكَ اِلَّا اَلْفَرَقْدَانِي.

614. (41.)

بحر هزج --- ، --- ، ---

1. اِي بَادِ صَبَا اَكْتَرِ تُوَانِي،
- 1 اَز رَاهِ وَفَا وَ مِهْرَبَانِي
2. اَز مَنْ بِيْرِي خَبَرِ بِيَارَمِ:
- 2 كَانِ سُوخْتَه تُو دَرِ نِيهَانِي
3. مِي مُرْدِ وَ زِ اِشْتِيَاقِ مِي كُفْتِ،
- 3 كَايِ بِي تُو حَرَامِ زَنْدَگَانِي.

611. (38.)

بحر مضارع ---، ---، ---، ---

1. کو فُرُصَتِي كِه خِدْمَتِ پِيرِ مُغَانِ كُنَمِ.
- ۱ وَز پَنَدِ پِيرِ دَوْلَتِ خُودِ رَا جَوَانِ كُنَمِ.
2. مَن سَالِهَا مُجَاوِرِ مَيخَانِه بُوْدِه آمِ،
- ۲ باقِي عُمُرِ خِدْمَتِ آن آسْتَانِ كُنَمِ.
3. دِي شِيْشِه دِيدِ بَا مَن وَ بِشَكْسَتِ مُحْتَسِبِ؛
- ۳ مِي بَعْدِ از اَيْنِ بَزِيرِ مُرْتَعِ نِهَانِ كُنَمِ.

612. (39.)

بحر هجث ---، ---، ---، ---

1. حَكِيمِ فِكْرِ مَن از عَقْلِ دُوشِ كَرْدِ سُؤَالِ
- ۱ كِه: اِي يَكَّانِه اَلطَافِ خَالِقِ رَحْمَانِ،
2. كُدامِ كَوَهَرِ نَظْمَسْتِ دَرِ جَهَانِ، كِه از او
- ۲ شِكْسَتِ قِيَمَتِ بَازارِ لَوْلُو عُتْمَانِ
3. جَوَابِ دادِ كِه: بِشَنُو زِ مَن وَ لِي مَشِنُو،
- ۳ كِه اَيْنِ قَصِيدِه فُلانِ كُفْتِ وَ اَيْنِ عَزَلِ بَهْمَانِ.
4. سَرَامِدِ فُضْلَايِ زَمَانِه دانِي كِيَسْتِ
- ۴ زِ رُويِ صِدْقِ وَ يَقِينِ نَه زِ رَاهِ كِذْبِ وَ كُفْرَانِ
5. شَهْنَشِه فُضْلا پادشاهِ مُلِكِ نُحْسِ
- ۵ جَمَالِ مِلَّتِ وَ دِينِ خُواجَه جَهانِ سَلْمَانِ.

609. (36.)

بجر رمل

1. سال و فال و حال و مال و أصل و نسل و نخت و بخت
بادت آندر شهر یاری بر قرار و بر دوام:
2. سال خرم فال نیکو حال سالم مال پُر
أصل ثابت نسل باقی نخت عالی بخت رام.

610. (37.)

بجر رمل

1. سرور اهل عمام شمع جمع آنجمن
صاحب صاحب قران حاجی قوام الدین حسن
2. هفتصد پنجاه و چار از هجرت خیر البشر
مهر را جزا مکان و ماه را خوشه وطن
3. سادس ماه ربیع الآخر آندر نیم روز
روز آذینه بحکم گردگار ذو الینن
4. مرغ روحش، کو هبای آسمان قدس بود
شد سوی باغ بهشت از دام این دار الیکن.

2. چون آبِ بهارانِ پرَوم، زارِ بِگِریَم
 ۲ بَر خاكِ تو چُنان، كِه تو از خاكِ بَر آئی.

607. (34.)

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. آن کیست تا بَحَضَرَتِ سُلطانِ ادا کُند،
 ۱ کز جَوْرِ دَوْرِ گُشتِ شُترِگَرَبها پَدید:
 2. رِندی نِشسته بَر سَرِ سَجادَهٗ قِضا،
 ۲ حیزی دِگَرِ بَمَرْتَبَهٗ سَرَوَری رَسید:
 3. آن رِند کُفت: چِشم و چِراغِ جَهان مَنم.
 ۳ وان حیز کُفت: نُطفَهٗ دارايم و فَرید.
 4. ای آصِفِ زَمانِه زِ بَهرِ خُدا بِگُو
 ۴ با خُسرویی، كِه دَوْلَتِ او باد بَر مَزید:
 5. شاها رَوا مَدار، كِه مَفْعولِ مَن اَران
 ۵ گَرَدَد بَر رُوژگارِ تو فَعالِ ما یُرید.

608. (35.)

بحر هزج - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. زان حَبّهٗ خَضرا خَور، کز رَوی سَبكِ هَضمی
 ۱ هَر کو بَرَنَد یَكِ جَو، بَر سِیحِ زَنَد سِیَمُغ:
 2. زان لُقْمَهٗ كِه صوفی را دَر مَعْرِفَتِ اَندازَد.
 ۲ یَكِ دَرّهٗ و صد مَسْتی، یَكِ دانِه و صد سِیَمُغ.

604. (31.)

بجر رمل ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ

1. هَجْدِ دِينَ سَرَّوْرٍ سُلْطَانِ قُضَاتِ إِسْمَاعِيلِ،
1. كِه زَدِي كِلِكِ زَبَانِ آوَرَشِ از شَرْعِ نَطْقِ،
2. نَافِ هَفْتَهْ بُدِ و از مَاهِ رَجَبِ پَنَجِ و سِه رُوزِ
2. كِه بِرُونِ رَفْتِ از اَيْنِ خَانَهْ بِي وَضَعِ و نَسَقِ.
3. كَنْفِ رَحْمَتِ حَقِ مَنزِلِ وِي دَانِ، وَاَنْتَهْ
3. سَالِ تَأْرِيجِ وَفَاتَشِ طَلَبِ از رَحْمَتِ حَقِ.

605. (32.)

بجر مضارع ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ

1. أَعْظَمِ قِوَامِ دَوْلَتِ و دِينَ آنِ، كِه بَرِ دَرَشِ
1. از بَهْرِ خَاكَبُوسِ نُمُودِي فَلكِ سُجُودِ،
2. بَا آنِ جَلَالِ و آنِ عَظَمَتِ زِيَرِ خَاكِ شُدِ
2. دَرِ نِصْفِ مَاهِ ذِي أَلْقَعْدَهْ از عَرَصَهْ وُجُودِ.
3. تَا كَسِ أُمِيدِ جُودِ نَدَارَدِ دِغَرِ زِ كَسِ،
3. آمَدِ حُرُوفِ سَالِ وَفَاتَشِ أُمِيدِ جُودِ.

606. (33.)

بجر هزج ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ, ـــــــ

1. أَيَّامِ بَهَارَسْتِ و كُذِ و لَالِهْ و نَسْرِينِ
1. از خَاكِ بَرِ آيِنْدِ، و تُو دَرِ خَاكِ چِرَائِيْ

2. جَانَش قَرِینِ رَحْمَتِ خُود كَرْد، تَا شَوَد
تَأْرِیْحِ اَیْنِ مُعَامَلَه رَحْمَانُ لَا یَمُوت.

602. (29.)

بحر رمل ۲۲ - - - ، ۲۰ - - - ، ۲۰ - - - ، ۲۲ - - -

1. آصَفِ دَوْرِ زَمَانِ جَانِ جَهَانَ تَوْرَانِشَاه،
كِه دَرِ اَیْنِ مَزْرَعَه جُر دَانَهء خَیْرَاتِ نَكِشْت،
2. نَافِ هَفْتَه بُد و از ماهِ رَجَبِ كَافِ و اَلِفِ
كِه بَكُلُشَن شُد و اَیْنِ كُلُخَنِ پُرْدُودِ بَهِشْت،
3. اَن كِه مَیْلَش سَوِی حَقِ بَیْنِی وَ حَقِ كُوئی بُوَد
سَالِ تَأْرِیْحِ وَ فَاتَش طَلَبِ از مَیْلِ بَهِشْت.

603. (30.)

بحر هزج ۲ - - - ، ۲ - - - ، ۲ - - -

1. بَهَاءِ اَلْحَقِّ وَ اَلدِّیْنِ، طَابَ مَثْوَاهُ،
اِمَامِ سُنَّتِ وَ شَیْخِ جَمَاعَتِ،
2. چو می زَفْتِ از جَهَانَ اَیْنِ بَیْتِ می خَوَانَد
بِرِ اَهْلِ فَضْلِ وَ اَرْبَابِ بَرَاعَتِ:
3. بَطَاعَتِ قُرْبِ اَیْزِدِ می تُوَانِ یَاْفْتِ:
قَدَمِ دَرِ نِه، كَرَّتِ هَسْتِ اِسْتِطَاعَتِ.
4. بَدِیْنِ دَسْتُورِ تَأْرِیْحِ وَ فَاتَش
بِرونی آر از خُرُوفِ قُرْبِ طَاعَتِ.

599. (26.)

بجر مضارع ---، ---، ---، ---

1. آن میوه بهشتی، کامد بدستت ای جان،
در دل چرا نکشتی، از کف چرا بهشتی. ۱
2. تاریخ این حکایت کز از تو باز پرسند،
سر جمله اش فرو خوان از میوه بهشتی. ۲

600. (27.)

بجر هزج ---، ---، ---

1. برادر خواجه عادل، طب مَثَوَاهُ،
پس از پنجاه و نه سال از حیاتش ۱
2. بسوی روضه رضوان روان شد؛
خدا راضی ز افعال و صفاتش. ۲
3. خلیل عادل پیوسته بر خوان،
وز آنجا فهم کن سال وفاتش. ۳

601. (28.)

بجر مضارع ---، ---، ---، ---

1. رحمان لا یموت چو این پادشاه را
دید آنچنان، کز او عمل الکبیر لا یفوت. ۱

3. هَر کَسِ کِه کور زَاد زِ مَادِر، بَعْمَرِ خَوِيش
کِي مُشْتَرِيءِ شَاهِدِ صَاحِبِ جَمَالِ شُد. ۳

597. (24.)

بَحْر هَزَج ---، ---، ---، ---

1. بِنْدَشْتَنِ فُرْصَتِ اِي بِرَادَر
دَر کَرَمِ رَوِي چُو مِيغِ بَاشَد. ۱
2. دَر يَابِ کِه عُمَرِ بَسِ عَرِيضَتِ،
کَر فَوْتِ شَوَد، دَرِيغِ بَاشَد. ۲

598. (25.)

بَحْر هَجْتِث ---، ---، ---، ---

1. صَبَاحِ جُمُعَه بُد وُ سَادِسِ رَبِيعِ نَحْسَتِ،
کِه از دِلَمِ رُخِ آن مَاهِ رَوِي شُد زَائِل. ۱
2. بَسَالِ هَفْتَصَدِ وُ شَصْتِ وُ چَارِ از هِجْرَتِ
چُو آبِ کُشْتِ بَمَنِ حَلِ حِکَايَتِ مُشْکِل. ۲
3. دَرِيغِ وُ دَرْدِ وُ تَاسُّفِ کُجَا دِهَدِ سَوْدِي
کُنُونِ، کِه عُمَرِ بَبَا زِيچِه رَفْتِ بِيحَاصلِ. ۳

3. جَوَابِ دَادَمَ وَ كُفْتَمَ: بِيَدَارِ مَعْدُورَمَ،
 4. وَكَيْلِ قَاضِيَمَ اَنْدَرِ كُذَّرِ كَمِيَنِ كَرْدَسْتِ
 5. كِهْ كَرِ بِيرونِ نِهَمِ اَزْ اَسْتانِ خِواجِهْ قَدَمِ،
 6. جَنابِ خِواجِهْ حِصارِ مَنَسْتِ: كَرِ اَنْجَا
 7. بَعَوْنِ قُوتِ بازِوِي بَنَدِگانِ وَزِيرِ
 8. چِهْ جايِ اِينِ، كِهْ زِ پَيُونَدِ كَافِ وَ نونِ ما را
 9. هَميشهْ بادِ كُشادَهْ دَرَشِ بَكامِ، وَ زِ مِهْرِ
 4. كَمَرِ بَبِنَدِ كِيَشِ بَسْتَهْ چَرخِ مِيَنائِي.

596. (23.)

بحر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. كُلقِنَدِ شِعْرِ مَنِ زِ بِنَفْسَهْ شَكْرُ رُباسْتِ،
 2. بادا دِهانشِ تَلحِ كِهْ عَيْبِ نَباتِ كَرْدِ،
 2. خاكشِ بَسَرِ كِهْ مُنْكَرِ آبِ زُلالِ شُدِ.

594. (21.)

بجر هجنت - xx, -u-u, -u-u, -u-u

1. فَسَادِ چَرخِ نَبینند و نَشَنوند هَمی،
- 1 که چَشْمها هَمه کورست و گوشها هَمه کر.
2. بَساکسا که مَه و مِهر باشدش بالین،
- 2 بَعاقِبَت زِ گِل و حِشَت گَرَدَدَش بَسْتَر.
3. چِه فائده زِ زَره با کُشادِ تیرِ قضا،
- 3 چِه مَنفَعَت زِ سِپَر با نَفادِ حُکْمِ قَدَر.
4. اَگر زِ آهن و پولاد سورِ حِصنِ کُنی،
- 4 حَواله چون بَرسد، زود اَجَل بَکوبَد دَر.
5. دَری که بَر تو کُشایند، دَر هَوا مَکُشای،
- 5 رَهی که با تو نُمایند، دَر هَوس مَسَپَر.
6. غُبارِ چَرخِ بَبین و نِهادِ دَورِ نِگَر،
- 6 بَساطِ حِرصِ نَورَد و لِباسِ آزِ بَدَر.

595. (22.)

بجر هجنت - xx, -u-u, -u-u, -u-u

1. بَمَن پَیامِ فِرستادِ دوستی دی روز
- 1 که: ای نَتیجَه کِلکَت سَوادِ بِنائی،
2. پَس از دو سال، که بَخَتَت بَخانَه باز آوَرَد،
- 2 چِرا زِ خانَه خَواجَه بَدَر نَمی آئی.

6. بَسْتَه دَرِ آخِرِ او اَسْتَرِ مَن جَوِ مِی خَوَرْد،
 ۹. تُبْرَه اَفْشَانْد و بَبَن کُفْت مَرَا مِی دَانِی
 7. هِیچ تَعْبِیرِ نَمِی دَانَمَش اِیْن خَوَابِ کِه چِیَسْت؛
 ۷. تَو بِفَرْمَای، کِه دَر فَهْم نَدَارِی ثَانِی.

593. (20.)

بجر رمل ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵

1. قُوَّتِ شَاءِرَهٗ مَن سَاکَرِ از فَرْطِ مَالِلِ
 ۱. مُتَنَقِّرِ شُدَه از بَنْدَه کِرِیْزَانِ مِی رَفْت.
 2. نَقْشِ خَوَارَزْمِ و خِیَالِ لَبِ جَیْحُونِ مِی بَسْت،
 ۲. بَا هَزَارَانِ کِلَه از مُلْکِ سُلَیْمَانِ مِی رَفْت.
 3. مِی شُدِ آن کَس، کِه جُزِ او جَانِ نَحْنِ کَسِ نَشِیْخَاتِ؛
 ۳. مَن هَمِی دِیْدَم، و از کَالْبَدَمِ جَانِ مِی رَفْت.
 4. چَوْنِ هَمِی کُفْتَمَش: اِی مَوْنِیْسِ دِیْرِیْنَهٗ مَن.
 ۴. تَحْتِ مِی کُفْتِ و دِلِ آزْدَهٗ و کِرِیْیَانِ مِی رَفْت.
 5. کُفْتَم: اَکْنُونِ سُنْحِنِ خَوْشِ کِه بِکُویدِ بَا مَن.
 ۵. کَانَ شَکَرِ لَهْجَهٗ خَوْشِخَوَانِ نُخْنَدَانِ مِی رَفْت.
 6. لَابَهٗ بِسِیَارِ نُبُودَمِ کِه: مَرَو. سَوْدِ نَدَاشْتِ،
 ۶. زَانِ کِه کَارِ از نَظَرِ رَحْمَتِ سُلْطَانِ مِی رَفْت.
 7. پَادِشَاهَا زِ سَرِ لُطْفِ و کَرَمِ بَارَشِ خَوَانِ؛
 ۷. چِه کُنْدِ سُوخْتَهٗ، کَزِ غَايَتِ جِرْمَانِ مِی رَفْت.

2. آفرین بر کَلِّكَ نقاشی، که دان
- بِکْرِ مَعْنَى را چُنین حُسْنِ جَمیل. ۲
3. عَقْلِ دَرِ حُسْنِش نَمی بایَد بَدَلِ،
- طَبَعِ دَرِ لُطْفِش نَمی بِنَدِ بَدیل. ۳
4. مُعْجَزَتِ اَینِ نَظْمِ، یا سِخْرِ حَلالِ.
- هَاتِفِ آوَرِدِ اَینِ نُحْنِ، یا جَبْرِئیلِ. ۴
5. کَسِ نِیَارَدِ کُفْتِ رَمَزِی زَینِ نَمَطِ،
- کَسِ نَدانَدِ سُفْتِ دُرِّی زَینِ قَبیلِ. ۵

592. (19.)

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. خُسْرَوَا دَانْگَرَا بَحْرِکَفَا شِیرْدِلَا،
- ای جَلالِ تَو بَأَنوَاعِ هُنَرِ آرزَانِی، ۱
2. هَمِه آفاقِ کُرِفْتِ و هَمِه اطْرَافِ کُشادِ
- صِیتِ مَسْعُودِی و آوازَه شَه سُلْطَانِی. ۲
3. کُفْتَه بَاشَد مَکْرَتِ مُلْهِمِ غَیْبِ اَحْوَالِمِ
- اینِ کِه: شُدِ رُوزِ مُنیرِمِ چو شَبِ ظُلْمَانِی. ۳
4. دَرِ سِه سالِ آنچِه بِنَدِ و حَتَمِ از شاهِ و وزیرِ،
- هَمِه بِرَبُودِ بَیکِ دَمِ فَلَکِ چَوگَانِی. ۴
5. دوشِ دَرِ خِوابِ چنانِ دیدِ خِیالِمِ، کِه سِخْرِ
- کُذَرِ اُفتادِ بَرِ اصْطَبَلِ شَهَمِ پِنهَانِی، ۵

589. (16.)

بجر رمل - - - - -

1. پادشاهها لَشْكَرِ تَوْفِيقِ هَمْرَاهِ تَوِ اَنْدِ:
- 1 خيز اَكْرَ بَرِ عَزْمِ تَخْخِیرِ جَهانِ رَهَ مِی كُنِی.
2. با چُنینِ اَوْجِ جَلالِ از پِیشگاهِ مَسْكَنتِ
- 2 اَنگهی، وُ خِدْمَتِ دِلْهائی آگَه مِی كُنِی.
3. با فَرِیبِ رَنْكِ اِینِ نِیلی خُمِ زَنْتارِنامِ
- 3 كارِ بَرِ وَفَقِ مُرادِ صِبْغَةُ اَللّهِ مِی كُنِی.
4. اَن كِه دَه با هَفْتِ و نِیمِ آوَرْدِ، بَسِ سَوْدِی نَكْرَدِ:
- 4 فُرْصَتَتِ بادا، كِه هَفْتِ وُ نِیمِ با دَه مِی كُنِی.

590. (17.)

بجر رمل - - - - -

1. ای مُعْرَا اَصْلِ عالى جَوْهَرَتِ از حِقْدِ و حِرْصِ،
- 1 وَی مُبَرّا ذاتِ مَیْمونِ اَخْتَرَتِ از زَرَقِ و رِیو،
2. دَر بَزْرُكِی كِی رَوَا باشَد، كِه تَشْرِیفاتِ را
- 2 از فِرِشْتَه باز كِیری و اَنگهی بَخْشی بَدِیو:

591. (18.)

بجر رمل - - - - -

1. حُسْنِ اِینِ نَظْمِ از بَیانِ مُسْتَعْنِیَسْتِ:
- 1 با فُرُوعِ خَوْرِ كِسی جَوِیدِ دَلِیلِ:

587. (14.)

بجر هزج -----, -----, -----, -----

1. بَدِينِ ظَلَمْتَ سَرَا تَاكِي بِيَوِي دَوَسْتِ بِنَشِينِم
- 1 كَهِي اَنكُشْت دَر دَنَدَانِ كَهِي سَر بَر سَر زَانُو
2. تَنَاهِي اَلصَّبْرُ، مَدَّ حَلَّتْ بِمَأْوِي اَلْأَسَدِ سِرْحَانُ،
- 2 وَطَارَ اَلْعَقْدُ، اِذْ غَنَّتْ بِمَعْنَى اَلْوَرَقِ غُرْبَانُ.
3. بِيَا اِي طَائِرِ فَرُخِ بِيَاوَرِ مُثَرَدَهٗ دَوْلَتِ،
- 3 عَسَى اَلْاَيَّامُ اَنْ يَرْجِعَنَّ قَوْمًا كَاَلَّذِي كَانُوا.

588. (15.)

بجر رمل -----, -----, -----, -----

1. سَاقِيَا پَيْمَانِهٖ پُر كُنْ، زَانِ كِهٖ صَاحِبِ مَجْلِسَتِ
- 1 آرزو مِي بَخُشَد وُ اَسْرَارِ مِي دَارَدِ نِگَاهِ.
2. جَنَّتِ نَقَدَسَتْ اَيْنَجَا، عَيْشِ وَ عِشْرَتِ تَازِهٖ كُنْ،
- 2 زَانِ كِهٖ دَر جَنَّتِ خُدا بَر بِنْدَهٗ نَنُويسَدِ كُنَاهِ.
3. سَازِ چَنگِ اَهَنگِ عِشْرَتِ، هَخَنِ مَجْلِسِ جَايِ رَقِصِ،
- 3 خَالِ جَانَانِ دَانَهٗ دِلِ، زُلفِ سَاقِيِ دَامِ رَاهِ؛
4. دَوَسْتَدَارَانِ دَوَسْتَكَا مَنَدِ، وَ حَرِيفَانِ بَا اَدَبِ،
- 4 پيشكاران نيكنامند، صَفِ نَشِينانِ نيكخواه؛
5. دَوَرِ از اَيْنِ بِيَهْتَرِ نَكْرَدَدِ، سَاقِيَا عِشْرَتِ كُزِينِ؛
- 5 حال از اَيْنِ خُوشتَرِ نَباشَدِ، حَافِظَا سَاغَرِ بِيخَوَاهِ.

3. بَانَ كِه دَر نَظَرِ جَم جَهَان بِيَارَايَنَد،
 ۳ بَتَرَكِ جَرَوَهَرِ جَامِ جَهَانْمَا نَدِهَد.
 4. نَعُوذُ بِاللَّهِ اَكْثَرُ تِيرِ زَانِسَانِ بَارَدِ،
 ۴ كِه بَارِ دَر حَرَمِ كِبْرِيَايِ مَا نَدِهَد،
 5. بَحَقِّ نِعْمَتِ حَاجِي قَوَامِ مَا، كَز قَدَرِ
 ۵ زِ بَهْرِ مَصْلَحَتِ خُودِ بَدِينِ رِضَا نَدِهَد.

586. (13.)

بجر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. شاهَا مُبَشِّرِي زِ بَهَشْتَمِ رَسِيدَه اَسْت
 ۱ رِضْوَانِ سَرِيرِ وَ حُورُوشِ وَ سَلَسْبِيلِ مَوِي،
 2. خُوشِ لَفْظِ وَ پَاكِ مَعْنِي وَ مَوُوزُونِ وَ دِلِپَذِيرِ،
 ۲ صَاحِبِ جَمَالِ وَ نَارِكِ وَ بِكْرِ وَ لَطِيفَه تَرِي.
 3. كُفْتَم: بَدِينِ سَرَاچَه زِ بَهْرِ چِه آمَدِي.
 ۳ كُفْتَا: زِ بَهْرِ مَجْلِسِ شَاهِ فِرَشْتَه خُوِي. —
 4. اَكْنُونِ زِ مَحَبَّتِ مَنِ مُفْلِسِ بَجَانِ رَسِيدِ؛
 ۴ نَرْدِيكِ خُوِيشِ خُوَانَشِ وَ كَامِ دِلَشِ بَجُوِي.

584. 585.

2. هَر كِه بِخَرِاشَدَتِ جِگَرِ بَجَفَا،
- هَمچُو كَانِ كَرِيمِ زَرِ بَخَشَش. ۲
3. كَم مَبَاشِ از دِرَخْتِ سَايَه فِكَن:
- هَر كِه سَنَكْتِ زَنَد، ثَمَرِ بَخَشَش. ۳
4. از صَدَفِ يَادِ ثِيرِ نُكْتَهءِ جِلْم:
- هَر كِه بُرَدِ سَرَتِ، كُتْهَرِ بَخَشَش. ۴

584. (11.)

بجر هجئت ---، ---، ---، ---

1. سَرَايِ و مَدْرَسَه وُ بَحْتِ عِلْمِ و طَاقِ و رَوَاقِ
- چِه سَوَد، چَوْنِ دِلِ دَانَا و چَشْمِ بِيِنَا نِيَسْت. ۱
2. سَرَايِ قَاضِيءِ يَزْدِ اَرْچِه مَنَبِعِ فَضْلَسْت،
- خِلَافِ نِيَسْت كِه عِلْمِ نَظَرِ دَرِ اَنْجَا نِيَسْت. ۲

585. (12.)

بجر هجئت ---، ---، ---، ---

1. حَسَوِدِ خَوَاجَهءِ مَا رَا بِيگُو كِه: بَدِ مَيَسَنَدِ،
- وَكْرَ نَه دَوْرِ زَمَانِ جُزِ بَدَتِ جَزَا نَدِهَد. ۱
2. مَكُنِ سَتِيَزِ، كِه هَر رُزِ بَعَقْدِ و فِكْرِ فِضُولِ
- فَلَكِ زَمَانِ تَصَرُفِ بَدَسْتِ مَا نَدِهَد. ۲

581. (8.)

بجر مجتث ---, ---, ---, ---

1. بَسَّعِ خَواجِه رَسانِ، اِی نَدِیمِ وَتَشِناسِ،
بَخْلوتی کِه دَر او اَجَنبِی صَبا باشَد، ۱
2. لَطِیفَهٗ بَیَّانِ آر، و خَوشِ بَخندانَش
بَنکَتَهٗ، کِه دِلش را دَر آن رِضا باشَد؛ ۲
3. پَس اَنگَهش زِ کَرَمِ اِین قَدَر بَلُطَفِ بِپُرسِ،
کِه کَر وَظِیفَه تَقاضا کُنَم، رَوا باشَد. ۳

582. (9.)

بجر متقارب ---, ---, ---, ---

1. تو نیک و بدِ خود هم از خود بپرس؛
چرا دیگری بایدهت محتسب. ۱
2. وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ، يُجْعَلْ لَهُ
وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ. ۲

583. (10.)

بجر خفیف ---, ---, ---

1. بَر تو خوانم زِ دَفترِ اخلاق
آیتی دَر وفا و دَر بَخشش: ۱

6. دِکَرِ کَرِيمِ چو حَاجِي قِوَامِ دَرِيَادِلِ،
 ۶ کِه نامِ نِيکِ بِيَرَدِ از جِهَانِ بَبَخْشِشِ و داد.
 7. نَظيرِ خويشِ نَبِکُداشْتَنَدِ، و بِيکُداشْتَنَدِ؛
 ۷ خُدایِ عَزَّ وَجَلَّ جُمْلَه را بِيامُرَزاد.

580. (7.)

بجر هجئت ---، ---، ---، ---

1. گَدا اَکْر تَهَرِ پَاکِ داشْتی دَر اَصَلِ،
 ۱ بَر آبِ نُقْطَهءِ شَرْمَشِ مَدَارِ بایِستی.
 2. وَر آفتابِ نَکَرْدی فُسوسِ، جامِ زَرَشِ
 ۲ چِرا تَهی زِ مَیِ خَوشْکُوَارِ بایِستی.
 3. وَاکْر سَرایِ جِهَانِ را سَرِ خَرابی نِیستِ،
 ۳ بِنایِ او بِه از اینِ اُسْتُوارِ بایِستی.
 4. زَمانَه گَر نَه سَرِ قَلْبِ داشْتی، کارَشِ
 ۴ بَدَسِتِ آصِفِ صَاحِبِ عِیَارِ بایِستی.
 5. چو رُوژگارِ جُز اینِ یَکِ کَریمِ بيشِ نداشتِ،
 ۵ بَعْمَرِ مِهَلْتی از رُوژگارِ بایِستی.

578. (5.)

بحر هزج ---, ---, ---

1. رُوحُ الْقُدُسِ آن سَرُوشِ فَرُّخِ
- بَر قُبَّه طَارِمِ زَبْرَجَدِ ۱
2. مِی کُفْتُ سَاکَرْتَهَانِ کِه: یَا رَبِّ،
- دَر دَوْلَتِ وَ حَشَمَتِ مُخَلَّدِ ۲
3. بَر مِسْنَدِ خُسْرَوِی بِمَانَادِ
- مَنْصُورِ مُظَفَّرِ کَمَدِ. ۳

579. (6.)

بحر هجته ---, ---, ---, ---

1. بَعَثَ سَلْطَنَتِ شَاهِ شَيْخِ ابُو اِخْتِاقِ
- بِیْنِجِ شَخْصِ عَجَبِ مُلْکِ فَاَرْسِ بُوَدِ اَبَادِ. ۱
2. کُخْسَتِ پَادِشَهْیِ هَمِچُو او وِلَايَتِ بَخْشِ،
- کِه جَانِ خُویشِ بِيْرُوْرَدِ وَ دَاوِ عَيْشِ بِيْدَادِ. ۲
3. دِکَرِ مَرْتِيْءِ اِسْلَامِ شَيْخِ حَجْدُ اَلْدِيْنِ،
- کِه قَاضِيْءِ بِيْهِ اَز او اَسْمَانِ نَدَاْرَدِ يَادِ. ۳
4. دِکَرِ بَقِيَّهْ اَبْدَالِ شَيْخِ اَمِيْنِ اَلْدِيْنِ
- کِه يَمِيْنِ هَمِيْتِ او کَاْرَهَايِ بَسْتَهْ کُشَادِ. ۴
5. دِکَرِ شَهْنَشَهْ دَانِشِ عَضَدِ، کِه دَر تَصْنِيْفِ
- بِنَايِ کَاْرِ مَوَاقِفِ بِنَامِ شَاهِ نِيْهَادِ. ۵

576. (3.)

بجر هجنت ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

1. بَكُوشِ هَوْشِ رَهِي مُنْهِي ۱ نِدا دَرِ دَادِ
- ۱ زِ حَضْرَتِ أَحَدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
2. كِه: اِي عَزِيزِ كَسِي رَا كِه خَوَارِيسْتِ نَصِيبِ،
- ۲ حَقِيقَتِ آن كِه نِيَابَدِ بَزُورِ مَنَصِبِ وَ جَاهِ.
3. بَابِ زَمَزَمِ وَ كَوْتَرِ سَفِيدِ نَتُونِ كَرْدِ
- ۳ كَلِيمِ بَحْتِ كَسِي رَا، كِه بَا فِتْنَدِ سِيَاهِ.

577. (4.)

بجر رمل ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

1. دِلِ مَبْنَدِ اِي مَرْدِ بَخَرْدِ بَرِ سَخَايِ عَمْرُو وَ زَيْدِ؛
- ۱ كَسِ نَمِي دَانَدِ كِه كَارَشِ اَزِ جَا خَوَاهَدِ كُشَادِ.
2. رُو تَوَكُّلِ كُنْ؛ نَمِي دَانِي، كِه نَوَكِ كِلِكِ مَن
- ۲ نَقْشِ هَرِ صُورَتِ كِه زَنِ رَنُكِ دِغَرِ بِيروُنِ فُتَادِ.
3. شَاهِ هُرْمُوزِمِ نَدِيدِه بِي نُحْنِ صَدِ لُطْفِ كَرْدِ،
- ۳ شَاهِ يَزْدَمِ دِيدِ وَ مَدْحَشِ كَرْدَمِ وَ هِيچَمِ نَدَادِ.
4. كَارِ شَاهَانِ اَيْنُچُنِينِ بَاشَدِ؛ تَوَايِ حَافِظِ مَرْنُجِ،
- ۴ دَاوَرِ رُوزِي رَسَانِ تَوْفِيقِ وَ نَصْرَتِ شَانِ دِهَادِ.

7. سَرَوَران را بی سَبَب می کَرَد حَبَس،
 ۷. کَرَدَنان را بی کُنَه سَر می بُرید،
 8. از نَهیبَش بَچَه می اَفکَنَد شیر
 ۸. دَر بِیابان نامِ او چوَن می شَنید،
 9. عاقِبَت شیراز و تَبْرِیز و عِراق
 ۹. چوَن مُسَخَّر کَرَد، و وَقْتَش دَر رَسید:
 10. آن کِه روشن بُد جَهان بَینَش از او،
 10. میل دَر چَشم جَهان بَینَش کَشید.

575. (2.)

بحر رمل - - - ، - - - ، - - - ، - - -

1. ساقِیا بادَه کِه اِکسیر حَیائَتست بِیَار،
 ۱. تا تَن خاکی مَن عَینِ بَقا کَرَدانی.
 2. چَشم بَر دَوَر قَدَح دارم و جان بَر کَفِ دَسْت؛
 ۲. بَسَر خواجه کِه: تا آن نَدِهی، نَسِتانِی.
 3. هَمچو کُل دَر چَمَن از باد مَیْفشان دامن،
 ۳. زان کِه دَر پایِ تو دارم سَرِ جان اَفشانِی.
 4. بَر مَثانی و مَثالِث بِنُراز ای مُطَرِب
 ۴. وَصِفِ آن ماه، کِه دَر حُسن نَدارَد ثانی.

B. قطعات

574. (1.)

بحر رمل - - - - -

1. دِل مَنِه بَر دُنْيِي وَ اَسْبَابِ او،
1. زان كِه از وِي كَس وَفاداري نَدِيد.
2. كَس عَسَل بِي نِيش از اين دُكَان نَخُورَد،
2. كَس رُطَب بِي خار از اين بُسْتان نَچِيد.
3. هَر بَايَمِي چِراغِي بَر فُروخْت،
3. چُون تَمَام اَفروخْت، بادَش دَر دَمِيد.
4. بِي تَكَلْف هَر كِه دِل بَر وِي نِهَاد،
4. چُون بَدِيدِي خَصْمِ خُون مِي پَرُورِيد.
5. شاهِ غازِي خُسْرُو گِيتِي سِستان،
5. آن كِه از شَمشِيرِ او خُون مِي چَكِيد،
6. گَه بِيك حَمَلَه سِپاهِي مِي شَكَسْت،
6. گَه بَهوئي قَلبْگاهِي مِي دَرِيد،

6. غَمِ اَيْنِ دِلِ بُوَاتَتْ خَوْرَدِ نَاجَارِ،
 ۶ وَغَرَنَهْ وَابِنِي اَنْجِيَتْ نَشَا دِي.
 7. نِگَارَا دَرِ غَمِ سَوْدَايِ عِشَقَتْ
 ۷ تَوَكَّلْنَا عَلَي رَّبِّ الْعِبَادِي.
 8. دِلِ حَافِظِ شُدِ اَنْدَرِ چِينِ زُلْفَتْ
 ۸ بَلِيْلِ مُظْلِمِ، وَاللَّهْ هَادِي.

بحر رجز - - - - -
 - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. نورِ خُدا نُبَايَدَتْ اَتْنَهْ مُجَرَّدِي؛
 ۱ از دَرِ ما دَرِ آءِ اَكْرِ طَالِبِ عِشْقِ سَرْمَدِي.
 2. باده بِيْدِه، كِه دوزخِ اَرِ نَامِ كُناهِ ما بَرَدِ،
 ۲ اَبِ زَنْدِ بَرِ اَتِشِشِ مَعْجِزَهْ مُحَمَّدِي.
 3. شُعْبَدَه بَازِيءِ كُنِي هَرِ دَمِ، وَ نِيَسْتِ اَيْنِ رَوَا،
 ۳ قَالِ رَسُوْلُ رَبِّنَا: ما اَنَا قَطُّ مِنْ دَدِي.
 4. كَرِ تُو بَدِيْنِ جَمَالِ وَ فَرِ سَوِي چَمِنِ كُنِي كُندَرِ،
 ۴ سَوَسَنِ وَ سَرُو وَ كُغْلِ بَتُو جُمْلَهْ شَوْنَدِ مُقْتَدِي.
 5. مُرَغِ دِلِ تُو حَافِظًا بَسْتَهْ دَامِ آرزوستِ؛
 ۵ اِي مُتَعَلِّقِ خَجَلِ دَمِ مَزَنِ از مُجَرَّدِي.

13. چون نیست نقشِ دُورانِ بَر هیچ حال ثابت،
 حافظ مکن شکایت، تا می خوریم حالی. ۱۳
14. صافیست جامِ خاطرِ دَر دُورِ آصفِ عَهْد؛
 فَمَ فَاسْقِنِي رَحِيقًا أَصْفَى مِنَ الزُّلَالِي. ۱۴
15. اَلْمُلْكُ قَدْ يُبَاهِي مِنْ وَجْدِهِ وَجْدَهُ؛
 يَا رَبِّ كِه جَاوِدَانِ بَادِ اَيْنِ قَدَرٍ وَ اَيْنِ مَعَالِي. ۱۵
16. مِسْنَدُ فِرْوَزِ دَوْلَتِ، كَانِ شُكْوَهُ وَ هَيْبَتِ،
 بُرْهَانَ مُلْكِ وَ مِلَّتِ بُو نَصْرِ بُو اَلْمَعَالِي. ۱۶

بجر هزج

1. سَبَتِ سَلْمَى بِصُدْغَيْهَا فُوَادِي،
 وَرَوْحِي كُدَّ يَوْمٍ لِي يُنَادِي. ۱
2. خُدا رَا بَر مَن بِيَدِلِ بِيَجْشَاي،
 وَوَاوِلْنِي عَلَي رَغَمِ اَلْاَعَادِي. ۲
3. اَمَّنْ اَنْكَرْتَنِي عَن عِشْقِ سَلْمَى،
 تُزَاوَلِ رَوِيكِي لَوِي بُوَا دِي. ۳
4. كِه هَمِچُون مَت بُبُوْتِنِ دِلِ وَ اِيْرَه
 غَرِيْقُ اَلْعِشْقِ فِي بَحْرِ اَلْوَادِي. ۴
5. بِيْتِي مَا چَانِ غَرَامَتِ بِسِپَرِيْمَنِ،
 غَرَتِ يَكِ دِي رُوْشَنِي تُزْ اَمَا دِي. ۵

3. دِل رَفْت و دِیدَه خون شُد، تَن خَسْت و جان زَبون شُد؛
 ۳. فِي الْعِشْقِ مُعْجِبَاتٌ يَأْتِينَ بِالتَّوَالِي.
4. دِل خون شُدَم زِ دَسْتَش وَز يَادِ چَشْمِ مَسْتَش،
 ۴. أُودِيَتْ بِالرَّرَايَا؛ مَا لِلْهَوَى وَمَا لِي
5. خَوِي تَو كَر نَكْرَدَد، هَر كَر دِ كَر نَكْرَدَد
 5. عَاشِقٌ دَر اَيْنِ جَوَانِبِ عَارِفِ دَر اَيْنِ حَوَالِي.
6. يَا رَاكِبًا تَبَرِي عَن مَرُوثِقِي وَهَادِي،
 6. إِنْ تَلَقَّ أَهْلًا تَجِدْ كَلِمَ بِحَسَبِ حَالِي.
7. دِلْبَر بَعِشْقِبَارِي خُونَم حَالِل دَانِسْت؛
 7. فَتَوَى عِشْقٌ چُونَسْت، اِي زُمَرَه مَوَالِي.
8. اَلْعَيْنُ مَا تَنَامَتْ شَوْقًا لِأَهْلِ تَجْدِي،
 8. وَالْقَلْبُ ذَابَ وَجَدًا فِي دَائِهِ اَلْعُضَالِي.
9. لِي ذَاتُ رَمَلٍ كَأَنَّ اَلْحَبِيبَ فِيهَا،
 9. طَارَ اَلْعُقُولُ طُرًّا مِّنْ نَّظَرَةِ اَلْغَزَالِي.
10. كَر عَاقِلِي و زِيَرَكُ، از چَار چيز مَكْدَر؛
 10. أَمِنْ وَ شَرَابِ بِيغَش، مَعشوق و جاي خَالِي.
11. مِي دِه؛ كِه كَر چِه كَشْتَم نَامَه سِيَاهِ عَالَم،
 11. نوميَد كِي تُوَان بُوَد از لُطْفِ لَازَالِي.
12. سَاقِي بِيَار جَامِي وَز خَلْوَتَم بِيرون كُن،
 12. نَا دَر بَدَر بِي كَر دَم قَلَّاش و لِأَبَالِي.

4. مَن ایں مُراد بَینَم بِخواب نِیمِ شَبی،
 ۴. بَجایِ اَشکِ رَوانِ دَر کَنارِ مَن باشی،
 5. از آن عَقیقِ کِه خونینِ دِلَم زِ عِشْوَه او
 ۵. اَگر کُنم کِلَه، رازدارِ مَن باشی،
 6. چو خُسروانِ مَلاحَت بَیندگانِ نازند،
 ۶. تو دَر مِیانِه خُداوندگارِ مَن باشی،
 7. شَوَد غَزالَه خورُشید صَیدِ لاغرِ مَن،
 ۷. گَر آهوئی چو تو یَکدمِ شِکارِ مَن باشی،
 8. سِه بوسه کَز دو لَبَت کَرَدَه، وَظیفَه مَن
 ۸. اَگر ادا نَکنی، قَرَضارِ مَن باشی،
 9. دَر آن چَمَن کِه بُنانِ دَسَتِ عاشقانِ گِیرند
 ۹. گَرَت زِ دَسَتِ بَر آید، نِگارِ مَن باشی،
 10. مَن اَرچِه حَافِظِ شَهَرَم، جویِ نَمی اَرزَم،
 ۱۰. مَگر تو از کَرَمِ خویش یارِ مَن باشی.

571.

بجر مضارع ---، ---، ---، ---، ---، ---

1. یا مَبسِماً یُحاکِی دُرْجاً مِ نِ اَللّالی،
 ۱. یا رَب چِه دَرخُورِ آمدِ گِرَدَتِ خَطِ هِلالی،
 2. حالی خِیالِ وَصَلَتِ خَوشِ می دِهَدِ فِریبَم،
 ۲. تا خُود چِه نَقشِ بازَدِ اِینِ صُورَتِ خِیالی.

5. بَيْفُشَانِ زُلفِ وِ صُوفِ رَا بَبَازِیِ وَ بَرَقْصِ آوَرِ
 5. كِه از هَر زُقَعَه دَلَقْشِ هَزَارانِ بُتِ بَرِ اَفْشَانِیِ.
 6. چِراغِ اَفروزِ چِشْمِ ما نَسِیمِ زُلفِ خُوبانَسْتِ:
 4. مَبادِ اینِ جَمْعِ را یا رَبِّ غَمِ از بادِ پَرِیشَانِیِ.
 7. مَلامَتِ کُو چِه دَرِ یابَدِ زِ رازِ عَاشِقِ وَ مَعشُوقِ
 7. نَبینَدِ چِشْمِ نابینا خُصوصِ اَسرارِ پِنهَانِیِ.
 8. مَلولِ از هَمَرَهانِ بُوَدَنِ طَریقِ کارْدانیِ نِیستِ:
 8. بَکَشِ دُشْوَاریِ مَنزِلِ بَیادِ عَهْدِ آسانِیِ.
 9. دِریغِ آنِ عَیْشِ شَبْکِیْرِیِ، کِه چوَنِ بادِ نَحْرِ بَکَدَشْتِ:
 4. بَدانیِ قَدْرِ وَصَلِ ایِ دِلِ، چو دَرِ هَجْرانِ فِرُو مانِیِ.
 10. خِیالِ چَنبَرِ زُلفِشِ فِرِیبتِ میِ دِهَدِ، حَافِظِ:
 10. نِگَرِ تا حَلَقَه اِقبالِ نائِمِکِنِ جُنْبانِیِ.

570.

- بحر هجنت - - - - -
 1. هَزارِ جَهْدِ بَکَرَدَمِ کِه یارِ مَنِ باشِیِ،
 1. مُرادِ بَخْشِ دِلِ بَیقرارِ مَنِ باشِیِ،
 2. دَمِیِ بَکُلبَه اِحْزانِ عَاشِقانِ آتِیِ،
 2. شَبِیِ اَنیْسِ دِلِ سوکُوارِ مَنِ باشِیِ،
 3. چِراغِ دِیدَه شَبِ زَنده دارِ مَنِ گَرْدِیِ،
 3. اَنیْسِ خَاطِرِ اُمیدوارِ مَنِ باشِیِ.

40. یوسفِ عزیزم رفت؛ ای برادرانِ رَحیمی،
 ۱۰ کز غمش عَجَب دیدم حالِ پیرِ کُنَعانی.
41. زاهدِ پشیمان را ذوقِ باده خواهد کُشت؛
 ۱۱ عاقلاً مکن کاری، کاوَرَد پشیمانی.
42. از دَرَم دَر آ روزی، تا زَنَم زِ شادی دَسْت؛
 ۱۲ روشنی بَمَن پَیوَسْت راستی بیهمانی.
43. جَمع کُن بِاِحسانِ حَافِظِ پَریشان را
 ۱۳ ای شِکَنجِ گیسویت جَمعِ پَریشانی.
44. گر تو فارغی از مَن ای نِگارِ سَنگینِ دل،
 ۱۴ حالِ خُود بِخواهم کُفْتُ پیشِ آصَفِ ثانی.

569.

بجر هزج

4. هَوَاخواه توأمِ جانا، و می دانم که می دانی،
 ۱ که مَم نادیده می بینی و مَم نَنوشتَه می خوانی.
2. مَلِكِ دَر سَجَدَه ۰ آدَم زَمینِ بوسِ تو نِیَتِ کُرد،
 ۲ که دَر حُسنِ تو چیزی یافت پیش از طُورِ انسانی.
3. خَم جَعَدَتِ بَنامیزد کُنونِ جَموعَه ۰ دلهاست؛
 ۳ از آن بادِ ایمنی بادت، که اَنگیزد پَریشانی.
4. امید از بَخْتِ می دارم که بِکَشایم کَمَرَبَنَدش؛
 ۴ خُدا را ای فَلكِ با مَن گِرِه بِکُشا زِ پیشانی.

بحر هزج - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. وَقْتُ رَا غَنِيْمَتِ دَانَ اَنْ قَدَرَ كِيَه بِنُوَانِي،
- 1 حاصل از حَيَاتِ اِي جان اَيْن دَمَسْت تا دَانِي.
2. كَام بَخْشِيءُ كَرْدُونِ عُمَرِ دَرِ عِيْوَصِ دَارِدِ؛
- 2 جَهْدِ كُنْ، كِيَه از دَوْلَتِ دَادِ عَيْشِ بِيَسْتَانِي.
3. پَنَدِ عَاشِقَانِ بِيَشْنُو وَزِ دَرِ طَرَبِ بَازِ آيِ،
- 3 كِيَن هَمَه نَمِي آرزد شُغْلِ عَالَمِ فَانِي.
4. پِيَشِ زَاهِدِ از رِنْدِي دَمِ مَرَنِ، كِيَه نَتُوَانِ كُفْتِ
- 4 بَا طَبِيْبِ نَاخَرَمِ حَالِ دَرْدِ پِنَهَانِي.
5. بَاغْبَانِ، چو مَن زِيَنجَا بِيَكْدَرَمِ، حَرَامَتِ بَادِ،
- 5 كَر بَجَايِ مَن سَرُوِي غَيْرِ دُوَسْتِ بِنِشَانِي.
6. خُمِ شِكَنِ نَمِي دَانَدِ اَيْنِ قَدَرِ، كِيَه صَوْفِي رَا
- 6 جِنْسِ خَانِكِي بَاشَدِ هَمِچُو لَعْلِ رَمَانِي.
7. مِي رَوِي، و مِيَرُ كَانَتِ خُونِ خَلْقِ مِي رِيَزَدِ؛
- 7 تَنَدِ مِي رَوِي جَانَا، تَرَسَمَتِ فِرُو مَانِي.
8. بَا دُعَايِ شَبْخِيْزَانِ اِي شَكْرَدَهَانَ مَسْتِيْزِ،
- 8 دَرِ پَنَاهِ يَكِ اِسْمَسْتِ خَاتَمِ سَلِيْمَانِي.
9. دِلِ زِ نَاوَكِ چَشْمَتِ كُوشِ دَاشْتَمِ، لِيَكِنِ
- 9 اَبْرُوِي كَمَانْدَارَتِ مِي بَرَدِ بِيَشَانِي.

567.

6. خِيَالِ تَيْغِ تُو بَا مَا حَدِيثِ تَشْنَه وَ آبَسْتِ:
4. اَسِيرِ خُوِيَشِ كُرْفَتِي، بِيكَشِ چَنانِ كِه تُو دَانِي.
7. يَكِيَسْتِ تُرْكِی وَ تازِي دَرِ اَيْنِ مُعَامَلَه، حَافِظِ:
7. حَدِيثِ عِشْقِ بَيَانِ كُنْ بَهَرِ زَبانِ كِه تُو دَانِي.

567.

بجر رمل - - - - -

1. نَوشِ كُنْ جَامِ شَرابِ يَكَمَنِي،
1. تا بَدانِ بِيحِ غَمِ از دِلِ بَرَكَنِي.
2. دِلِ كُشادَه دارِ چونِ جَامِ شَرابِ،
2. سَرَكُرْفَتَه چَندِ چونِ حُمِ دَنِي
3. چونِ زِ حُمِ بِيخودي رِطلي كَشِي،
3. كَمِ زَنِي از خُوِيَشْتَنِ لافِ مَنِي.
4. سَنَكَسانِ شو دَرِ قَدَمِ نِي هَمچو آبِ،
4. جُمْلَه رَنگَه آميزِي وَ تَرْدامَنِي.
5. دِلِ بَمِي دَرِ بَنَدِ، تا مَرْدانَه وارِ
5. كَرْدَنِ سالوسِ وَ تَقْوِي بِيشكَنِي.
6. خِيَزِ وَ جَهْدِي كُنْ چو حَافِظِ، تا مَكْرِ
6. خُوِيَشِ را دَرِ پايِ مَعشوقِ اَفكَنِي.

4. دَر چَمَن هَر وَرَقِي دَفْتَرِ حَالِي دِگَرَسْت؛
 حَيْفِ بَاشَد كِه زِ حَالِ هَمِه غَايِلِ بَاشِي. ۴
 5. كَرچِه رَاهِيَسْت پُر از بِيَم زِ مَا تا بَرِ دُوسْت،
 رَفْتَن آسَان بُوَد آرِ وَاقِيفِ مَنزَلِ بَاشِي. ۵
 6. نَقْدِ عُمَرَتِ بِيَرَدِ غُصَّهءِ دُنْيَا بَكُرَافِ،
 كَرِ شَبِّ وَ رُوزِ دَرِ اَيْنِ قِصَّهءِ مُشْكِلِ بَاشِي. ۶
 7. حَافِظَا كَرِ مَدَدِه از بَحْتِ بَلَنْدَتِ بَاشَد،
 صَيِدِ آن شَاهِدِ مَطْبُوعِ شَمَائِلِ بَاشِي. ۷

566.

بجر هجئت ---، ---، ---، ---

1. نَسِيمِ صُبْحِ سَعَادَتِ، بَدَانِ نِشَانِ كِه تُو دَانِي
 ۱ كُدُرِ بَكُوِي فُلَانِ كُنِ دَرِ آن زَمَانِ كِه تُو دَانِي.
 2. تُو پِيَكِ خَلَوَتِ رَازِي؛ وَ دِيْدِه بَرِ سَرِ رَاهِيَسْت،
 ۲ بَمَرْدَمِي نِه بَقَرْمَانِ چُنَانِ پِرَانِ كِه تُو دَانِي.
 3. بِيگُو كِه: جَانِ ضَعِيْفَمِ زِ دَسْتِ رَفْتِ؛ خُدا رَا
 ۳ زِ لَعْلِ رُوحِ فِرَايِتِ بِيكَشَشِ آنِ كِه تُو دَانِي.
 4. مَنِ اَيْنِ حُرُوفِ نُوشْتَمِ چُنَانِ كِه غَيْرِ نَدَانِيَسْت،
 ۴ تُو هَمِ زِ رُويِ كَرَامَتِ چُنَانِ بِيخَوَانِ كِه تُو دَانِي.
 5. اُمِيْدِ دَرِ كَمَرِ زَرَكَشْتِ چِه كُونِه نَبِنْدَمِ؛
 ۵ دَقِيْقَهءِ اِيَسْت نِيكَا رَا دَرِ آن مِيَّانِ كِه تُو دَانِي.

3. تا غُنْجَهء خندانَت دَوْلَت بَكِه خواهد داد.
- 3 ای شاخِ گُلِ رَعْنَا از بَهْرِ كِه می روئی.
4. شَمِشادِ خِرَامانِ كُنْ و آهَنْكُ گُلِستانِ كُو،
- 4 تا سَرُو بِيَاموزَد از قَدِ تو دِلْجوئی.
5. امروزِ كِه بازارَت پُر جوشِ خَرِيدارِست،
- 5 در ياب و بِنِه زادی از مایَهء نيكوئی.
6. چو شَعِ نِكوروئی دَر رَهْگَدَرِ بادِست،
- 6 طَرُفِ هُنری بَر بَنَد از مایَهء نيكوئی.
7. آن طَرَه كِه هَر جَعَدَش صَد نافعء چين آرزَد،
- 7 خوش بودی، اَكْر بودی بوئيش ز خوش خوئی.
8. هَر مُرغِ بَدِستانِی دَر گُلِشِنِ شاه آید:
- 8 بُلْبُلِ بَنَواسازی، حافِظِ بَدِعاثوئی.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. نَوَبهارِست، دَر آن كوشِ كِه خوشدِلِ باشی،
- 1 كِه بَسی گُلِ بَدَمَدِ باز، و تو دَر گُلِ باشی.
2. چَنْكِ دَر پَرْدَه هَمین می دِهَدَت پَند، ولی
- 2 وَعَظَتِ آن گاه كُندِ سَوَد، كِه قایلِ باشی.
3. مَن نَكُویم كِه كُنون: با كِه نِشین وُ چِه بِنوش.
- 3 كِه تو دانی كِه، اَكْر زِیركِ و عاقِلِ باشی.

568.

بحر هزج - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. وَتِ رَا غَنِيْبَتِ دَانَ اَنْ قَدَرَ كِيَه بِيْتَوَانِيْ،
- 1 حَاصِلِ اَز حَيَاتِ اِيْ جَانِ اَيْنِ دَمَسْتِ تا دَانِيْ.
2. كَامِ بَخْشِيْءِ كَرْدُونِ عُمُرِ دَرِ عِيْوَضِ دَارَدَ؛
- 2 جَهْدِ كُنْ، كِيَه اَز دَوْلَتِ دَانِ عَيْشِ بِيْسْتَانِيْ.
3. پَنَدِ عَاشِقَانِ بِيْشَنُو وَزِ دَرِ طَرَبِ بازِ آيْ،
- 3 كِيْنِ هَمَه نَمِيْ اَرَزْدِ شُغْلِ عَالَمِ فَايِيْ.
4. پِيْشِ زَاهِدِ اَز رِنْدِيْ دَمِ مَرَنِ، كِيَه نَتَوَانِ كُفْتِ
- 4 با طَبِيْبِ نَاحِرَمِ حَالِ دَرْدِ پَنَهَانِيْ.
5. باغْبَانِ، چو مَنِ زِيْجَا بِيْگَدَرَمِ، حَرَامَتِ بَادِ،
- 5 كَرِ بَجَايِ مَنِ سَرُوِيْ غَيْرِ دَوَسْتِ بِيْشَانِيْ.
6. خُمِ شَكْنِ نَمِيْ دَانْدَ اَيْنِ قَدَرَ، كِيَه صَوْفِيْ رَا
- 6 جِنْسِ خَانَكِيْ بَاشَدِ هَمِچُو لَعْلِ رُْمَانِيْ.
7. مِيْ رُوِيْ، و مِيْزِ كَانَتِ خُونِ خَلْقِ مِيْ رِيْزَدَ؛
- 7 تَنْدِ مِيْ رُوِيْ جَانَا، تَرَسَمَتِ فِرُو مَانِيْ.
8. با دُعَايِ شَبْخِيْزَانِ اِيْ شَكْرَدَهَانِ مَسْتِيْزِ،
- 8 دَرِ پَنَاهِ يَكِ اِسْمَسْتِ خَاتَمِ سَلِيْمَانِيْ.
9. دِلِ زِ نَارِكِ چَشْمَتِ كُوشِ دَاشْتَمِ، لِيَكِيْنِ
- 9 اَبْرُوِيْ كَمَا نَدَارَتِ مِيْ بَرَدِ بِيْپِيْشَانِيْ.

567.

6. خِيَالِ تَبِيعِ تُو بَا مَا حَدِيثِ تَشْنَه وَا أَبَسْت؛
 ۹. اَسِيرِ خُوِيَشِ كِرْفَتِي، بِكُشِ چُنَانِ كِه تُو دَانِي.
 7. يَكِيَسْتِ تُرْكِ وَا تَارِي دَرِ اَيْنِ مُعَامَلَه، حَافِظ؛
 ۷. حَدِيثِ عِشْقِ بِيَانِ كُنْ بَهَرِ زَبَانِ كِه تُو دَانِي.

567.

بجر رمل

1. نُوَشِ كُنْ جَامِ شَرَابِ يَكَمَنِي،
 ۱. تَا بَدَانِ بِيحِ غَمِ از دِلِ بَرَكَنِي.
 2. دِلِ كُشَادَه دَارِ چُونِ جَامِ شَرَابِ،
 ۲. سَرَكِرْفَتَه چَنْدِ چُونِ حُمِ دَنِي.
 3. چُونِ زِ حُمِ بِيخُودِي رِطْلِي كَشِي،
 ۳. كَمِ زَنِي از خُوِيَشْتَنِ لَافِ مَنِي.
 4. سَنَكَسَانِ شُو دَرِ قَدَمِ نِي هَمچُو آبِ،
 ۴. جُمْلَه رَنَكِه آمِيَرِي وُ تَرْدَامَنِي.
 5. دِلِ بَمِي دَرِ بَنْدِ، تَا مَرْدَانَه وارِ
 ۵. كَرْدَنِ سَالُوسِ وَا تَقْوِي بِيَشْكَنِي.
 6. خِيَزِ وَا جَهْدِي كُنْ چُو حَافِظِ، تَا مَكْرِ
 ۶. خُوِيَشِ رَا دَرِ پَيَايِ مَعْشُوقِ اَفْكَنِي.
 ۹

4. دَر چَمَن هَر وَرَقِي دَفْتَرِ حَالِي دِگَرَسْت؛
 حَيْفِ بَاشَد كِه زِ حَالِ هَمِه غَايِلِ بَاشِي. ۴
 5. گَرچِه رَاهِيَسْت پُر از بِيَم زِ مَا تَا بَرِ دَوَسْت،
 رَفْتَنِ آسَان بُوَد آرِ وَاقِفِ مَنزِلِ بَاشِي. ۵
 6. نَقْدِ عُمَرَتِ بِيَرَدِ غُصَّهءِ دُنْيَا بَكُرَافِ،
 گَرِ شَبِ وَ رُوزِ دَرِ اَيْنِ قِصَّهءِ مُشْكِلِ بَاشِي. ۶
 7. حَافِظَا گَرِ مَدَدِ از بَحْتِ بَلَنَدَتِ بَاشَدِ،
 صَيِّدِ آن شَاهِدِ مَطْبُوعِ شَمَائِلِ بَاشِي. ۷

566.

بِحَرِّ حِجَّتِ، حَرِّ حِجَّتِ، حَرِّ حِجَّتِ، حَرِّ حِجَّتِ

1. نَسِيمِ صُبْحِ سَعَادَتِ، بَدَانِ نِشَانِ كِه تُو دَانِي
 گُذَرِ بَكُويِ فُلَانِ كُنِ دَرِ آن رَمَانِ كِه تُو دَانِي. ۱
 2. تُو پِيْشِ خَلَوَتِ رَازِي؛ وَ دِيْدِه بَرِ سَرِ رَاهِيَسْتِ،
 بَمَرْدُمِي نِه بَقَرْمَانِ چُنَانِ بِرَانِ كِه تُو دَانِي. ۲
 3. بِيگُو كِه: جَانِ ضَعِيْفَمِ زِ دَسْتِ رَفْتِ؛ خُدا رَا
 زِ لَعَلِ رُوحِ فِرَايَتِ بَبَخَشَشِ آن كِه تُو دَانِي. ۳
 4. مَنِ اَيْنِ حُرُوفِ نُوشْتَمِ چُنَانِ كِه غَيْرِ نَدَانِيَسْتِ،
 تُو هَمِ زِ رُويِ كَرَامَتِ چُنَانِ بِيخُوانِ كِه تُو دَانِي. ۴
 5. اُمِيْدِ دَرِ كَمَرِ زَرَكَشَتِ چِه ثَوْنِه نَبِنْدَمِ:
 دَقِيْقَه اِيَسْت نِيگَارَا دَرِ آن مِيَانِ كِه تُو دَانِي. ۵

3. تا غُنَجَهء خندانَت دَوْلَت بَكِه خواهد داد.
4. شَمِشاد خِرامان كُن و آهَنَكِ كُليستان كُن،
5. امروز كِه بازارَت پُر جوش خَريدارست،
6. در ياب و بِنِه زادي از مايَهء نيكوئي.
7. چو شَمِع نِكورويي دَر رَهكُدَر بادست،
8. طَرُقِي هُنَري بَر بَنَد از مايَهء نيكوئي.
9. آن طَرَه كِه هَر جَعَدَش صَد نافَهء چين آرزو،
10. خوش بودي، اَكْر بودي بوئيش ز خوش خوئي.
11. هَر مُرغ بَدستاني دَر كُليش شاه آيد:
12. بُلْبُل بَنواسازي، حافِظ بَدعاثوئي.

بجر رمل - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. نوبهارست، دَر آن كوش كِه خوشدِل باشي،
2. كِه بَسِي كُلي بَدَمَد باز، و تو دَر كُلي باشي.
3. چَنَكِ دَر پَرده هَمين مي دِهَدَت پَنَد، ولي
4. وَعَظَت آن گاه كُند سود، كِه قابِل باشي.
5. مَن نَكُويم كِه كُنون: با كِه نِشِين وُ چِه بِنوش.
6. كِه تو داني كِه، اَكْر زِيرَك و عاقِل باشي.

563.

بحر مضارع ---و, ---و, ---و, ---و

1. مَخْمُورٍ جَامِ عِشْقَمِ؛ سَاقِي بِيْدِهِ شَرَابِي؛
1. پُر كُن قَدَح، كِه بِي مِي تَجَلِس نَدَارَد آبي.
2. عِشْقِ رُخِ چو ماهَش دَر پَرْدِه رَاسْت نَايَد؛
2. مُطْرِبِ بَرَن نَوَائِي، سَاقِي بِيْدِهِ شَرَابِي.
3. شُد حَلَقَه قَامَتِ مَن، تا بَعْد از اِين رَقِيْبَتِ
3. زِين دَر دِگَر نَرَانَد ما را بَهِيچِ بابِي.
4. دَر اِنْتِظَارِ رُوِيَتِ ما وَ اُمِيْدَوَارِي؛
4. دَر عِشْوَهٗ وَصَالَتِ ما وَ خِيَالِ وَ خَوَابِي.
5. مَخْمُورِ اَن دُو چَشْمَمِ، آخِرِ كَمِ از سُوَالِي.
5. بِيْمَارِ اَن دُو لَعَلَمِ، آخِرِ كَمِ از جَوَابِي.
6. حَافِظِ، چِه مِي نَهِي تُو دِلِ دَر خِيَالِ خُوْبَانِ.
6. كِي تِشْنَه سِيَرِ كَرْدَه از لَمْعَهٗ سَرَابِي.

564.

بحر هزج ---و, ---و, ---و, ---و

1. مِي خَوَاه وَ كُذِّ اَفْشَانِ كُن، از دَهْرِ چِه مِي جَوْنِي.
1. اِين كُفْتِ سَكْرَكِه كُذِّ؛ بُلْبُلِدِ تُو چِه مِي كَوْنِي.
2. مِسْنَدِ بَكْلِيسْتَانِ بَر، تا شَاهِدِ وَ سَاقِي را
2. لَبِ كِيْرِي وَ رُخِ بُوْسِي؛ مِي نُوْشِي وَ كُذِّ بُوْتِي.

2. نه رازش می توانم گفت با کس،
- ۳ نه کس را می توانم دید با وی.
3. لبش می بوسد و خون می خورد جام،
- ۳ رُخش می بیند و کُل می کند خوی.
4. گُل از خَلَوَت بَباع آورد مِسند؛
- ۴ بِساط زُهد را چون غُنچه کن طی.
5. بَدِه جام می و از جَم مَکن یان،
- 5 که می داند که جَم کی بود و کی کی.
6. بِزَن دَر چَنگ چَنگ ای ماهِ مُطرب،
- ۶ رَگش بِخَراش، تا بِخَروشم از وی.
7. چو چَشَمش مَسَت را تَحْمور مَگذار،
- ۷ بَیاد لَعَلش ای ساقی بَدِه می.
8. نَجوید جان از آن قَالِب جُدائی،
- ۸ که باشد خونِ جامش دَر رَگ و پَی.
9. چو مَرغ صُبْح می گوید که هو هو،
- ۹ مَنه از دَسَت جام باده هَی هَی
10. زَبانَت دَر گَش ای حافِظ زَمانی،
- ۱۰ زَبان بی زَبانان بِشَنو از نَی.

2. شیرینتر از آنی بشکرخنده که گویند،
 ۲ ای خسرو خوبان که تو شیرین زمانی.
 3. تشبیه دهانت نتوان کرد بغنچه،
 ۳ هرگز نبود غنچه بدین تنگدهانی.
 4. گر سرو پماند از قد و رفتار تو بر جای،
 ۴ بخرام، که از سرو گذشتی برروانی.
 5. صد بار بگفتی که: دم زین دهنت کام. —
 ۵ چون سوسن آزاده چرا جمله زبانی.
 6. گفتی: بدهم کامت، و جانت بستانم. —
 ۶ ترسم ندهی کامم، و جانم بستانی.
 7. چشم تو خدنگ از سپهر جان گذراند؛
 ۷ بیمار که دیدست بدین سخت‌کمانی.
 8. چون اشک بیندازیش از دیدهء مردم
 ۸ آن را، که دمی از نظر خویش برانی.
 9. در راه تو حافظ چو قلم کرد ز سر پا؛
 ۹ چون نامه چرا یکدمش از لطف نخوانی.

562.

بحر هزج

1. لبش می بوسم و در می کشم می،
 ۱ باب زندگانی بُرده ام پی.

3. تَوَكِّه كِيْمِيَا فِرُوشِي نَظَرِي بَقَلْبِ مَا كُنْ،
3. كِه بِضَاعَتِي نَدَارِيْم وَ فِكْنَدِه اِيْم دَامِي.
4. زِ رَهْم مَيَّفَكْن اِي شَيْخِ بَدَانَهَايِ تَسْبِيحِ:
4. كِه چو مُرَغ زِيْرَك اُفْتَدِه، نَفْتَدِه بَهِيچِ دَامِي.
5. بِرَوِيْدِ پَارَسَايَانِ، كِه بِرَفْتِ پَارَسَايِي:
5. مِي نَابِ دَر كَشِيْدِيْم وَ نَمَانْدِ نَنْكِ وَ نَامِي.
6. حَجَبِ اَز وَفَايِ جَانَانِ، كِه تَفَقُّدِي نَفَرْمُودِ
6. نِه بِخَامَه= سَلَامِي نِه بِنَامَه= پِيَامِي.
7. سَرِ خِدْمَتِ تُو دَارَمِ، بِخَرَمِ بَلُطْفِ وَ مَفْرُوشِ،
7. كِه چو بَنْدِه كَمْتَرِ اُفْتَدِ بِنَبَارَكِي عُلَامِي.
8. بَكَجَا بَرَمِ شِكَايَتِ، بَكِه ثَوِيْمِ اِيْنِ حِكَايَتِ،
8. كِه لَبَتِ حَيَاتِ مَا بُوْدِ وَ نَدَاشْتِي دَوَامِي.
9. اَكْرِ اِيْنِ شَرَابِ خَامَسْتِ وَ كَرِ اِيْنِ حَرِيْفِ پُخْتِه،
9. بَهَرَارِ بَارِ بَهْتَرِ زِ هَرَارِ پُخْتِه خَامِي.
10. بِكُشَايِ تِيْرِ مَرْتَرَانِ وَ بِرِيْزِ خُوْنِ حَاْفِظِ،
10. كِه چُنِيْنِ كُشْنَدَه= رَا نَكْنَدِ كَسِ اِنْتِقَامِي.

561.

بجر هزج ---, ---, ---, ---

1. كُفْتَنَدِ خَلَائِقِ كِه: تَوْتِي يُوْسُفِ ثَانِي.
1. چُون نِيكِ بِيْدِيْدَمِ، بَكَقِيْقَتِ بِه اَز اَنِي.

3. عَجِيبٌ وَاقِعَةٌ ۖ وَ غَرِيبٌ حَادِثَةٌ اِيسْتُ:
- ۳ اَنَا اَصْطَبَرْتُ قَتِيلاً وَقَاتِلِي شَاكِي.
4. كِرَا رَسَدٌ، كِه كُنْدَ عَيْبِ دَا مَنِ پَا كَت.
- ۴ كِه هَنْجُو قَطْرَه كِه بَر بَرَكِي كُد چَكْد پَا كِي.
5. زِ خَاكِ پَايِ تُو دَا دَا اَب رُوِي لَالَه وَ كُد،
- ۵ چُو كِلِكِ صُنْعِ رَقَمِ زَدِ بَرِ اَبِي وَ خَاكِي.
6. صَبَا عَبِيْرُ فِشَانِ كُشْتُ؛ سَا قِيَا بَرِ خِيَزِ،
- ۶ وَ هَاتِ شَبْسَه كَرَمِ مُطَيَّبِ زَا كِي.
7. دَعِ اَلْتَّكَا سَلِ تَغْنَمُ، فَ قَدْ جَرِي مَثَلُ
- ۷ كِه: زَا دِ رَاهِرُوَانِ چُسْتِي اَسْتِ وَ چَا لَا كِي.
8. اَثَرِ نَمَانْدِ زِ مَنِ بِي شَمَائِلْتِ، اَرِي
- ۸ اَرِي مَائِرَ تَحْيَايِ مَنِ تَحْيَا كِي.
9. زِ وَ صَفِ حُسْنِ تُو حَافِظِ چِه كُوْنَه نَطْقِ زَنْدِ.
- ۹ كِه چُونِ صِفَاتِ اِلْهِي وَ رَايِ اِذْرَا كِي.

560.

بجر رمل ، _ _ _ _ ، _ _ _ _ ، _ _ _ _ ، _ _ _ _

1. كِه بَرْدِ بَنْزِدِ شَاهَانِ زِ مَنِ كُدَا پِيَا مِي:
- ۱ كِه: بَكُوِي مَيْفِرُو شَانِ دُو هَزَارِ جَمِ بَجَامِي.
2. شُدَه اَمِ خَرَابِ وَ بَدَنَامِ، وَ هَنْوَزِ اُمِيْدِ دَا رَمِ،
- ۲ كِه بَهِيْمَتِ عَزِيْزَانِ بَرَسَمِ بَنِي كُنَا مِي.

3. چه شکرهاست در این شهر، که قانع شده اند
 شاهبازان طریقت بمقام مگسی. ۳
 4. دوش در خیل غلامان درش می رفتم؛
 ۴ گفتم: کای بیکس بیچاره تو باری چه کسی
 5. تا چو مجمر نفسی دامن جانان گیریم،
 ۵ دل نهادیم بر آتش ز پی خوش نفسی.
 6.] با دل خون شده چون ناله خوشش باید بود،
 هر که مشهور جهان گشت بمشکین نفسی. [۹
 7. کاروان رفت و تو در جای کمین گاه بخواب؛
 ۷ وه که بس بیخبر از غلغل چندین جرسی.
 8. بال بکشا و صغیر از شجر طوبی زن؛
 ۸ حیف باشد چو تو مرغی که اسیر قفسی.
 9. چند پوید بهوای تو بهر سو حافظ؛
 ۹ یسر الله طریقاً بک یا ملتَمسی.

559.

بحر هجته - - - - -

1. کَنْبْتُ قِصَّةَ شَوْقِي وَمَدْمَعِي بَاكِي:
 ۱ بیا که بی تو بجان آمدم ز غمناکی.
 2. بَسَا كِه كُفْتِه اَم از شَوْقِ بَا دُو دِيْدَه - خُوِيْش:
 ۲ آيا منازل سلمی فاین سلماکی

557.

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. صُبْحَسْتُ وَ زَالَهُ مَيِّ جَكَدَ از اَبْرِ بَهْمَنِي،
- بَرْكِي صَبُوحِ سَازِ وَ بَدِيهِ جَامِ يَلِكَمَنِي. ۱
2. خُونِ پِيَالِهِ خَوْرٍ، كِيهِ حَالَلَسْتُ خُونِ اَوْ،
- دَرِ كَارِ بَادِهِ بَاشِ، كِيهِ كَارِيَسْتُ كَرْدَنِي. ۲
3. كَرِ صُبْحَدَمِ خُبَارِ تُرَا دَرْدِ سَرِ دِهَدِ،
- پِيَشَانِي، خُبَارِ هَمَانِ بِيهِ كِيهِ بِشَكْنِي. ۳
4. سَاقِي بَدَسْتُ بَاشِ، كِيهِ غَمِ دَرِ كَمِينِ مَاسْتِ،
- مُطْرِبِ نِگَاهِ دَارِ هَمِينِ رَهْ كِيهِ مَيِّ زَنِي. ۴
5. مَيِّ دِهْ، كِيهِ سَرِ بَكُوشِ مَنِ آوَرْدِ چَنَكِ وَ كُفْتُ:
- خَوَشِ بِيكْدَرَانِ وَ بِشَنُوِ از اَيْنِ پِيرِ مُنَكْنِي. ۵
6. حَافِظِ، بَبِينِيَارِي، رِنْدَانِ كِيهِ مَيِّ بِخَوْرِ،
- تَا بِشَنَوِي زِ صَوْتِ مُغَنِّي هُوَ اَلْغَنِي. ۶

558.

بحر رمل - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. عُنْرِ بِيكْدَشْتِ بَبِيحَاصِلِي وَ بُوِ اَلْهَوَسِي:
- اِي پَسَرِ جَامِ مَيِّمِ دِهْ، كِيهِ بَبِيرِي بِرَسِي. ۱
2. لَمَعَ اَلْبَرْقُ مِّنَ اَلطَّوْرِ وَ اَنَسْتُ بِيهِ:
- فَلَعَلِّي لَكَ آتٍ بِشِهَابٍ قَبَسِي. ۲

9. حَافِظٌ زِ غَمٍ تَوَّجَدُ نَالِدٌ
 4. آخِرُ دِلِّ مَنِ شَكَّسْتَهُ تَاكِيٌّ

بحر رمل ـــــــــ، ـــــــــ، ـــــــــ، ـــــــــ

1. خَوْشْتَرِ از کویِ خَرَابَاتِ نَبَاشَدِ جَائِي،
2. آرزو می کُنَدَم، از تو چه پِنهَانِ دَارَم،
3. جَایِ مَنِ دَیْرِ مُعَانَسْتِ، مُرَوِّحِ وَطَنِي،
4. چِه کُنِي نَوشِ، کِه دَرِ دَیْرِ چو مَنِ شَیْدَا نِیْسْتِ،
5. بَادَبِ بَاشِ، کِه هَر کَسِ نَتَوَانِ کُفْتَنِ،
6. سُنْخَنِ پَیْرِ مَکْرِ بَرَهْمَنِي یَا رَائِي،
7. رَحْمِ کُنِ بَرِ دِلِّ مَجْرُوحِ وَ خَرَابِ حَافِظِ،
8. زَانِ کِه هَسْتِ از پَیِ اِمْرُوزِ یَقِينِ فَرْدَائِي،

10. آخر تَرَحُّمِي كُن بَرِ حَالِ زَارِ حَافِظِ:
تا چَند ناامیدی تا چَند خاكَساری.

555.

بجر هزج ---، ---، ---

1. ساقی، اَکْثَرَتِ هَوَاست با مَی،
- 1 جز باده مِیَّارِ پِیشِ ما هَی.
2. سَجاجَدَه و خِرَقَه دَرِ خَرابات
- 4 بِفَروش، و پِیَّارِ جُرْعَه مَی.
3. گَرِ زَنده دِلی، شِنو زِ مَسْتان
- 3 دَرِ کُلْشَنِ جانِ نِدايِ یا حَی.
4. با دَرَدِ دَرِ آ بَسوِي دَرَمان،
- 4 کَوْنِینِ نِگَرِ بَعشَقِ لاشِی.
5. اَسرارِ دِلَسْتِ دَرِ رَه عِشَقِ
- 5 آوازِ رُبابِ و نالَه نَی.
6. یَکِ مُفْلِیسِ پَکِ دَرِ رَه عِشَقِ
- 4 بِهَتَرِ زِ هَرارِ حاتِمِ طَی.
7. سُلطانِ صِفَتِ آن بُتِ پَری رو
- 7 مِی آید و خَلقِ شَهَرِ دَرِ پَی.
8. مَرْدَمِ نِگَرانِ بَروِيِ خَوَبَش،
- 8 وَزِ شَرَمِ گِرِفْتَه عارَضَشِ خَوی.

بحر مضارع ---، ---، ---، ---، ---

1. چون دَر جَهانِ خوبیِ امروزِ کامکاری،
- 1 شاید که عاشقان را کامی ز لبِ بر آری.
2. با عاشقانِ بیدل تا چند ناز و عِشوه
- 2 بر بیدلانِ مسکین تا کئی جفا و خواری.
3. تا چند هَمچو چَشمتِ دَر عَینِ تائوانی
- 3 تا چند هَمچو زُلفتِ دَر تاب و بیقراری.
4. دَردی که از تو دارم، جَوری که از تو بینم
- 4 گر شبّه بدانی، دانم که رَحمتِ آری.
5. اسبابِ عاشقی را بِسیار مایه بایَد:
- 5 دلّهایِ هَمچو آتش، چَشمانِ رودباری.
6. دَر هَجَر مانده بودم، بادِ صبا رسانید
- 6 از بوستانِ وصالَت بویِ امیدواری.
7. گرچه بیویِ وصالَتِ دَر حَشَر زنده گُردم،
- 7 سرِ بر نیارم از خاک از رویِ شرمساری.
8. از بادّه وصالَتِ گر جُرعه بنوشم،
- 8 تا زنده ام نوززم آئینِ هوشیاری.
9. ما بنده ایم و عاجز، تو حاکمی و قادر،
- 9 گر می کشی بزورم وَر می کشی بزاری.

بحر رمل - - - - -

1. جان فدای تو، که هم جانی و هم جانانی؛
- 1 سَرِ فدایِ تو، و گَر نه مَن و سَرگُردانی.
2. سَرَسری از سَرِ کویِ تو نیارم بَرخاست؛
- 2 کارِ دُشوار نگیرند بدین آسانی.
3. خام را طاقَتِ پَرَوانهء پَرسوخته نیست؛
- 3 نازِکان را نرسد شیوهء جان آفشانی.
4. بی تو آرام گُرفتَن بُود از ناکامی،
- 4 با تو کُستاخ نِشستن بُود از حیرانی.
5. فاش کرده نَد رَقیبانِ تو سَرِ دِلِ مَن؛
- 5 چَند پوشیده بماند نُحْنِ پِنهانی.
6. تا بماند تر و شاداب نِهالِ قَدِ تو،
- 6 واجِبِ آنست که بر چَشمِ مَنش بِنشانی.
7. دَر خَمِ زُلفِ تو دیدم دِلِ خَود را (روزی،
- 7 گُفتَمش: چونی و چون می زنی ای زندانِ)
8. گُفت: آری چه کنی، گَر نَبَری رَشکِ بَمَن
- 8 هَر گدا را نَبُود مَرْتَبَهء سُلطانی.
9. راستی حَدِّ تو، حَافِظ، نَبُود فُحْبَتِ ما،
- 9 بَس اَگر بر سَرِ این کویِ کُنی سَکَبانی.

40. چو دِکْرِ لَعْلِ لَبَشِ مِی کُنِی و مِی شِنَوِی،
 ۱۰. حَدِيثِ بَا شَكَرَسْتِ اَن چِه دَر دَهانِ داری.
 41. چو کُلِ بَدَامَنِ از این باغِ مِی بَرِی حَافِظ،
 ۱۱. چِه غَمِ زِ نالِه و فَرِيانِ باغبانِ داری

552.

بجر هجنت ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

4. چو سَرُو اَکْرِ بِخِرَامِی دَمِی بَکُلْزاری،
 ۱. خَوَرَدِ زِ غَیْرَتِ رَوِی تَو هَر کُلِ خاری.
 2. زِ کُفْرِ زُلفِ تَو هَر حَلَقَه و آشوبِی،
 ۲. زِ سِخْرِ چَشمِ تَو هَر کُوشَه و بیبارِی.
 3. مَرُو چو بَختِ مَن ای چَشمِ مَسْتِ یارِ بَحواب،
 ۳. کِه دَر پَیَسْتِ زِ هَر سَوِی آهِ بیداری.
 4. نِثارِ خاکِ رَهتِ نَقْدِ جانِ مَن، هَر چَند
 ۴. کِه نِیَسْتِ نَقْدِ رَوانِ را بَرِ تَو مِقْداری.
 5. دِلا هَمِیْشَه مَرَنِ رَایِ زُلفِ دِلْبَنْدانِ؛
 ۵. چو تیره رَایِ شُدِی، کَی کُشایدَتِ کاری.
 6. سَرَمِ بَرَفْتِ و زَمانی بَسَرِ نَشُدِ این کار،
 ۶. دِلمِ کُفَرْتِ و نَبودَتِ غَمِ کُفَرْتاری.
 7. چو نِقْطَه، کُفْتَمِش، اَندرِ مِیانِ دائِرَه آی. —
 ۷. نَخندَه کُفْتِ کِه: حَافِظ، تَو دَر چِه پَرْتاری

بجر هجث - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. ثرا كه هر چه مُرادست در جهان داری،
- 1 چه غم ز حال ضعیفان نائوان داری.
2. بخواه جان و دل از بنده و زوان بستان،
- 2 كه حُكم بر سر آزادگان زوان داری.
3. میان نداری و دارم عجب، كه هر ساعت
- 3 میان تجمع خوبان كنی میان داری.
4. بیاض روی ثرا نیست نقش دَرخُور، از آنك
- 4 سوادى از خط مُشكین بر آرغوان داری.
5. بنوش مئ، كه سبك روحى ای ظریف مُدام،
- 5 على آلخُصوص در این دم كه سر گران داری.
6. مَكْن عتاب از این بیش و جور بر دل من؛
- 6 بكن هر آنچه تُوانى، كه جای آن داری.
7. باختیارت اگر صد هزار تیر جفاست
- 7 بقصد جان من خسته در گمان داری.
8. بكش جفای رقیبان مُدام و خوش دل باش،
- 8 كه سهل باشد اگر یارِ مهربان داری.
9. بوصلِ دوست گرت دست می رسد یكدم،
- 6 برو، كه هر چه مُرادست در جهان داری.

550.

بجر هزج ، ، ،

1. بِرَوِّ زَاهِدِ بَأْمِيدِي كِي دَارِي،
- 1 كِي دَارِمِ هَمِچُو نُو اَمِيدَوَارِي.
2. بَجَزِ سَاغَرِ چِه دَارِدِ لَالِه دَر دَسْتِ.
- 2 بِيَا سَاقِي، بِيَاوَرِ اَنچِه دَارِي؛
3. مَرَا دَر رَسْتَه دِيوَانْگَانِ كَشِ،
- 3 كِي مَسْتِي خَوَشْتَرَسْتِ از هوشِيَارِي.
4. بِيَرْهِيَزِ از مَن اِي صَوْفِي بِيَرْهِيَزِ،
- 4 كِي كَرْدَمِ تَوْبَه از پَرْهِيَزْگَارِي.
5. بِيَا دِلِ دَر حَمِ گِيَسَوِي او بَنْدِ،
- 5 اَكْرِ خَوَاهِي خَلَاصِ وُ رَسْتَكَارِي.
6. بَدَوَرِ گُلِ خُدَا رَا تَوْبَه بِيَشْكَنِ،
- 6 كِي عَهْدِ گُلِ نَدَارَدِ اُسْتُوَارِي.
7. عَزِيْزَانِ، نَوْبَهَارِ عُمَرِ بِيَكْدَشْتِ
- 7 چو از طَرْفِ چَمَنِ بَادِ بَهَارِي.
8. بِيَا حَافِظِ، شَرَابِ لَعْدِ كُنِ نُوَشِ؛
- 8 چِرَا عُمَرْتِ بَغْفَلْتِ مِي گُذَارِي.

بحر هزج ، ، ،

1. پدید آمد رُسوم بیوفائی،
- 1 نماند از کس نشان آشنائی.
2. بَرَنَد از فاقه نَزْدِ هَر خَسِیسی
- 2 کنون اَهْلِ هُنَرِ دَسْتِ گِدائِی.
3. کسی کو فاضِلَسْتِ اِمروزِ دَرِ دَهْرِ،
- 3 نمی بیند زِ غَمِ یَکْدَمِ رَهائِی؛
4. وَلِیْکِنِ جَاهِلَسْتِ اَنْدَرِ تَنْعَمِ،
- 4 مَتَاعِ او چو هَسْتِ اِینِ دَمِ بَهائِی.
5. وَگَرِ شاعِرِ بِگُویدِ شِعْرِ چوَنِ آبِ،
- 5 کِهِ دِلِ را زانِ فِزایِدِ رِوشنائِی،
6. نَبَخَشَنْدَشِ جَوِیِ ازِ بَخْلِ وِ اِمْساکِ،
- 6 اَکْثَرِ خَوْدِ فِیِ اَلْمَثَلِ باشَدِ سَنائِی.
7. خِرَدِ دَرِ گُوشِ هوشَمِ دِیِ هَمِیِ کُفْتِ:
- 7 بِرُوِ صَبْرِیِ بَکُنِ دَرِ بَینَوائِی؛
8. قَناعَتِ را بِضاعَتِ سَازِ وِ مِیِ سوزِ،
- 8 دَرِ اِینِ دَرْدِ وُ عَنا چو بَیِ نَوائِی.
9. بَیَا حافِظِ، بَجانِ اِینِ پَندِ بِشَنُوْ
- 9 کِه: کُزِ اِزِ پا دَرِ اُفتِی، با سَرِ آئی.

8. بَهْرَ كَسَى فَنُتَوَانَ كُفَّت دَرْدِ او، حَافِظُ؛
بَدَانِ بِيكُو، كِه كَشِيدَسْت مَحَنَتِ دَوْرِي. ۸

548.

بحر هزج ---، ---، ---

1. ای باد نسیم یار داری،
- ۱ زان نَفَكَهء مُشْكَبَارِ داری.
2. زَنَهَارِ مَكْنِ دَرَاژَدَسْتِي؛
- ۲ با طَرَّهء او چه کار داری.
3. ای گُلِ تو نُجَا و رَوِي زَبِياش.
- ۳ او مُشْك و تو بارِ خَارِ داری.
4. رَیْحَانِ تو نُجَا و حَظِّ سَبْزَش.
- ۴ او تازَه و تو عُبارِ داری.
5. نَرُگِسِ تو نُجَا و چَشْمِ مَسْتَش.
- ۵ او سَرَخَوْش و تُو خُبَارِ داری.
6. ای سَرُو تو با قَدِ بَلَنَدَش.
- ۶ دَرِ باغِ چه اِعْتِبَارِ داری.
7. ای عَقْدِ تو با وُجُودِ عِشْقَش.
- ۷ دَرِ دَسْتِ چه اِخْتِيارِ داری.
8. روزی بِرَسِي بَوَصْلِ، حَافِظُ،
- ۸ گَرِ طاقَتِ اِنْتِظارِ داری.

9. آن که بَهرِ جُرْعَه جان می دهد،
 جان او بستان و جامی ده بَرَوی. ۹
 10. جامِ مئی پیش آر، و چون حافظِ مَخْرور
 غم، که جم کئی بود یا کاوسِ کئی. ۱۰

547.

بجر هجئت - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. بیار باده و بازم رهان ز مَخْمُوری،
 که هم بباده توان کرد دَفْعِ رَجُوری. ۱
 2. بهیچ وجه نتابد چراغِ مَجْلِسِ اُنس
 مَکْرِ بَرَوی نِگار و شَرابِ اَنگُوری. ۲
 3. بَسِخْرِ غَمْرَه فتنان تو هیچ غره مَباش،
 که آزمودم و سودی نداشت مَغْرُوری. ۳
 4. ادیب، چند نصیحت کنی که: عشق مَباز. —
 که هیچ نیست، ادیب، این نُحْنِ بَدَسْتُوری. ۴
 5. بعشق زنده بُود جانِ مَرَدِ صاحبِ دِل:
 اگر تو عشق نداری، بِرَوِ که مَعْدُوری. ۵
 6. بیک فریب نهادم صلاحِ خویش از دَسْت:
 در بیخ آن همه زُهد و صلاح و مَسْتُوری. ۶
 7. رسید دَوْلَتِ وَصَلِ وُ گُذُشت مِحْنَتِ هَجْرِ،
 نهاد کِشُورِ دِل باز رو بَمَغْمُوری. ۷

7. حَافِظٌ أَكْرَبِ بِيْرِدَ بَرِّ خَاكِ آسْتَانَتِ،
 قَدْ صَارَ ذَا حَيَاةٍ كَانَتْ بِلا زَوَالِي. ۷

546.

ا ب ج ر م ل

1. ای زِ شَرْمِ عَارِضَتِ کُلِّ غَرَقِ خَوِي،
- ۱ پُرِ غَرَقِ پِيْشِ عَقِيْقَتِ جَامِ مَيِّ.
2. زَالِهَ بَرِّ لَالِهَسْتِ يَا بَرِّ کُلِّ کُلَّابِ.
- ۲ يَا بَرِّ آيْشِ آبِ يَا بَرِّ رَوْتِ خَوِي.
3. مِي شُدِ از چَشْمِ آن کِمَانِ آبَرُو، و دِلِ
- ۳ از پِيْشِ مِي رَفْتِ و کُتْمِ مِي کَرْدِ پِي.
4. اِمْشَبِ از زُلْفَشِ نَحْوَانِمِ دَاشْتِ دَسْتِ:
- ۴ رَوِّ مَوْدِنِ، بَانْکِ مِي زَنِ، کُو کِه: حَيِّ.
5. چَنگِ را دَرِ دَسْتِ مُطْرَبِ نِه دَمِي،
- ۵ کُو: رَگَشِ بَخْرَاشِ و بَخْرَوَشَشِ زِ پِي.
6. عَوْدِ بَرِّ آيْشِ نِه و مُنْقَلِ بَسُوَزِ،
- ۶ غَمِ مَدَارِ از شِدَّتِ سَرْمَايِ دِي.
7. با تُو زِيْنِ پَسِ کَرِ فَلَکِ خَوَارِي کُنْدِ،
- ۷ بَازِ کُو دَرِ حَضْرَتِ دَارَايِ رِي،
8. خُسْرُو آفَاقِ بَخْشِ آن، کَزِ سَخْشِ
- ۸ نَامِءِ حَاتِمِ و نَامِشِ کُشْتِ طَيِّ.

9. آن که بَهرِ جُرْعَه جان می دَهد،
 جان او بستان و جامی ده بَرَوی. ۹
 10. جامِ مَیِ پیش آر، و چون حَافِظِ مَخور
 غَم، که جَم کئی بود یا کاوُسِ کئی. ۱۰

547.

بجر هجنت - - - - -

1. بِيَارِ بادِه و بازم رَهان ز مَخمُوری،
 که هم بِيادِه تُوان کَرَد دَفْعِ رَجُوری. ۱
 2. بَهيچِ رَجِه نَتابَد چِراغِ مَجلِسِ اُنس
 مَکَرِ بَرَوِي نِگار و شِرابِ اَنگُوری. ۲
 3. بَسِخِرِ غَمزَه فَتان تو هيچِ غِرّه مَباش،
 که آزموَدَم و سودي نَداشت مَغُورِي. ۳
 4. اَديب، چَند نَصِيحَت کُني که: عِشَقِ مَباز. —
 که هيچِ نِيسَت، اَديب، اين نُحْنِ بَدَسْتُورِي. ۴
 5. بَعِشَقِ زَنده بُوَد جانِ مَرَدِ صَاحِبِ دِل:
 اَگَر تو عِشَقِ نَداري، بَرَوِ کِه مَعْدُورِي. ۵
 6. بَيَاکِ فَرِيبِ نِهَادَمِ صَلاحِ خَويشِ از دَسْت:
 دَرِيعِ آن هَمه زُهَدِ و صَلاحِ و مَسْتُورِي. ۶
 7. رَسيدِ دَوْلَتِ وَصَلِ و کُذَّشْتِ مِخَنَتِ هَاجِر،
 نِهَادِ کِشُورِ دِلِ باز رو بَمَعْمُورِي. ۷

7. حَافِظٌ أَكْثَرُ بَمِيرَةٍ بَرِّ خَاكِ أَسْتَانَتِ،
 قَدْ صَارَ ذَا حَيَاةٍ كَأَنَّتِ بِلَا زَوَالِي. ۷

546.

بَـ جَـ رَـ مَـ لَـ - - - - , - - - - , - - - -

1. ای زِ شَرْمِ عَارِضَتِ کُلِّ غَرَقِ خَوِي،
- ۱ پُرِ غَرَقِ پِيشِ عَقِيْقَتِ جَامِ مَيِ.
2. ژَالِهَ بَرِّ لَالِهَسْتِ. يَا بَرِّ کُلِّ کُلَّابِ.
- ۲ يَا بَرِّ آتِشِ آبِ. يَا بَرِّ رَوْتِ خَوِي.
3. می شُد از چَشَمِ آن کِمَانِ آبَرُو، وَ دِلِ
- ۳ از پِيشِ می رَفْتِ وَ کُتْمِ می کَرْدِ پِي.
4. اِمْشَبِ از زُلْفَشِ نَحْوَانِمِ دَاشْتِ دَسْتِ؛
- ۴ رَوِّ مَوْدِنِ، بَانْکِ می زَنِ، کُو کِه: حَيِ.
5. چَنگِ را دَرِ دَسْتِ مُطْرِبِ نِهَ دَمِي،
- ۵ کُو: رَگَشِ بَخْرَاشِ وَ بَخْرُوشِ زِ پِي.
6. عَوْدِ بَرِّ آتِشِ نِهَ وَ مُنْقَلِ بَسُو،
- ۶ غَمِ مَدَارِ از شِدَّتِ سَرْمَايِ دِي.
7. با تو زِینِ پَسِ کَرِّ فَلَکِ خَوَارِي کُنْدِ،
- ۷ بَازِ کُو دَرِ حَضْرَتِ دَارايِ رِي،
8. خُسْرُو آفَاقِ بَخْشِ آنِ، کَرِ تَخَاشِ
- ۸ نَامِءِ حَاتِمِ وَ نَامِشِ کُشْتِ طَيِ.

13. طَرِيقِ عِشْقِ طَرِيقِي عَجَبَ حَطَرُنَا كَسْتِ:
 نَعْرُدُ بِاللَّهِ أَكْثَرَ رَهْ بِمَا مَنَى نَبْرِي. ۱۳
14. بَبْرِي زُلفِ وَ رُخْتِ مِي رَوْنَدِ وَ مِي آيِنْدِ
 صَبَا بَعَالِيه سَائِي وَ كُندِ بَجَلْوَه تَنْرِي. ۱۴
15. بَيْنِ هِمَّتِ حَافِظِ اُمِيدِ هَسْتِ، كِه بَازِ
 اَرِي اَسَامِرُ لَيْلَايِ لَيْلَةَ اَلْقَمَرِي. ۱۵

545.

بحر مضارع ---، ---، ---، ---، ---، ---

1. ای با غم تو ما را پیوند لایزال،
 قَدْ ضَاعَ فِي هَوَاكُمُ عُمْرِي وَلَا أُبَالِي. ۱
2. عَيْشِ سَكَّانِ كَوَيْتِ هَرِ بِيخَبَرِ چِه دَانَدِ
 يَا لَيْتَ لِي مَجَالًا فِي ذَلِكَ اَلْكَوَالِي. ۲
3. از آب دیده یارا شد رازم آشکارا؛
 اِرْحَمْ عَلَي دُموعِي يَا مَنْ عَلِمْتَ حَالِي. ۳
4. خوبان وفا ندارند ای جمع پاکبازان؛
 لَا تَرْقُبُوا وَفَاءَ عَنِ صَاحِبِ اَلْجَمَالِي. ۴
5. ما تشنه لب گدشتیم بر آب زندگانی؛
 يَا سَاقِيَا اَغْنِنِي مِنْ شَرْبَةِ اَلرُّلَالِي. ۵
6. من ترک دین و دنیا کردم ز آرزویت،
 جَاوَزْتُ فِي هَوَاكُمُ عَنِ حُبِّ جَاهِ وَمَالِي. ۶

3. مَيِّ صَبُوحٍ وَ شَكَرْ خَوَابٍ صُبْحَدَمٍ تَا چَندِ
- ۳ بَعْدُ نِیْمِ شَبِی کَنُوشِ وَ کَرِیَهٗ سَکَرِی.
4. بِيَا وَ سَلْطَنَتِ از ما بَحْرِ بَمَايَهٗ حُسْنِ،
- ۴ وَزِ اَيْنِ مُعَامَلَهٗ غَافِلِ مَشَوُ، كِهٖ حَايِفِ خَوْرِي.
5. بَكُوشِ خَوَاجَهٗ وَ از عِشْقِ بِي نَصِيبِ مَبَاشِ،
- ۵ كِهٖ بَنَدَهٗ رَا نَخَرَدِ كَسِ بَعَايِبِ بِي هُنَرِي.
6. چو هَرِ خَبَرِ كِهٖ شَنِيدَمِ دَرِي بَكَايِرَتِ دَاشْتِ،
- ۶ از اَيْنِ سِپَسِ مَنِ وَ مَسْتِي وَ وَضَعِ بِي خَبَرِي.
7. تُو خُودِ چِهٖ لُغْبَتِي اِي نَا زَنِينِ شُعْبَدَهٗ بَازِ
- ۷ نَهٗ دَرِ بَرَابَرِ چَشْمِي، نَهٗ غَايِبِ از نَظَرِي.
8. هَرَارِ جَانِ مُقَدَّسِ بِسُوحْتِ زِيْنِ غَايِرَتِ،
- ۸ كِهٖ هَرِ صَبَاحِ وَ مَسَا شَعِ مَجْلِسِ دِگَرِي.
9. دُعَايِ كُوشَهٗ نِشِينَانِ بَلَا بَكْرَهٗ اَنَدِ؛
- ۹ چِرا بَكُوشَهٗ چَشْمِي بَمَا نَمِي نِگَرِي
10. زِ مَنِ بَحْضَرَتِ آصَفِ كِهٖ مِي بَرَدِ پَيَغَامِ
- ۱۰ كِهٖ يَادِ كُيَرِ دُو مِضْرَعِ زِ مَنِ بَنْظَمِ دَرِي:
11. بِيَا كِهٖ وَضَعِ جَهَانَ رَا چُنَانِ كِهٖ مَنِ بَيْنَمِ
- ۱۱ كَرِ اِمْتِحَانِ بَكُنِي، مَيِّ خَوْرِي وَ غَمِ نَخَوْرِي.
12. كُلاهِ سَرُورِيَتِ كَجِ مَبَادِ بَرِ سَرِ حُسْنِ،
- ۱۲ كِهٖ زِيْبِ بَخْتِ وَ سَرَاوَارِ تَخْتِ وَ تَاجِ زَرِي.

4. دَم از مَالِكِ خُوبِي چو آفتاب زَدَن
 ۴ تَرَا رَسَد، كِه غُلامانِ مَاهِرُو داری.
 5. دَر آن شَمائلِ مَطْبُوعِ هِیچ نَتَّوَان كُفْت
 ۵ جُز اِین قَدَر، كِه رَقِیبانِ تَنْدَخُو داری.
 6. نَوایِ بُلْبَلَتِ ای كُتِل كُجا پَسَنَد اُفْتَد،
 ۶ كِه گُوشِ هُوشِ بَمُرْغانِ هَرزَه گُو داری.
 7. بَجْرَعَه تُو سَرَم مَسْت كَشْت، نِوشَتِ بَاد؛
 ۷ خُود از كُدام خُمَسْت اِین كِه دَر سَبُو داری.
 8. بَسَرَكُشِيءِ خُود ای سَرُو جُویبارِ مَناز،
 ۸ كِه گَر بَأو رَسِي، از شَرَم سَر فِرُو داری.
 9. دُعاشِ كَرْدَم، وُ خَنَدانِ بَرِیرِ لَبِ مِي كُفْت
 ۹ كِه: كِیستِي تُو، و با مَن چِه كُفْت و گُو داری.
 10. زِ كُنْجِ صَوْمَعَه، حَافِظ، حَجُوی جَوَهَرِ عِشْق؛
 ۱۰ قَدَمِ بَرُونِ نِه، اَكْر مَیْلِ جُسْت و جُو داری.

544.

بجر هجئت - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. طَفَیْلِ هَسْتِيءِ عِشْقَنْدِ آدَمِي و پَرِي؛
 ۱ اِرَادَتِي بِنِماءِ تا سَعادَتِي بَبَرِي.
 2. چو مُسْتَعِدِّ نَظَرِ نِیستِي، وصالِ حَجُوی،
 ۲ كِه جامِ جَم نَكُنَد سِودِ وَقْتِ بِي بَصَرِي.

3. جِسمی که دیده باشد از روح آفریده.
3. زمین خاکیان مبادا بر دامنش غباری.
4. چو من شکسته را از پیش خود چه رانی.
4. کم غایت توقع بوسیست یا کناری.
5. می بیغشست، بشتاب؛ وقتی خوشست، دریاب؛
5. سالی دیگر که دارد امید نوبهاری.
6. در بوستان حریفان مانند لاله و گل
6. هر یک گرفته جامی بر یاد روی یاری.
7. چون این گره کشایم وین راز چون نمایم
7. دزدی و سخت دزدی، کاری و صعب کاری.
8. هر تاره موی حافظ در دست زلف شوخیست؛
8. مشکیل بود نشستن در اینچنین دیاری.

543.

بجر هجئت ---، ---، ---، ---

1. صبا تو نکته آن زلف مشکبو داری،
1. بیادگار بمانی، که بوی او داری.
2. دلم که گوهر اسرارِ حسن و عشق در اوست،
2. توان بدست تو دادن، گرش نیکو داری.
3. قباي حسنِ فروشی ترا بُرازد و بس،
3. که هنجو گل همه آئین زنگ و بو داری.

7. باد صبا ز عهد صبا یاد می دهد؛
 ۷. جان داروئی که غم ببرد در ده ای صبی.
 8. حَشَمَت مَبِين و سَلْطَنَت کُل، که گُستَرَد
 ۸. فَرَاش باد هَر وَرَقَش را بَرزیر پئی
 9. در ده بیاد حاتم طی جام یک منی،
 ۹. تا نامه سیاه بخیلان کنیم طی.
 10. آن می که داد رنک و لطافت بازغوان،
 ۱۰. بیرون فکند لطف مزاج از رخس بجوی.
 11. مسند بباغ بر، که بخدمت چو بندگان
 ۱۱. استاده است سرو و کمر بسته است نی.
 12. بشنو که مُطْرِبان چمن راست کرده اند
 ۱۲. آهنک چنک و بربط و آوازِ عود و نی.
 13. حافظ، حدیثِ سحر فریبِ خوشت رسید
 ۱۳. تا حدِ مِصر و چین و باقصای روم و ری.

542.

بحر مضارع -

1. شَهْرِیَسْت پُر ظَرِیْفان وَز هَر طَرَف نِگاری؛
 ۱. یاران صلايِ عِشْقَسْت، گَر می کنید کاری.
 2. چَشْم جَهان نَبیند زین تازه تر جَوانی،
 ۲. در دَسْتِ کَس نَبیند زین خَوبتر نِگاری.

7. أَهْلِ كَامٍ وَ نَاظِرٍ رَا دَرِ كَوِي رِنْدَانِ رَاهِ نِيَسْتِ.
7. زَهْرَوِي بَايْدَ جَهَانسُوزِي، نَه خَامِي بِي غَمِي.
8. آدَمِي دَرِ عَالَمِ خَاكِي نَمِي آيْدَ بَدَسْتِ:
8. عَالَمِي دِيكْرَ بِيَايْدَ سَاخْتِ وَزَ نَوُ آدَمِي.
9. كَرْيَهءِ حَافِظِ چِه سَجْدِ پِيَشِ اسْتِغْنَايِ عِشْقِ.
9. كَانْدَرِ اِيْنِ طَوْفَانِ نُمَايْدَ هَفْتِ دَرِيَا شَبْنَمِي.

541.

بحر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. سَاقِي بِيَا، كِه شُد قَدَحِ لَالِه پُر زِ مَي؛
1. طَامَاتِ تَا بَچَنْدِ وَ خُرَافَاتِ تَا بَكِي.
2. بَكْدَرِ زِ كَبَرِ وَ نَاظِرِ، كِه دِيْدَسْتِ رُوژگارِ
2. چِيْنِ قَبَايِ قَيْصَرِ وَ تَرَكِ كُلاهِ كِي.
3. هُشِيَارِ شَو، كِه مَرغِ چَمَنِ مَسْتِ گُشْتِ هَانِ،
3. بِيْدَارِ شَو، كِه خَوَابِ عَدَمِ دَرِ پِيَسْتِ هِي.
4. خُوشِ نَاژِ كَانِه مِي چَمِي اِي شَاخِ نَوَبَهَارِ:
4. كَاشْفَتَكِي مَبَادَتِ اَزِ آسِيْبِ بَا دِي.
5. بَرِ مَهْرِ چَرخِ وَ شِيَوَهءِ اَوِ اِعْتِمَادِ نِيَسْتِ:
5. اِي وَايِ بَرِ كَسِي، كِه شُدِ اِيوِيْنِ زِ مَكْرِ وِي.
6. فَرْدَا شَرَابِ كَوْتَرِ وَ حُورِ اَزِ بَرَايِ مَاسْتِ،
6. وَ اَمْرُوزِ نِيَزِ سَاقِيءِ مَهْرُ وِ جَامِ مَي.

8. قَطْعِ اَيْنِ مَرَحَلَهٗ بِي هَمْرَهِي ۛ خِضْرَ مَكُنْ؛
 ۸ ظُلُمَاتَسْتِ، بِيَتْرَسْ اَزْ خَطَرِ كُنْمَرَهِي.
 9. حَافِظِ خَامِ طَمَعِ، شَرْمِي اَزْ اَيْنِ قِصَّهٖ بِيْدَارِ؛
 ۹ عَمَلَتِ چِيَسْتِ، كِهٖ مَزْدَشْ دُو جِهَانِ مِي خَوَاهِي.
 10. تُو دَرِ فَقْرِ نَدَانِي زَدَنْ، اَزْ دَسْتِ مَدِهٖ
 ۱۰ مَسْنَدِ خَوَاجَكِي وَ مَجْلِسِ تَوْرَانِ شَاهِي.

540.

بجر رمل

1. سِيْنَهٗ مَالَامَالِ دَرْدَسْتِ، اِي دِرِيغَا مَرَهْمِي؛
 ۱ دِلِ زِ تَنَهَائِي بِيْجَانِ اَمَدِ، خُدَايَا هَمْدَمِي.
 2. چَشْمِ اَسَايشِ كِهٖ دَارَدِ اَزْ سِيْپَهْرِ تِيْزُرُوْ
 ۲ سَاقِيَا جَامِي بِيَاوَرِ، تَا بِيَاَسَايِمِ دَمِي.
 3. خِيْزِ تَا خَاطِرِ بَدَانِ تُرْكِ سَمَرَقَنْدِي دِهِيْمِ،
 ۳ كَزِ نَسِيْمِشِ بَسُوِي جَوِي مَوْلِيَانِ اَمَدِ هَمِي.
 4. زِيْرَكِي رَا كُفْتَمِ: اَيْنِ اَحْوَالِ بِيْنِ. خَنْدِيْدِ وَ تُفْتِ:
 ۴ صَعْبِ كَارِي، بُو اَلْجَبِّ حَالِي، پَرِيْشَانِ عَالَمِي.
 5. سُوخْتَمِ دَرِ چَاهِ صَبْرِ اَزْ بَهْرِ اَنْ شَمْعِ چِگْدِ؛
 ۵ شَاهِ تُرْكَانِ غَافِلَسْتِ اَزْ حَالِ مَاءِ كُو رُسْتَمِي.
 6. دَرِ طَرِيْقِي عِشْقِبَارِي اَمْنِ وَ اَسَايشِ بَلَاسْتِ؛
 ۶ رِيْشِ بَادِ اَنْ دِلِ، كِهٖ بَا دَرْدِ تُو خَوَاهَدِ مَرَهْمِي.

10. مَرَا كَر تَو بِيْكَدَارِي اِي نَفْسِ طَامِعِ،
 10. بَسِي پَادشَاهِي كُنَم دَر گَدَائِي.
 11. مَكُن حَافِظَ از جَوْرِ دَوْرَانِ شِكَايَتِ؛
 11. چِه دَانِي تَو اِي بِنْدَه كَارِ خُدَائِي.

539.

بحر رمل - - - - -

1. سَاكْرَمِ هَاتِفِ مَيْخَانَه بَدَوَلْتِ خَوَاهِي
 1. كُفْت: باز آي، كِه دِيرِينَه اَيْن دَر گَاهِي؛
 2. هَمچُو جَم جُرْعَه مِي كَش، كِه ز سِرِّ مَلَكُوتِ
 2. پَرْتَوِ جَامِ جَهَانِ بَيْنِ دِهَدَتِ آگَاهِي.
 3. بَر دَر مِيكَدَه رِنْدَانِ قَلَنْدَرِ بَاشَنْدِ،
 3. كِه سِنَانَنْدِ وَ دِهَنْدِ اَفْسَرِ شَاهَنْشَاهِي،
 4. خِشْتِ زِبَرِ سَرِ، وَ بَر تَارِكِ هَفْتِ اَخْتَرِ پايِ؛
 4. دَسْتِ قُدْرَتِ نِيْگَرِ وَ مَنصِبِ صَاحِبِ جَاهِي.
 5. سَرِ مَا وَ دَرِ مَيْخَانَه، كِه طَرَفِ بَامَشِ
 5. بَقْلَكِ بَر شُدِه دِيوَارِ بَدِينِ كُوتَاهِي.
 6. بَا گَدَايَانِ دَرِ مِيكَدَه اِي سَالِيكِ رَاهِ
 6. بَادَبِ بَاشِ، كَرِ از سِرِّ خُدا آگَاهِي.
 7. اَكْرَتِ سَلْطَنَتِ نَقَرِ بِيْخَشَنْدِ اِي دَلِ،
 7. كَمْتَرِيْنِ مُلْكِ تَو از مَاهِ بُوْدِ تا مَاهِي.

بجر متقارب | ---, ---, ---, ---

1. سلامی چو بوی خوش آشنائی
- ۱ بدن مَرْدَم دیده * روشنائی،
2. دُرودی چو نورِ دِل پارسایان
- ۲ بدن شَمعِ خَلَوْتُگَه پارسائی.
3. نمی بینم از همدمان هیچ بر جای:
- ۳ دَلَم خون شد از غُصّه سائی جُجائی.
4. می صوفی افکن جُجا می فرُوشند.
- ۴ که در تَابَم از دَسْتِ زُهدِ ریائی.
5. رفیقان چنان عَهْدِ صُحْبَتِ شِکَسْتَنده
- ۵ که گوئی نبودست خود آشنائی.
6. ز کوی مغان رُخ مَکَرْدان، که آنجا
- ۶ فرُوشند مِفْتاحِ مُشْکِلِ کُشائی.
7. عروس جهان گرچه در حدِ حُسْنَسْت،
- ۷ ز حد می بَرَد شیوه * بیوفائی.
8. دِل خَسْتَه * مَن گَرَش هَمْتی هَسْت،
- ۸ نخواست ز سَنگین دِلان مومِیائی.
9. بیاموزمت کیمیای سَعَادَت:
- ۹ ز هَبْخَبَتِ بَد جُدائی جُدائی.

5. مَنَالِ اِی دِلِ، کِه دَر زَنْجِیْرِ زُلْفَشِ
 هَمَه جَمْعِیَّتَسْتِ اَشْفَتَه حَالِ. ۵
6. اَمَوْتُ صَبَابَةً؛ یَا لَیْتَ شِعْرِی،
 مَتَى نَطَقَ اَلْبَشِیْرُ عَنِ اَلْوِصَالِ؛ ۶
7. فَحُبُّكَ رَاحَتِی فِی کُلِّ حَیْنِ،
 وَذِکْرُكَ مُؤَنِّسِی فِی کُلِّ حَالِ. ۷
8. سُوْدَايِ دِلِ مَن تَا قِیَامَتِ
 مَبَادِ اَز سَوِزِ وَ سَوْدَايِ تُو خَالِ. ۸
9. کَجَا یَا بَمِ وِصَالِ چَوْنِ تُو شَاهِی
 مَن بَدَنَامِ رِنْدِ لِاَبَالِ؛ ۹
10. زِ خَطَّتِ صَدِ جَمَالِ دِیْگَرِ اَفْزُودِ،
 کِه عُمَرَتِ بَادِ صَدِ سَالِ جَلَالِ. ۱۰
11. بَرِ اَنِ نَقَاشِ قُدْرَتِ اَفْرِیْنِ بَادِ،
 کِه کِرْدِ مَه کَشَدِ خَطِّ هِلَالِ. ۱۱
12. تُو مِی بَايْدِ کِه بَاشِی، وَر نِه سَهْلَسْتِ
 زِیَانِ مَایَهءِ جَاهِی وَ مَالِ. ۱۲
13. خُدا دَانَدِ کِه حَافِظِ رَا غَرَضِ اِچِیْسْتِ،
 وَعِلْمُ اَللّهِ حَسْبِی لَمِنْ سُوْاَلِ. ۱۳

5. دو نصیحت کُنْت، بِشَنو و صد کُنْج بِبَر:
6. از دَر عَیْش دَر آ و بَرَه عَیْب مَپُوی. ۵
7. روی جانان طَلَبی، آئنه را قَابِل ساز، 6.
8. وَر نه هَر کِز کُل و نَسْرین نَدَمَد زَاهَن و روی. ۶
9. پِیْشْتَر زان کِه شَوی خَاکِ دَر مِیْکَدَهَا، 7.
10. یَکْدو رُووی بَسْرَاپَرْدَهه مِیْخَانَه بِپُوی. ۷
11. شُکْرِ آن رَا کِه دِکُتَر بَار رَسِیدِی بَبَهَار: 8.
12. بَیْحِ نِیْکِی بِنِشَان و کُلِ تَوْفِیْقِ بِبُوی. ۸
13. کُفْتِی: از حَافِظِ مَا بُوی رِیَا مِی آید. — 9.
14. آفَرِین بَر نَفَسْتِ بَاد، کِه خَوْش بُرْدِی بُوی. 4

537.

بحر هزج

1. سَلَامُ اَللّٰهِ مَا كَرَّ اَللّٰیالی،
2. وَجَاوَبَتِ اَلْمَثَانِی وَ اَلْمَثَالِی، ۱
3. عَلٰی وادی اَلْاَرَاکِ وَ مَنْ عَلَیْهَا 2.
4. وَ دَارِ بِاَللِیَوٰی فَوْقَ اَلرِّمَالِی. ۲
5. دُعَاکُوی غَرِیبَانِ جَهَانِم، 3.
6. وَ اَدْعُو بِاَلتَّرَاثِرِ وَ اَلتَّرَوَالِی. ۳
7. بَهْرِ مَنْرِلِ کِه رُوی آرد، خُدا یَا 4.
8. نِکِه دَارَشِ بَحْفِظِ لایِزَالِی. ۴

7. در این بازار آگر سودیست، با درویش خرسندست؛
 ۷ خدایا منعم گردان بدرویشی و خرسندی.
 8. دعای صبح و آه شب کلید گنج مقصودست؛
 ۸ بدین راه و روش می رو، که با دلدار پیوندی.
 9. همتی چون تو عالی قدر حرم استخوان ناکسی
 ۹ دریغ آن سایه دولت، که بر ناهل افکندی.
 10. بخوبان دل مده حافظ؛ ببین آن بیوفائیها،
 ۱۰ که با خوارزمیان کرده اند ترکان سمرقندی.
 44.] بشعر حافظ شیراز می رقصند و می غلطند
 سیاه چشبان کشیری و ترکان سمرقندی. [۱۱

536.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. ساقیا سایه ابرست و بهار و لب جوی،
 ۱ من نگویم چه کن، از اهل دلی، خود تو بگری.
 2. بوی یکرنگی از این نقش نمی آید؛ خیز،
 ۲ دلخ آلوده صوفی بپی ناب بشری.
 3. سفله طبعت جهان، بر گرمش تکیه مکن،
 ۳ ای جهان دیده ثبات قدم از سفله بجوی.
 4. گوش بکشای، که بلبل بیغان می گوید:
 ۴ خواجه، تقصیر مفرما، گل توفیق بیوی.

14. نَهَانِي الشَّيْبُ مِنْ وَصْلِ الْعَدَارِي
 سَوَى تَقْبِيلِ وَجْهِ وَأَعْتِنَاقِي. ۱۴
15. دُمُوعِي بَعْدَكُمْ، لَا تَحْقِرُوهَا؛
 فَكَمْ بَخْرٍ جَمَعَنْ مِنَ السَّرَوَاتِي. ۱۵
16. وَصَالَ دُوسْتَانِ رُوزِيءَ مَا نِيَسْتُ،
 بِكُو حَافِظِ غَزَلْهَائِي عِرَاقِي. ۱۶

535.

بحر هزج

1. سَكَّرَ بَا بَادِ مِي كُفْتَمِ حَدِيثِ آرزو مَنْدِي.
 ۱ خِطَابِ آمَدِ كِه: وَائِقِ شَوِّ بِالطَّافِ خُدا وَنْدِي.
2. قَلَمِ رَا آن رِزَانِ نَبُودِ، كِه سِرِّ عِشْقِ ثَوِيْدِ بَازِ،
 ۲ وَ رَايِ حَدِّ تَفْصِيْرَسْتِ شَرْحِ آرزو مَنْدِي.
3. دِلِ آنْدَرِ زُلفِ لَيْلِي بِنْدِ وَ كَارِ از عَقْلِ مَجْنُونِ كُنِ،
 ۳ كِه عَاشِقِ رَا زِيَانِ دَارِدِ مَقَالَاتِ خِرْدِ مَنْدِي.
4. آلا اِي يُوْسُفِ مِصْرِي، كِه كَرْدَتِ سَلْطَنَتِ مَشْغُولِ،
 ۴ پَدَرِ رَا بَازِ پُرسِ آخِرِ، كُجا شُدِ مِهْرِ فَرَزَنْدِي.
5. بَسِخَرِ غَمْرَهءِ فَتَّانِ دَوَابْخِشِي وَ دَرْدِ آنْكَيزِ،
 ۵ بَچِيْنِ زُلفِ مُشْكَافِشَانِ دِلارامِي وَ دِلْبَنْدِي.
6. جَهَانَ پِيرِ رَعْنَا رَا تَرَحُّمِ دَرِ جِبَلَّتِ نِيَسْتِ؛
 ۶ زِ مِهْرِ او چِه مِي جَوْتِي. دَرِ او هِمَّتِ چِه مِي بَنْدِي.

4. خِرَدِ دَرِ زِنْدَه‌رُودِ اَنْدَازِ وِ مَیِ نَوشِ
 ۴ بَکُلْبَانِکِ جَوَانانِ عِراقِیِ:
5. بِسازِ اِیِ مُطَرِبِ خَوشِ خَوانِ وِ خَوش‌گَویِ
 ۵ بَشِغَرِ فَاړسِیِ صَوتِ عِراقِیِ:
6. جَوَانِیِ بَازِ مِیِ آردِ بَیادَمِ
 ۶ سَماعِ چَنگِ وِ دَسْت‌اَفشانِ ساقِیِ:
7. مِیِ باقیِ بَدِیَه، تا مَسْتِ وِ خَوشدِلِ
 ۷ بَیارانِ بَرِ فِشانَمِ عُمَرِ باقیِ:
8. بِیَا ساقِیِ، بَدِیَه رِطَلِ کِرامِ:
 ۸ سَقاکِ اَللَّهِ مِنْ کَاسِ دِهاقیِ:
9. دَمِیِ با نِیک‌خَواهانِ مُتَفِقِ باشِ،
 ۹ غَنِیْمَتِ دَانِ اُمُورِ اِتِّفاقِیِ:
10. رَبِیعِ اَلعَبرِ فی مَرَعِیِ جِماکِ:
 ۱۰ حَماکِ اَللَّهِ یا عَهْدَ اَلتَّلَاقِیِ:
11. مَضَتْ فَرَضُ اَلوِصالِ، وِ ما شَعَرنا:
 ۱۱ وَاِنِّیِ اَلآنَ فی عَینِ اَلفِراقِیِ:
12. عَروسِ بَس‌خَوشِیِ اِیِ دُخْتَرِ رَزِ،
 ۱۲ وِلیِ کِه کِه سَزاوارِ طَلاقِیِ:
13. مَسِیحِیِ مُجَرَّدِ را بُرازدِ،
 ۱۳ کِه با خَورْشیدِ سازدِ هَم‌وِثاقِیِ:

7. ثَوَابَتِ بَاشَدِ اِی دَارِیِ حِرْمَنِ،
 ۷. اَکْرَ رَحْمِی کُنِی بَرِ خُوشِه چینی.
 8. نَمِ بَیْنَمِ نِشَاطِ وُ عَیْشِ دَرِ کَسِ،
 ۸. نَه دَرْمَانِ دِلی، نَه دَرْدِ دِینی،
 9. نَه هِمَّتِ رَا اُمَیْدِ سَرَبَلَنْدِی،
 ۹. نَه نَقْشِ عِشْقِ بَرِ لَوْحِ جَبینی،
 10. نَه حَافِظِ رَا حُضُورِ دَرَسِ وُ خَلْوَتِ،
 ۱۰. نَه دَانِشْمَنْدِ رَا عِلْمِ اَلْیَقینی،
 11. دَرِ مَیْخَانِه بِنْمَا، تَا بِپُرَسَمِ
 ۱۱. مَالِ خُویْشِ رَا اِز پِیْشِ بَینی،
 12. اَکْرَ چِه رَسَمِ خُوبَانِ تَنْدُخُوئِیْسْتِ،
 ۱۲. چِه بَاشَدِ کَرِ بَسَازیِ بَا غَمینی.

534.

بجر هزج

1. سَلِیْمِی مُنْدُ حَلَّتْ بِاَلْعِرَاقِی،
 ۱. اَلْاَقِی مِیْنِ هَوَاها مَا اَلْاَقِی.
 2. اَلَا اِی سَا رَبَّانِ تَحْمِیْلِ دُوسْتِ،
 ۲. اِلی رُکْبَانِکُمْ طَالَ اَشْتِیَاقِی.
 3. دَرُومِ خُونِ شُدِ اِز نَادِیْدَنْ دُوسْتِ،
 ۳. اَلَا تَعَسَا لِاَیَّامِ اَلْفِرَاقِی.

6. یارِ مَنْ چون بخرامد بتماشایِ چمن،
 ۶. برسانش ز من ای پئی که صبا پیغامی،
 7. گو: حریفی که شب و روز می صاف کشد
 ۷. بود آیا، که کند یاد ز دزد آشامی،
 8. حافظا گر ندهد داند دلّت آصفِ عهد،
 ۸. کام دُشوار بدست آوری از خوردگامی.

533.

بجر هزج ـــــــــ، ـــــــــ، ـــــــــ

1. سَکَرُکَ رَه رَوی دَر سَررَمینی
 ۱. هَمی کُفت این مُعَا با قَرینی،
 2. کِه: ای صوقِ شَرابِ آنکِه شَوَد صاف،
 ۲. کِه دَر شیشَه بَر آرَد آرَبَعینی،
 3. کَر آنکُشتِ سُلیمانی نَباشد،
 ۳. چِه خاصیتِ دِهَد نَقشِ نِگینی،
 4. خُدا زان خِرَقَه بیزارست صَد بار،
 ۴. کِه صَد بُت باشَدش دَر آستینی،
 5. دَرونها تیره شد: باشد کِه از غیب
 6. چِراغی بَر کُند خَلوتِ نِشینی،
 6. مُرووتِ کَرچِه نامی بی نِشانست،
 ۹. نِیازی عَرَضه کُن بَر نازِ نینی.

7. نُحْنُ دَرِ پَرْدَه مِی گَوِیم: زِ خَوْد چَوْن عُنُجَه بِیرون آی،
 ۷. کِه بِیش از پَنج رُوزی نِیست حُکْم مِیرِ نَو رُوزی.
 8. بَعُجِبِ عِلْمِ نَتَوَان شُد زِ اَسْبَابِ طَرَبِ مَحْرُوم؛
 ۸. بِیَا ساقی، کِه جَاهِل را مِهین تر مِی رَسَد رُوزی.
 9.] بَرُو مِی نِوش و رِنْدی و رَزَز و تَرک زَرَق کُن ای دِل؛
 9. کَزین بَهِتَر، عَجَب دَارَم، طَرِیْقِی کَر بِیَا مِوزی.
 10. بَبُستَان رُو، کِه از بُلْبُل رُمُوزِ عِشْقِ ثِیرِی یَاَد؛
 10. بَمَجْلِسِ آ، کِه از حَاطِطِ عَزَلِ کُفْتَنِ بِیَا مِوزی.

532.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. زان مِی عِشْقِ کَزُو پُخْتَه شَوْد هَر خَامِی،
 ۱. کَرچَه مَاهِ رَمَضانِست، بِیَاورِ جَامِی.
 2. رُوزها رَفْت، کِه دَسْت مَن مِسکین نَکِرْفَت
 ۲. ساقِ شِشادِ قَدی سَاعِدِ سِیم اَندامِی.
 3. رُوزَه هَر چَند کِه مِهمانِ عَزِیزِست ای دِل،
 ۳. حُکْمَتَش مَوْهَبَتِی دَان و شُدَن اِنعامِی.
 4. مُرَغِ زِیْرکِ بَدَرِ خانَقَه اَکْنون نَپَرَد،
 ۴. کِه نِهادِست بَهرِ مَجْلِسِ و عَظْمِی دامِی.
 5. کِلَه از زَاهِدِ بَدَخُو نَکَنم: رَسْمِ اِینِست،
 ۵. کِه چُو صُبحِی بَدَمَد، دَر پِیش اُفْتَد شامِی.

9. بِيَا كِه وَتِشِنَاسَان دُو كُون بِيَفْرُوشَنَد
 10. دَوَامِ عَيْشِ وَ تَنَعْمِ نَه شِيَوَه عَشَقَسْتِ
 11. سَزَايِ قَدْرِ تُو شَاهَا بَدَسْتِ حَافِظِ نِيَسْتِ
 12. جَزِ از نِيَازِ شَبِي وَ دُعَايِ صُبْحَدَمِي.

531.

بحر هزج

1. زِ كُويِ يَارِ مِي آمَد نَسِيمِ بَادِ نَوْرُوزِي؛
 2. چو گُلِ نَرِ خُرْدَه دَارِي، خُدا رَا صَرْفِ عِشْرَتِ كُن،
 3. مَتِي دَارَمِ چو جانِ صَافِي، وَ صُوفِي مِي كُنَدِ عَيْبِشِ؛
 4. خُدايَا هِيچِ عَاقِلِ رَا مَبَادَا بَحْتِ بَدْرُوزِي.
 5. طَرِيقِ كَامِ جُسْتَنِ چِيَسْتِ، تَرَكِ كَامِ خُودِ كَرْدَنِ؛
 6. كَلَاهِ سَرُوزِي آنَسْتِ، كَزِ اَيْنِ تَرَكِ بَرِ دُوزِي.
 7. نَدَانَمِ نَوَحَه قُمَرِي بَطَرَفِ جُوبِيارِ از چِيَسْتِ؛
 8. مَكْرُ او نِيَزِ هَنچُونِ مَنِ غَمِي دَارَدِ شَبَانْرُوزِي.
 9. جُدا شُدِ يَارِ شِيرِينَتِ، كُنُونِ تَنها نِشِينِ اِي شَعْمِ؛
 10. كِه حُكْمِ آسَمَانَسْتِ اَيْنِ، اَكْرِ سَارِي وَ نَرِ سُوزِي.

7. نُحْنُ دَرِ پَرْدَه مِی گَوِیم: زِ خَوْد چَوْنِ غُنْجَه بَیرون آی،
 ۷. کِه بَیْش از پَنجِ رُوزی نِیست حُکْم مِیرِ نَورُوزی.
 8. بَعْجَبِ عِلْمِ نَتَوَان شُد زِ اَسْبَابِ طَرَبِ مَحْرُوم؛
 ۸. بَیَا ساقی، کِه جَاهِل را مِهین تر مِی رَسَد رُوزی.
 9.] بَرُو مِی نَوش و رِنْدی و رَز و تَرکِ زَرَقِ کُن ای دِل؛
 [۹. کَزین بَهِتَر، حَجب دَارَم، طَرِیْقی کَر بَیامُوزی.
 10. بَیْستَان رُو، کِه از بَلْبَلِ رُمُوزِ عِشْقِ ثَیْرِی یَاد؛
 ۱۰. بَبَجلِیسِ آ، کِه از حَافِظِ غَرَلِ کُفْتَنِ بَیامُوزی.

532.

بحر رمل - - - ، - - - ، - - - ، - - -

1. زان مِی عِشْقِ کَزو پُختَه شَوَد هَر خَامی،
 ۱. گَرچَه مَاهِ رَمَضانِست، بَیَاورِ جَامی.
 2. رُوزها رَفْت، کِه دَسْت مَن مِسکینِ نَکِرْفَت
 ۲. ساقِ شِشادِ قَدی سَاعِدِ سِیمِ اَندامی.
 3. رُوزَه هَرچَند کِه مِهمانِ عَزیزِست ای دِل،
 ۳. حُکْمَتِش مَوْهَبَتی دَان و شُدَن اِنعامی.
 4. مَرغِ زَیْرکِ بَدَرِ خَانَقَه اَکْنون نَپَرَد،
 ۴. کِه نِهادِست بَهرِ مَجلِیسِ و عَظی دَامی.
 5. کِلَه از زَاهِدِ بَدْخو نَکَم؛ رَسْمِ اِینِست،
 ۵. کِه چو صُبحی بَدَمَد، دَرِ پَیْش اَفْتَد شَامی.

9. بِيَا كِه وَتِشِنَاسَانِ دُو كَوْنِ بِيْفِرُوشَنَدِ
 9. بِيَكِ پِيَالِه مَی صَافِ وَ حُحْبَتِ صَنَمِي.
 10. دَوَامِ عَیْشِ وَ تَنَعَمِ نَه شِيوَهءِ عَشُقَسْتِ;
 10. اَكْرِ مُعَاشِرِ مَائِي، بِنُوشِ نِيْشِ غَمِي.
 11. سَرَايِ قَدْرِ تُو شَاهَا بَدَسْتِ حَافِظِ نِيْسْتِ
 11. جُرْ از نِيَازِ شَبِي وَ دُعَايِ صُبْحَدَمِي.

531.

بجر هزج

1. زِ كَوِي يَارِ مِي آمَدِ نَسِيمِ بَادِ نَوْرُوزِي؛
 1. از اين بَادِ آر مَدَدِ خَوَاهِي، چِرَاغِ دِلِ بَرِ اَفْرُوزِي.
 2. چو گُلِ گَرِ خُرْدَهءِ دَارِي، خُدَا رَا صَرَفِ عِشْرَتِ كُنِ،
 2. كِه قَارُونِ رَا غَلَطْهَآ دَانِ سَوْدَايِ زَرَّانْدُوزِي.
 3. مَتِي دَارَمِ چو جَانِ صَافِي، وَ صَوْفِي مِي كُنَدِ عَيْبِشِ؛
 3. خُدَايَا هِيچِ عَاقِلِ رَا مَبَادَا بَخْتِ بَدْرُوزِي.
 4. طَرِيْقِ كَامِ جُسْتَنِ چِيْسْتِ تَرَكِ كَامِ خُودِ كَرْدَنِ؛
 4. كَلَاهِ سَرُوزِي اَنَسْتِ، كَرِ اَيْنِ تَرَكِ بَرِ دُوزِي.
 5. نَدَانَمِ نَوْحَهءِ قُمْرِي بَطْرَفِ جُوِيْبَارِ از چِيْسْتِ؛
 5. مَكْرُ او نِيَزِ هَمِچُونِ مَنِ غَمِي دَارَدِ شَبَانْرُوزِي.
 6. جُدَا شُدِ يَارِ شِيْرِيْنَتِ، كُنُونِ تَنَهَا نِشِيْنِ اِي شَمْعِ؛
 6. كِه حُكْمِ آسْمَانَسْتِ اَيْنِ، اَكْرِ سَارِي وَكْرِ سُوَزِي.

- 8: حافظ، دگر چه می طلبی از نعیم دهر:
 می می چشی و طرهء دلداری می کشی. ۸

530.

بجر هجتت ---، ---، ---، ---

1. ز دلبرم که رساند نوازش قلمی:
- 1 مجاست پیث صبا، گر همی کند گرمی.
2. نمی کنم ثلهء، لیکن ابر رحمت دوست
- ۲ بکشترار جگرتشنگان ندان نمی.
3. قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق:
- ۳ چو شبنبیست، که بر بحر می کشد رقی.
4. بیا که خرقةء من گرچه وقف میکند هاست،
- ۴ ز مال وقف نبینی بنام من درمی.
5. چرا بیک نی قندش نمی خرند آن کس،
- ۵ که کرد صد شکرآفشانی از نی قلمی:
6. دلم گرفت ز سالوس و طبیل زیر گلیم:
- ۶ بیا که بر در میخانه بر کنم علمی.
7. طبیب راهنشین دزد عشق نشناسد:
- ۷ پرو بدست کن ای مرده دل مسیح دمی.
8. حدیث چون و چرا دزد سر دهد ای دل:
- ۸ پیاله گیر و پیاسا ز عمر خویش دمی.

6. بَسْ كُذِّبْتُ شَكُفْتَهُ مِی شَوَد اَیْنِ بَاغِ رَا، وَلی
 4. كَسِ بِي بَلَايِ خَارِ نَجِيدَسْتِ از او كُلی.
 7. حَافِظُ، مَدَارِ اُمیدِ فَرَحِ زینِ مَدَارِ كُونِ؛
 7. دَارِدَ هَرَارِ عَیْبِ، وَ نَدَارِدَ تَفْضُلِ.

بجر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. زینِ خَوشِ رَقَمِ كِه بَرِ كُذِّبِ زُخْسَارِ مِی كَشِی،
 1. خَطِ بَرِ حَافِظِ كُذِّبِ وَ كُذِّبِ مِی كَشِی.
 2. اَشْكُ حَرَمِ نَشِیْنِ نِهَانِخَانَه مَرَا
 2. زانِ سَوِي هَفْتِ پَرْدَه بَبَازَارِ مِی كَشِی.
 3. كَاهِلِ رَوِي چو بَادِ صَبَا رَا بَبَوِي زُلفِ
 3. هَر دَمِ بَقِيدِ وَ سِلْسِلَه دَرِ كَارِ مِی كَشِی.
 4. هَر دَمِ بَبَاذِ اَن لَبِ مِیْثُونِ وَ چَشْمِ مَسْتِ
 4. از خَلْوَتَمِ بَخَانَه خَمَارِ مِی كَشِی.
 5. كُفْتِي: سَرِ تُو بَسْتَه فِتْرَاكِ مَا سَرَدِ. —
 5. سَهْلَسْتِ، اَكْر تُو زَحْمَتِ اَیْنِ بَارِ مِی كَشِی.
 6. بَا چَشْمِ وَ اَبْرَوِي تُو چِه تَدْبِيرِ دِلِ كُنَمِ
 6. وَه زینِ كَمَانِ كِه بَرِ مَنِ بِيْمَارِ مِی كَشِی.
 7. بَا زِ اَ، كِه چَشْمِ بَدِ زِ رُخْتِ دُورِ مِی كُنَمِ،
 7. اَی تَازَه كُذِّبِ كِه دَا مَنِ از اَیْنِ خَارِ مِی كَشِی.

10. نَرِئِسْ بَاغِ نَظَرِ چُون تَوْتِ ای چَشمِ و چِراغِ،
 10. سَرِ چِرا بِا مَنِ دِلْخَسْتِه کِرانِ مِی داریِ
 11. تا صَبا بَر کُلِ و بُلبُلِ وَرَقِ حُسنِ تو خواندِ،
 11. هَمِه را شِیفته حالِ و نِگَرانِ مِی داریِ.
 12. گَوهَرِ جامِ جَمِ از کَانَ جِهانیِ دِگَرَسْتِ؛
 12. تو تَمَنّا زِ کِلِ کوزِه کِرانِ مِی داریِ.
 13. مَکْدَرانِ رَوزِ سَلامَتِ بَمَلامَتِ، حَافِظِ؛
 13. چِه تَوَقَّعِ زِ جِهانِ کُذَرانِ مِی داریِ

528.

بجر مضارع ---، ---، ---، ---، ---، ---

1. رَفْتَمِ بَباغِ صُبحَدَمِ، تا چِنَم کُلِ؛
 1. آمَدِ بَگوشِ ناکَهَمِ آوازِ بُلبُلِ؛
 2. مِسکینِ چو مَنِ بَعِشِقِ کُلِ کَشْتِه مَبْتَلِ،
 2. وانَدَرِ چَمَنِ فِکَندهِ زِ فَرِیادِ عُلغُلِ.
 3. مِی کَشْتَمِ اَنَدَرِ آن چَمَنِ باغِ دَمَبَدَمِ،
 3. مِی کَرَدَمِ اَنَدَرِ آن کُلِ و بُلبُلِ تَأَمَلِ؛
 4. کُلِ یارِ خارِ کَشْتِه و بُلبُلِ قَرینِ عِشِقِ،
 4. این را تَغَیْرِی نِه و آن را تَبَدُّلی. —
 5. چوَن کَرَدِ دَرِ دِلَمِ اَثَرِ آوازِ عَنَدَلِیبِ،
 5. کَشْتَمِ چُنانِ کِه هیچِ نَمائَدَمِ تَحَمُّلی.

527.

بحر رمل - - - - -

1. روزگارِ پستِ که ما را نگران می داری،
- بندگان را نه بوضعِ دگران می داری. ۱
2. گوشه چشمِ رضائی بمنت باز نشد؛
- اینچنین عزتِ صاحب نظران می داری. ۲
3. نه گل از داغِ غمت رست نه بلبل در باغ؛
- همه را جامه دَران نعره زنان می داری. ۳
4. ساعد آن به که پیوشی، تو چو از بهرِ نگار
- دست در خونِ دلِ پُرهنران می داری. ۴
5. پدَرِ تجربه آخر توئی ای دل؛ ز چه روی
- طبعِ مهر و وفا زین پسران می داری. ۵
6. کیسه سیم و زرت پاک بیاید پرداخت
- زین طبعها، که تو از سببران می داری. ۶
7. دل و دین رفت، ولی راست نیارم گفتن،
- که من سوخته دل را تو بر آن می داری. ۷
8. گرچه رندی و خرابی کنه ماست همه،
- عاشقی گفت که: تو بنده بر آن می داری. ۸
9. ای که در دلقِ ملّع طلبی دوقِ حضور،
- چشمِ سِری عجب از بیخبران می داری. ۹

2. تَعْبِيرِ چِیَسْتِ یارِ سَفَرِ کَرْدَه می رَسَد.
- ۲ ای کاج هَرَجِه زودتر از دَر دَر آمدی.
3. دِکَرَش بَخِیر، ساقی، فَرخنده فالِ مَن،
- ۳ کز دَر مُدام با قَدَح و ساغر آمدی.
4. خوش بودی، آر بَخواب بَدیدی دِیَارِ خویِش،
- ۴ تا یادِ فُحْبَتَش سَوِی ما رَهَبَر آمدی.
5. آن کو تَرا بَسَنگِ دِلی کَرَد رَهْمون،
- ۵ ای کاشکی کِه پاش بَسَنگِی بَر آمدی.
6. فِیضِ اَزَلِ بَرزور و زَرِ آر آمدی بَدَسْت،
- ۶ آبِ خِصْرِ نَصیبَه، اِسکَنَدَر آمدی.
7. جانش نِثار کَرْدَمی، آن دِلنواز اَکْثَر
- ۷ چون رُوحِ مَحْضِ جَلوه کُنان دَر بَر آمدی.
8. آن عَهْدِ یادِ باد، کِه از بام و دَر مَرا
- ۸ دائِمِ پَیامِ یار و خَطِ دِئِبَر آمدی.
9. کِی یافتی رَقیبِ تو چَندین جِجالِ ظَلَم،
- ۹ مَظْلومِی آر شَبی بَدَرِ داوَر آمدی.
10. خامانِ رَه نَرَفْتَه چِه دانند شوقِ عِشْقِ
- ۱۰ دَر یادی بَجوی و دِلیری سَرآمدی.
11. وَر دِیگَری بَشیوَه، حافِظِ زَدی رَقَم،
- ۱۱ مَقْبُولِ طَبَعِ شاهِ هُنَر پَرور آمدی.

3. جویها بسته ام از دیده بدامن، که مگر
- در کنارم بنشانند سهی بالائی. ۳
4. کشتی باده بیآور، که مرا بی رخ دوست
- گشته هر گوشه چشم از غم دل دریائی. ۴
5. کرده ام توبه بدست صنم باده فروش،
- که دگر می نخورم بی رخ بزم آرائی. ۵
6. سیر ایی نکنه مگر شع در آرد بر بان،
- ور نه پروانه ندارد بسخن پروائی. ۶
7. سخن غیر مگو با من معشوقه پرست،
- کز وی و جام میم نیست بکس پروائی. ۷
8. نرگس آر لاف زد از شیوه چشم تو، مرنج؛
- نرود اهل نظر از پی نابینائی. ۸
9. این حدیثم چه خوش آمد، که سخرت می گفت
- بر در میکرده با دف و نی ترسائی: ۹
10. گر مسلمانی از اینست که حافظ دارد،
- آه اگر از پی امروز بود فردائی. ۱۰

526.

بحر مضارع - - - , - - - - , - - - - , - - -

1. دیدم بخواب دوش، که ماهی بر آمدی،
1. کز عکس روی او شب هجران سر آمدی.

5. بَرُورِ واقِعَه غَمِ با شَرابِ بايَد كُفْتِ؛
 6. كِه اِعْتِبادِ بَكْسِ نِيسَتِ دَرِ چُنِينِ زَمَنِ. 5
 6. بَكُوشَه بِنِشِينِ خَوشِ دِلِ وُ تَمَاشا كُنِ؛
 7. كِه كَسِ بِيادِ نَدارَدِ چُنِينِ عَجَبِ فِتَنِ. 6
 7. نِگارِ خَويشِ بَدَسَتِ خَسانِ هَمِي بِنِمِ؛
 8. چُنِينِ شِناخَتِ فَلَكَ حَقِّ خِدْمَتِ چو مَنِ؛ 7
 8. بَصْبَرِ كُوشِ تَوِ اِي دِلِ، كِه حَقِّ رَها نَكُنَدِ
 9. چُنانِ عَزِيزِ نِگِينِي بَدَسَتِ اَهْرَمَنِ. 8
 9. زِ قُنْدَبادِ حَواذِثِ نَمِي تُوانِ دِيَدَنِ؛
 10. دَرِ اِينِ چَمَنِ كِه كُلي بُوَدَه اَسَتِ يا سَمَنِ. 9
 10. اَزِ اِينِ سَمومِ، كِه بَرِ طَرَفِ بوسْتانِ بَكُدَشَتِ؛
 11. عَجَبِ كِه رَنُثِ كُلي مَاندِ و بويِ نَسْتَرَنِ. 10
 11. مِراجِ دَهْرِ تَبَه شُدِ دَرِ اِينِ بَلا، حَافِظِ؛
 12. كُجاسَتِ فِكرِ حَكِيمِي و رَأيِ بَرُهَمَنِ. 11

525.

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. دَرِ هَمَه دَيرِ مُغانِ نِيسَتِ چو مَنِ شَيْدائِي؛
 1. خِرَقَه جائي كُرُورِ بادَه و دَفْتَرِ جائي.
 2. دِلِ كِه اَتِينَه شاهِيسَتِ غُباري دارَدِ؛
 2. اَزِ خُدا مِي طَلَبِمِ خُحَبَتِ رُوشنِ رائي.

5. در شاهراه جاه و بُزُرگی خَطَر بَسِیست؛
6. آن به کزین گُریوه سَبْکبار بَکُدَری.
7. سُلطان و فِکْر لَشْکَر و سَوْدایِ کُنْج و تاج،
8. دَرُویش و آمِنِ خَاطِر و کُنْج قَلَنَدَری.
9. نَیْلِ مُراد بَر حَسَبِ فِکْر و هِمَّتِست؛
10. از شاه نَدَرِ خَیْر و زِ تَوْفِیقِ یَاوَری.
11. یَک حَرْفِ صَوْفِیانه بَکُویَمِ اجازَه هَست؛
12. ای نورِ دیدَه صُلحِ بَه از جَنگِ و داوَری.
13. حَافِظ، عُبَّارِ فِقر و قَناعَتِ زِ رُخ مَشوِی،
14. کِیَمِ خَاکِ بَهِتَر از عَمَلِ کِیِیاگَری.

بِحَرِّ هَجْتِثِ - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دو یارِ زِیَرکِ و از بادَه کُهِنِ دو مَنی،
2. فِراغَتی و کِتابی و گُوشَه چَبنی؛
3. مَن این مَقامِ بَدُنِیی و آخِرَتِ نَدِهم،
4. اَکْزَچَه دَر پَیَمِ اُفتَنَدِ هَر دَمِ اَکْجَنی.
5. هَر آن کِه کُنْجِ قَناعَتِ بَکُنْجِ دُنْیا داد،
6. فِروختِ یوسُفِ مِصری بَکُنْترینِ ثَمَنی.
7. بیاه کِه فُسَکَتِ این کارخانَه کم نَشود
8. بَرُهدِ هَمِچو توتی یا بَفسُقِ هَمِچو مَنی.

9. حَيْفَمَ آيِد، كِه خِرَامِي بَتَمَاشايِ چَمِن،
 9 كِه تَو خَوشَتَر زِ كُڤلِ وَ تازَه‌تَر از نَسْرِينِي.
 10. عَجَب از لُطْفِ تَو اِي كُڤلِ، كِه نِشِينِي با خار:
 10 ظَاهِرًا مَضَلَّتِ وَقْتِ دَرِ آن مِي بِينِي.
 11. شيشه‌بازِيءِ سِرَشَكَمِ نِگَرِي از چَپِ وَ راسْتِ،
 11 كَر بَرِ اَيْنِ مَنظَرِ بِينِشِ نَفْسِي بِنِشِينِي.
 12. سَيْلِ اَيْنِ اَشَكِ رَوَانِ صَبْرِ دِلِ حَافِظِ بُرْدِ:
 12 بَلَعِ اَلطَّاقَةُ، يَا مُقَلَّةُ عَيْنِي بِينِي.
 13. تَو بَدِينِ نازِكِي وَ دِلَكَشِي اِي شَعِ چِڤَلِ
 13 لائِقِ بَرَمَكِه خِواجِه جَلالِ اَلدِينِي.

بجر مضارع ---، ---، ---، ---

1. خَوشِ كَرْدِ ياورِي فَلَكْتِ رَوِزِ داورِي:
 1 تا شُكْرِ چَوْنِ كُنِي وَ چِه شُكْرانِه آوري
 2. دَرِ كَوِي عِشَقِ شَوَكْتِ شاهِي نَمِي خَرْنَدِ:
 2 اِقْرارِ بِنَدَكْتِي كُنِ وَ دَعَوايِ چاكِرِي.
 3. آن كَسِ كِه اوفتادِ وَ خُدائِشِ كُرْفَتِ دَسْتِ
 3 گُو: بَرِ تَو بادِ تا غَمِ اُفتادگانِ خوري.
 4. ساقِي، بِيژَدگانِيءِ عَيْشِ از دَرَمِ دَرِ آيِ،
 4 تا يَكْدَمِ از دِلَمِ غَمِ دُنْيايِ بَدَرِ بَرِي.

7. اَکَر نَه دَائِرَهٗ عِشْقِ رَاهِ بَر بَسْتِي،
 ۷ چو نَقْطَهٗ حَافِظِ بِيْدِلِ نَه دَر مِيَّانِ بُوْدِي.

522.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. تَو مَکَر بَر لَبِ اَبِي بَهَّوسِ نَنَشِيْنِي،
 ۱ وَر نَه هَر فِتْنَهٗ کِه بِيْنِي هَمَهٗ اَز خَوْدِ بِيْنِي.
 2. بَخْدَائِي کِه تَوْنِي بَنْدَهٗ بَکْرِيْدَهٗ او،
 ۲ کِه بَر اَيْنِ چَاکَرِ دِيْرِيْنَهٗ کَسِي نَکْرِيْنِي.
 3. بَعْدِ اَز اَيْنِ مَآ وَ کَدَائِي، کِه بَسَرِ مَنَزَلِ عِشْقِ
 ۳ رَهْرَوَانِ رَا نَبُوْدِ چَاْرَهٗ بَجَزِ مِسْکِيْنِي.
 4. اَدَبِ وَ شَرْمِ تُرَا خُسْرُو مَهْرُوِيَّانِ کَرْدِ؛
 ۴ اَفْرِيْنِ بَر تَو، کِه شَايَسْتَهٗ صَدِ چَنْدِيْنِي.
 5. کَر اَمَانَتِ بَسَلَامَتِ بِيْرَمِ، بَاکِي نِيْسْتِ؛
 ۵ بِيْ دِلِي سَهْلِ بُوْدِ، کَر نَبُوْدِ بِيْ دِيْنِي.
 6.] صَبْرِ بَر جَوْرِ رَقِيْبَتِ، چِه کُنَمِ، کَر نَکُنَمِ.
 ۶ عَاشِقَانِ رَا نَبُوْدِ چَاْرَهٗ بَجَزِ مِسْکِيْنِي. [۹
 7. سَخْنِي بِيْ عَرَضِ اَز بَنْدَهٗ مُخْلِصِ بِيْشُو،
 ۷ اِي کِه مَنظُوْرِ بُزْرُوْگَانِ حَقِيْقَتِ بِيْنِي؛
 8. نَاَزِيْنِي چَو تَو پَاکِيْزَهٗ دِلِ وَ پَاکِ نِهَادِ
 ۸ بَهْتَرِ اَنَسْتِ، کِه بَا مَرُوْمِ بَدِ نَنَشِيْنِي.

5. بَخواب نيز نبي بينمش، چه جاي وصال
6. بَبَنَدَگِيءَ قَدَش سَرَو مُعْتَرِفَ گُشتِي،
چو اين نبود و نديديم، باري آن بودي.
7. ز پَرْدَه نَالَهء حَافِظِ بَرَوَن كِي اُفتادِي،
اگر چو سوسن آزاده اش زبان بودي.
- اگر نه هَمْدَمِ مُرْغَانِ صُبْحِ خَوَانِ بودي

521.

بجر هجث --- ، --- ، --- ، ---

1. چه بودي، آر دِلِ آن يار مِهْرَبانِ بودي؛
2. گَرَمِ زَمَانَه سَرَأَفْرَازِ دَاشْتِي و عَزِيزِ،
کِه حالِ ما نه چُنينِ بودي، آر چُنانِ بودي.
3. عِيَانِ شُدِي كِه بَها چِيسْتِ خَاكِ پَايشِ رَا،
سَرِيَرِ عِرْتَمِ آن خَاكِ آسْتانِ بودي.
4. بَكُفْتَنِي كِه: چه آرزَدِ نَسِيمِ طُرّهءِ دُوسْتِ،
اگر حَيَاتِ گِرَانْمَايَه جَاوَدانِ بودي.
5. بَرَاتِ خُوشِدَلِيءِ ما چه كَمِ شُدِي يَا رَبِ،
گَرَمِ بَهرِ سَرِ موثِي هَزارِ جانِ بودي.
6. ز پَرْدَه كَاشِ بَرَوَنِ آمَدِي چو قَطْرَهءِ أَشْكَ،
گَرَشِ نِشانِ اَمَانِ از بَدِ زَمَانِ بودي.
- کِه بَرِ دُو دِيدَهءِ ما حُكْمِ او رَوَانِ بودي.

6. مَرَاكِه از رُخِ او ماهِ دَرِ شَيْسْتَانَسْتِ
 ۹ كَجَا بُودِ بَفْرُوغِ سِنَارِه پَرَوَائِي
 7. رِمَامِ دِلِ بَكْسِي دَادِه اَمِ مَنِ دَرُوِيشِ
 ۷ كِه نِيَسْتَشِ بَكْسِ از تاجِ و تَحْتِ پَرَوَائِي
 8. فِرَاقِ و وَصَلِ چِه بَاشَدِ رِضَايِ دُوسْتِ طَلَبِ
 ۸ كِه حَيْفِ بَاشَدِ از او غَيْرِ او تَمَنَائِي
 9. بَرُوزِ وَاقِعِه تَابُوتِ مَازِ سَرُو كُنِيْدِ
 ۶ كِه مِي رُويِمِ بَدَاغِ بَلَنْدِ بَالَائِي
 10. دَرُزِ شُوقِ بَرِ آرَنْدِ مَاهِيَانِ بِنِشَارِ
 ۱۰ اَكْرِ سَفِينِه حَافِظِ رَشَدِ بَدَرِيَائِي

520.

بجر بختت --- ، --- ، --- ، ---

1. بَجَانِ او، كِه گَرَمِ دَسْتِ رَسِ بَجَانِ بُوْدِي
 ۱ كَمِينِه پِيَشَكَشِ بَنْدِ گَانَشِ آن بُوْدِي
 2. اَكْرِ دِلِمِ نَشْدِي پاي بَنْدِ طَرَّه او
 ۲ كِيَمِ قَرَارِ دَرِ اِيْنِ تِيْرِه خَاكْدَانِ بُوْدِي
 3. دَرِ آمَدِي زِ دَرَمِ كَاشِكِي چو لَمْعَه نوره
 ۳ كِه بَرِ دو دِيْدَه مَنِ حُكْمِ او رَوَانِ بُوْدِي
 4. بَرُخِ چو مِهْرِ فَلَكَ بِي نَظِيْرِ آفَاقَسْتِ
 ۴ بَنْدِلِ دِرِيغِ كِه يَكِ دَرَه مِهْرَبَانِ بُوْدِي

4. وَلَيْكِن كَيْ نُمَائِي زُخْ بَرِنْدَان،
4. تَوَكَّرْ خَوْرَشِيد و مَهْ آئِينَه دَارِي
5. بَد رِنْدَان مَكُو اِي شَيْخ و هَشْدَار،
5. كِه بَا مِهْر خُدَائِي كِينَه دَارِي.
6. نَمِي تَرَسِي زِ آه آتِشِينَم.
4. تَو دَانِي، خِرَقَه پَشِينَه دَارِي.
7. نَدِيدَم خَوشْتَر از شِعْر تَو، حَافِظ،
7. بَقْرَانِي كِه اَنْدَر سِينَه دَارِي.

بِحَرِّ هَجْتِثِ - - - ، - - - ، - - - ، - - -

1. بَچَشْم كَرْدَه اَم اَبْرَوِي مَاه سِيْمَائِي،
1. خِيَالِ سَبْزِخَطِي نَقْشِ بَسْتَه اَم جَائِي.
2. اُمِيد هَسْت، كِه مَنشُورِ عِشْقِبَازِيءِ مَن
2. از اَن كِمَانِچَهءِ اَبْرُو رَسَد بَطْفَرَائِي.
3. سَرَم زِ دَسْت شُد و چَشْم از اِنْتِظَارِ بِسُوخْتِ
3. دَر آرزوِي سَر و چَشْمِ حَاجِسِ آرَائِي.
4. مُكَدَّرَسْت دِل، آتِشِ بَخِرَقَه خَوَاهَم زَنَد،
4. بِيَا بِيَا كِه كِرَا مِي كُنَد تَمَاشَائِي.
5. دَر اَن مَقَامِ كِه خُوبَانِ بَعْرَه تِيغِ زَنَد،
5. عَجَبِ مَدَارِ سَرِي اَوْفَتَادَه دَر پَائِي.

4. خوش وقتِ بوریايِ گدائی و خوابِ امن،
 کین عیش نیست دَر خورِ اوزنْکِ خُسروی. ۴
 5. جَمشید جز حکایتِ جام از جهان نَبُرد؛
 زَنهارِ دل مَبند بر اسبابِ دُنیوی. ۵
 6. دِهقانِ سالخورده چه خوش گُفت با پسر:
 کای نورِ چشمِ من بجز از کشته نَدروی. ۶
 7. چَشمت بغمزه خانۀ مَرْدَم سیاه کرد؛
 مَخْموریتِ مباد، که خوش مَسّت می روی. ۷
 8. این قصه عَجَب شنو: از بختِ واژگون
 ما را بکُشت یار بآنفاسِ عیسوی. ۸
 9. ساقی مَگر وظیفه حافظِ زیاده داد،
 کاشفته گُشت طرّه دستارِ مَوَلوی. ۹

بجر هزج

1. بیا با ما موزز این کینه داری،
 که حقِ فُحبتِ دیرینه داری. ۱
 2. نصیحتِ گوش کن، کین دُر بسی به
 از آن گوهرِ که در گنجینه داری. ۲
 3. بفریادِ خمارِ مُفلسان رس،
 خدا را گر می دوشینه داری؛ ۳

2. دَر وَهْمٍ مَن نَيَايِد، كَانْدَر تَصَوَّر عَقْل
- آيد بهیچ معنی زمین خوبتر جَبالی. ۲
3. آنْدَم كِه با تو باشم يَك ساله هَسْت روزی،
- وانْدَم كِه بی تو باشم يَك لحظه هَسْت سالی. ۳
4. شُد حَظْ عُمَرِ حَاصِل، كَر زان كِه با تو ما را
- هَر كَز بَعْمَرِ رُوزِي رُوزِي شَوَد وَصَالِي. ۴
5. چُون مَن خِيَالِ رُويْت جانا بَخواب بينم
- كَز خواب می نَبیند چَشْم بَجَز خِيَالِي. ۵
6. رَحْمِ آر بَر دِل مَن، كَز مِهْرِ رُوزِي خُوبْت
- شُد شَخْصِ نَاتُوانِم بَارِيك چُون هِلَالِي. ۶
7. حَافِظ مَكُن شِكَايَت: كَر وَصَلِ يار خواهی،
- زِین بيشتر ببايد بَر هَجَرْتِ اِحْتِمَالِي. ۷

بحر مضارع - - - - -

1. بُلْبُلُ زِ شَاخِ سَرُو بَكْلِبَانِكِ پَهْلَوِي
- می خواند دوش دَرَسِ مَقَامَاتِ مَعْنَوِي، ۱
2. يَعْنِي: بِيَا كِه آتِشِ مَوْسَى نُبُود كُنْد،
- تا از دِرَخْتِ نَكْتَه تَوْحِيدِ بَشَنَوِي. ۲
3. مُرْغَانِ بَاغِ قَافِيَه سَنَجَنْد و بَدَلَه كُورِي،
- تا خواجه مِي خُورَد بَغْرَلْهَایِ پَهْلَوِي. ۳

10. بَخِيلِ بَرِي خُدا نَشْتَوَد: بِيَا حَافِظِ،
 ۱۰. پِيَالِهَ ثَيْرِ و كَرَمِ وَرَزِّ، وَالضَّيَّانُ عَلَيَّ.

515.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. بَفِرَاغِ دِلِ زَمَانِي نَظَرِي بَمَاهِرُوئِي
 ۱. بَه از آن كِه تاجِ شاهِي هَمِه عُمرِ هايِ و هوئِي.
 2. بَخُدا كِه رَشَكَم آيِد بَرُخَتِ زِ چَشَمِ خُوِيَشَمِ،
 ۲. كِه نَظَرِ دِرِيغِ باشَد بَچَنانِ لَطيفِ روئِي.
 3. دِلِ مَن شُد، وَ نَدانَم كِه چِه شُد غَرِيبِ ما را
 ۳. كِه كُذُشَت عُمرِ، وَ نَامَدِ خَبَرِي زِ هِيچِ سوئِي.
 4. نَفَسَمِ بَاخِرِ آمَد، نَظَرَمِ نَدِيدِ سِيرَتِ،
 ۴. بَجَزِ اِيِنِ نَمانَدِ ما را هَوَسِي و آرزوئِي.
 5. مَكُن اِي صِبا مَشَوَشِ سِرِ زُلفِ آن پَرِي وَشِ،
 ۵. كِه هَبَزارِ جانِ حَافِظِ بَفِدايِ تارِ موئِي.

516.

بجر مضارع - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. بَكُرِفَتِ كارِ حُسْنَتِ چَوْنِ عِشَقِ مَن كَمالِي؛
 ۱. خَوشِ باشِ زانِ كِه نَبَوَدِ اِيِنِ حُسنِ را زَوالِي.

514.

بجر هجث - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. بَصَوْتُ بُلْبُلٍ وَ قُمَرَى أَكْرَ نَشْوَى مَيِّ،
2. عِلَاجٌ كَى كُنْتِ، كَاخِرُ الدَّوَاءِ الْكَى. ۱
3. چو گُلِ نِقَابِ بَرِ افكند و مَرغِ زَدِ هو هو،
4. مَيِّهِ زِ دَسْتِ پِيَالَه؛ چِه مِى كُنِى هِى هِى. ۲
5. چو هَسْتِ آبِ حَيَاتِ بَدَسْتِ، تَشْنَه مَيِرِ،
6. فَلَا تَمُتْ، وَمِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَى. ۳
7. دَخِيرَه بِنَه از رَنَكِ و بَوِى فَضْلِ بَهَارِ،
8. كِه مِى رَسَنْدِ زِ پِي رَهزَنانِ بَهْمَنِ و دِى. ۴
9. زَمَانَه هِيچِ نَبَخَشَدِ، كِه باز نَسْتَانَدِ؛
10. هَجَوِ زِ سَفْلَه مُرَوَّتِ، كِه شَيْئَه لَا شَى. ۵
11. شُكُوَه سَلْطَنَتِ وَ حُكْمِ كَى ثَبَاتِى دَاشْتِ.
12. زِ تَحْتِ جَمِ نُحْنِى مَانَدَه اَسْتِ و اَفْسَرِ كَى. ۶
13. خَزِينَه دَارِىءِ مِيرَاثِ خَوَارِگَانِ كُفْرَسْتِ
14. بَقَوْلِ مُطْرِبِ و سَاقِى بَفْتَوِىءِ دَفِ و نِى. ۷
15. نُوِشْتَه اَنَدِ بَرِ اَيْوَانِ جَنَّةِ الْمَاوِى
16. كِه: هَرِ كِه عِشْوَهءِ دُنْيِى خَرِيدِ وَاى بَوِى. ۸
17. سَخَا نَمَانَدِ، نُحْنِ طَى كُنَم؛ شَرَابِ جُجَاسْتِ.
18. بَدِءِ بَشَادِىءِ رُوحِ وَ رَوَانِ حَاتِمِ طَى. ۹

513.

بجر رمل ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

1. بِشْنَوِ اَيْنِ نُكْتَه، كِه خَوْد رَا زِ غَمِ آزَادَه كُنِي:
2. آخِرُ الْأَمْرِ كِبَلُ كَوْزَه تَرَانِ خَوَاهِي شُد:
3. تَرِ اَزِ آنِ آدَمِيَانِي، كِه بَهْشْتَتِ هَوَسَسْت،
4. عَيْشِ بَا آدَمِيءِ چَنْدِ پَرِي زَادَه كُنِي.
5. تَكِيهَ بَرِ جَايِ بُزُرْگَانِ نَقْوَانِ زَدِ بَكْرَافِ،
6. مَكْرَ اسْبَابِ بُزُرْگِي هَمِه آمَادَه كُنِي.
7. خَاطِرَتِ كِي رَقَمِ فَيْضِ پَدِيْرِدِ هَيْهَاتِ
8. مَكْرَ اَزِ نَقْشِ پَرَاكُنْدَه وَرَقِ سَادَه كُنِي.
9. اَجْرَهَا بَاشَدَتِ اِي خُسْرَوِ شِيْرِيْنِ دَهْنَانِ،
10. تَرِ نِيكَاھِي سَوِي فَرْهَادِ دِلِ اَفْتَادَه كُنِي.
11. كَارِ خَوْدِ تَرِ بَكْرَمِ بَا زِ كُرَارِي، حَافِظِ،
12. اِي بَسَا عَيْشِ كِه بَا بَحْتِ خُدادَادَه كُنِي.
13. اِي صَبَا بَنْدِگِيءِ خَوَاجَه جَلَالِ آلْدِيْنِ كُنِ،
14. تَا جَهَانِ پُرِ سَمَنِ وُ سَوَسَنِ آزَادَه كُنِي.

بجر مضارع

1. ای دل مَباش خالی یَکدم زِ عِشَق و مَسْتی؛
- 1 آنکِه بِرَو، کِه رَسْتی از نِیستی و هَسْتی.
2. گَر خِرَقَه پِوش بِنِی مَشغولِ کارِ خُود باش؛
- 2 هَر قَبْلَه کِه باشَد بَهِتَر زِ خُود پَرَسْتی.
3. دَر مَدَهَبِ طَرِیْقَتِ خَامی نِشانِ کُفَرَسْت،
- 3 آری طَرِیْقِ رِنْدی چالاکِیَسْت و چَسْتی.
4. تا عَقْل و فَضْل بِنِی، بی مَعْرِفَت نِشِینی؛
- 4 یَک نُکْتَه ات یَکْوِیم: خُود را مَبین، کِه رَسْتی.
5. آن رُوز دِیده بُوَدَم اِین فِتَنها کِه بَر خَاسْت،
- 5 کَز سَرکَشی زَمانی با ما نَمی نِشَسْتی.
6. سُلطانِ مَن، خُدا را زُلْفَتِ شِکَسْت ما را؛
- 6 تاکی کُند سِیاهی چَندِین دَراز دَسْتی.
7. دُوش آن صَنَم چِه خُوش کُفَت دَر مَجَلِیسِ مُغانم؛
- 7 با کافِران چِه کارَسْت، گَر بُت نَمی پَرَسْتی.
8. از راهِ دِیده حَافِظ تا دِید زُلْفِ پَسْتت،
- 8 با جُبلَه سَر بَلَنْدی شُد پایمالِ پَسْتی.

10. گَر دَر سَرَتِ هَوَايِ وَصَالَسْتِ حَافِظًا،
باید که خاکِ دَرگِه اهلِ بَصَرِ شوی.

511.

بحر مضارع

1. با مُدعی مَثوئید اَسرارِ عِشْقِ و مَسْتی،
2. تا بِخَبَرِ بِمیرَدِ دَر دَرِدِ خُودِ پَرَسْتی.
3. با ضَعْفِ و نَاتوانی هَمچون نَسیم خُوش باش؛
4. بیماری اَندر این رَه خُوشتر ز تَنُدُرَسْتی.
5. دَر گُوشَه سَلامتِ مَسْتورِ چُون تُوان بود،
6. نا نَرگِسِ تُو گوید با ما رُموزِ مَسْتی.
7. عاشقِ شُو، اَر نه روزی کارِ جَهان سَر آید
8. نا خوانده نَقشِ مَقصودِ از کارگَاهِ هَسْتی.
9. دَر آسْتانِ جانانِ اَز آسْمانِ مِیَندیش،
10. گَزِ اُوجِ سَر بِلَندی اُفتی بَخاکِ پَسْتی.
11. خارِ اَرچِه جانِ بِگاهد، کُلِ عُدْرِ آن بِخواهد؛
12. سَهَلَسْتِ تَلحیءِ مَیِ دَر جَنبِ دُوقِ مَسْتی.
13. صُوفیِ پِیالَه پِیما، حَافِظِ قَرابَه پَرْداز؛
14. ای کُوتَه آسْتینانِ تاکی دَر اَز دَسْتی.

بجر مضارع

1. ای بیخبر بکوش، که صاحب خبر شوی؛
2. تا راهرو نباشی، و کی راهبر شوی؛
3. در مکتب حقائق پیش ادیب عشق
4. هان ای پسر بکوش، که روزی پدر شوی.
5. خواب و خورث ز مرتبه عشق دور گرد؛
6. آنکه رسی بعشق، که بی خواب و خور شوی.
7. گر نور عشق حق بدل و جانت اوفتد،
8. و الله کز آفتاب فلک خوبتر شوی.
9. دست از مس وجود چو مردان ره بشوی،
10. تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی.
11. از پای تا سرت همه نور خدا شوند،
12. در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی.
13. یکندم غریق بحر خدا شو؛ گمان مبر،
14. کز آب هفت بحر بیک موی تر شوی.
15. وجه خدا اگر شودت منظر نظر،
16. زین پس شکی نماند، که صاحب نظر شوی.
17. بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود،
18. در دل گمان مدار، که زیر و زبر شوی.

7. چون پیر شدی، حافظ، از میکده بیرون آی؛
 رندی و هوسناکی در عهد شباب اولی. ۷

509.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. ای که در کشتن ما هیچ مدارا نکنی،
1. سون و سرماییه بسوزی، و محابا نکنی.
2. دردمندان بلا زهر هلاهل دارند؛
2. قصد این قوم خطر باشد، و هان تا نکنی.
3. رنج ما را که توان بُرد بیک گوشه چشم،
3. شرط انصاف نباشد، که مداوا نکنی.
4. دیده ما که بامید تو دریاست؛ چرا
4. بتفرج گذری بر لب دریا نکنی.
5. نقل هر جور، که از خلق کریمت گردند،
5. قول صاحب غرضانست؛ تو آنها نکنی.
6. بر تو گر جلوه کند شاهد ما ای زاهد،
6. از خدا جز می و معشوق تمنا نکنی.
7. حافظا سجده آبروی چو محرابش کن،
7. که دعائی ز سر صدق جز اینجا نکنی.

7. بویِ دِلِ کَبَابِ مَن آفاقِ را گِرَفْت،
 ۷. وین سوزِ اَنَدَرُونِ بَکُنَد هَم سِرَايَتِي.
 8. ای دِل، بَهْرَزَه دَانِش و عُمَرَت زِ دَسْت رَفْت؛
 ۸. صَد مایِه دَاشْتِي، و نَکَرْدِي کِفَايَتِي.
 9. دانی مُرَادِ حَافِظِ از این دَرَسِ غُصَّه چِیَسْت.
 ۹. از تُو گِرِشْمَه، و زِ خُسْرُو عِنَايَتِي.

508.

بحر هزج

1. این خِرَقَه کِه مَن دارَم دَر رَهْنِ شَرَابِ اَوَلِي،
 ۱. وین دَفْتَرِ بِي مَعْنِي غَرَبِي مِي نَابِ اَوَلِي.
 2. چُون عُمَر تَبَه کَرْدَم، چَندان کِه نِکَه کَرْدَم
 ۲. دَر کُنْجِ خَرَابَاتِي اُنْتَادَه خَرَابِ اَوَلِي.
 3. چُون مَصْلَحَتِ اَنَدِيشِي دَوْرَسْت زِ دَرُويشِي،
 ۳. هَم سِينَه پُر آتِشِ بِي، هَم دِيدَه پُر آبِ اَوَلِي.
 4. مَن حَالَتِ زَاهِدِ را با خَلْقِ نَحْوَاهَم کُفْت،
 ۴. کِين قِصَه اَکْثَرِ گوِيَم با چَنگِ و رُبَابِ اَوَلِي.
 5. تا بِي سَر و پا باشَد اَوْضَاعِ فَلَكِ زِينِ دَسْت،
 ۵. دَر سَرِ هَوَسِ سَاقِي، دَر دَسْتِ شَرَابِ اَوَلِي.
 6. از هُنْچُو تُو دِلْدارِي دِلِ بَرِ نَکُنَم اَرِي؛
 ۶. گَر تَابِ کَشَم بَارِي، زان زَلْفِ بَتَابِ اَوَلِي.

15. جَائِي كِه بَرْقِ عِصْيَانِ بَرِ آدَمِ صَفِي زَد،
 16. حَافِظ، چو پادشاهت گنه گناه می برد نام،
 17. يَا مَلَجًا آلْبَرَايَا يَا وَهَبَ آلْعَطَايَا،
 18. رَنْجِش زِ بَحْتِ مَنَاءِ بَا زِ آ بَعْدُ رُخَوَاهِي.
 19. عَطْفًا عَلَي مَقِيلٍ حَلَّتْ بِهِ آلِدَّوَاهِي.
 20. مَآ رَا چِه گونِه زيبَد دَعَوَايِ بِي گُناهي.

507.

بحر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. اِي قِصَّهٔ بَهْشْتِ زِ كَوَيْتِ حِكَايَتِي،
 2. اَنفَاسِ عَيْسَى از لَبِ لَعَلَّتْ لَطِيفَهٔ،
 3. هَرِ پَارِهٖ از دِلِ مَن و از غُصَّهٔ قِصَّهٔ،
 4. كِي عِطْرَسَايِ مَجْلِسِ رُوحَانِيَّانِ شُدِي،
 5. دَرِ آرزويِ خَاكِ رَهٗ يَارِ سُوخْتِيْمِ،
 6. يَادِ آوَرِ اِي صَبَا، كِه نَكْرَدِي حِمَايَتِي،
 7. دَرِ آتَشِ آرِ خِيَالِ رُخْتِ دَسْتِ مِي دِهْدِ،
 8. سَاقِي بِيَا، كِه نِيَسْتِ زِ دُورَخِ شِكَايَتِي.

5. باز آرچه گاه گاهی بر سر نهد کلاهی،
 6. مُرغانِ قاف دانند آئینِ پادشاهی.
 7. تیغی که آسانش از قیض خود دهد آب،
 8. تنها جهان بگیرد بی منت سپاهی.
 9. کِلکِ تو خوش نویسد در شانِ یار و اغیار
 10. تَعویذِ جان‌فزائی افسونِ عمرگاهی.
 11. ای عُنُصُرِ تو مخلوق از کیبیایِ عزت،
 12. وی دولتِ تو ایمن از صدمتِ تباهی.
 13. گر پرتوی ز تیغت بر کان و معدن افتد،
 14. یاقوتِ سُرخ‌رو را بچشند زنی کاهی.
 15. عمریست پادشاهانِ کز می تهیست جام،
 16. اینک ز بنده دعوی وز محتسب گواهی.
 17. دانم دلت ببخشد بر عجزِ شب‌نشینان،
 18. گر حالِ من بپرسی از بادِ صبحگاهی.
 19. ساقی، بیار آبی از چشمه خرابان،
 20. تا خرقها بشوئیم از عجبِ خانقاهی.
 21. در دودمانِ آدم تا وضعِ سلطنت هست،
 22. مثلِ تو کس ندانست این علم را کماهی.
 23. جور از فلک نیاید با تو مملک‌صفتی،
 24. ظلم از جهان بر من شد، تو جهان‌پناهی.

40. وَزَ بَرَايِ صَيْدِ دِلِ دَرِ كَرْدَنَش زَنْجِيرِ زُلْفِ
 10. چَوْنِ كَمَنْدِ خُسْرَوِ مَالِكِ رِقَابِ اَنْدَاخْتِي.
 41. نَصْرَةُ اَلْدِّينِ شَاهِ يَحْيَى اِي كِه خَصْمِ مُلْكِ رَا
 11. اَز تَفِ شَمَشِيرِ چَوْنِ آتِشِ دَرِ آبِ اَنْدَاخْتِي.
 12. دَاوَرِ دَارَاشِكُوهِ اَيِ اَنْ كِه تَاچِ اَفْتَابِ
 12. اَز سَرِ تَعْظِيمِ بَرِ خَاكِ جَنَابِ اَنْدَاخْتِي.
 13. بَادِه نُوَشِ اَز جَامِ عَالَمِ بِيِنِ، چَو بَرِ اَوْرُنْكَ جَمِ
 13. شَاهِدِ مَقْصُودِ رَا اَز رُخِ نِقَابِ اَنْدَاخْتِي.
 14. زِيْنِهَارِ اَز آبِ شَمَشِيرَتِ، كِه شِيرَانِ رَا اَز اَنْ
 14. تَشْنَهَلَبِ كَرْدِي وَ كُرْدَانِ رَا دَرِ آبِ اَنْدَاخْتِي.

506.

بحر مضارع

1. اِي دَرِ رُخِ تُو پَيِنْدَا اَنْوَارِ پَادِشَاهِي،
 1. دَرِ فِكْرَتِ تُو پِنِهَانِ صَدِ حِكْمَتِ اِلَهِي.
 2. كِنُكِ تُو بَارَكِ اَللَّهِ بَرِ مُلْكِ دِيْنِ كُشَادِه
 2. صَدِ چَشْمِهِ آبِ حَيَوَانِ اَز قَطْرَهٗ سِيَاهِي.
 3. بَرِ اَهْرَمَنْ نَتَابَدِ اَنْوَارِ اِسْمِ اَعْظَمِ؛
 3. مُلْكِ اَنْ تُسْتِ وَ خَاتَمِ، فَرْمَايِ هَرِ چِه خَوَاهِي.
 4. دَرِ حِشْمَتِ سَلِيْمَانِ هَرِ كَسِ كِه شَكِ نُمَايَدِ،
 4. بَرِ عَقْلِ وَ دَانِشِ اَوْ خَنْدَنْدِ مُرْغِ وَ مَاهِي.

بجر رمل

1. ای که بر ماه از رخ مُشکین نقاب انداختی،
- 1 لطف کرده، سایه بر آفتاب انداختی.
2. تا چه خواهد کرد با ما آب و رنق عارضت،
- 2 حالیا نیرنق نقش خود بر آب انداختی.
3. گوی خوبی بُردی از خوبان عالم، شاد باش،
- 3 جام گنجسرو طلب، کافراسیاب انداختی.
4. گنج عشق خود نهادی در دل ویران ما،
- 4 سایه رحمت بر این گنج خراب انداختی.
5. هر کسی با شمع زخسارت بوجهی عشق باخت،
- 5 زان میان پروانه را در اضطراب انداختی.
6. طاعت من گرچه از مستی خرابم رد مکن،
- 6 کاندرا این شغلم بامید ثواب انداختی.
7. پرده از رخ بر فکندی یک نظر در جلوه‌گاه،
- 7 وز حیا حور و پری را در حجاب انداختی.
8. خواب بیداران ببستی، وانگه از نقش خیال
- 8 تهمت بر شبروان خیل خواب انداختی.
9. از فریب نرگس مخمور و لعل می‌پرست
- 9 حافظ خلوت‌نشین را در شراب انداختی؛

504.

بجر رمل - یی - ، - یی - ، - یی - ، - یی -

1. ای که در کوی خرابات مقامی داری،
1. جَمِ وَقْتِ خَرْدِی، آر دَسْتِ بَجَامِی داری.
2. ای که با زلف و رخ یار گذاری شب و روز،
2. فُرُصَتَتِ بَادِ، کِه خَوَشِ صُبْحِی و شامی داری.
3. وی که با وصلِ دلارام گزیدی خلوت،
3. بَغْنِیْمَتِ شَمَرِ اَیْنِ لَحْظَه، کِه کامی داری.
4. ای صبا، سوختگان بر سر ره منتظرند،
4. گَر از آن یارِ سَفَرِ کَرْدَه پِیامی داری؛
5. گو: بَهَنگامِ و فَا گَر چِه ثَبَاتت نَبود،
5. مِی کُنم شُکر، کِه بَر جَوْر دَوامی داری.
6. خالِ سَرَسَبزِ تُو خَوَش دَانَه عَیْشَسْت، ولی
6. بَر کِنارِ چَمَنش وَه کِه چِه دامی داری.
7. بویِ جان از لبِ خندانِ قَدَح می شِنوم؛
7. بِشَنو ای خَواجَه، اَکَر زان کِه مَشامی داری.
8. نامی آر می طَلَبَد از تُو غَرِیبِی، چِه شَوَد
8. تَوْتِی اِمروز دَر اَیْنِ شَهْر، کِه نامی داری.
9. بس دُعایِ سَکَرَتِ حارِسِ جان خواهد بود،
9. تُو کِه چَوْن حافِظِ شَبخِیزِ غُلامی داری.

503.

بجر خفیف ---، ---، ---

1. ای که دائم بخوبیش مغزوری،
1. گر ترا عشق نیست، معذوری.
2. گرد دیوانگان عشق مگرد،
2. که بعقل عقیله مشهوری.
3. مستی عشق نیست در سر تو؛
3. رو که مست شراب انگوری.
4. روی زردست و آه درد آلود
4. عاشقان را گواه رجوری.
5. نبود باغ خلد را رونق
5. بی می راق و لب حوری.
6. مهر آن ماه بایدت ورزید،
4. گرچه چون آفتاب مشهوری.
7. بگذر از نام و ننش خود، حافظ،
7. ساغر می طلب که خموری.

502.

بحر رمل - ۲۲ - ، ۲۱ - ، ۲۰ - ، ۱۹ - ، ۱۸ - ، ۱۷ - ، ۱۶ - ، ۱۵ - ، ۱۴ - ، ۱۳ - ، ۱۲ - ، ۱۱ - ، ۱۰ - ، ۹ - ، ۸ - ، ۷ - ، ۶ - ، ۵ - ، ۴ - ، ۳ - ، ۲ - ، ۱ -

1. ای که مَهْجُورِیْ عَشاقِ رَوا می داری،
2. عاشقان را زِ بَرِ خویش جُدا می داری،
3. تَشَنَهْ بادیه را هَم بَرُلالی دَرِ یاب
4. بَأمیدی، کِه دَرِ این رَه بَخُدا می داری.
5. دِل رُبودی و بَحِل کَرَدَمَتِ ای جان، لیکن
6. بِه از این دار نِکاهش کِه مَرا می داری.
7. ساغَرِ ما کِه حَریفانِ دِگَرِ می نوشند،
8. ما تَحَمُّدِ بِکُنیم، اَر تَو رَوا می داری.
9. ای مَکَس حَضَرَتِ سِیْرُغِ نَه جَوَلانگَه تُسْت،
10. عَرَضِ خَودِ می بَری و زَحَمَتِ ما می داری.
11. تَو بَتَقْصیرِ خَودِ اُفتادی از این دَرِ مَحْرُوم؛
12. از کِه می نالی و فَریادِ چِرا می داری.
13. حَافِظ، از پادشهان پایه بَخِدمَتِ طَلَبند؛
14. کارِ نا کَرْدَه چِه اَمیدِ عَطا می داری.

4. مِعَارِ وُجُودِ ارْ نَزْدِي نَقِشِ تُو بَرِ عِشْقِ،
- ذَرَاتِ نُحَبِّتِ كِلِ آدَمِ نَسِرْشَتِي. ۴
5. زَاهِدِ، مَكُنْ از نَسِيَهْ حِكَايَتِ، كِه بَنَقَدَمِ
- يَارِيَسْتِ چو حورِي و سَرَايِي چو بَهْشَتِي. ۵
6. مَفْرُوشِ بَبَاغِ اِرَمِ وُ نُخَوَتِ شَدَادِ
- يَكِ شِيْشَه مَيِ وُ نُوْشَلَبِي وُ لَبِ كِشْتِي. ۶
7. جَهْلِ مَنْ وُ عِلْمِ تُو فَلَكَ رَا چِه تَفَاوَتِ:
- اَنجَا كِه بَصْرِ نِيَسْتِ چِه خُوبِي وُ چِه زِشْتِي. ۷
8. تَنهَا نَه مَنَمِ كَعْبَهءِ دِلِ بُتَكَدَه كَرْدَه،
- دَر هَر قَدَمِي صَوْمَعَهءِ هَسْتِ وُ كُنِشْتِي. ۸
9. دَر مَصْطَبَهءِ عِشْقِ تَنَعْمِ نَتُوَانِ كَرْدِ:
- چون بَالِيَشِ زَرِ نِيَسْتِ، بِيَسَازِيْمِ بَخِشْتِي. ۹
10. تَاكِي غَمِ دُنْيَايِ دَنِي اِي دِلِ دَانَا:
- حَيْفَسْتِ زِ خُوبِي، كِه شَوْدِ عَاشِقِ زِشْتِي. ۱۰
11. آلَوَدَكِيءِ خِرْقَه خَرَابِيءِ خَهَانَسْتِ:
- كو رَاهِرُوِي اَهْلِ دِلِي پَاكِ سِرْشَتِي. ۱۱
12. از دَسْتِ چِرَا هِشْتِ سَرِ زُلفِ تُو حَافِظَا:
- تَقْدِيرِ چُنِينِ بُوْدِ: چِه كَرْدِي كِه نَهْشْتِي. ۱۲

4. جان می دهم از حسرت دیدار تو چون صبح،
 ۴ باشد که چون خورشید درخشان بدر آئی.
 5. چندان چو صبا بر تو گمارم دم همت،
 5 کز غنچه چو گل خرم و خندان بدر آئی.
 6. در تیره شب هجر تو جانم بلب آمد،
 6 وقتست که همچون مه تابان بدر آئی.
 7. بر خاک درت بسته ام از دیده دو صد جوی،
 7 تا بو که تو چون سرو خرامان بدر آئی.
 8. در خانه غم چند نشینی و ملامت،
 8 وقتست که از دولت سلطان بدر آئی.
 9. حافظ مکن اندیشه که آن یوسف مهروی
 9 باز آید و از کلبه احزان بدر آئی.

501.

بحر هزج - - - - -

1. آن غایب خط گر سوری ما نامه نوشتی،
 1 گردون و زرق هستی ما در نوشتی.
 2. هر چند که هجران ثمر وصل بر آرد،
 2 دهقان جهان کاج که این تخم نکشتی.
 3. کلفت که مریزاد زبان شکرینش،
 3 مهر از تو ندید، آر نه جوابی بنوشتی.

6. بَسِي نَمَانْد كِه رُوژ فِرَاقِ يَار سَر آيِد،
 9 رَأَيْتُ عَنْ هَضْبَاتِ الْحَمَى قِيَامَ خِيَامِي.
 7. خَوْشَا دَمِي كِه دَر آئِي وَ كُوِيَمَت بَسَلَامَت:
 7 قَدِمْت خَيْرُ قُدُومٍ، نَزَلْتَ خَيْرَ مَقَامِي.
 8. اُمِيد هَسْت كِه زودَت بَبَخْت نِيك بِيِنِم،
 8 تَو شَاد كُشْتَه بَقَرْمَان دِهِي وَ مَن بَغْلَامِي.
 9] مَن آرچِه هِيچ نَدَارَم سَزايِ فُحْبَتِ شَاهَان،
 6 زِ بَهْرِ كَارِ ثَوَابِم قَبُول كُن بَغْلَامِي.
 10. بَعْدْتُ مِنْكَ وَقَدْ صِرْتُ ذَائِبًا كَهَلَالِي،
 10 اَكْرَجِه رُوِي چَو مَاهَت نَدِيدِه اَم بَتْنَامِي.
 11. چَو سِيَلِكِ دُرِ خَوْشَابَسْت نَظْمِ پَاكِ تَو، حَافِظُ،
 11 كِه گَاه لُطْفِ سَبَقِ مِي بَرَد زِ نَظْمِ نِظَامِي.

500.

بجر هزج ---و, و---و, و---و, و---

1. اِي دِل گَر از آن چَاه زَنَخْدَان بَدَر آئِي،
 1 هَر جَا كِه رَوِي زود پَشِيْمَان بَدَر آئِي.
 2. شَايِد كِه بَايِي فَلَكْت دَسْت نَكِيْرِد،
 2 گَر تَشْنَه لَب از چَشْمَه حَيَوَان بَدَر آئِي.
 3. هُش دَار كِه گَر وَسُوسَه نَفْس كُنِي گُوش،
 3 اَدَم صِفَت از رُوْضَه رِضْوَان بَدَر آئِي.

9. ساقی، چمن گُل را بی روی تو زَنگی نیست،
 9 شمشاد خرامان کُن، تا باغ بیارائی.
 10. دائم گُلِ این بستان شاداب نمی ماند،
 10 در یاب ضعیفان را در وقت ثوانائی.
 11. زین دائرهء مینا خونین جگرَم؛ می ده،
 11 تا حد کُنم این مُشکل در ساغر مینائی.
 12. حافظ، شب هجران شد، بوی خوش صبح آمد،
 12 شادیت مبارک باد ای عاشق شیدائی.
 13

بحر هجث - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. أَنْتَ رَوَائِحُ رَنْدِ الْحِمَى وَرَادَ غَرَامِي؛
 1 مَن الْمُبْلَغُ عَنِّي إِلَى سَعَادَ سَلَامِي
 2. پيام دوست شنیدن سعادتست و سلامت،
 2 فِدَايِ خَاكِ دَرِ دُوسْتِ بَادِ جَانِ كِرَامِي.
 3. بِيَا بَشَامِ غَرِيْبَانِ، وَ آبِ دِيْدَهءِ مَا بِيْنِ
 3 بَسَانِ بَادَهءِ صَاقِي دَرِ آبْكَيْنَهءِ شَامِي.
 4. وَإِنْ رَغِبْتُ بِخُلْدٍ وَصِرْتُ نَاقِضَ عَهْدِي،
 4 فَمَا تَطَيَّبَ نَوْمِي وَمَا اسْتَطَابَ مَنَامِي.
 5. إِذَا تَغَرَّرَ عَن ذِي الْأَرَاكِ طَائِرُ خَيْرٍ،
 5 فَلَا تَغَرَّرَ عَن رَوْفِهَا أَنْيْنُ حَمَامِي.

10. ای نسیم سَکری خاکِ دَرِ یارِ بیار،
تا کُند حافظ از او دیدهء دِل نورانی. ۱۰

بحر هزج

1. ای پادشَه خوبان، داد از غم تَنهائی؛
- ۱ دِل بی تو بجان آمد، و قَتَسْت کِه باز آئی.
2. مُشتاقی و مَهجوری دور از تو چنانم کَرَد،
- ۲ کز دَسْت بِخواهد شد پایابِ شِکیبائی.
3. ای دَرْدِ توأم دَرمان بَرِ پِستَرِ ناکامی،
- ۳ وی یارِ توأم مَرُوسِ دَرِ گوشه تَنهائی.
4. دَرِ دائِرَهء قِسْمَتِ ما نُقْطَهء پَرِگاریم،
- ۴ لُطفِ آن چه تو اندیشی، حُکمِ آن چه تو فرمائی.
5. فِکْرِ خَودِ و رَایِ خَودِ دَرِ عَالَمِ رِنْدی نیست،
- ۵ کُفَرَسْتِ دَرِ این مَذْهَبِ خَودِبینی و خَودِرائی.
6. یا رَبِّ بَکِه شاید کُفْتِ این نُکْتَه، کِه دَرِ عَالَمِ
- ۶ رُخساره بَکَسِ نَنبُودِ آن شَاهِدِ هَرَجائی.
7. دی شَبِ گِلَهء زُلْفَشِ با بادِ صبا کُفْتَم؛
- ۷ کُفْتَا: غَلْطی، بِگَدَرِ زینِ فِکَرِ سَوْدائی.
8. صَدِ بادِ صبا اینجا با سِلْسِلَهء می رَقْصَد؛
- ۸ اینست حَریفِ ای دِل، تا بادِ نَپیمائی.

497.

بحر رمل ۲۲ ---, ۲۲ ---, ۲۲ ---, ۲۲ ---

1. أَحْمَدُ آللهَ عَلَى مَعْدَانَةِ السُّلْطَانِي،
2. أَحْمَدُ شَيْخِ أُوَيْسِ حَسَنِ اَيْلَخَانِي،
3. خَانِ بْنِ خَانِ شَهْنشَاهِ شَهْنشَاهِ نِيژَادِ،
4. آن كِه مِي زَبِيدِ أَكْثَرِ جَانِ جَهَانَشِ خَانِي،
5. دیده نادیده بآقبالِ تو ایمان آورَد:
6. مَرَحَبَا ای بچنین لُطْفِ خُدا آرْزَانِي،
7. ماهِ أَكْثَرِ بِي تُو بَرِ آيِدِ، بَدُو نِيْمِشِ بَرَنْدِ
8. دَوْلَتِ أَحْمَدِي وَ مُعْجِزَهٗ سُبْحَانِي،
9. جَلْوَهٗ بَخْتِ تُو دِلِ مِي بَرَدِ از شاهِ وَ گُدا؛
10. چَشْمِ بَدِ دُورِ، كِه هَمِ جَانِي وَ هَمِ جَانَانِي،
11. بَرِ شِكَنِ كَاكُلِ تُرْكَانَهٗ، كِه دَرِ طَالِعِ تُسْتِ
12. بَخْشِشِ وَ كُوشِشِ خَاقَانِي وَ چِنْگِزْخَانِي،
13. گَرْچِهٗ دُورِيْمِ، بِيَاكِ تُو قَدَحِ مِي نُوشِيْمِ؛
14. بُعْدِ مَنْزِلِ نَبُودِ دَرِ سَفَرِ رُوحَانِي،
15. از گُلِ فَاَرْسِيْمِ غُنْجَهٗ عَيْشِي نَشِكُفْتِ،
16. حَبَّادِ دِجَلَهٗ بَغْدَادِ وَ مِي رَيْحَانِي،
17. سَرِ عَاشِقِ كِه نِه خَاكِ دَرِ مَعْشُوقِ بُودِ،
18. كِي خَلَاصِشِ بُودِ از مَحْنَتِ سَرْگُردَانِي،

بجر رمل - - - - -

1. ای دِل آن دَم کِه خَراب از مِی گُلگون باشی؛
- 1 بی زَر و گَنج بَصَد حَشَمِت قارون باشی.
2. دَر مَقامی کِه صَدارت بَفَقیران بَخَشند؛
- 2 چَشم دارم کِه بَجاه از هَمه آفزون باشی.
3. دَر رَه مَنزِل لَیلى، کِه خَطَرهاست دَر آن،
- 3 شَرطِ اَوَّل قَدَم آنست کِه مَجنون باشی.
4. نَقَطَه عِشَقِ نُموَدَم بَتو، هان سَهو مَکن،
- 4 وَر نه چون بِنُگری از دائره بیرون باشی.
5. کاروان رَفَت، و تو دَر خواب و بَیابان دَر پِیش؛
- 5 کَمی رَوی رَه ز کِه پُرسی چِه کُنی چون باشی.
6. ساعِری نوش کُن و جُرعه بَر اَفلاک اَفشان،
- 4 چَند چَند از غَم اَیام جِکَرخون باشی.
7. تاجِ شاهِی طَلَبی، جَوهرِ ذاتی بِنمای،
- 7 وَر خُود از جَوهرِ جَمشید و فریدون باشی.
8. حافِظ، از فَقَر مَکن ناله، کِه گَر شِعَر اینست
- 8 هِیچ خُوشدِل نَبَسَنده کِه تو مَحزون باشی.

XXVII. حرف الیاء

495.

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. ای دل بکوی دوست گذاری نمی کنی
2. چوگانِ کام در کف، و گوئی نمی زنی
3. این خون که موج می زند اندر چگر نرا،
4. در کار رنژی روی نیگاری نمی کنی
5. مشکین از آن نشد دم خلقت، که چون صبا
6. بر خاک کوی دوست گذاری نمی کنی
7. ترسم گزین چمن نبری آستین گل،
8. کز گلشنش تحملِ خاری نمی کنی
9. ساغر لطیف و پُر می، و می افکنی بچاک،
10. و اندیشه از بلايِ خُماری نمی کنی
11. در آستینِ جانِ تو صد نafe مدرجست،
12. وان را فدایِ طرهء یاری نمی کنی
13. حافظِ برّو، که بندگیء بازگاهِ دوست
14. گر جمله می کنند تو باری نمی کنی

بحر هزج

1. وصالِ او زِ عُمَرِ جاودانِ به؛
۱. خُداوندِا مَرا آن دِه، کِه آن به.
2. بَشَمَشیرِم زَد وُ با کَس نَكُفْتَم.
۲. کِه رازِ دوست از دُشمنِ نِهانِ به.
3. دِلا دائِم گَدايِ کُويِ او باش
۳. بِحُکَمِ آن، کِه دَوْلَتِ جاودانِ به.
4. بِخُلْدَم دَعَوَتِ اِي زَاهِدِ مَفْرَمِا.
۴. کِه اين سِيپِ دَقَنِ زانِ بوستانِ به.
5. بَداعِ بَنَدگِيِ مُرَدَنِ دَرِ اينِ دَرِ.
۵. بَجانِ او، کِه از مُلکِ جَهانِ به.
6. کُلِي کانِ پايمالِ سَرُو ما شُد.
۶. بُوَد خاکشِ زِ خونِ اَرغَوانِ به.
7. خُدا را از طَبیبِ مَنِ بِيُرسيد
۷. کِه: اَخرِ کِي شَوَدِ اينِ نائُوَنِ به.
8. جَوانا سَرِ مَتابِ از پَنَدِ پيرانِ.
۸. کِه رايِ پيرِ از بَخْتِ جَوانِ به.
9. شَبِي مِي کُفْت: چَشمِ کَس نَدِيدَسْت
۹. زِ مُرُواريِدِ گوشَمِ دَرِ جَهانِ به. —
10. سُخُنِ اَنَدَرِ دَهانِ دوستِ کُوهرِ:
۱۰. وَلِيکِن کُفْتَه حافِظِ از آنِ به.

7. بِرَوِّ، كَدَايِ دَرِ هَر كَدَا مَشَو حَافِظ؛
 ۷ مُرَادِ خَوِيشِ نِيَابِي مَكَّرِ بَشَى لِيَّ.

493.

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. نَاكْهَانَ پَرْدَه بَرِ اَنْدَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 ۱ مَسْتِ از خانِه پِرونِ تَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 2. زُلفِ دَرِ دَسْتِ صَبَا، گُوشِ بَقَرْمَانِ رَقِيب؛
 ۲ اَيْنِچُنِينِ با هَمِه دَرِ سَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 3. شاهِ خُوبَانِي، و مَنظُورِ كَدَايانِ شُدِه؛
 ۳ قَدْرِ اَيْنِ مَرْتَبَه نَشَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 4. نِه سَرِ زُلفِ خُودِ اوَّلِ تو بَدَسْتَمِ دادِي؛
 ۴ بَازَمِ از پايِ دَرِ اَنْدَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 5. سَخْنَتِ سِرِّ دَهانِ كُفْتِ و كَمَرِ سِرِّ مِيانِ،
 ۵ وَزِ مِيانِ تِيغِ بَمَنْ آخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 6. هَر كَسِ از مُهَرَه مِهَرِ تو بَنَقْشِي مَشغُولِ،
 ۶ عاقِبَتِ با هَمِه كَجِ باخْتَه، يَعْنِي چِه؛
 7. حَافِظًا دَرِ دِلِ تَنَكَّتِ چو فِرودِ آمَدِ يارِ،
 ۷ خانِه از غَيْرِ نَپَرْدَاخْتَه، يَعْنِي چِه؛

5. نُكُل رَفَتْ اِي حَرِيفَان؛ غَاغِلِ چِرَا نِشِينِيد
 6. بِي بَانْتِكِ رُوډِ چَنْكُ وُ بِي يَار وُ جَامِ بَادَه.
 7. دَر مَجْلِسِ صَبُوحي دَانِي چِه خُوش نُمَايَد.
 4. عَكْسِ عِذَارِ سَاقِي دَر جَامِ مَيِ فُتَادَه.
 7. مُطْرَبِ چَو پَرْدَه سَاژَه، شَايِدْ اَكْرَ بَخْوَانَد
 7. اَز طَرَزِ شِعْرِ حَافِظِ دَر بَرَمِ شَاهِرَادَه.

492.

بِحَرْجَتِّتْ — — — — — ، — — — — — ، — — — — — ، — — — — —

1. نَصِيْبِ مَن چَو خَرَابَاتِ كَرْدَه اَسْتِ اِلَه.
 1. دَر اَيْنِ مِيَانَه، بِيكُو زَاهِدَا، مَرَا چِه كُتَاهَه.
 2. كَسِي كِه دَر اَزَلَشِ جَامِ مَيِ نَصِيْبِ اُفْتَادَه،
 2. چِرَا بَكْشَرِ كُنَنَد اَيْنِ كُتَاهَه اَز او دَرخَوَاهَه.
 3. بِيكُو بَصُوفِيءِ سَالُوسِ خِرْقَه پُوشِ دُورُو،
 3. كِه كَرْدَه دَسْتِ دَرَاژِي وُ اَسْتِيْنِ كُوتَاهَه:
 4. تَو خِرْقَه رَا زِ بَرَايِ رِيَا هَمِي پُوشِي،
 4. كِه قَا بَزُوقِ بَرِي بَنْدُكَاْنِ حَقِّ اَز رَاهَه. —
 5. غُلامِ هَمِيْتِ رِنْدَايِ بِي سَرِ وُ پَايِمِ،
 5. كِه هَر دُو كُونِ فَيَرُزْدِ بِيپِيَشِ شَانِ يَكِ كَاهَه.
 6. مُرَاډِ مَن زِ خَرَابَاتِ چَوْنِ كِه شُدِ حَاصِلَه،
 4. دِلَمِ زِ مَدْرَسَه وُ خَانَقَاهِ كَشْتِ سِيَاَه.

3. ما شَيْخٍ وَّ وَاِعْظُ كَثْرَ شِنَاسِيمِ.
3. یا جامِ بادَه یا قِصَه كوتاه.
4. مَنْ رِنْدٍ وَّ عَاشِقٍ، أَنْثَاهِ تَوْبَه
4. اسْتِغْفِرُ اللَّهَ اسْتِغْفِرُ اللَّهَ.
5. عَكْسِي زِ مِهْرَتِ بَرِ مَا نَبِقْتَادِ.
5. آئینه رویا آه از دِلَتِ آه.
6. الصَّبْرُ مُرٌّ وَالْعُمْرُ فَاِنِ:
4. يَا لَيْتَ شِعْرِي حَتَامَ الْقَاهِ.
7. حَافِظِ، چِه نَالِي كَرِ وَصَلِ خَوَاهِي،
7. خُونِ بَايَدَتِ خَوْرَدِ دَرِ گَاهِ وَّ بِيگَاهِ.

491.

بحر مضارع ---و, ---و, ---و, ---و

1. عَيْدَسْتِ وَّ مَوْسِمِ كُؤْلِ، سَاقِي بِيَّارِ بَادَه:
1. هَنْكَامِ كُؤْلِ كِه دِيْدَه بِي مِي قَدَحِ نِهَادَه:
2. زِبَنِ زُهْدِ وَّ پَارِسَائِي بِيكْرَفْتِ خَاطِرِ مَنْ:
2. سَاقِي بِيْدَه شَرَابِي، تَا دِلِ شَوْدِ كُشَادَه.
3. صَوْفِي كِه دِي نَصِيحَتِ مِي كَرْدِ عَاشِقَانِ رَا،
3. اِمْرُوزِ دِيْدَمَشِ مَسْتِ تَقْوَى بِيَادِ دَادَه.
4. اَيْنِ يَكِ دُو رُوزِ دِيكْرِ كُؤْلِ رَا غَنِيْمَتِي دَانِ:
4. كَرِ عَاشِقِي، طَرَبِ جَوِي بَا سَاقِيَّانِ سَادَه.

5. جانا چه گویم شرح فِراقَتِ
6. چَشْمی و صد نم، جانی و صد آه.
7. کافر مَبیناد این غم، که دیدست
8. از قامَت سَرُو، از عارَضت ماه.
9. از صَبْرِ عاشِقِ خَوشتر نباشد،
10. صَبْر از خُدا خواه، صَبْر از خُدا خواه.
11. دَلِقِ مُلَمَعِ زُتارِ راهست؛
12. صوفی، بَینداز این رَسْم و این راه.
13. وَقتی بَرویش خَوش بود وَقتم،
14. از وَصلِ جانان صد لَوْحَشِ آلله.
15. رُخ بَر نَتابَم از راهِ خِدمت،
16. سَر بَر نَدارَم از خاكِ دَرگاه.
17. شَوقِ رُخت بُرد از یادِ حافِظ
18. وِرْدِ شَبانَه دَرَسِ سَكْرگَناه.

490.

بحر متقارب ---, ---, ---, ---

1. گَر تیغِ بارَدِ دَر کویِ آن ماه،
2. گَر دَن نِهادیم اَلْحُکْم لِله.
3. آئینِ تَقویِ ما نیز دانیم؛
4. لیکن چه چاره با بَحْتِ گُمراه.

5. بَرِ آتَشِ رُخِ زِبَايِ او بَجَايِ سِپِنْدِ
- بَغِيْرِ خَالِ سِيَاهَشِ كِه دِيْدِ بِه دَانِه: ٥
6. مَنِ رَمِيْدَه زِ غَيْرَتِ فُتَادَمِ از پَا دُوشِ
- نِگَارِ خُوِيْشِ چُو دِيْدَمِ بَدَسْتِ بِيْگَانِه: ٦
7. چِه نَقْشَهَا كِه بَرِ اَنْكِيْخْتَمِ و سُوْدِ نَدَاشْتِ:
- فُسُوْنِ مَا بَرِ او كُشْتَه اَسْتِ اَفْسَانِه: ٧
8. مَرَا بَدُوْرِ لَبِ دُوْسْتِ هَسْتِ پِيْمَانِيْ،
- كِه بَرِ زَبَانِ نَبْرَمِ جُزِ حَدِيْثِ پِيْمَانِه: ٨
9. حَدِيْثِ مَدْرَسَه وَ خَانَقَه مَكْشُوِيْ، كِه بَارِ
- فُتَادِ دَرِ سَرِ حَافِظِ هَوَايِ مِيْخَانِه: ٩

489.

بجر متقارب ---, ---, ---, ---

1. عَيْشِمِ مُدَامَسْتِ زَانِ لَعْلِ دِلْخَوَاهِ،
- كَارَمِ بَكَامَسْتِ، اَلْكَمْدُ لِيْلَه: ١
2. اِيْ بَحْتِ سَرَكَشِ تَنْكَشِ بِيْرِ كَشِ،
- كَه جَامِ زَرِ كَشِ، كَه لَعْلِ دِلْخَوَاهِ: ٢
3. مَا رَا بَمَسْتِيْ اَفْسَانِه كَرْدَنْدِ
- پِيْرَانِ جَاهِلِ شَيْخَانِ كُتْرَاهِ: ٣
4. از قَوْلِ زَاهِدِ كَرْدِيْمِ تَوْبَه،
- وَزِ فِعْلِ عَابِدِ اسْتِغْفِرُ اَلْلَه: ٤

6. بِرَوِّ، اِیْن دَام بَر مُرْغِ دِگَر نِه،
- 4 کِه عَنقَا رَا بَلَنَدَسْتِ اَشِیَانِه. —
7. نَدِیْم وَ مُطْرِبِ وَ سَاقِی هَمِه اوسْت؛
- 7 خِیَالِ آبِ وَ کِلِ دَر رَه بَهَانِه.
8. بَدِیَه کَشْتِی مَی، تَا خُوشِ بَرِ آئِیْم
- 8 از اِیْن دَرِیَایِ نَپَیْدَاکِرَانِه.
9. کِه بَنَدَدِ طَرْفِ حُسْنِ از وَصْلِ شَاهِی،
- 4 کِه بَا خُودِ عِشْقِ بَازَدِ جَاوِدَانِه.
10. وَجُودِ مَا مُعَمَّائِیْسْت، حَافِظِ،
- 10 کِه تَحْقِیْقِشِ فُسُونَسْتِ وَ فَسَانِه.

بِحَرِّ هَجْتِثِ — — — ، — — — ، — — — ، — — —

1. چِرَاعِ رُویِ تُو رَا کَشْتِه شَمْعِ پَرُوَانِه
- 1 مَرَا زِ خَالِ تُو بَا حَالِ خُویشِ پَرُوَانِه.
2. خِرَدِ کِه قَیْدِ هَجَانِیْنِ عِشْقِ مِی فَرَمُودِ،
- 2 بَبُویِ حَلَقَه زُلفِ تُو کَشْتِ دِیَوَانِه.
3. بَیژْدَه جَانِ بَصْبَا دَادِ شَمْعِ دَرِ نَفْسِی،
- 3 زِ شَمْعِ رُویِ تُو اَشِ چُونِ رَسَانَدِ پَرُوَانِه.
4. بَبُویِ زُلفِ تُو کَرِ جَانِ بَبَادِ رَفْتِ، چِه شُدِ
- 4 هَزَارِ جَانِ کِرَامِیِ فِدَایِ جَانَانِه.

7. زَنهار تا تُوانی اهلِ نَظرِ مِيارا;
 ۷. دُنیا و فَا نَدارَد ای نورِ هَر دو دیده.
 8. تا کي کَشم عِتابتِ زان چَشمِ دِلفِريبت
 ۸. روزی گِرشَمهء کُن ای يارِ بَرگُزیده.
 9. گَر خاَطِرِ شَريفَت رَنجیده شد زِ حَافِظِ
 ۹. باز آکِه تَوَبه گَرديم از کُفته و شَنيده.
 10. بَس شُکرها کِه گويم از بَندگيِ خواجه,
 ۱۰. گَر اوفتَد بَدستَم آن ميوهء رَسيده.

487.

بجر هزج ـــــــــ, ـــــــــ, ـــــــــ

4. سَکَرگَهاان کِه مَخمورِ شَبانِه
 ۱. گِرفَتَم بادِه با چَنگ و چَغانِه,
 2. نِهادَم عَقل را رَه توشِه از مَی,
 ۲. بَشَهَر مَسْتِيش گَرَدَم رَوانِه.
 3. نِگارِ مَی فِروشم عِشَوَهء دادِ
 ۳. کِه ايَمِن گَشَتَم از مَکَرِ زَمانِه.
 4. زِ ساقِيءِ کِمانِ اَبَرِو شَنيدَم
 ۴. کِه: ای تيرِ مَلامَتِ را نِشانِه,
 5. نَبَندي زان مِيانِ طَرفِي کَمروارِ,
 ۵. اَگَر خَود را بِييني دَر مِيانِه.

7. پاک و صافی شو و از چاه طَبِيعَتِ بَدَرِ آي،
 7 كِه صَفَائِي نَدِهَدِ آبِ تُرَابِ آلُودِه.
 8. كُفْتَم: اِي جَانِ جَهَانَ دَفْتَرِ كُلِّ عَيْنِي نِيست،
 8 كَر شَوَد فَضْلِ بَهَارِ از مَيِ نَابِ آلُودِه.
 9. كُفْت: حَافِظ، لَعَز و نُكْتَه بِيَارَانِ مَفْرُوش. —
 9 آه از اَيْنِ لُطْفِ بَانَوَاعِ عِتَابِ آلُودِه.

486.

بحر مضارع

1. دامنِ كَشَانِ هَمِي رَفْتِ دَرِ شَرِبِ زَرَكَشِيده،
 1 صَد مَاهِرو زِ رَشَكَشِ جَيْبِ قَصَبِ دَرِيده.
 2. از تَابِ آتِشِ مَيِ بَرِ كِرْدِ عَارَضِشِ خَوِي
 2 چُون قَطْرَهَائِي شَبْنَمِ بَرِ بَرُكِي كُلِّ چَكِيده.
 3. لَفْطِي فَصِيحِ و شِيرِينِ، قَدِي بَلَنْدِ و چَاپَكِ،
 3 رَوْتِي لَطِيفِ و دِلَكَشِ، چَشْمِي خُوشِ كَشِيده.
 4. ياقوتِ جَانِ فَرَايشِ ازِ آبِ لُطْفِ زَانِه،
 4 شِمَشَانِ خُوشِ حِرَامِشِ دَرِ نَازِ پَرُورِيده.
 5. آن لَعْلِي دِلَكَشِشِ بَيْنِ وَا نِ حَنْدَه، پُرَاشُوبِ،
 5 وَا نِ رَفْتَنِ خُوشِشِ بَيْنِ وَا نِ گَامِ آرَمِيده.
 6. آن آهَوِي سِيَهَ چَشْمِ ازِ دَامِ مَا بَرُونِ شُدِ،
 6 يَارَانِ، چِه چَارَه سَازِيمِ بَا اَيْنِ دِلِ رَمِيده.

10. فَلَكِ جَنِيْبَهُ كَشِ شَاهِ نُصِرْتُ الْدَيْنِ اَسْتِ:
 10. بِيَا بَيْنِ مَلَكَشِ دَسْتِ دَرِ رِكَابِ زَدَه.
 11. خِرَدِ كِه مَلِهْمِ غَيْبَسْتِ بَهْرِ كَسْبِ شَرْفِ
 11. زِ بَامِ عَرْشِ صَدَشِ بوسه بَرِ جَنَابِ زَدَه.
 12. بِيَا بَمِيَكْدَه حَافِظِ، كِه بَرِ تُو عَرْضِ كُنْمِ
 12. هَزَارِ صَفَا زِ دُعَاهَايِ مُسْتَجَابِ زَدَه.

485.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

4. دوشِ رَفْتَمِ بَدَرِ مَيَكْدَه خَوَابِ آلُودَه،
 1. خِرَقَه تَرْدَامَنِ وِ سَجَّادَه شَرَابِ آلُودَه.
 2. اَمَدِ اَنَسُوسِ كُنَانِ مُغْبَجَهءِ بادَه فِرُوشِ
 2. كُفْتِ: بِيَدَارِ شُو اِي رَهْرُو خَوَابِ آلُودَه.
 3. شُسْتِ وِ شُوئِي بِكُنِ، اَنَكِه بَخْرَابَاتِ خِرَامِ،
 3. تَا نَكْرَدَه زِ تُو اَيْنِ دَيْرِ خَرَابِ آلُودَه.
 4. بَطَهَارَتِ كُذْرَانِ مَنْرِلِ پِيْرِي، وِ مَكُنِ
 4. خِلَعَتِ شَيْبِ بَنْشَرِيْفِ شَبَابِ آلُودَه.
 5. بَهْرُوْايِ لَبِ شِيْرِيْنِ دَهْنَانِ چَنْدِ كُنِي
 5. جَوْهَرِ رُوْحِ بِيَاقُوْتِ مُذَابِ آلُودَه: -
 6. اَشْنَايَانِ رَه عِشْقِ دَرِ اَيْنِ بَجْرِ عَمِيْقِ
 4. غَرْقَه كُشْتَنْدِ، وِ نَكُشْتَنْدِ بَابِ آلُودَه.

بجر هجئت - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دَرِ سَرَايِ مُغَانِ زُفْتَهٗ بُوَد وِ آبِ زَدَهٗ ،
- ۱ نِشَسْتَهٗ پِیْر وِ صَلَاتِی بَشِیْح وِ شَابِ زَدَهٗ .
2. سَبُوکْشَانِ هَمَهٗ دَرِ بَنْدَگِیْشِ بَسْتَهٗ کَمَرِ ،
- ۲ وَا لَی زِ نَرِّکِ کُلَهٗ چَتْرَ بَرِ سَحَابِ زَدَهٗ .
3. فُرُوغِ جَامِ وِ قَدَحِ نُوْرِ مَاهِ پُوْشِیْدَهٗ ،
- ۳ عِذَا رِ مُغْبَچَکْثَانَ رَاهِ آفْتَابِ زَدَهٗ .
4. زِ نَازِ وِ عَرَبَدَهٗ سَاقِیَانِ شِیْرِیْنِگَارِ
- ۴ شَکْرِ شِکَسْتَهٗ سَمَنِ رِیْخْتَهٗ رُبَابِ زَدَهٗ .
5. عَرُوْسِ بَیْخْتِ دَرِ آنِ حِجْلَهٗ بَا هَزَارَانِ نَازِ
- ۵ شِکَسْتَهٗ وِ سَمَهٗ وِ بَرِ زُلفِ مُشْکِ نَابِ زَدَهٗ .
6. ثِرْفَتَهٗ سَاغَرِ عِشْرَتِ فِرِشْتَهٗ رَحْمَتِ
- ۶ زِ جُرْعَهٗ بَرِ رُحِ حُوْرِ وِ پَرِیْ کُتَّابِ زَدَهٗ .
7. سَلامِ کَرْدَمِ ، وِ بَا مَنِ بَرُوِیِ خَنْدَانِ کُفْتِ :
- ۷ کِهٖ اَیِ خُبَارْکَشِ مُفْلِسِ شَرَابِ زَدَهٗ ،
8. کِهٖ اَیْنِ کُنْدِ ، کِهٖ تُو کَرْدِی ، بَضَعِ هَمَّتِ وِ رَأِیِ
- ۸ زِ گَنْجِخَانَهٗ شُدَهٗ خَیْمَهٗ بَرِ خَرَابِ زَدَهٗ .
9. وِصَالِ دَوْلَتِ بَیْدَارِ تَرَسَمَتِ نَدِهَنْدِ ،
- ۹ کِهٖ خُفْتَهٗ تُو دَرِ آغُوْشِ بَیْخْتِ خَوَابِ زَدَهٗ . —

483.

بحر هجنت - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. خُنْكَ نَسِيمٍ مُعْتَبِرٍ شَمَامَةٍ دِلْخَوَاهِ
1. كِه دَر هَوَايِ تُو بَر خَاسْتِ بَامَدَانِ پَنَگَاهِ.
2. دَلِيلِ رَاهِ شَوِ اِي طَائِرِ خُجَسْتَه لِقَاءِ
2. كِه دِيده آب شُد از شَوَقِ خَاكِ اَن دَر گَاهِ.
3. بِيَادِ شَخِصِ نِزَارَمِ، كِه غَرَقِ خُونِ دِلْسْتِ،
3. هِلَالِ رَا زِ كِنَارِ شَفَقِ كُنُنْدِ نِگَاهِ.
4. بَعِشَقِ رَوِي تُو رُوِي، كِه از جِهَانِ بِرَرَمِ،
4. زِ تَرْبَتَمِ بِي دَمَدِ سُرْخِ كُودِ بَجَايِ گِيَاهِ.
5. مَنَمِ كِه بِي تُو نَفَسِ مِي زَنَمِ، زَهِي خَجَلْتِ،
5. مَكْرِ تُو عَفْوِ كُنِي، وَر نَه چِيَسْتِ عُدْرِ گِنَاهِ.
6. زِ دُوسْتَانِ تُو آمُوخْتِ دَر طَرِيقَه مِهْرِ
6. سَپِيده دَمِ كِه هَوَا چَاكِ زَدِ شِعَارِ سِيَاهِ.
7. مَدِه بَخَاطِرِ نَارِكِ مَلَالَتِ از مَن زُودِ،
7. كِه حَافِظِ تُو خُودِ اِيْنِ لِحْظَه كُفْتِ بِسْمِ اَللّهِ.

3. بَرِ قَصْدِ خُونِ عَشَاقِ اَبْرُو و چَشْمِ مَسْتَت
 گاهِ اَيْنِ كَمِيْنِ كُشَادَه گَاهِ اَنْ كَمَانِ كَشِيْدَه. ۳
4. تَا كِي كَبُوْتَرِ دِلِ چَوْنِ مُرْغِ نِيْمِ بِيْسِيْلِ
 از رَحْمِ تِيْرِ چَرَحَتِ دَرِ خَاكِ و خُونِ طَيِيْدَه. ۴
5. از سُوْرِ سِيْنَه هَرِ دَمِ دُوْدَمِ بَسَرِ بَرِ آيِدِ؛
 چَوْنِ عُوْدِ چَنْدِ بَاشْمِ دَرِ آتِشِ آرْمِيْدَه. ۵
6. گَرِ زَانِ كِيَه رَا مِ گَرْدَدِ بَخْتِ رَمِيْدَه بَا مَنِ،
 هَمِ زَانِ دَهَنِ بَرِ آرَمِ كَامِ دِلِ رَمِيْدَه. ۶
7. مِيْلِي اَكْرِ نَدَارَدِ بَا عَارِضِ تُو اَبْرُو،
 پِيُوْسْتَه از چِه بَاشَد چَوْنِ قَدِّ مَنِ خَمِيْدَه. ۷
8. گَرِ بَرِ لَبْمِ نِهِي لَبِ، يَابَمِ حَيَاتِ باقِي
 اَنْ دَمِ كِيَه جَانِ شِيْرِيْنِ بَاشَد بَلَبِ رَسِيْدَه. ۸
9. تَا كِي فِرُو كُذَارِي چَوْنِ زُلْفِ خُوْدِ دِلْمِ رَا
 سَرَكُشْتَه و پَرِيْشَانِ، اِي نُوْرِ هَرِ دُو دِيْدَه. ۹
10. دَرِ پَايِ خَارِ هِيْجْرَانِ اَفْتَادَه دَرِ كِشَاكُشِ،
 وَز كُشَلِشِ وَصَالَتِ هَرِ كُزْ كُلي نَچِيْدَه. ۱۰
11. مَا رَا بِضَاعَتِ اَيْنَسْتِ؛ گَرِ دَرِ مَدَاقَتِ اَفْتَدِ،
 دُرْهَايِ شِعْرِ حَافِظِ بِنُوْبِيسِ دَرِ جَرِيْدَه. ۱۱
12. گَرِ دَسْتِ مَنِ نَكِيْرِي، بَا خَوَاجَه بَازِ گُوِيْمِ
 كَزِ عَاشِقَانِ مَسْكِيْنِ دِلِ بُرْدَهء بَدِيْدَه. [۱۲]

481.

بحر مضارع ---و, -و-و, و---و, -و-و

1. از مَن جُدا مَشَو، کِه توأم نورِ دیدۀ،
- آرامِ جان و مؤنِسِ قَلبِ زَمیدۀ، ۱
2. از چَشْمِ زَخْمِ خَلْقِ مَبَادَتِ کُزَنَد، از آنک
- دَر دِلْبَری بَغایِیتِ خُوبی رَسیدۀ، ۲
3. از دَامَنِ تو دَسْتِ نَدَارَنَد عاشِقان،
- پیراهَنِ صَبوریء ایشان دَریدۀ، ۳
4. دِل بَد مَدارِ هان، کِه رَسی نَم بَرُوزِ وَصل،
- شَبها چو زَهْرِ فُرْقَتِ جانان چَشیدۀ، ۴
5. مَنعَمِ مَکَنِ زِ عِشْقِ وَی ای مُفتیءِ زَمان؛
- مَعذورِ دَارَمَت، کِه تو او را نَدیدۀ، ۵
6. این سَرزَنش کِه کَرَد تُرا دوستِ حَافِظا:
- بیش از کَلیمِ خُویش مَکَرِ پا کَشیدۀ، ۶

482.

بحر مضارع ---و, -و-و, و---و, -و-و

- 1.] اَی از فُروغِ رویتِ روشنِ چِراغِ دیدۀ،
- مانندِ چَشْمِ مَسْتَتِ چَشْمِ جَهانِ نَدیدۀ، ۱
2. هَمچونِ تو نازَنینی سَر تا بَپا لَطافَت
- ثَبیتی نِشانِ نَدیدۀ، ایزدِ نِیافَریدۀ، ۲

بجر مضارع ---، ---، ---، ---

1. از خونِ دلِ نُوشْتَم نَزْدِيكَ يارِ نامه:
- 1 اِنِّي رَأَيْتُ دَهْرًا مِّنْ هَجْرِكَ اَلْقِيَامَةَ.
2. دَارَمَ مَنْ از فِرَاقَتِ دَرِ دِيْدَه صَدِّ عِلَامَتِ،
- 2 لَيْسَتْ دُمُوعُ عَيْنِي هَذَا لَنَا اَلْعِلَامَةَ.
3. هَرَجَنْدِ كَارْمُودَمَ، از رَوِي نَبُودِ سُوْدَمَ:
- 3 مَن جَرَّبَ اَلْمَجْرَبَ، حَلَّتْ بِهِ اَلنَّدَامَةَ.
4. پُرْسِيْدَمَ از طَبِيْبِي اَحْوَالِ دُوْسْتِ، كُفْتَا:
- 4 فِي قُرْبِهَا عَذَابٌ، فِي بُعْدِهَا اَلسَّلَامَةَ.
5. بَادِ صَبَا رِ مَاهَمِ نَاكْهَ نِقَابِ بَرِ دَاشْتِ،
- 5 كَالشَّمْسِ فِي اَلنَّجْمِ تَطْلُعُ مِنَ اَلْغَمَامَةِ.
6. كُفْتَمَ: مِلَامَتِ آرَدِ، كَرِ كُرْدِ كُوتِ كُرْدَمَ. —
- 6 وَآلِهَ مَا رَأَيْنَا حُبًّا بِلا مِلَامَةَ.
7. حَافِظِ چُو طَالِبِ آمَدِ، جَامِي بَجَانِ شِيْرِيْنِ،
- 7 حَتَّى يَذُوقَ مِنْهُ كَأْسًا مِنَ اَلْكَرَامَةِ.

XXVI. حرف الهاء

479.

بجر رمل - ۴۴، - ۳۳، - ۲۲، - ۱۱

1. ای که با سلسله زلفِ دراز آمده.
۱. فرصت باد، که دیوانه نواز آمده.
2. ساعتی ناز مفرما و بگردان عادت،
۲. چون بپرسیدن ارباب نیاز آمده.
3. پیش بالایی تو نازم چه بصلح و چه بجنک،
۳. که بهر حال برارنده ناز آمده.
4. آب و آتش بهم آمیخته زان لب لعل؛
۴. چشم بد دور، که خوش شعبده باز آمده.
5. آفرین بر دل نرم تو، که از بهر ثواب
۵. گشته غمزه خود را بنماز آمده.
6. زهد من با تو چه سنجد، که بیغمای دلم
۶. مست و آشفته بخلوتک راز آمده.
7. گفت: حافظ، دگر خرقه شراب الودست،
۷. مگر از مذهب این طائفه باز آمده.

5. ساقی بیار باده، که زمزی بگویمت
6. از سیرِ اختر کهن و سیرِ ماهِ نو. ه
6. شکلِ هلالِ هر سرِ مه می دهد نشان
4. از افسرِ سیامک و ترکِ کلاهِ زو.
7. حافظ، جنابِ پیرِ مغانِ مامنِ وفاست،
7. درسِ حدیثِ عشقِ بر او خوان وز او شنو. ۷

4. تَكِيه بَرِ اَخْتَرِ شَبْدُزْدِ مَكْنِ، كَيْنِ عِيَارِ
 ۴ تاجِ كَاوَسِ بَبُرْدِ وُ كَمَرِ كِي خُسْرُو.
 5. آسْمَانِ كُو: مَفْرُوشِ اَيْنِ عَظْمَتِ، كَنْدَرِ عِشْقِ
 ۵ خِرْمَنِ مَهْ بَجَوِي، خُوشَه پَرُوِيِنِ بَدُو جَوِ.
 6. گُوشُوَارِ زَرِ و لَعْدِ اَرَجِه گِرَانِ دَارِدِ گُوشِ،
 ۶ دَوْرِ خُوبِي گُذَرَانَسْتِ، نَصِيكَتِ بِيَشَنُو.
 7. چَشْمِ بَدِ دَوْرِ زِ خَالِ تُو، كِه دَرِ عَرَضَه حُسْنِ
 ۷ بِيَدَتِي رَانْدِ كِه بَرْدِ اَز مَه وَ خُورَشِيْدِ گِرُو.
 8. آفِشِ زَرَقِ و رِيَا خِرْمَنِ دِيْنِ خِوَاهَدِ سُوخْتِ؛
 ۸ حَافِظِ، اَيْنِ خِرَقَه پَشْمِيْنِه بِيْنْدَازِ و بَرُو.

478.

بحر مضارع - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. كُفْتَا: بِرُونِ شُدِي بَتَمَاشَايِ مَاهِ نَوِ؛
 ۱ اَز مَاهِ اَبْرُوَانِ مَنَتِ شَرْمِ بَادِ، رَوِ.
 2. عُمَرِيَسْتِ تَا دِلْتِ زِ اَسِيْرَانِ زُلْفِ مَاسْتِ؛
 ۲ غَاغِلِ زِ حِفْظِ جَانِبِ يَارَانِ خُودِ مَشُو.
 3. مَفْرُوشِ عِطْرِ عَقْلِ بَهِنْدُوِيِ زُلْفِ يَارِ،
 ۳ كَانْجَا هَزَارِ نَافَه - مُشْكِيْنِ بَنِيْمِ جَوِ.
 4. نَخْمِ وَا و مِهْرِ دَرِ اَيْنِ كُهْنِه كِشْتَرَارِ
 ۴ اَنْ كِه شُوْدِ عِيَانِ، كِه رَسَدِ مَوْسِمِ دِرُو.

9. آن مئی که در سبو دل صوفی بَعِشُوهُ بُرْد،
 4 کئی در قَدَحِ کَرِشْمَه کُنْد. ساقیا بگو.
 10. بَرَهْم چو می زد آن سَرِ زُفَیْنِ مُشْکَبَار،
 10. با ما سر چه داشت بیا ای صبا بگو.
 11. مُرَغِ چمن ز نالهء من دوش می گریست؛
 11. آخر تو واقفی، که چه رفت، ای صبا بگو.
 12. جان پَرُوْرَسْتِ قِصَّهءِ اَرْبَابِ مَعْرِفَت؛
 12. رمزی برُو بپُرس، و حدیثی بیا بگو.
 13. هَرْچَنْدِ ما بدیم، تو ما را بدان مَکْیَر؛
 13. شاهانه ماجرای گناه گدا بگو.
 14. حَافِظ، کَرْتِ بَمَجْلِیسِ او راه می دهند،
 14. می نوش و تَرکِ زَرَقِ زِ بَهِرِ خُدا بگو.

477.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. مَزْرَعِ سَبْرِ فَلَکِ دِیدَم و داسِ مَعِ نَو،
 1. یادم از کِشْتَهءِ خَویْشِ آمَد و هَنْکَامِ دِرَو.
 2. کُفْتَم ای بَحْتِ بَحْسِیْدِی، و خَوْرُشِیدِ دَمِید.
 2. کُفْت: با این همه از سَابِقَه نومیَد مَشَو.
 3. کَر رَوِی پَاک و مَجْرَدِ چو مَسِیحا بَقْلَک،
 3. از چِراغِ تو بَخَوْرُشِید رَسَدِ صَدِ پَرْتَو.

9. أَكْرَجَه مُرْغِ زِيْرَكِ بُوْد حَافِظِ دَرِ هَوَادَاْرِ،
بَتِيْرَ غَمْرَه صَيْدَش كَرْدَ چَشْمِ آن كَمَا نَأْبِرُو. ۹

476.

بجر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. ای پَیْکِ رَاَسْتَانِ خَبَرِ یَارِ مَا یِکُو،
۱. أَحْوَالِ کُلِّ بَبْلُبِلِ دَسْتَانِ سَرَا بِکُو. ۱
2. مَا تَحَرَمَانَ خَلَوَاتِ أَنْسِیْمِ، غَمِّ مَخْوَرِ،
۲. بَا یَارِ آشِنَا سُوخَنِ آشِنَا بِکُو.
3. بَرِ اَیْنِ فَقِیْرِ نَامَهْ آن نُحْتَشِمِ بِخَوَانِ،
۳. بَا اَیْنِ کُودَا حِکَایَتِ آن پَادِشَاهِ بِکُو.
4. دِلْهَارِ زِ دَامِ طَرَّهْ چَو بَرِ خَاکِ مِی فِشَانْدِ،
۴. بَا آن غَرِیْبِ مَا چِه کُودَشْتِ از هَوَا بِکُو.
5. کَرِ دِیْکَرَتِ بَدَانِ دَرِ دَوْلَتِ کُودَرِ بُوْدِ،
۵. بَعْدِ از اِدَايِ حِذْمَتِ و عَرَضِ دُعَا بِکُو:
6. دَرِ رَاهِ عِشْقِ فَرَقِ غَنِیِّ وُ فَقِیْرِ نِیْسَتِ،
۶. ای پَادِشَاهِ حُسْنِ سُوخَنِ بَا کُودَا بِکُو.
7. هَر کَسِ کِه کُودَتِ: خَاکِ دَرِ دَوَسْتِ تَوْتِیَاسْتِ. —
۷. کُو: اَیْنِ سُوخَنِ مُعَايْنَه دَرِ چَشْمِ مَا بِکُو.
8. صَوْفِی کِه مَنَعِ مَا زِ خَرَابَاتِ مِی کُنْدِ
۸. کُو: دَرِ حُضُوْرِ پِیْرِ مَنِ اَیْنِ مَاجِرَا بِکُو.

7. حَافِظِ أَكْرَجِهِ دَرِ سَخْنِ خَازِنِ كُنْجِ حِكْمَتَسْتِ،
 از غَمِ رُوژگارِ دُونِ طَبَعِ سَخْنُگزارِ كو: ۷

475.

بحر هزج -----, -----, -----, -----

1. مَرا چَشْمِیستِ خُونِ اَفشانِ زِ دَسْتِ آنِ کِمانِ اَبْرُو،
- 1 جَهانِ پُرِ فِتْنَه خِواهدِ شُدِ ازِ آنِ چَشْمِ وُ ازِ آنِ اَبْرُو.
2. غُلامِ چَشْمِ آنِ تُرْکَمِ، کِه دَرِ خِوابِ خِوشِ مَسْتی
- 2 نِگارِینِ کُلْشَنَشِ رِویسْتِ وُ مُشکِینِ سَایبانِ اَبْرُو.
3. هِلالی شُدِ تَنَمِ زِینِ غَمِ کِه با طُغْرایِ مُشکِینَشِ:
- 3 کِه باشَدِ مَه، کِه بِنمَیادِ زِ طاقِ آسْمانِ اَبْرُو.
4. تُو کَافِرِدِلِ نَمی بِنْدی نِقابِ زُلفِ، و می تَرَسَمِ
- 4 کِه مِخْرابَمِ بِگَرْدانَدِ حَمِ آنِ دِلِستانِ اَبْرُو.
5. رِوانِ گُوشَه گِیرانِ را جَسَنَشِ طُرْفَه کُلْزارِیستِ،
- 5 کِه بَرِ طُرْفِ چَمَنزارِشِ هَمی گَرْدَدِ چَمانِ اَبْرُو.
6. هَمیسه چَشْمِ مَسْتَتِ را کِمانِ حُسنِ دَرِ زِه بادِ،
- 6 کِه ازِ شَسْتِ تُو تِیرِ او کَشَدِ بَرِ مَه کِمانِ اَبْرُو.
7. رَقیبانِ غَافِلِ، وُ ما را ازِ آنِ چَشْمِ وُ جَبینِ هَر دَمِ
- 7 هَزارانِ گُونَه پَیغامَسْتِ، و حاجِبِ دَرِ مِیانِ اَبْرُو.
8. دِگَرِ حورِ وُ پَری را کَسِ نَگویدِ با چُنانِ حُسنی،
- 8 کِه اینِ را اینچُنِینِ چَشْمَسْتِ وُ آنِ را آنچُنانِ اَبْرُو.

7. آبی بَرُوژنَامَهٗ اَعْمَالِ مَا فِشَانِ
 ۷ بِيْتَوَانِ مَكَّرِ سِتْرَدِ حُرُوفِ كُنَاهِ از او.
 8. آيا دَرِ اَيْنِ خِيَالِ كِه دَارَدِ كُنْدَايِ شَهْرِ
 ۸ رُوژِي بُوَدِ، كِه ياد كُنَدِ پادشاهِ از او
 9. حَافِظِ كِه سَازِ مَجْلِسِ عَشَاقِ رَاسْتِ كَرَدِ،
 ۹ خَالِي مَبَادِ عَرَضَهٗ اَيْنِ بَرْمَنگَاهِ از او.

474.

بجر رجز - - - - -

1. كُلبِنِ عَيْشِ مِي دَمَدِ، سَاقِيءِ كُلبِذَارِ كُو:
 ۱ بَادِ بَهَارِ مِي وَزَدِ، بَادَهٗ خَوْشگُوَارِ كُو:
 2. هَر كُلبِ نَوِ زِ كُلبِخِي ياد هَمِي دِهَدِ، وَلي
 ۲ كُوشِ مَخْنِشِنَوِ كُجَا دِيدَهٗ اِعْتِبَارِ كُو:
 3. مَجْلِسِ بَرَمِ عَيْشِ را غَالِيَهٗ مُرَادِ نِيستِ:
 ۳ اِي دَمِ صُبْحِ خَوْشِ نَفْسِ نَافَهٗ زُلفِ يارِ كُو:
 4. حُسنِ فِرُوشِيءِ كُلبِ نِيستِ تَكَلُّلِ اِي صَبَا:
 ۴ دَسْتِ زَدَمِ بَخُونِ دِلِ، بَهْرِ خُدا نِگارِ كُو:
 5. شَمْعِ سَكَرِ زِ خَيْرِ كُثِي لَافِ زِ عَارِضِ تَوَزَدِ:
 ۵ خَصْمِ زَبانِ دَرَازِ شُدِ، خَنجَرِ اَبْدَارِ كُو:
 6. كُفْتِ: مَكَّرِ زِ لَعْلِ مَن بوسه نَداري آرزو -
 ۶ مُرَدَمِ از اَيْنِ هَوَسِ، وَلي قُدْرَتِ وِ اِخْتِيَارِ كُو:

8. شاهِ نِشِینِ چَشمِ مَن تَکِیَهِ کِه خِیَالِ تُسْت؛
 8 جای دُعاست، شاهِ مَن، بی تو مَباد جای تو.
 9. شورِ شَرابِ و سِرِّ عِشْقِ آن نَفَسَم زَوَد زِ سَر،
 9 کین سَرِ پُزْهَوَس شَوَد خَاکِ دَر سَرایِ تو.
 10. خَوش چَمنِیَسْت عَارَضَت، خاصه کِه دَر بَهارِ حُسن
 10 حَافِظِ خَوش کَلام شُد مُرَغِ سُخُنِ سَرایِ تو.

473.

بحر مزارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. خَطِّ عِذارِ یارِ کِه بِکُفَرِفت مَاهِ از او
 1 خَوش حَلَقَه ایسْت، لیکِ بَدَرِ نِیَسْت رَاهِ از او.
 2. اَبَرویِ دُوسْتِ کُوشَه، مِخْرابِ دَوْلَتِ سَست؛
 2 آنجا بِمالِ چَهرَه و حَاجَتِ بِخَواهِ از او.
 3. ای جُرْعَه نَوشِ مَجَلِیسِ جَمِ سِینَه پَاکِ دَار،
 3 کائِینَه ایسْت جَامِ جَهانِ بَینِ کِه آهِ از او.
 4. کَرْدارِ اَهْلِ صَومَعَه آمِ کَرْدِ مَیِ پَرسَست؛
 4 این دُودِ بَینِ، کِه نامَه، مَن شُد سِیَاهِ زِ او.
 5. شَیْطانِ غَمِ هَرِ آنچِه تُوَانَد بِکُتُو: بِکُن.
 5 مَن بُزْدَه آمِ بَبادَه فُروشانِ پَناهِ از او.
 6. ساقی، چِراغِ مَیِ بَرَه آفتابِ دَار،
 6 گُتُو: بَرِ فُروزِ مَشَعَلَه، صُبْحُگَناهِ از او.

472.

8. دِلا طَمَعِ مَبْرٍ از لُطْفِ بِي نِهائِيَتِ دوست،
 ۸ کِه مِي رَسَدِ هَمِه را لُطْفِ بِي نِهائِيَتِ او.
 9. مُدَامِ خِرَقَهءِ حَافِظِ بِيادَه دَرِ گِرَوَسْتِ،
 4 مَكْرَرِ خَاكِ خَرابَاتِ بُوَدِ فِطْرَتِ او.

472.

بجر رجز - - - - -

1. تَابِ بِنَفْسِه مِي دِهَدِ طُرَهءِ مُشْكَسايِ تُو،
 ۱ پَرَدَهءِ غُنچَه مِي دَرَدِ خَنَدَهءِ دِلْكَشايِ تُو.
 2. اِي كِلِ خَوْشِ نَسِيمِ مَن بَلْبَلِ خُوِيشِ را مَسُوَزِ،
 ۲ كَزِ سَرِ صِدْقِ مِي كُنَدِ شَبِ هَمِه شَبِ دُعايِ تُو.
 3. دَوْلَتِ عِشْقِ بِيِنِ، كِه چُونِ ازِ سَرِ فَخْرِ وِ اِحْتِشَامِ
 ۳ گُوشَهءِ تاجِ سَلْطَنَتِ مِي شِكَنَدِ گَدايِ تُو.
 4. مَن كِه مَلُولِ كَشْتَمِي ازِ نَفْسِ فِرِشْتِگانِ،
 ۴ تالِ وِ مَقالِ عَالَمِي مِي كَشَمِ ازِ بَرايِ تُو.
 5. عِشْقِ تُو سَرْنُوشْتِ مَن، خَاكِ دَرَتِ بَهِشْتِ مَن،
 ۵ مِهْرِ رُخْتِ سِرِشْتِ مَن، راحَتِ مَن رِضايِ تُو.
 6. خِرَقَهءِ زُهْدِ وِ جامِ مِي كَرچَه نِه دَرْخُورِ هَمِ اَنَدِ،
 ۶ اِيِنِ هَمِه نَقْشِ مِي زَنَمِ ازِ جِهَتِ رِضايِ تُو.
 7. دَلِقِ گَدايِ عِشْقِ را كَنجِ بُوَدِ دَرِ آسْتِينِ،
 ۷ زُوَدِ بَسَلْطَنَتِ رَسَدِ هَرِ كِه بُوَدِ گَدايِ تُو.

8. شاهِ نِشِينِ چَشمِ مَن تَكِيهَ كَمِ خِيَالِ تُسْتِ؛
 8. جايِ دُعاست، شاهِ مَن، بي تو مَباد جايِ تو.
 9. شورِ شرابِ و سِرِّ عِشْقِ آن نَفَسِ زَوَدِ زِ سَرِ،
 9. کين سَرِ پُزْهوسِ شَوَدِ خَاكِ دَرِ سَرايِ تو.
 10. خَوشِ چَبَنِيسْتِ عَارَضَتِ، خَاصَه كِه دَرِ بَهارِ حُسنِ
 10. حَافِظِ خَوشِ كَلامِ شُدِ مُرَغِ مَخْنِ سَرايِ تو.

473.

بحر مضارع - - - - -

1. خَطِّ عِذارِ يارِ كِه بِكُفَرِنتِ ماهِ از او
 1. خَوشِ حَلَقَه ايسْت، ليكِ بَدَرِ نيسْتِ راهِ از او.
 2. اَبَرُويِ دوستِ كُوشَهءِ مِخْرابِ دَوْلَتَسْتِ؛
 2. آنجا بَمالِ چَهرَه و حاجَتِ بَخَواهِ از او.
 3. اَي جُرْعَه نَوشِ مَجْلِسِ جَمِ سِينَه پاكِ دارِ،
 3. كائينَه ايسْتِ جامِ جَهانِ بِيَنِ كِه آهِ از او.
 4. كَرْدارِ اَهْلِ صَوْمَعَدَه ام كَرْدِ مَيِ پَرَسْتِ؛
 4. اين دودِ بِيَنِ، كِه نامَهءِ مَن شُدِ سِياهِ زِ او.
 5. شَيْطانِ غَمِ هَرِ آنچَه تُوَاندِ بِيكُو: بِيكُن.
 5. مَن بُزْدَه ام بَبادَه فُروشانِ پَناهِ از او.
 6. ساقِي، چِراغِ مَيِ بَرَه آفتابِ دارِ،
 6. گُو: بَرِ فُروزِ مَشَعَلَهءِ صُبْحِگاهِ از او.

8. دِلا طَمَعِ مَبْرُ از لُطْفِ بِي نِهائِيتِ دوست،
 ۸. كِه مِي رَسَدِ هَمِه را لُطْفِ بِي نِهائِيتِ او.
 9. مُدَامِ خِرَقَه حَافِظِ بَبادَه دَرِ گِرَوَسْت،
 ۹. مَكْرَرِ زِ خَاكِ خَرابَاتِ بُوَدِ فِطْرَتِ او.

472.

بجر رجز - - - - -

1. تَابِ بِنَفْسِه مِي دِهَدِ طَرَه مُشْكَسايِ تُو،
 ۱. پَرْدَه غُنْجِه مِي دَرَدِ خَنْدَه دِلْكَشايِ تُو.
 2. اِي كَلِ خَوْش نَسِيمِ مَن بُلْبُلِ خَوِيش را مَسُوز،
 ۲. كَزِ سَرِ صِدْقِ مِي كُنَدِ شَبِ هَمِه شَبِ دُعايِ تُو.
 3. دَوْلَتِ عِشْقِ بِيِن، كِه چُونِ ازِ سَرِ فَتْحِ وِ اِحْتِشامِ
 ۳. گُوشَه تاجِ سَلْطَنَتِ مِي شِكَنَدِ گُدايِ تُو.
 4. مَن كِه مَلُولِ گُشْتَمِي ازِ نَفْسِ فِرِشْتِگانِ،
 ۴. قالِ وِ مَقالِ عالَمِي مِي كَشَمِ ازِ بَرايِ تُو.
 5. عِشْقِ تُو سَرْنُوشِ مَن، خَاكِ دَرَتِ بَهْشِ مَن،
 ۵. مِهْرِ رُخْتِ سِرِشِ مَن، رَاحَتِ مَن رِضايِ تُو.
 6. خِرَقَه زُهْدِ وِ جامِ مِي كَرِجِه نِه دَرُخُورِ هَمِ اَنَد،
 ۶. اِيِنِ هَمِه نَقْشِ مِي زَنَمِ ازِ جِهَتِ رِضايِ تُو.
 7. دَلْقِ گُدايِ عِشْقِ را كُنْجِ بُوَدِ دَرِ آسْتِينِ،
 ۷. زُوَدِ بَسَلْطَنَتِ رَسَدِ هَرِ كِه بُوَدِ گُدايِ تُو.

10. دَرِ پِیْشِ خَوَاجَه عَرَضِ كُدَامِیْنِ جَفَا كُنْمِ
 ۱۰ شَرْحِ نِیَازْمَنْدِیْ خَوْدِ یَا مَلَالِ تَوِ
 11. حَافِظِ، دَرِ اِیْنِ كَمَنْدِ سَرِ سَرَكَشَانِ بَسِیْسَتْ
 ۱۱ سَوْدَايِ كَجِ مَپَزِ، كِه نَبَاشَدِ جَعَالِ تَوِ

471.

بجر هجنت ۲۰، ۲۰، ۲۰، ۲۰، ۲۰، ۲۰، ۲۰، ۲۰

1. بَجَانِ پِیْرِ خَرَابَاتِ وَ حَقِّ نِعْمَتِ او،
 ۱ كِه نِیْسَتْ دَرِ سَرِ مَنْ جُزِ هَوَايِ خِدْمَتِ او.
 2. بَهِشْتِ اَكْرَجِه نِه جَايِ كُنَاهَكْشَارَانَسْتِ،
 ۲ بِيَارِ بَادَه، كِه مُسْتَظْهَرَمِ بَرَحْمَتِ او.
 3. چِرَاغِ صَاعِقَهءِ اَنْ سَحَابِ رُوشَنِ بَادِ،
 ۳ كِه زَدِ بَخِرْمَنِ مَا آتِشِ كُحْبَتِ او.
 4. بِيَارِ بَادَه، كِه دُوشَمِ سَرُوشِ عَالَمِ غَيْبِ
 ۴ نَوِيدِ دَا كِه: عَامَسْتِ فَيْضِ رَحْمَتِ او.
 5. بَرِ آسْتَانَهءِ مَيْخَانَه كَرِ سَرِي بِيْنِي،
 ۵ مَرَنِ بِيَايِ، كِه مَعْلُومِ نِیْسَتْ نِيَّتِ او.
 6. مَكْنِ بَكْشَمِ حَقَارَتِ نِكَاهِ دَرِ مَنْ مَسْتِ،
 ۶ كِه نِیْسَتْ مَعْصِيَّتِ وَ زُهْدِ بِي مَشِيَّتِ او.
 7. نَمِي كُنْدِ دِلِ مَا مَيْلِ زُهْدِ وَ تَوْبَه، وَ لِي
 ۷ بَنَامِ خَوَاجَه بَكُوشِيْمِ وَ فَرِّ دَوْلَتِ او.

470.

بحر مزارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. ای آفتاب آئینه دار جمالِ تو،
- ۱ مُشکِ سیاهِ مجمره کُردانِ خالِ تو.
2. صحنِ سرایِ دیده بِشستم؛ ولی چه سود،
- ۲ کینِ گوشه نیست درِ خورِ خیلِ خیالِ تو.
3. این نقطه سیاه، که آمد مدارِ نور،
- ۳ عکسِست درِ حدیقه بینش ز خالِ تو.
4. تا پیشِ بخت باز شوم تهنیت کُنان،
- ۴ کو مُژده ز مقدمِ عیدِ وصالِ تو.
5. تا آسمان ز حلقه بگوشا، ما شود،
- ۵ کو عشوّه ز ابروی همچون هلالِ تو.
6. درِ آوجِ ناز و نعبتی، ای آفتابِ حُسن؛
- ۶ یا رب مباد تا بقیامت زوالِ تو.
7. درِ چینِ زلفش ای دلِ مسکین چه گونه،
- ۷ کاشفته گفت بادِ صبا شرحِ حالِ تو.
8. مطبوعتر ز نقشِ تو صورتِ نبست باز
- ۸ طغرانویسِ ابرویِ مُشکینِ مثالِ تو.
9. بر خاست بویِ گُل، ز درِ آشتی درِ آی،
- ۹ ای نوبهارِ ما زخِ فرخنده فالِ تو.

9. خُسْرَوَا، پیرانه سَر حَافِظِ جَوَانِی مِی کُند
بَر اَمِیدِ عَفْرِ جَانَبَخَشِ کُنَه بَخْشَایِ تَو. ۱

469.

بجر مضارع - - - - -

1. ای خونبهایِ نافهء چین خاكِ راهِ تَو،
خَورَشیدِ سایه پَرَوَرِ طَرْفِ کُلاهِ تَو. ۱
2. نَرگِیسِ گِرشمه مِی بَرَد از حَد: بِروَن خِرَام،
ای جانِ فِدایِ شیوهء چَشَمِ سیّاهِ تَو. ۲
3. خونَم بِخَور، کِه هیجِ مَلَكِ با چُنینِ جَمال
از دِل نِیایدَش کِه نِویسدِ کُناهِ تَو. ۳
4. آرامِ خَلقِ و خوابِ جَهانِ را سَبَبِ تَوئی،
زَان شُد کِنارِ دیدِه و دِل تَنکیه گاهِ تَو. ۴
5. با هَر سِنارَهء سَر و کارِیستِ هَر شَبَم
از حَسَرَتِ فُروغِ رُخِ هَمچو ماهِ تَو. ۵
6. یارانِ هَمَنشینِ همه از هَم جُدا شُدند،
مائیمِ و آستانهء دَوْلَتِ پَناهِ تَو. ۶
7. حَافِظِ طَمَعِ مَبْرِ زِ عِنایَتِ، کِه عاقِبَتِ
آئِشِ زَنَدِ بَخِرَمَنِ غَمِ دودِ آهِ تَو. ۷

XXV. حرف الواو.

468.

بجر رمل

1. ای قباي پادشاهی راست بر بالای تو.
- ۱ زینت تاج و نگین از گوهر والای تو.
2. آفتاب فتح را هر دم طلوعی می دهد
- ۲ از کلاه خسروی رخسار مه‌سبایی تو.
3. گرچه خورشید فلک چشم و چراغ عالمست.
- ۳ روشنائی بخش چشم اوست خاک پای تو.
4. جلوه‌گاه طائر اقبال گردد هر جا
- ۴ سایه اندازه همای چتر گردون‌سای تو.
5. در رسوم شرع و حکمت با هزاران اختلاف
- ۵ نکته هرگز نشد فوت از دل دانای تو.
6. آب حیوانش ز منقار بلاغت می چکد
- ۶ طوطی خوش‌لهجه یعنی کیک شکرخای تو.
7. آن چه اسکندر طلب کرد و ندادش روزگار
- ۷ جرعه بود از زلال جام جان‌افزای تو.
8. عرض حاجت در حریم حضرتت محتاج نیست؛
- ۸ راز کس مخفی نماند با فروغ رأی تو.

بحر رمل - - - - -

1. دَرِ بَدَخْشَانِ لَعْلُ أَكْثَرُ از سَنَكِ مِی آید بِرُونِ،
- 1 آبِ رُكْنِی چُون شَكْرُ از تَنَكِ مِی آید بِرُونِ؛
2. دَرِ دَرُونِ شَهْرِ شِیرَازِ از دَرِ هَرِ خانَهٗ
- 2 دِلْبَرِی رَعْنایِ شِوْخِ شَنَكِ مِی آید بِرُونِ؛
3. از سَرایِ قاضی و مُفتی و شَیْخِ و مُحْتَسِبِ
- 3 بادِهایِ بیغَشِ کُلَرَنَكِ مِی آید بِرُونِ؛
4. بَرِ سَرِ مَنبَرِ بَرَقَتِ وَجَدِ و زَرّاقِیِ حالِ
- 4 از سَرِ دَسْتارِ و اعْظِ بَنَكِ مِی آید بِرُونِ؛
5. دَرِ دَرُونِ باغها زاوازِ مُطَرِبِ صُبْحِ و شامِ
- 5 وایِ بُلْبُلِ با نَوایِ چَنَكِ مِی آید بِرُونِ؛
6. دَرِ چُنینِ شَهْرِی بَهْجَرِ یارِ و اَندوهِ فِراقِ
- 6 حافِظِ از خانَهٗ چُنینِ دِلْتَنَكِ مِی آید بِرُونِ.

466.

بحر رمل - ۲۲ - ، ۲۱ - ، ۲۰ - ، ۱۹ - ، ۱۸ - ، ۱۷ - ، ۱۶ - ، ۱۵ - ، ۱۴ - ، ۱۳ - ، ۱۲ - ، ۱۱ - ، ۱۰ - ، ۹ - ، ۸ - ، ۷ - ، ۶ - ، ۵ - ، ۴ - ، ۳ - ، ۲ - ، ۱ -

1. یا رَبَّ آن آهروی مُشکینِ بَخْتَنِ باز رَسان؛
- ۱ وان سَهی سَرُو رَوان را بَچَمَن باز رَسان.
2. بَخْتِ پَرْمُرْدَهء ما را بَنَسیمی بِنَواز؛
- ۲ یَعنی آن جانِ زِ تَن رَفْتَه بَتَن باز رَسان.
3. ماه و خورَشید بَمَنزِل چو بَأَمْر تو رَسند؛
- ۳ یارِ مَهرویی مَرا نِیز بَمَن باز رَسان.
4. دیدِها دَر طَلَبِ لَعَلِ یَمانی خون شُد؛
- ۴ یا رَبَّ آن کَوکَبِ رَخشان بَیَمَن باز رَسان.
5. شُخْنِ اینست کِه: ما بی تو نَخواهیم حَیات. -
- ۵ بِشَنو ای پَیئِکِ خَبَرِکَیِر، شُخْنِ باز رَسان.
6. بِرَوِ ای طائِرِ مَیَمونِ هُمایونِ آثار؛
- ۶ پِیشِ عَنقا شُخْنِ زاغِ و زَغَنِ باز رَسان.
7. آن کِه بودی وَطَنش دیدَهء حَافِظ، یا رَبَّ
- ۷ بَمُرادش زِ غَریبِی بَوَطَنِ باز رَسان.

بجر منسرح - - - - -
 - - - - - - - - - - - - - - -

- 1.] مُرَغِ دَلَمِ طَائِرِيَسْتِ قُدْسِي عَرْشِ أَشِيَانِ،
- از قَفَسِ تَن مَلُولِ، سِيرِ شُدَّهٔ از جَهَانِ. ۱
2. از سَرِ اِيْنِ خَاكِدَانِ چُونِ بِيَرَدِ مُرَغِ جَانِ،
- باز نِشِيْمَنِ كُنَدِ بَرِ دَرِ اَنِ آسْتَانِ. ۲
3. چُونِ بِيَرَدِ مُرَغِ دِلِ، سِدْرَهٔ بُوَدِ جَايِ او؛
- تَكِيَهٔ كِهٔ بازِ مَأْكُنْكَرَهٔ عَرْشِ دَانِ. ۳
4. سَايَهٔ دَوْلَتِ فِتْدِ بَرِ سَرِ عَالَمِ هَمَهٔ،
- كُرِ بَكْشَدِ مُرَغِ مَأْبَالِ وِ پِيَرِي بَرِ جَهَانِ. ۴
5. دَرِ دُو جَهَانَشِ مَكَانِ نِيَسْتِ بَجْرِ فَوْقِ چَرْخِ،
- جِسْمِ وِي از مَعْدِنَسْتِ، جَانِ وِي از لِمَكَانِ. ۵
6. عَالَمِ عُلُوِي بُوَدِ جَلْوَهٔ كِهٔ مُرَغِ مَأ،
- أَبْخَوْرِ او بُوَدِ كُوشَنِ بَاغِ جِنَانِ. ۶
7. تَأ دَمِ وَخَدَتِ زَدِي، حَافِظِ شَوْرِيْدَهٔ حَالِ،
- خَامَهٔ تَوْحِيْدِ كَشِ بَرِ وَرَقِ اِنْسِ وِ جَانِ. [۷

6. دَوْران چومی نوپسد بر عارضت خطی خوش،
 ۹. یار رب نوشته بد از یار ما بگردان.
 7. حافظ، ز خوب رویان بختت جز آن قدر نیست؛
 ۷. گر نیستت رضائی، حکم قضا بگردان.

464.

بجر بختت --- ، --- ، --- ، ---

1. گِشَمَه کُن و بازارِ ساجری بِشکن؛
 ۱. بَغْمَرَه رَوْنَقِ ناموسِ سامری بِشکن.
 2. بَبان ده سر و دَسْتارِ عالمی، یَعْنی
 ۲. کُلاهِ گوشه بَآئینِ دَلبری بِشکن.
 3. بَزُلفِ گوی که: آئینِ سَرکشی بگذار.
 ۳. بَغْمَرَه گوی که: سپاهِ سِتْمَگری بِشکن.
 4. بَرورنِ خِرام و بَبَرِ گویِ خوبی از همه کس،
 ۴. سَرزایِ حورِ بیده، رَوْنَقِ پری بِشکن.
 5. بَآهوانِ نَظرِ شیرِ آفتابِ بَگیر،
 ۵. بَآبُرزانِ دوتا قوسِ مُشتری بِشکن.
 6. چو عَطرسایِ شُودِ زُلفِ سُنبلِ از دمِ باد،
 ۶. تو قیَمَتشِ بَسَرِ زُلفِ عَنبری بِشکن.
 7. چو عَنذَلیبِ فصاحتِ فِرُوشدِ ای حافظ،
 ۷. تو قدرِ او بَسَنخَنِ کُفَتَنِ دَری بِشکن.

4. دِل بَدَان رَوْدِ كِرَامِي چِه كُنَم كَر نَدِهَم.
4. مَادِر دَهَر نَرَايِد پُوسِرِي بَهْتَر از اِين.
5. نَاصِحَم كُفْت كِه: جُز غَم چِه هُنَر دَارِد عِشَق.
5. كُفْتَم: اِي خَوَاجَه عَاقِل هُنَرِي بَهْتَر از اِين.
6. مَن كِه كُويِم كِه قَدَح كُيِر و لَب سَاقِي بوس،
4. بَشَنو اِي جَان كِه نَكُويِد دِكُورِي بَهْتَر از اِين.
7. كِلِك حَافِظ شَكْرِيِن مِيوَه نَبَانِيَسْت، بِچِيِن:
7. كِه دَر اِين بَاغ نَبِيِنِي ثَمَرِي بَهْتَر از اِين.

463.

بجر مضارع ---، ---، ---، ---، ---، ---

1. مِي سوزَم از فِرَاقَت، روي از جَفا بِيَكُردَان:
1. هِيَجَرَان بَلَايِ مَا شُد، يَا رَبِّ بَلَا بِيَكُردَان.
2. مَه جَلُوَه مِي نُمَايِد بَر سَبَزِخِنِئِ كُردُون:
2. تا او بَسَر دَر آيِد، بَر رَخُش پا بِيَكُردَان.
3. يَغْبَايِ عَقَل و دِين را بِيرون حِرَام سَرَمَسْت،
3. بَر سَر كُلاه بِيَشَكِن، دَر بَر قَبَا بِيَكُردَان.
4. مَرغُول را بَر آفشان، يَئِنِي بَرغَم سُنْبِل
4. كُرد چَمَن بَخُورِي هَمچُون صَبَا بِيَكُردَان.
5. اِي نورِ چَشَمِ مَسْتان دَر عَيْنِ اِنْتِظَارَم،
5. چَنگِي حَزِين و جَامِي بِنُواز يَا بِيَكُردَان.

4. مُرَادِ مَا زِ تَمَاشَايِ بَاغِ عَالَمِ چِیَسْتِ
 ۴. بَدَسْتِ مَرْدَمِ چَشَمِ از رُخِ تَو گُلِ چِیَدَنِ.
 5. بَمِی پَرَسْتی از آن نَقِشِ خُودِ بَرِ آبِ وَدَمِ،
 5. کِه تا خَرَابِ کُنَمِ نَقِشِ خُودِ پَرَسْتِیَدَنِ.
 6. بَرَحَمَتِ سَرِ زُلفِ تَو واثِقَمِ، وَرِ نِی
 ۶. کَشِشِ چو نَبُودِ از آن سَوِ، چِه سَوَدِ کُوشِیَدَنِ
 7. زِ خَطِّ یارِ بِيَا موزِ مِهَرِ بَا رُخِ خُوبِ،
 ۷. کِه گِرْدِ عَارِضِ خُوبانِ خُوشِشْتِ گِرْدِیَدَنِ.
 8. عِنانِ بَمِی کَدَه خُواهِیمِ تَافَتِ زینِ مَجْلِیسِ،
 ۸. کِه وَعْظِ بِي عَمَلانِ وَا جِبَسْتِ نَشْنِیَدَنِ.
 9. مَبُوسِ جُز لَبِ مَعشُوقِ وِ جَامِ مَیِّ، حَافِظِ،
 ۹. کِه دَسْتِ زُهْدِ فِرُوشانِ خَطاسْتِ بوسِیَدَنِ.

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. مِی فِکَنِ بَرِ صَفِ رِنْدانِ نَظَرِی بِهْتَرِ از اینِ،
 ۱. بَرِ دَرِ مَی کَدَه مِی کُنِ گُذَرِی بِهْتَرِ از اینِ.
 2. دَرِ حَقِّ مَن لَبَتِ اینِ لُطْفِ کِه مِی فَرْمَیَدِ
 ۲. مَحْتِ خُوبَسْتِ، وَ لَی کِنِ قَدَرِی بِهْتَرِ از اینِ.
 3. آن کِه فِکَرِشِ گِرِه از کارِ جَهانِ بِکَشَیَدِ
 ۳. گُو: دَرِ اینِ نُکْتَه بَفَرْمَا نَظَرِی بِهْتَرِ از اینِ.

3. ای که طیبِ خسته، روی زبان من بین،
- 3 کین دم و دودِ سینه‌ام بارِ دلست بر زبان.
4. گرچه تبِ استخوانِ من کرد ز مهرِ گرم و رفت،
- 4 همچو تبم نمی رود آتشِ مهر از استخوان.
5. حالِ دلم چو حالِ تو هست بر آتش و طن،
- 5 جسم از آن چو چشمِ تو خسته شدنت و ناتوان.
6. باز نشانِ حرارتِ زابِ دو دیده، و بین
- 4 نبضِ مرا، که می دهد هیچ ز زندگی نشان.
7. آن که مدام شیشه‌ام از پی عیش داده بود،
- 7 شیشه‌ام از چه می برد پیش طیب هر زمان.
8. حافظ، از آبِ زندگی شعر تو داد شربتتم. —
- 8 ترکِ طیبِ گن، بیا نسخه شربتتم بخوان.

بجر هجنت — — — — —

1. منم که شهره شهرم بعشق ورزیدن،
- 1 منم که دیده نیالوده ام ببد دیدن.
2. وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم،
- 2 که در شریعت ما کافر است رنجیدن.
3. بپیر می‌کده گفتیم که: چیست راه نجات —
- 3 بخواست جام می و گفت: راز پوشیدن.

459.

بحر مضارع - - - - -

1. صَبَحْتَ سَائِيَا قَدَحِي پُر شَرَابِ كُنْ،
- دَوْرَ فَلَكَ دِرَنگِ نَدَارَدِ، شِتَابِ كُنْ. ۱
2. زان پِشْتَرِ كِه عَالَمِ فَانِي شَوَد خَرَابِ،
- ما را زِ جَامِ بَادَهءِ كُنگُونِ خَرَابِ كُنْ. ۲
3. خَوْرَشِيدِ مِي زِ مَشْرِقِ سَاعِرِ طُلُوعِ كَرْدِ،
- كِر بَرَكِ عَيْشِ مِي طَلَبِي، تَرَكِ خَوَابِ كُنْ. ۳
4. روزي كِه چَرخِ از كُيَلِ ما كوزها كُندِ،
- زَنهارِ كاسَهءِ سَرِ ما پُر شَرَابِ كُنْ. ۴
5. ما مَرْدِ زَهْدِ و تَوْبَه و طاماتِ نِيسْتِمْ،
- با ما بَجَامِ بَادَهءِ صافِي خِطابِ كُنْ. ۵
6. كارِ صَوَابِ بَادَهءِ پَرَسْتِيسْتِ حَافِظِ،
- بَرِ خَبِزِ و رويِ عَزْمِ بَكَارِ صَوَابِ كُنْ. ۶

460.

بحر رجز - - - - -

1. فَايَكَهءِ چو آمَدِي بَرِ سَرِ خَسْتَهءِ بَخْوَانِ،
- لَبِ بَكْشَا، كِه مِي دِهَدِ لَعْلِ لَبْتِ بَبُرْدَهءِ جَانِ. ۱
2. آن كِه بَبُرِيسِشِ آمَدِ و فَايَكَهءِ خَوَانَدِ و مِي رَوَدِ
- كُو: نَفْسِي، كِه رُوحِ را مِي كُنَمِ از پِيشِ رَوَانِ. ۲

8. از مُرادِ شاهِ مَنصورِ ای فَلكِ سَرِ بَرِ مَتابِ،

تیزیء شَمشیرِ بِنُگَرِ، قُوتِ بازوِ بِنینِ. ۸

457.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. شاهِ شَمشادَقَدانِ خُسروِ شیرینِ دَهَنانِ،
- ۱ که بَبِزْگانِ شِکَنَد قَلبِ هَمه صَفِ شِکَنانِ،
2. مَسْتِ بِنُگَدُشْتِ و نَظَرِ بَرِ مَنِ دَرُوبِشِ اَنداختِ؛
- ۲ کُفْتُ: کایِ چَشمِ و چِراغِ هَمه شیرینِ نُحْنانِ،
3. تا کایِ از سیمِ و زَرَتِ کیسه تَهی خواهد بود.
- ۳ بِنَدَهء مَن شو و بَرِ خورِ زِ هَمه سیمِ تَنانِ.
4. کَمَنترِ از دَرَه نَهء، پَسْتِ مَشو، مِهرِ بَوَرزِ،
- ۴ تا بَخَلوَتُگَه خورِشیدِ رَسیِ چَرخِ زَنانِ.
5. بَرِ جَهانِ تَکیه مَکَن، دَرِ قَدَحیِ مَیِ داریِ،
- ۵ شادیء زُهره جَبینانِ خورِ و نازِکِ بَدَنانِ.
6. پیرِ پَیمانَه کَشِ مایِ که رَوانِشِ خَوشِ بادِ،
- ۶ کُفْتُ: پَرهیزِ کُنِ از نُحْبَتِ پَیمانِ شِکَنانِ.
7. بَصَبایِ دَرِ چَمَنِ لالَه سَکَرِ میِ کُفْتَمِ
- ۷ که: شَهِیدانِ که اَندِ اینِ هَمه خونینِ کَفَنانِ.
8. کُفْتُ: حَافِظِ، مَن و تُو مَحَرَمِ اینِ رازِ نَه اِیمِ؛
- ۸ زِ مَیِ لَعَلِ حِکایَتِ کُنِ و سِیَبینِ دَقَنانِ.

6. اَسِيرِ عِشْقِ شُدَن چَارَهٗ ۛ خَلَاصِ مَنَسْتِ ۛ
 ۹. صَمِيرِ عَافِيَتِ اَنَدِيَشِ پِيَشِ بِيِنَانِ بِيِنِ .
 7. غُبَارِ خَاطِرِ حَافِظِ بَبُرْدِ صَيَقَلِ عِشْقِ ۛ
 ۷. صَفَايِ اَتْنَهٗ ۛ پَاكِ پَاكِ دِيِنَانِ بِيِنِ .

بجر رمل - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. نُكْتَهٗ ۛ دِلْكَشِ بِيْكَوِيْمِ : خَالِ اَنِ مَهْرُو بِيِنِ ۛ
 ۱. عَقْلِ وِ جَانِ رَا بَسْتَهٗ ۛ زَنْجِيْرِ اَنِ ثِيْسُو بِيِنِ .
 2. عَيْبِ دِلِ كَرْدَمِ كِهٖ : وَحْشِي وَضَعِ وِ حَخْرَاثِي مَبَاشِ .
 ۲. كُفْتِ : چَشْمِ نِيْمِ مَسْتِ تَرْكِ اَنِ اَهْرُو بِيِنِ .
 3. حَلَقَهٗ ۛ زُلْفِشِ تَمَاشَاخَانَهٗ ۛ بَادِ صَبَاسْتِ ۛ
 ۳. جَانِ صَدِ صَاحِبِ دِلِ اَنْجَا بَسْتَهٗ ۛ هَرِ مُو بِيِنِ .
 4. عَايِدَانِ اَفْتَابِ اَزِ دِلْبَرِ مَا غَايِلَنْدِ ۛ
 ۴. اِي مَلَامَتِ كُو خُدا رَا رُو مَبِيِنِ وِ رُو بِيِنِ .
 5. زُلْفِ دِلِ دُزْدَشِ صَبَا رَا بَنْدِ بَرِ كَرْدَنِ نِهَادِ ۛ
 ۵. بَا هَوَاخَوَاهَانِ رَهْرُو حِيَلَهٗ ۛ هِنْدُو بِيِنِ .
 6. اَنِ كِهٖ مَنِ دَرِ جُسْتِ وَجُوِي اَوْ زِ خُوْدِ يَكْسُو شُدَمِ ۛ
 ۹. كَسِ نَدِيْدَسْتِ وُ نَبِيِنَدِ مِثْلَشِ ۛ اَزِ هَرِ سُو بِيِنِ .
 7. حَافِظِ اَرِ دَرِ كُوشَهٗ ۛ مِحْرَابِ رُو مَالِدِ ۛ رَوَاسْتِ ۛ
 ۷. اِي مَلَامَتِ كُو خُدا رَا اَنِ حَمِ اَبْرُو بِيِنِ .

6. اَسِيرِ عِشْقِ شُدَن چَارَهٗ ۛ خَلَاصِ مَنَسْتِ ۛ
۹. صَمِيرِ عَافِيَتِ اَنَدِيَشِ پِيَشِ بِيِنَانِ بِيِنِ .
7. غُبَارِ خَاطِرِ حَافِظِ بَبُرْدِ صَيَقَلِ عِشْقِ ۛ
۷. صَفَايِ اَتَنَهٗ ۛ پَاكِ پَاكِ دِيِنَانِ بِيِنِ .

بجر رمل - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. نُكْتَهٗ ۛ دِلْكَشِ بِيْكَوِيْمِ : خَالِ اَنِ مَهْرُو بِيِنِ ۛ
۱. عَقْلِ وِ جَانِ رَا بَسْتَهٗ ۛ زَنْجِيْرِ اَنِ ثِيْسُو بِيِنِ .
2. عَيْبِ دِلِ كَرْدَمِ كِهٖ : وَحْشِي وَضَعِ وِ حَخْرَاثِي مَبَاشِ .
۲. كُفْتِ : چَشْمِ نِيْمِ مَسْتِ تَرْكِ اَنِ اَهْرُو بِيِنِ .
3. حَلَقَهٗ ۛ زُلْفِشِ تَمَاشَاخَانَهٗ ۛ بَادِ صَبَاسْتِ ۛ
۳. جَانِ صَدِ صَاحِبِ دِلِ اَنْجَا بَسْتَهٗ ۛ هَرِ مُو بِيِنِ .
4. عَايِدَانِ اَفْتَابِ اَزِ دِلْبَرِ مَا غَايِلَنْدِ ۛ
۴. اِي مَلَامَتِ كُو خُدا رَا رُو مَبِيِنِ وِ رُو بِيِنِ .
5. زُلْفِ دِلِ دُزْدَشِ صَبَا رَا بَنْدِ بَرِ كَرْدَنِ نِهَادِ ۛ
۵. بَا هَوَاخَوَاهَانِ رَهْرُو حِيَلَهٗ ۛ هِنْدُو بِيِنِ .
6. اَنِ كِهٖ مَنِ دَرِ جُسْتِ وَجُوِي اَوْ زِ خُوْدِ يَكْسُو شُدَمِ ۛ
۹. كَسِ نَدِيْدَسْتِ وُ نَبِيِنَدِ مِيْنَلَشِ ۛ اَزِ هَرِ سُو بِيِنِ .
7. حَافِظِ اَرِ دَرِ كُوشَهٗ ۛ حِجْرَابِ رُو مَالِدِ ۛ رَوَاسْتِ ۛ
۷. اِي مَلَامَتِ كُو خُدا رَا اَنِ خَمِ اَبْرُو بِيِنِ .

10. أَكْرَفَقِيه نَصِيحَت كُنْد كِه: عِشْق مَبَاز. —
 10. پِيَالَه ۛ بِيَدَهَش گُو: دَمَاع رَا تَر كُن.
 11. از آن شَمائل و الطَّافِ خُلُقِ خَوش كِه تَرِاسْت
 11. مِيانِ بَزْمِ حَرِيفان چو شَمع سَر بَر كُن.
 12. از اين مَزَوَّجَه وُ خِرَقَه نِيك در تَنگَم;
 12. بَيَك گِرَشْمَه ۛ صَوقِ كُشَم قَلَنْدَر كُن.
 13. پَس از مَلَازَمَتِ عَيْشِ و عِشْقِ مَهْرُويان
 13. ز كَارها كِه كُنِي شِعْرِ حَافِظِ اَز بَر كُن.

455.

بِحَرِّ هَجْتِث — بـبـ, —بـبـ, —بـبـ, —بـبـ

1. شَرابِ لَعْلِ كَش وُ رُويِ مَه جَبِينان بِيان;
 1. خِلافِ مَذْهَبِ اَنانِ جَمالِ اِينان بِيان.
 2. بَزيرِ دَلِقِ مُلَمَّعِ كَمَنْدَهـا دَارَنْدِ;
 2. دَر اَز دَسْتِي ۛ اِيانِ كَوْتَه آسْتِينان بِيان.
 3. بَحْرَمَنْ دُو جَهانِ سَرِ فِرَو نَمِي آرَنْدِ;
 3. دَمَاعِ وُ كُبْرِ گُدايانِ خَوشه چِينان بِيان.
 4. گِرِه زِ اَبْرُويِ پُرچِينِ نَمِي كُشَايِدِ يارِ;
 4. نِيازِ اَهْدِ دِلِ وُ نازِ نازُنِينان بِيان.
 5. حَديثِ عَهْدِ مُحَبَّتِ زِ كَسِ نَمِي شِنُومِ;
 5. وَفَايِ مُحَبَّتِ يارانِ وُ هَمْنِشِينان بِيان.
 5.

بجر هجنت - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. زِ دَرِ دَرِ آ و شَيْسْتَانِ مَا مُنَوَّرُ كُنْ،
- 1 هَوَايِ هَجَلِسِ رُوحَانِيَانِ مُعَطَّرُ كُنْ.
2. بَخْشَمُ وَا بَرُويِ جَانَانِ سُوْرْدَهٗ اَمِ دِلِ وِ جَانِ؛
- 2 بِيَا بِيَا وِ تَمَاشَايِ طَاقِ وِ مَنظَرُ كُنْ.
3. زِ خَاكِ هَجَلِسِ مَا اِي نَسِيْمِ بَاغِ بَهْشْتِ
- 3 بِيَرِ شَمَامَهٗ بِيَفَرْدُوْسِ وِ عُوْدِ مِجْمَرُ كُنْ.
4. حِجَابِ دِيْدَهٗ اِنْدَرَاكِ شُدِ شُعَاعِ جَمَالِ؛
- 4 بِيَا وِ خَرَكِهٖ خُوْرَشِيْدِ رَا مُنَوَّرُ كُنْ.
5. سِتَارَهٗ شَبِ هِيَجْرَانِ نَبِيِ فِشَانْدِ نُوْرِ،
- 5 بِيَا قَصْرِ بَرِ آ وِ چِرَاغِ مَهٗ بَرِ كُنْ.
6. چُو شَاهِدَانِ چَمَنِ زِيَرِ دَسْتِ حُسْنِ تُو اَنْدِ،
- 6 كِرْشِمَهٗ بَرِ سَمَنِ وِ نَازِ بَرِ صَنُوْبَرِ كُنْ.
7. فُضُوْلِ نَفْسِ حِكَايَتِ بَسِي كُنْدِ؛ سَاقِي،
- 7 تُو كَارِ خُوْدِ مَدِيَهٗ اَزِ دَسْتِ وِ مَمِي بَسَاغَرِ كُنْ.
8. طَمَعِ بَنَقْدِ وِ صَالِ تُو حَدِّ مَا نَبُوْدِ
- 8 حَوَالْتِيْمِ بَدَانِ لَعْلِ هَمِچُو شَكْرُ كُنْ.
9. لَبِ پِيَالَهٗ بِيُوْسِ، اَنْكَهِي بَمَسْتَانِ دِهٖ؛
- 9 بَدِيْنِ دَقِيْقَهٗ دَمَاغِ خِرْدِ مُعْتَبَرُ كُنْ.

453.

بجر مضارع ---و, ---و, ---و, ---و

1. دانی که چيست دَوْلَتِ دیدارِ یار دیدن،
- دَر کویِ او گدائی بر خُسروی گزیدن. ۱
2. از جان طمع بُریدن آسان بُود، ولیکن
- از دوستانِ جانی مُشکِل تُوآن بُریدن. ۲
3. خواجه شُدن بَبُستان چون غنچه با دِل تَنگ،
- و اِنجا بَنیکنامی پیراهنی دَریدن، ۳
4. گه چون نسیم با گُل رازِ نِهفته گُفتن،
- گه سِرِّ عَشقباری از بُلبلان شنیدن. ۴
5. بوسیدن لَبِ یارِ اوّل ز دَسْت مَکذار،
- کاخر مَلول گُردی از دَسْت و لَب گزیدن. ۵
6. فُرصَتِ شُمارِ حُحبتِ کز این دوراهه مَنزل
- چون بَکُدریم، دیگر تَتوان بَهم رَسیدن. ۶
7. گوئی بِرَفَتِ حَافِظِ از یادِ شاه مَنصور،
- یا رَبِ بَیادَش آور دَرُویش پَروریدن. ۷

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. خَوَشْتَرِ از فِکْرِ مَی وُ جامِ چِه خواهَد بُوْدَن.
- ۱ تا بَبینَم کِه سَرانْجَام چِه خواهَد بُوْدَن.
2. غَمِ دِل چَنْد تُوَان خَوْرَد کِه اَیّام نَمائِد؛
- ۲ گو نِه دِل باش و نِه اَیّام چِه خواهَد بُوْدَن.
3. باده خَوْر، غَم مَخَوْر وُ پَنْدِ مَقَلِدِ مَشْنَو؛
- ۳ اِعْتِبَارِ سَخْنِ عَامِ چِه خواهَد بُوْدَن.
4. مَرْغِ کَم حَوْصَلَه رَا گو: غَمِ خَوْدِ خَوْر. — کِه بَر او
- ۴ رَحْمِ آن کَس کِه نِهَد دَامِ چِه خواهَد بُوْدَن.
5. دَسْتِ رَنجِ تَر هَمَانِ بِه کِه شَوْد صَرَفِ بَکَام؛
- ۵ دانی آخِرِ کِه بَناکام چِه خواهَد بُوْدَن.
6. پیرِ مِیخانِه هَمی خَوائِد مُعَبّائِی دوش
- ۶ از خَطِ جامِ کِه: فَرْجَامِ چِه خواهَد بُوْدَن.
7. بُرْدَمِ از رَه دِلِ حَافِظِ بَدَفِ وُ چَنْکِ وُ غَزَلِ،
- ۷ تا جَزایِ مَنِ بَدَنامِ چِه خواهَد بُوْدَن.

451.

بجر هزج ---, ---, ---

1. خُدا را کَم نِشین با خِرَقَه پوِشان،
2. رُخ از بِنَدانِ بی سامان مَپوشان. ۱
2. دَر این خِرَقَه بَسی آلودگی هَسْت،
3. خَوشا وَقت قَبایِ بادَه نوشان. ۲
3. تُو نازِکِ طَبعی وُ طاقَت نَداری
3. گِرانیهایِ مُشتی دَلقِ پوِشان. ۳
4. دَر این صوفی وَشان دَر دِی نَدیدَم؛
4. کِه صافیِ بادِ عَیشِ دُرْدَنوشان. ۴
5. بِیا وَز عَبنِ این سالوِسیان بَین
5. صَراحیِ خونِ دِل وُ بَرَبطِ خُروشان. ۵
6. چو مَسْتَم کَرْدَه، مَسْتور مَنشین،
6. چو نوشم دادَه، زَهْرَم مَنوشان. ۶
- 7.] لَب مَیگُون و چَشم مَسْت بِکُشای،
7. کِه از شَوَقَت مَی لَعَلَسْت جوشان. [۷
8. زِ دِل گَرْمیِ حَافِظِ بَر حَدَر باش،
8. کِه دَارَد سِینه چوَن دِیکِ جوشان. ۸

بجر رمل - - - - -

1. چون شوم خاک رهش، دامن بیفشاند ز من،
 ۱ وَر بگویم: دل بگردان. — رو بگرداند ز من.
2. عارض رنکین بهر کس می نماید همچو گل،
 ۲ وَر بگویم: باز پوشان. — باز پوشاند ز من.
3. گر چو شمعش پیش میرم، بر غم خنده چو صبح،
 ۳ وَر بَرَجَم، خاطر نازک بَرَجاند ز من.
4. دیده را گفتم که: آخر یک نظر سیرش بین. —
 ۴ گُفت: می خواهی مگر تا جوی خون راند ز من.
5. او بخونم تشنه و من بر لبش؛ تا چون شود،
 ۵ کام بستانم از او، یا داد بستاند ز من.
6. دوستان، جان دادم از بهر دهانش؛ بنگرید،
 ۶ کو بچیری مختصر چون باز می ماند ز من.
7. گر چو فرهادم بتلخی جان بر آید، باک نیست؛
 ۷ بس حکایتهای شیرین باز می ماند ز من.
8. ختم کن حافظ؛ که گر زین گونه خوانی دَرَسِ عشق،
 ۸ عشق دَر هر گوشه افسانه خواند ز من.

449.

بجر هزج

1. چو گُل هَر دَم بَبَویتِ جامه دَر تَن
- ۱ کُنم چاک از گِریبان تا بَدامَن.
2. تَنَت را دید گُل گُوئی کِه دَر باغ،
- ۲ چو مَسْتان جامه را بَدْرِید بَر تَن.
3. مَن از دَسْت غَمَت مُشکِل بَرَم جان،
- ۳ ولی دِل را تو آسان بُردی از مَن.
4. بَقُول دُشَمنان بَر گُشتی از دوست؛
- ۴ نَکَرَدَد هیچ کَس با دوست دُشَمَن.
5. مَکُن کَر سینه‌ام آه جِگَر سوز
- ۵ بَر آید هَمچو دود از راهِ روزَن.
6. تَنَت دَر جامه چون دَر جام باده،
- ۶ دِلت دَر سینه چون دَر سیم آهن.
7. بَبار ای شَع آشک از دیده چون میغ،
- ۷ کِه شد سوزِ دِلت بَر خَلق روشن.
8. دِلَم را مَشکَن و دَر پا مَیَنداز،
- ۸ کِه دارد دَر سَر زُلفِ تو مَسکَن.
9. چو دِل دَر زُلفِ تو بَسْتَسْت حافِظ،
- ۹ بَدین سان کارِ او دَر پا مَیْفَکَن.

8. حَافِظَ طَمَعٍ بُرِيدَ، كَيْهَ بَيْنَدِ نَظِيرِ تَو؛
 ۸ دِيَارِ نَيْسْتِ جُزِ رُحْتِ اَنْدَرِ دِيَارِ حُسْنِ.

- بِحِرِّ هَجْتِثِ ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰
1. بَهَارِ وَ كُذِّ طَرَبِ اَنْكِيْزِ كُشْتِ وَ تَوْبَهٗ شِكْنِ؛
 - ۱ بَشَادِيءِ رُحِّ كُذِّ بِيحِ غَمِّ زِ دِلِ بَرِ كَنْ.
 2. رَسِيْدِ بَادِ صَبَا، غُنْجَهٗ اَزِ هَوَادَا رِي
 - ۲ زِ خَوْدِ يَرْوَنْ شُدِّ وَ بَرِ خَوْدِ دَرِيْدِ پِيْرَاهَنْ.
 3. طَرِيْقِ صِدْقِ بِيَامُوْزِ اَزِ اَبِ صَافِيْ دِلِ،
 - ۳ بَرَاَسْتِي طَلَبِ اَزَادِ كِيْ زِ سَرُوْ چَمَنْ.
 4. عَرُوْسِ غُنْجَهٗ بَدِيْنِ زِيُوْرِ وَ تَبَسْمِ خَوْشِ
 - ۴ بَعِيْنَهٗ دِلِ وَ دِيْنِ مِيْ بَرَدِ بَوَجَهٗ حَسَنْ.
 5. صَفِيْرِ بُلْبُلِ شُوْرِيْدَهٗ وَ نَفِيْرِ هَزَارِ
 - ۵ بَرَا يِ وَصَلِ كُذِّ اَمَدِ يَرْوَنْ زِ بَيْتِ حَزَنْ.
 6. زِ دَسْتَبُرْدِ صَبَا كُرْدِ كُذِّ كُذِّ لَالَهٗ نِكْرِ،
 - ۶ شِكْنَجِ كِيْسُو يِ سُنْبُلِ بِيْبِيْنِ بَرُو يِ سَمَنْ.
 7. حَدِيْثِ قِصَّهٗ دَوْرَانِ زِ جَامِ جُو، حَافِظِ،
 - ۷ بَقَوْلِ مُطْرِبِ وَ فِتْوَى پِيْرِ صَاحِبِ فَنْ.

6. ای مُنعم، آخِر بَرِ خَوانِ وُصَلت
 ۹ تا چَند باشِیم از بیِ نَصیبان
 7. حَافِظِ نَکَشتِ شَیدایِ ثِبتی،
 ۷ گَر می شَنیدی پَندِ آدیبان.

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. ای رَویِ ماهِ مَنظَرِ تُو نَوَبهاریِ حُسن،
 ۱ خالِ وُ حَظِ تُو مَرکَزِ لُطْفِ وُ مَداریِ حُسن.
 2. دَر چَشمِ پُرِ خُبارِ تُو پَنهانِ فُسونِ سِحر،
 ۲ دَر زُلفِ بَیقراریِ تُو پَیدا قَراریِ حُسن.
 3. ماهیِ نَتائِفِ هَمچُو تُو از بُرجِ نِیکوئی،
 ۳ سَرویِ نَخاستِ چوَن قَدتِ از جوبِبارِ حُسن.
 4. حُرَمِ شُد از مَلاحَتِ تُو عَهْدِ دِلبَری،
 ۴ فَرخِ شُد از لَطائِفِ تُو روزگارِ حُسن.
 5. از دامِ زُلفِ وُ دانِه خالِ تُو دَر جَهانِ
 ۵ یَکِ مُرغِ دِلِ نَماندِ نَکَشتِه شِکارِ حُسن.
 6. گِردِ لَبتِ بِنَفشِه از آن تازِه وُ تَرسَت،
 ۶ کاپِ حَیاتِ می خورَد از چَشمه سارِ حُسن.
 7. دائِمِ بَلُطَفِ دایِه طَبَعِ از مِیانِ جانِ
 ۷ می پَرورَد بَنازِ تُرا دَر کَنارِ حُسن.

8. نَقْشِ بَرِ آبِ مِی زَنَمِ از گُزِیهِ حَالِیًّا؛
 8 تا کِی شَوَد قَرِینِ حَقِیْقَتِ عَجاِزِ مَن
 9. یا رَبِّ کِی آن صَبَا بِوَرَدِ، کَزِ نَسِیمِ او
 9 گَرْدَدِ شَمَامَهٗ کَرَمَشِ کَارِسازِ مَن
 10. زَاهِدِ، چو از نَمَازِ تُو کَاری نَمِی رَوَدِ،
 10 هَمِ مَسْتِی شَبانَهٗ و سوزِ و نِیازِ مَن
 11. حَافِظِ زِ غُصَّهٗ سَوْخَتِ، بِکُو حَالِشِ ای صَبَا
 11 با شاهِ دُوستِ پَرُورِ دُشْمَنِ کُدازِ مَن

446.

بحر متقارب ---, ---, ---, ---

1. چَندانِ کِه کُفْتَمِ غَمِ با طَبِیبانِ،
 1 دَرَمَانِ نَکَرْدَنَدِ مِسکِینِ غَرِیبانِ.
 2. دُرُجِ نَحَبَّتِ بَرِ مَهْرِ خُودِ نِیستِ؛
 2 یا رَبِّ مَبادِ کامِ رَقِیبانِ.
 3. آن کُلِ کِه هَر دَمِ دَر دَسْتِ خَارِیستِ
 3 گو: شَرَمِ بَادَتِ از عَنَدَلِیبانِ.
 4. یا رَبِّ اَمَانِ دِه، تا باز بِنَدِ
 4 چَشمِ حُجبانِ رُوی حَبِیبانِ.
 5. ما دَرَدِ پِنهانِ با یارِ کُفْتیمِ،
 5 نَتوانِ نِهْفَتَنِ دَرَدِ از طَبِیبانِ.
 5

445.

8. ساقی، که جامت از می صافی تھی مباد،
 ۸ چشمِ عنایتی بَمَنِ دُرْدَنُوشِ کُن.
 9. سَرْمَسْتُ دَرِ قَبایِ زَرَأَفْشانِ چو بِگُدَری،
 ۹ یَکِ بوسه نَدَرِ حَافِظِ پَشِینَه‌پوشِ کُن.

445.

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. بِالابَلَنْدِ عَشْوَهْ کَرِ نَفْشِ بازِ مَن
 ۱ کوتاه کردِ قِصَّه زُهْدِ دَرازِ مَن.
 2. دیدی دِلا، که آخِرِ پیری و زُهْدِ و عِلْمِ
 ۲ با مَن چه کردِ دیدَه مَعْشوقَه بازِ مَن.
 3. از آبِ دیدَه بَرِ سَرِ آتِشِ نِشَسْتَه آم،
 ۳ کو فاشِ کَرْدِ دَرِ هَمه آفاقِ رازِ مَن.
 4. کُفْتَم: بَدَلِقِ زَرَقِ بِپوشِ مِ نِشانِ عِشْقِ. —
 ۴ غَمّازِ بُوْدِ اَشْکِ و عِیانِ کَرْدِ رازِ مَن.
 5. مَسْتَسْتُ یارِ و یادِ حَرِيفانِ نَمی کُنْد؛
 ۵ دِکُرشِ بَخَیرِ، ساقی، مِسکینِ نُوازِ مَن.
 6. می تَرَسَمِ از خَرابِی ایمان، که می بَرَدِ
 ۶ مِخَرابِ اَبَرِویِ تُو حُضُورِ نَمازِ مَن.
 7. بَرِ خُودِ چو شَمْعِ حَنْدَه زَنانِ گُریه می کُنم؛
 ۷ تا با تُو سَنکَدِیلِ چه کُنْدِ سوزِ و سازِ مَن.

40. مَشَوْرَتَ بَا عَقْلَ كَرَدَمَ؛ كُفْتُ: حَافِظَ بَادَةَ نَوْشِ. —
 ۱۰. سَايَا مَيِّ دِهَ بَقَوْلِ مُسْتَشَارِ مُوْتَمَنِ.
 41. اَي صَبَا بَر سَايِيءَ بَزْمِ اَتَايَكِ عَرَضَةَ دَارِ،
 ۱۱. تَا اَز اَن جَامِ زَرَاْفَشَانِ جُرْعَهءَ بَخْشَدَ بَمَنِ.

444.

بحر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. اَي نَوْرِ چَشْمِ مَنِ سُوخْنِي هَسْتِ، گُوشِ كُنْ:
۱. چَوْنِ سَاغَرَتِ پُورَسْتِ، بِنُوشَانِ وَ نَوْشِ كُنْ.
2. پِيرَانِ سُوخْنِ بَتَجْرِبَهٗ كُوِيَنَدِ، كُفْتَمَتِ:
۲. هَانِ اَي پُسرِ، كِهَ پِيرِ شَرِي، پَنَدِ گُوشِ كُنْ.
3. بَرِ هُوشْمَنَدِ سِلْسِلَهٗ نَنَهَادِ دَسْتِ عِشْقِ:
۳. خَوَاهِي كِهَ زُلفِ يَارِ كَشِي، تَرَكِ هُوشِ كُنْ.
4. تَسْبِيحِ وَ خِرْقَهٗ لَدَّتِ مَسْتِي نَبَخْشَدَتِ:
۴. هَمَّتِ دَرِ اَيْنِ عَمَلِ طَلَبِ اَز مَيِّ فِرُوشِ كُنْ.
5. بَا دُوسْتَانِ مُضَايِقَهٗ دَرِ عُمُرِ وَ مَالِ نَيْسَتِ:
۵. صَدِ جَانِ فِدَايِ يَارِ نَصِيحَتِ نِيُوشِ كُنْ.
6. دَرِ رَاهِ عِشْقِ وَ سُوَسَهٗءَ اَهْرَمَنِ بَسِيَسْتِ:
۶. هُشِ دَارِ وَ گُوشِ دِلِ بَپِيَامِ سَرُوشِ كُنْ.
7. بَرَكِ وَ نَوَا تَبَهٗ شُدِ وَ سَازِ طَرَبِ نَمَانَدِ:
۷. اَي چَنگِ نَالِهٗ بَرِ كَشِ، وَ اَي دَفِ خُرُوشِ كُنْ.

XXIV. حرف النون

443.

بجر رمل - - - - -

1. اَنْسَرَ سُلْطَانَ كُنْدٍ پَيْدَا شُدَ از طَرْفِ چَمَنِ:
2. مَقْدَمَش يَا رَبِّ مُبَارَكِ بَادِ بَرِ سَرُو وَ سَمَنِ.
3. خَوْشِ بَجَايِ خَوِيْشْتَنِ بُوَدِ اَيْنِ نِيْشَسْتِ خُسْرَوِي،
4. تَا نِيْشِيْنْدِ هَرِ كَسِي اَكُنُوْنِ بَجَايِ خَوِيْشْتَنِ.
5. خَاتِمِ جَمِّ رَا بِيْشَارَتِ دِهَ بَحْسَنِ خَاتِمَتِ،
6. كِاسِمِ اَعْظَمِ كَرْدِ از او كوتاهِ دَسْتِ اَهْرِمَنِ.
7. تَا اَبَدِ مَعْمُوْرِ بَادِ اَيْنِ خَانِهَ، كَزِ خَاكِ دَرَشِ
8. هَرِ نَفْسِ بَا بُوِي رَحْمَانِ مِي وَرَدِ بَادِ يَمَنِ.
9. شَوْكَتِ پُوْرِ پَشَنْدِ وَ تِيغِ عَالَمِ گِيْرِ او
10. دَرِ هَمَهَ شَهْنَامَهَا شُدِ دَاسْتَانِ اَنْجَمَنِ.
11. خِنْدِ چَوْگَانِيءِ چَرَحَتِ رَامِ شُدِ دَرِ زِيْرِ زِيَنِ:
12. شَهْسُوَارَا چُوْنِ بَبِيْدَانِ اَمَدِي، گُوِي بِيْرَنِ.
13. جُوِيْبَارِ مُلْكِ رَا اَبِ رَوَانِ شَمَشِيْرِ نُسْتِ:
14. تُو دِرَخْتِ عَدَلِ بِنِشَانِ، بِيْحِ بَدِخَوَاهَانِ بِيْكَنِ.
15. بَعْدِ از اَيْنِ نَشِكْفَتِ، اَكْرَ بَا نُكْهَتِ خُلُقِ خَوْشَتِ
16. خِيْرَدِ از صَحْرَايِ اِيْرَجِ نَافَهَءِ مُشْكِ خُتَنِ.
17. گُوْشَه_گِيْرَانِ اِنْتِظَارِ جَلْوَهَءِ خَوْشِ مِي كُنُنْدِ:
18. بَرِ شِكَنِ طَرْفِ كَلَاهِ وَ بُرْقِ از رُخِ بَرِ فِكَنِ.

9. مَن پیرِ سال و ماهِ نِیم، یارِ بیِ وَفاسْت؛
 4. تَر مَن چو عُمَر می کُذَرَد، پیر از آن شُدَم.
 10. دوشَم نَوید داند عِنایَتِ کِه: حَافِظ،
 10. باز آ، کِه مَن بَعْفُو کُناهِتِ ضَمَانِ شُدَم.

442.

بجر رمل ۲۲-، ۳۳-، ۴۴-، ۵۵-

1. این چه شورِست، کِه دَر دَوَرِ قَمَرِ می بینم
 1. همه آفاقِ پُر از فِتنه و شرِ می بینم.
 2. دُختران را همه جَنگِست و جَدَل با مادَر،
 2. پُسران را همه بَدخوَاهِ پَدَرِ می بینم.
 3. اَبَلهان را همه شَرَبَتِ زِ کُلابِست و شَکر،
 3. قوتِ دانا همه از خونِ جِکَرِ می بینم.
 4. اَسپِ تازی شده مَجروحِ بَزیرِ پالان،
 4. طَووقِ زَرین همه دَر کَرَدَنِ خَرِ می بینم.
 5. پَندِ حَافِظِ بِشَنو: خواجه بَرُو، نیکی کُن.-
 5. کِه مَن این پَندِ بِه از کَنجِ کُهرِ می بینم.

441.

9. ز چَنِّهِ زُهره شَنِیدَم، کِه صُبْحَدَم می گُفت:
 4 مُریدِ حَافِظِ خَوش لَهَجَه خَوش آوَاژَم.

441.

بحر مضارع - - - - -

1. هَرچَند پیر و خَستَه دِل و نَاتوان شُدَم،
 1 هَرگِه کِه یَا رَوی تو کَرَدَم جَوَان شُدَم.
 2. شُکر خُدا کِه هَرچِه طَلَب کَرَدَم از خُدا،
 2 بَر مَنتهایِ هِمَّتِ خُود کَامِرَان شُدَم.
 3. دَر شَاهِرَاهِ دَوْلَتِ سَرْمَد بَتَخَتِ بَخَت
 3 بَا جَامِ مَیِ بَکَامِ دِلِ دُوستَان شُدَم.
 4. ای گُلْبَنِ جَوَانِ بَرِ دَوْلَتِ بَخُور، کِه مَن
 4 دَر سَايَه تُو بُلْبُلِ بَاغِ جَهَان شُدَم.
 5. اَوَّلِ زِ حَرْفِ و صَوْتِ جَهَانِم خَبَرِ نَبُود؛
 5 دَر مَکْتَبِ غَمِ تُو چُنین نُکته دَان شُدَم.
 6. از آن زَمَانِ کِه فِتْنَه چَشْمَتِ بَمَن رَسید،
 4 ایَمَن زِ شَرِّ فِتْنَه آخِرِ زَمَانِ شُدَم.
 7. آن رُوزِ بَرِ دِلَمِ دَرِ مَعْنی کُشَادَه شُد،
 7 کَز سَاکِنَانِ دَرگِه پیرِ مُغان شُدَم.
 8. قَسَمَتِ حَوَالَتَمِ بَخَرَابَاتِ می کُند
 8 چَندان، کِه اینچُنین زَدَم وُ آنچُنَان شُدَم.

6. خیز و بالا بُنمای ای بُتِ شیرینِ حَرَکات،
 ۴. کِه چو حافظِ زِ سَرِ جان و جَهانِ بَرِ خیرَم.

بجر هجنت - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. نَمَازِ شامِ غَریبانِ چو کُریه آغَازَم،
 ۱. بَمویهایِ غَریبانِه قِصّه پَرَدَازَم.
 2. بَیانِ یار و دِیاری آنچنانِ بَگَریَم زار،
 ۳. کِه از جَهانِ رَه و رَسَمِ سَفَرِ بَرِ اَندازَم.
 3. مَن از دِیاری حَبیبم نِه از بِلادِ غَریب؛
 ۳. مُهینا بَرَفیقانِ خودِ رَسانِ بازَم.
 4. خُدايِ را مَدَدی ای دَلیلِ رَه، تا مَن
 ۴. بَکویِ مَیکَدِه دِیگرِ عَلمِ بَرِ اَفرازَم.
 5. خِرَدِ زِ پیریءِ مَن کَی حِسابِ بَرِ کُیرَد،
 ۵. کِه باز با صَنعی طُفَلِ عِشَقِ میِ بازَم.
 6. بَجَزِ صَبا و شَمالمِ نَمی شِناسَد کَس،
 ۶. عَریزِ مَن، کِه بَجَزِ بادِ نِیست دَمسازَم.
 7. هَوایِ مَنزِلِ یارِ آبِ زَنَدَگانیءِ ما سَت؛
 ۷. صَبا بَیاری نَسیمی زِ خاکِ شِیرازَم.
 8. سِرشکَم آمد و عَینمِ بَکُفتِ رو با رُوی؛
 ۸. شِکایتِ از کِه کُنم: خانگیست غَمازَم.

17. مَن كِه اَمروزَم بَهشَت نَقْد حاصِل مِي شَوَد،
 وَعَدَهه فَرْدايِ وَاِعْظ تا كُجا باوَر كُنَم. ۱۷
18. مَن غُلام شاه مَنصوَرَم؛ نَباشَد دور، اَگر
 از سَر تَمكين تَفاخِر بَر شَه خاوَر كُنَم. ۱۸
19. دوش لَعَلت عِشْوَهه مِي داد حَافِظ را، وِلي
 مَن نَه اَنم كَر وِی اِين اَفْسانِها باوَر كُنَم. ۱۹
20. زُهْد وَقْتِ كُل چِه سَوْدايِست حَافِظ، هوش دار،
 تا اَعوذِي خوانَم وُ اَنديشَهه ديگر كُنَم. ۲۰

439.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. مُشَرَدَهه وَصَلِ تو كو، كَر سَرِ جان بَر خيزَم.
 طائرِ قُدْسَم و از دامِ جَهان بَر خيزَم. ۱
2. بَوَلايِ تو كِه: كَر بَنَدَهه خويشَم خوانِي،
 از سَرِ خواجهگِيءِ كَوْن و مَكَان بَر خيزَم. ۲
3. يا رَب از اَبَرِ هِدَايَتِ بَرسان بارانِي،
 بيشتر زان كِه چو كَرْدِي زِ مِيانِ بَر خيزَم. ۳
4. بَر سَرِ تَرَبَتِ مَن بِي مِي و مُطَرِبِ مَنشِين،
 تا بَبويَتِ زِ لَكَدِ رَقصِ كُنانِ بَر خيزَم. ۴
5. كَرچِه پيرَم تو شَبِي تَنگِ دَرِ آغوشَم گير،
 تا سَكَرگَه زِ كِنارِ تو جَوانِ بَر خيزَم. ۵

7. وَقْتِ كَلِّ كُتُوبِي كَيْه: زَاهِد شَوْ. — بَكِشْمُ وَ سَرِّ وَ لِي
 ۷. مِي رَوْم، تَا مَشَوَرَت بَا شَاهِد وَ سَاغَر كُنَم.
8. عَاشِقَان رَا كَر دَر آتِش مِي پَسَنَدَد لُطْفِ دُوسْت،
 ۸. تَنَدَه چَشْم، كَر نَظَر دَر چَشْمَه كَوْتَر كُنَم.
9. كَر چَو بِيَد بِي تَمَر نَاكِه چُنِين صَاقِي شَوْم،
 ۹. بَعْد از اِين از شَرَمِ رُوي كُند لُجَا سَر بَر كُنَم.
10. چُون صَبَا تَجْمُوعَه كُند رَا بَابِ لُطْفِ شُسْت،
 ۱۰. كَجِ دِلَمِ خَوَان، كَر نَظَر دَر صَفَكَه دَفْتَر كُنَم.
11. كَر بَابِ چَشْمَه خَوَرُشِيد دَامَن تَر كُنَم.
 ۱۱. عَهْد وَ پِيْمَانِ فَلَكَ رَا نِيَسْت چَنْدَانِ اِعْتِبَار:
12. عَهْد بَا پِيْمَانِه بَنَدَم، شَرَط بَا سَاغَر كُنَم.
 ۱۲. بَاز كَش يَكْدَمِ عِنَانِ اِي تَرِكِ شَهْرَآشُوبِ مَن،
13. تَا زِ اَشَكِ وَ چِهْرَه رَاهَتِ پُر زَر وَ سِيُور كُنَم.
 ۱۳. شِيُوه رُنْدِي نَه لَائِقِ بُوَد وَضَعَمِ رَا: كُنُون
14. چُون دَر اَفْتَادَم، چِرَا اَنْدِيَشَه دِيكْر كُنَم.
 ۱۴. دُوش مِي كُفْتَنَد: لَعَلْتِ قَنَد مِي بَخْشَد. — وَ لِي
15. تَا تَبِيْنَم دَر دِهَانِ خُود، لُجَا بَاوَر كُنَم.
 ۱۵. كُوشَه مِحْرَابِ اَبْرُويِ تُو مِي خَوَاهَم زِ بَخْت،
16. تَا دَر اَنجَا صُبْحِ وَ شَامِي دَرَسِ عِشْقِ اَزْبَر كُنَم.
 ۱۶. تَا دَر اَنجَا صُبْحِ وَ شَامِي دَرَسِ عِشْقِ اَزْبَر كُنَم.

7. کَشیدَم دَر بَرَتِ نَاگاهِ، و شُد دَر تَابِ گِیسَویتِ؛
 ۷ نِهَادَم بَر لَبَتِ لَبِ رَا، و جَانِ و دِلِ فِدا کَرَدَم.
 8. بَعَزَم سَبزَه و هَخْرَا چو می گَرَدی رَوَانِ بی ما،
 ۸ سِرَشِکِ سُرْخِ می گَرَدَدِ رَوَانِ بَرِ چِهَرَه زَرَدَم.
 9. تُو خَوْشِ می باشِ با حَافِظِ، بِرَوِثُو خَصْمِ: جَانِ می دِه. —
 ۹ چو گَرَمی از تُو می بِنَم، چِه غَمِ از خَصْمِ دَم سَرَدَم.

بجر رمل - - - - -

1. مَن نَه آن رِنَدَم، کِه تَرکِ شَاهِدِ و سَاعِرِ کُنَم؛
 ۱ فُحْتَسِبِ دَانَدِ، کِه مَن کَارِ چُنینِ کَمْتَرِ کُنَم.
 2. مَن کِه عَیْبِ تَوْبَه نَازانِ کَرَدَه باشَم سَالِهَاءِ،
 ۲ تَوْبَه از مَی و قَوتِ کُلِ دیوانه باشَم گَر کُنَم.
 3. عِشْقِ دُرْدَانَه سَتِ و مَن غَوَاصِ و دَرِیَا مَی کَدَه،
 ۳ سَرِ فِرَوِ بُرَدَم دَر آنجَا؛ تا نَجَا سَرِ بَر کُنَم.
 4. مَن کِه از یاقوتِ و دَرِ اشکِ دارَم گَنجِها،
 ۴ کِی طَمَعِ دَر فِیضِ خورَشیدِ بَلَنَدِ اَخْتَرِ کُنَم.
 5. مَن کِه دارَم دَر گَدائیِ گَنجِ سُلْطانیِ بَدَسْتِ،
 ۵ کِی طَمَعِ دَر گَرْدِشِ گَر دَوِنِ دَوِنِ پَرَوَرِ کُنَم.
 6. لالَه ساغَر گِیرِ و نَرُگِیسِ مَسْتِ و بَرِ مَن فِئامِ فِسْقِ؛
 ۶ داوِیِ دارَم بَسی، یا رَبِ کِرا داوَرِ کُنَم.

6. رَاهِ خَلْوَتِكَ خَاصِمِ بِنْمَا، تَا پَسِ از این
 ۶ مِی خَوَرَمَ بَا تُو و دِیْکَرِ غَمِ دُنْیَا نَخَوَرَمَ.
 7. پَایَهٗ نَظْمِ بَلَنْدَسْتِ و جَهَانْگِیْرِ؛ بِگُو،
 ۷ تَا کُنْدِ پادشَهٗ بَخَرِ دَهانِ پُر کُھَرَمَ.
 8. حَافِظَا شَایِدِ، اَکْرَ دَرِ طَلَبِ کُوهَرِ وَصَلِ
 ۸ دِیدِهٗ دَرِیَا کُنَمِ از اَشْکِ، و دَرِ او غَوَطِهٗ خَوَرَمَ.

437.

بجر هزج

1. مَرا مِی بِنِی، و دَرِ دَمِ زِیادَتِ مِی کُنِی دَرِ دَمِ؛
 ۱ نُرا مِی بِنِیْمِ، و مِیْلَمِ زِیادَتِ مِی شَوَدِ هَرِ دَمِ.
 2. بَسامانَمِ نَمِ پُرْسِی، نَمِ دانَمِ چِهٖ سَرِ داری؛
 ۲ بَدَرمانَمِ نَمِ کوشِی، نَمِ دانی مَکَرِ دَرِ دَمِ.
 3. نِهٖ رَاهَسْتِ این، کِهٖ اَندازی مَرا بَرِ خاکِ و بِگُذاری؛
 ۳ گُذاری آرِ و بازَمِ پُرْسِ، تَا خاکِ رَهْتِ کَرِ دَمِ.
 4. نَدارَمِ دَسْتِ از دامنِ مَکَرِ دَرِ خاکِ، و اَنَدَمِ هَمِ
 ۴ چو بَرِ خاکَمِ رَوانِ کَرِ دِی، بِگِیَرِدِ دامنَتِ کَرِ دَمِ.
 5. فِرو رَقْتِ از غَمِ عِشْقَتِ دَمِ؛ دَمِ مِی دِهی تَا کِیْ
 ۵ دَمارِ از مَنِ بَرِ آوَرِ دِی، نَمِ گِوئی: بَرِ آوَرِ دَمِ.
 6. شَبِی دِلِ را بَتاریکی زِ رُلْفَتِ بازِ مِی جُسْتَمِ؛
 ۶ رُختِ مِی دِیدَمِ، و جامی زِ لَعَلَتِ بازِ مِی خَوَرِ دَمِ.

8. شَرَابِ خَوْشْگَوَارَمِ هَسْتِ و یاری چو نِگَارَمِ هَسْتِ؛
 ۸ نَدَارَدِ هِیچِ کَسِ باری چُنینِ یاری کِه مَن دَارَمِ.
 9. مَرَا دَرِ خانِه سَرُویِ هَسْتِ، کَانْدَرِ سَایَه قَدَشِ
 ۹ فَرَاغِ از سَرُو بُسْتانی و شِمِشادِ چَمَنِ دَارَمِ.
 10. سَرَدِ کَزِ خاتَمِ لَعْلَشِ زَنَمِ لَافِ سُلَیْمانی؛
 10 چو اِسْمِ اَعْظَمِ باشَد، چِه باکِ از اَهْرَمَنِ دَارَمِ.
 11. بَرِنْدی شُهْرَه شُدِ حَافِظِ پَسِ از چَنْدینِ وَرَعِ، لیکِنِ
 11 چِه غَمِ دَارَمِ، چو دَرِ عَالَمِ اَمینِ اَلدینِ حَسَنِ دَارَمِ.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. مَن کِه باشَم، کِه بَرِ آنِ خَاطِرِ عَاطِرِ کُندَرَمِ.
 1 لُطْفِها می کُنی ای خَاکِ دَرَتِ تاجِ سَرَمِ.
 2. دِلْبَرا بَنْدَه نُوَازیتِ کِه آمُوختِ، بِگُو
 ۲ کِه مَن اینِ ظَنِ بَرَقیبانِ تو هَرگِزِ نَبَرَمِ.
 3. هِمَّتِ بَدْرَقَه راهِ کُنِ ای طائِرِ قُدسِ،
 ۳ کِه دَرِ اَزسِتِ رَه مَقْصَدِ و مَن نَوَسَفَرَمِ.
 4. ای نَسیمِ سَکری بَنْدَگیِ مَن بِرسانِ
 ۴ کِه: فَراموشِ مَکُنِ وَتِ دُعایِ سَکَرَمِ.
 5. خُرَمِ آنِ رُوزِ کَرینِ مَرَحَلَه بَرِ بَنْدَمِ رَخْتِ،
 ۵ وَزِ سَرِ کویِ تو پُرسندِ رَفیقانِ خَبَرَمِ.

8. گَر بَدی گُفت حَسودی و رَفیقی رَنجید،
 گو تو خَوش باش، کِه ما گُوش بَاحِمَق نَکنیم. ۸
 9. حَافِظ، اَر خَصَم خَطَا گُفت، نَکیریم بَر او؛
 وَر بَکَق گُفت، جَدَل نَا سَخَن حَق نَکنیم. ۹

435.

بجر هزج ---، ---، ---، ---

1. مَرا عَهْدِیست با جانان، کِه تا جان دَر بَدَن دارم،
 هَوادارانِ کَویَش را چو جانِ خَویشتَن دارم. ۱
 2. صَفایِ خَلَوَتِ خَاطِرُ از آن شَمَعِ چِگَدِ بَینم،
 فُروغِ چَشم و نورِ دِل از آن ماہِ خُتَن دارم. ۲
 3. بَکام و آرزویِ دِل چو دارم خَلَوَتی حَاصِل،
 چِه فِکَر از خُبثِ بَدِگُویان مِیانِ اَنجَمَن دارم. ۳
 4. گَرم صَد لَشکَر از خَوبان بَقصَدِ دِل کَمین سازند،
 بَکَمَدُ اَللَّهِ و اَلِیَنَّةِ بُتی لَشکَرِشِکَن دارم. ۴
 5. خُدا را ای رَقیبِ اَمشبِ زَمانی دَیده بَرهَم نِه،
 کِه مَن با لَعَلِ خاموشِش نِهانی صَد سُخَن دارم. ۵
 6. چو دَر کُتُزارِ اِقبالِش خِرامانم، بَکَمَدُ اَللَّهِ
 نِه مِیلِ لالِه و نَسَرین نِه بَرکُ نَسَتَرَن دارم. ۶
 7. اَلا ای پیرِ فَرزانه مَکَن مَنعَم زِ مَیخانِه،
 کِه مَن دَر تَرکِ پَیمانِه دِلی پَیمانِشِکَن دارم. ۷

6. آبِ رو می رَوَد؛ ای اَبَرِ خَطاشویِ بَبار،
 ۹ که بَنَدیوانِ عَمَلِ نامہِ سِیَاہِ آمَدہِ اِیم.
 7. حَافِظ، اِینِ خِرَقَہِ پَشِیْنہِ بَیْنَداز، کِہِ ما
 ۷ از پَیِ قَافِلہِ با آتِشِ آہِ آمَدہِ اِیم.

434.

بحر رمل ۴۴، ۵۵، ۵۵، ۵۵

1. ما نَکُوئِیمِ بَد و مَیْلِ بَنَاحِی نَکُنِیم،
 ۱ رَوِی کَسِ را سِیَہِ و دَلِیْ خَوْدِ اَزْزَقِ نَکُنِیم.
 2. عَیْبِ دَرُویْشِ و تُوافِکُرِ بَکَمِ و بَیْشِ بَدَسْتِ؛
 ۲ کارِ بَدِ مَصْلَحَتِ اَنَسْتِ، کِہِ مُطَلَقِ نَکُنِیم.
 3. خَوْشِ بَرا نِیمِ جَہانِ دَرِ نَظَرِ رَاہِرَوانِ،
 ۳ فِکْرِ اَسَپِ سِیَہِ و زَیْنِ مُعَرَّقِ نَکُنِیم.
 4. رَقَمِ مَغْلَطَہِ بَرِ دَفْتَرِ دَانِشِ نَکَشِیم،
 ۴ سَرِ حَقِ با وَرَقِ شُعْبَدَہِ مُلْحَقِ نَکُنِیم.
 5. زَاہِدِ اَرِ مَنَعِ مَنِ از بَاہِ کُنَد، اَنِ بَہْتَرِ؛
 ۵ کَالْتِیْفَاتِشِ بَمَیِ صَافِ مُرَوِّقِ نَکُنِیم.
 6. شَاہِ اَکْثَرِ جُرْعَہِ رِنْدانِ نَہِ بَخْرَمَتِ نَوْشَد،
 ۹ هِیْچِ کَارَشِ زِ سَرِ صِدْقِ بَرَوْنَقِ نَکُنِیم.
 7. اَسْمانِ کَشْتِیِ اَرَبابِ هُنَرِ مِیِ شِکُنَد،
 ۷ تَکْیَہِ اَنِ بَہِ کِہِ بَرِ اِینِ بَخْرِ مُعَلَّقِ نَکُنِیم.

7. زِ غَمَزَه بَرِ دِلِ رِيشَمِ چِه تِيرَهَا كِه كُشَادِي،
 ۷. زِ غُصَه بَرِ سَرِ كَوَيْتِ چِه بَارَهَا كِه كَشِيدَم.
 8. زِ كَوِي يَارِ بِيَارِ اِي نَسِيمِ صُبْحِ غُبَارِي،
 ۸. كِه بَوِي خُونِ دِلِ رِيشِ از آن تُرَابِ شَنِيدَم.
 9. چو غُنْجَه بَرِ سَرَمِ از كَوِي او كُذْشَتِ نَسِيمِي،
 ۹. كِه پَرْدَه بَرِ دِلِ مِسْكِينِ بِيَوِي او بَدَرِيدَم.
 10. بَخَاكِ پايِ تُو سَوُكُنْدِ و نُوْرِ دِيْدَهء حَافِظِ،
 ۱۰. كِه بِي رُخِ تُو فُرُوغِ از چِرَاغِ دِيْدَه نَدِيدَم.

بجر رمل - - - ، - - - ، - - - ، - - -

1. ما بَدِينِ دَرِ نَه پَيِ حِشْمَتِ و جَاهِ آمَدَه اِيْمِ،
 ۱. از بَدِ حَادِثَه اِيْنْجَا بَپَنَاهِ آمَدَه اِيْمِ.
 2. رَهْرُو مَنْرِلِ عِشْقِيْمِ، و زِ سَرْحَدِّ عَدَمِ
 ۲. تَا بَاقْلِيْمِ وُجُوْدِ اِيْنِ هَمَه رَاهِ آمَدَه اِيْمِ.
 3. سَبْرَهء حَظِّ تُو دِيْدِيْمِ، و زِ بُسْتَانِ بَهْشَتِ
 ۳. بَطْلَبْكَارِيءِ اِيْنِ مِهْرُثِيَاَهِ آمَدَه اِيْمِ.
 4. با چُنِيْنِ كُنْجِ، كِه شُدِ خَازِنِ او رُوْحِ آمِيْنِ،
 ۴. بَكْدَائِي بَدَرِ خَانَهء شَاهِ آمَدَه اِيْمِ.
 5. لَنْكِرِ حِلْمِ تُو اِي كَشْتِيءِ تَوْفِيْقِ كُجَاسْتِ
 ۵. كِه دَرِ اِيْنِ بَجْرِ كَرَمِ غَرَقِ كُنَاهِ آمَدَه اِيْمِ.

7. أَلَيْتَ لِلَّهِ كَيْهَ مَا بِي دِل و دین بود
 ۷ آن را که خرد پَرور و فرزانه نهادیم.
 8. چون می رَوَد این کشتیء سرگشته که آخر
 8 جان در سر آن گوهَر یكدانه نهادیم.
 9. قانع بخیالی ز تو بودیم چو حافظ؛
 9 یا رب چه گداهت و بیگانه نهادیم.

432.

بجر هجتت -- -- -- -- --

1. خيالِ رويِ تو بر کارگاهِ دیده کشیدم،
 1 بصورتِ تو نگاری ندیدم و نشنیدم.
 2. امیدِ خواجگیم بود، بندگیء تو جستم،
 2 هَوایِ سلطنتم بود، خدمتِ تو گزیدم.
 3. اگرچه در طلبت هَمعنانِ بادِ شالم،
 3 بگردِ سرو خرامانِ قامتت نرسیدم.
 4. امید در شبِ زلفتِ بروزِ عمر نبستم،
 4 طمعِ بدورِ دهانت ز کامِ دل بپریدم.
 5. گناهِ چشمِ سیاهِ تو بود و گردنِ دلخواه،
 5 که من چو آهویِ وحشی ز آدمی پریدم.
 6. ز شوقِ چشمهء نوشتِ چه قطرها که فشاندم،
 6 ز لعلِ بادهء فروشتِ چه عَشوها که خریدم.

7. ناصِح بَطْنَز كُفْتُ: حَرَامَسْت مَي، مَحْوَر.
 ۷ كُفْتَم: بَجَشَم، كُوش بَهَر خَر نَمِي كُنَم؛
 8. پِير مُغَان حِكَايَتِ مَعْقُول مِي كُنَد،
 ۸ مَعْدُورَم آر مُحَالِ تَو بَاوَر نَمِي كُنَم.
 9. حَاظِظ، جَنَابِ پِير مُغَان جَايِ دَوْلَتَسْت،
 ۹ مَن تَرَكِ خَاكْبُوسِيءِ ايسِن دَر نَمِي كُنَم.

431.

بجر هزج ---، ---، ---، ---

1. ما دَرَسِ سَكَّر دَر سَرِ خُنْخَانَه نِهَادِيم،
 ۱ مَحْصُولِ دُعَا دَر رَه جَانَانَه نِهَادِيم.
 2. دَر خِرْمَنِ صَدِ عَالِمِ عَاقِلِ زَنَدِ آتِشِ
 ۲ ايسِن داغ، كِه ما بَر دِلِ دِيوانَه نِهَادِيم.
 3. سُلْطَانِ اَزَلِ كُنْجِ غَمِ عِشْقِ بَمَا داد،
 ۳ تا رُويِ دَر ايسِن مَنزِلِ وِيرانَه نِهَادِيم.
 4. دَر خِرْقَه از ايسِن بيش مُنَافِقِ نَتُوانِ بود،
 ۴ بُنْيَادَش از ايسِن شِيوَهءِ رِنْدَانَه نِهَادِيم.
 5. دَر دِلِ نَدِهَم رَه پَس از ايسِن مِهَرِ بُتَانِ رَا،
 ۵ مِهَرِ لَبِ او بَب دَر ايسِن خانَه نِهَادِيم.
 6. آن بوسه كِه زَاهِدِ زِ پَيْشِ دَسْتِ بَمَا داد،
 ۶ از رُويِ صَفَا بَر لَبِ پَيْمَانَه نِهَادِيم.

10. خَوشَا آن دَم، كِه اِسْتِغْنَايِ مَسْتِي
 10. فَرَاغَتِ بَخْشَد از شاه و وَزِيرَم.
 11. فِرَاوَانِ كُنْجَهَا دَر سِينَه دَارَم،
 11. اَكْرَجَه مُدَّعِي بِيئِنْد حَقِيرَم.
 12. مَن آئَنگَه بَرِ ثِرِفْتَم دِل ز حَافِظ،
 12. كِه سَاقِي گُشت يَارِ نَاكْرِيرَم.

430.

بحر مضارع - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. مَن تَرَكِ عِشْقِ و شَاهِدِ و سَاغَرِ نَمِي كُنَم،
 1. صَد بَارِ تَوْبَه كَرْدَم و دِيگَرِ نَمِي كُنَم.
 2. بَاغِ بَهْشْتِ و سَايَه طَوْبِي و قَصْرِ حُورِ
 2. بَا خَاكِ كَوِي دُوسْتِ بَرَابَرِ نَمِي كُنَم.
 3. تَلْقِينِ دَرَسِ اَهْلِ نَظَرِ يَكِ اِشَارَتَسْتِ؛
 3. كُفْتَم كِنَايَتِي، و مُكْرَرِ نَمِي كُنَم.
 4. شَيْخِمِ بَطِيرَه كُفْتِ: بِرَوِ تَرَكِ عِشْقِ كُنْ -
 4. نُحْتَاجِ جَنُكِ نِيَسْتِ بِرَادَرِ، نَمِي كُنَم.
 5. اَيْنِ تَقْوِيمِ تَمَامِ، كِه بَا شَاهِدَانِ شَهْرِ
 5. نَازِ و گِرِشْمَه بَرِ سَرِ مِئْبَرِ نَمِي كُنَم.
 6. هَرِگِزِ نَمِي شَوَدِ زِ سَرِ خُودِ خَبَرِ مَرَا،
 6. تَا دَرِ مِيَانِ مِيَكْدَه سَرِ بَرِ نَمِي كُنَم.
 9

بحر هزج

1. مَزَن بَر دِل زِ نَرُوكِ غَمَزَه تِيرَم،
- 1 كِه پيش چَشَمِ بِيبارَتِ بِييرَم.
2. نِصابِ حُسْنِ دَر حَدِّ كَمالِست،
- 2 زَكاتِمِ دِه كِه مِسكينِ و فقيرَم.
3. مَن آن مُرغَم، كِه هَر شامِ و سَكْرُگاهِ
- 3 زِ بامِ عَرشِ مِي آيَدِ صَفيرَم.
4. قَدَحِ پُر كُن، كِه مَن دَر دَوْلَتِ عِشَقِ
- 4 جَوانِبَخْتِ جَهانَم، كَرِجَه پيرَم.
5. چنانِ پُر شُدِ فَضايِ سِينَه از دوسَت،
- 5 كِه فِكْرِ خويشِ كُومِ شُدِ از صَميرَم.
6. مَبادا جُز حِسابِ مُطَرِبِ و مَي،
- 6 اَكْر حَرْفِي كَشَدِ كِلِكِ دَبيرَم.
7. دَر آن غَوغَا، كِه كَس كَس را نِپُرسَد،
- 7 مَن از پيرِ مُغانِ مِنتِ پَدِيرَم.
8. چو طِفْلانِ تا كِي اِي زاهِدِ فِرِيبِي
- 8 بَسِيپِ بوسْتانِ و شَهْدِ و شيرَم.
9. قَراري كَرْدَه اَم با مَي فِرُوشانِ،
- 9 كِه رَوزِ غَمِ بَجَزِ ساغَرِ نَكِيرَم.

428.

بجر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. ما بیغمان مَسْت دِل از دَسْت داده ایم.
2. هَمرازِ عِشْق و هَمَنفَسِ جامِ باده ایم. ۱
3. بَر ما بَسی کَمانِ مَلامَتِ کَشیده اَنَد.
4. تا کارِ خَود زِ اَبروِ جانان کُشاده ایم. ۲
5. ای گُل تو دوش داغِ صَبوحی کَشیده.
6. ما آن شَقائِقیم کِه با داغِ زاده ایم. ۳
7. پیرِ مُغان زِ تَوَبَه ما گُرمَلول شُد.
8. گُرمَلول صاف کُن، کِه بَعْدَر اِیستاده ایم. ۴
9. کار از تو می رَوَد، نَظری ای دَلیلِ راه.
10. کائِصاف می دِهیم، زِ کارِ او فُتاده ایم. ۵
11. چون لاله مَی مَبین و قَدَحِ دَر مِیّانِ کار.
12. این داغِ بَین کِه بَر دِلِ پُرخون نِهاده ایم. ۶
13. کُفتی کِه: حَافِظ، این هَمه رَنگِ خِیال چِیست —
14. نَقشِ عَلطِ مَخوان، کِه هَمان لَوحِ سادَه ایم. ۷

بجر رمل - ۲۲, ۲۱, ۲۰, ۱۹, ۱۸, ۱۷, ۱۶, ۱۵, ۱۴, ۱۳, ۱۲, ۱۱, ۱۰, ۹, ۸, ۷, ۶, ۵, ۴, ۳, ۲, ۱

1. مَرْحَبًا طَائِرٍ فَرَّخَ يَئِي فَرَّخَنْدَه پَبَام.
- ۱ خَيْرَ مَقْدَمٍ؛ چِه خَبَزِ يَارُ نُجَا. رَاهِ كُدَامِ.
2. يَا رَبِّ اَيْنَ قَائِلُهُ رَا لُطْفِ اَزَلِ بَدْرَقَه بَادِ.
- ۲ كِه از او حَصَمِ بَدَامِ آمَدِ و مَعْشوقَه بَكَامِ.
3. مَا جَرَّايَ مَنْ و مَعْشوقِ مَرَا پايان نِيستِ؛
- ۳ هَر چِه آغاز نَدَارَدِ نَپَذِيرَدِ اَنْجَامِ.
4. زُلفِ دِلدارِ چو زُنارِ هَمِي قَرُمَايِدِ.
- ۴ بَرَوِ اِي خواجه، كِه شُدِ بَرِ تَنِ ما خِرَقَه حَرَامِ.
5. مُرغِ رُوحَمِ كِه هَمِي رَدِ زِ سَرِ سِدْرَه صَفِيرِ.
- ۵ عاقِبَتِ دَانَه خالِ تو فِكَنْدَشِ دَرِ دَامِ.
6. كُذِّبْ زِ حَدِّ بُرْدِ تَنْعَمِ، زِ كَرَمِ رُخِ بِنْمَا؛
- ۶ سَرَوِ مِي نازَدِ، و خَوشِ نِيستِ، خُدا رَا بِحِرَامِ.
7. چَشْمِ خُونبَارِ مَرَا خِوابِ چِه دَرِخُورِ باشَدِ.
- ۷ مَنْ لَهْ يِقْتُلُ دَاءَ دَنْفِ كَيْفَ يَنَامِ؛
8. تو تَرَحُّمِ نَكُنِي بَرِ مَنْ بِيَدِلِ؛ كُفْتَمِ؛
- ۸ ذَاكَ دَعَايَ وَهَا اَنْتَ وَتِلْكَ الْاَيَّامِ.
9. حافِظِ اَرِ مَيْلِ بَابُرُوِي تو دارَدِ، شايِدِ؛
- ۹ جايِ دَرِ كُوشَهءِ مِحْرَابِ كُنندِ اَهْلِ كَلَامِ.

426.

بجر رمل - - - - -

1. ما زِ یارانِ چَشْمِ یاری داشتیم،
۱. خُودِ غَلَطِ بود آن چِه ما پِنْدِ داشتیم.
2. تا دِرَخْتِ دوستی کئی بَرِ دِهْدِ،
۲. حَالِیَا رَفْتِیم و نُحْمی کاشتیم.
3. نُکْتَهَا رَفْتِ، و شِکَايَتِ کَسِ نَکَرْدِ،
۳. جَانِبِ حُرْمَتِ فِرَو نَکُذِ داشتیم.
4. کُفْتِ و کُو آئِینِ دَرُوشی نَبُودِ،
۴. و ر نِه با تو ماجراها داشتیم.
5. شِیوَه چَشْمَتِ فَرِیْبِ جَنَکِ داشتِ،
۵. ما نَدَانِستیم و صُلْحِ اَنگِ داشتیم.
6. کُلبِنِ حُسْنَتِ نِه خُودِ شُدِ دِلْفَرِیْبِ،
۶. ما دَمِ هِیْمَتِ بَرِ او بَگِماشتیم.
7. کُفْتِ: خُودِ دادی بَما دِلِ حَافِظِ،
۷. ما مُحَصِّلِ بَرِ کَسی نَگِماشتیم.

40.] حَافِظٌ زِ تَابِ فِكْرَتِ بِيحَاصِلَانِ بِسُوخْتِ؛
ساقی کجاست، تا زند آبی بر آتشم. [۱۰]

425.

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. ما بر آریم شبی دَسْت، دُعائی بکنیم.
2. غمِ هَجْرانِ تَرا چاره ز جائی بکنیم. ۱
3. دِلِ بيمار شد از دَسْت، رَفِيقانِ مَدَدی؛
4. تا طَبیبش بَسَر آریم و دَوَائی بکنیم. ۲
5. آن که بیجُرم بَرنجید و بتیغَم زد و رَفْت،
6. بازش آرید خُدا را، که صَفائی بکنیم. ۳
7. مَدَد از خَاطِرِ رِنْدانِ طَلَبِ ای دِل، وَر نی
8. کار صَعَبَسْت، مَبادا که خَطائی بکنیم. ۴
9. دَر رَه نَفَس، کَزو سِینَه ما بُتکده بود،
10. تیرِ آهی بکشائیم و غَرائِی بکنیم. ۵
11. خُشک شد بیحِ طَرَب؛ راهِ خَراباتِ کُجاست.
12. تا دَر آن آب و هَوَا نَشو و نُمائِی بکنیم. ۶
13. سَایَه طائِرِ کَم حَوَصَله کاری نَکند،
14. طَلَبِ سَایَه مَیْمونِ هُمائِی بکنیم. ۷
15. دِلَم از پَرده بَشُد، حَافِظِ خَوش لَهجَه کُجاست.
16. تا بَقولِ وُ غَرَلش ساز و نَوائِی بکنیم. ۸

424.

بجر مضارع

1. مَن دوسْتَدَارِ رَوِي خَوش وُ مَوِي دِلْكَشَمِ،
مَدَهوشِ چَشْمِ مَسْت و مَي صَافِ بِيغَشَمِ. ۱
2. ثُغْتِي: زِ سِرِّ عَهْدِ اَزَلِ يَكِ نُحْنِ بِيْگُو. —
آن گَه بِيْگُوِيْمَتِ كِه: دو پِيْمَانِه دَر كَشَمِ. ۲
3. دَر عَاشِقِي كُزِيرِ نَبَاشَدِ زِ سوز و سَازِ:
اِسْتَادِه اَم چو شَمْعِ، مَتَرَسَانِ زِ اَتِشَمِ. ۳
4. مَن اَدَمِ بَهِشْتِيْمِ، اَمَّا دَر اَيْنِ سَقَرِ
حَالِي اَسِيْرِ عِشْقِ جَوَانَانِ مَهْوَشَمِ. ۴
5. بَخْتِ اَر مَدَدِ دِهَدِ، كِه كَشَمِ رَخْتِ سَوِي دوسْتِ،
كِيَسَوِي حورِ كُردِ فِشَانَدِ زِ مِفَرَشَمِ. ۵
6. شيرازِ مَعْدَنِ لَبِ لَعَلَسْتِ و كَانِ حُسْنِ،
مَن جَوَهْرِيءِ مُفْلِسِ از آن رُو مُشَوَشَمِ. ۶
7. از بَسِ كِه چَشْمِ مَسْتِ دَر اَيْنِ شَهْرِ دِيْدِه اَمِ،
حَقَّا كِه مَي نَمِي خورَمِ اَكْنونِ، و سَرخوشَمِ. ۷
8. شَهْرِيَسْتِ پُر ثِرْشَمَهءِ خُوبَانِ زِ شَشِ جِهَتِ:
چِيْرِيْمِ نِيَسْتِ، وَر نِه خَرِيْدَارِ هَر شَشَمِ. ۸
9. حَافِظِ، عَرُوسِ طَبْعِ مَرَا جَلْوَه اَرزُوسْتِ:
اَتِيْنَهءِ نَدَارَمِ. از آن آه مِي كَشَمِ. ۹

بجر رمل ———، ———، ———، ———

1. گَرْچِه اَفْتاد زِ زُلْفَش گِرْهِی دَر کارَم،
- 1 هَمچُنان چَشَمِ کُشاد از کَرَمَش می دارَم.
2. بَطْرَب حَمَلِ مَكُن سُرْخِی رَوِیَم، کِه چو جام
- 2 خُونِ دِلِ عَكْسِ بِيرون می دِهَد از رُخسارَم.
3. پَرْدَهءِ مُطْرِبَم از دَسْتِ بِيرون خواهَد بُرَد؛
- 3 آه اَكْر زان کِه دَر این پَرْدَه تَباشَد بارَم.
4. پاسبانِ حَرَمِ دِلِ شُدَه آمِ شَبِ هَمه شَب،
- 4 تا دَر این پَرْدَه جُز اَندیشَهءِ او نَکُدارَم.
5. دِیدَهءِ بَحْتِ بَأفسانَهءِ او شُد دَر خِواب؛
- 5 کو نَسیمی زِ عِنایَت، کِه کُند بیدارَم.
6. مَنم آن شاعِرِ ساجِر، کِه بَأفسونِ سُخُن
- 6 از نِی کِلکِ هَمه قَنَد و شَکَر می بارَم.
7. بَصَد اَمیدِ نِهادیم دَر این بادِیَه پای؛
- 7 ای دَلیلِ دِلِ کُومِ کُشته فِرَو مَکُدارَم.
8. چُون مَنش دَر کُندَرِ بادِ نَمی یارَم دید،
- 8 با کِه گویم، کِه بَگوید سُخُنی بِيارَم.
9. دوش می کُفت کِه: حَافِظِ هَمه رَوِیَسْت و رِیا. —
- 9 بَنجَر از خاکِ دَرْتِ با کِه بَگو دَر کارَم.

7. دامن از رشکِ خونِ دلِ من درهم چین،
 ۷. که اثر در تو رسد، گر بخراشی ریشم.
 8. من اگر رندم و گر شیخ، چه کارم با کس
 ۸. حافظِ رازِ خود و عارفِ وقتِ خویشم.

422.

بحر رمل ۲۰۰۰، ۱۰۰۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰

1. گر از این منزلِ غرَبتِ بسوی خانه روم،
 ۱. دیگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم.
 2. زین سفرِ گر سلامتِ بوطن باز رسم،
 ۲. نذر کردم که هم از راه بَمیخانه روم.
 3. تا بگویم که چه کشف شد از این سیر و سلوک،
 ۳. تر در میکده با برَبط و پیمانهِ روم.
 4. آشنایانِ ره عِشقِ گرمِ خونِ بخورند،
 ۴. ناکسم گر بشکایتِ بر بیگانه روم.
 5. بعد از این دستِ من و زلفِ چو زنجیرِ نگار،
 ۵. چند چند از پی کامِ دلِ دیوانه روم.
 6. گر ببینم خمِ ابرویِ چو خرابش باز،
 ۶. سجده شکر کنم و ز پی شکرانه روم.
 7. خرم آن دم که چو حافظِ بتولایِ وزیر
 ۷. سرخوش از میکده با دوست بکاشانه روم.

7. هَسْتِ اُمِيدَم، كِه عَلَي رَغَمِ عَدُو رُوژِ جَزَا
 ۷ فَيِيضِ عَفْوَشِ نَفِيهِد بَارِ كُنَه بَر دوشَم.
 8. پِدَرَم رَوْضَه رِضْوَانِ بَدُو كُنْدَم بِفِرْوَحْتِ،
 ۸ نَاخَلَفِ بَاشَم اَكْرَمَن بَجَوِي نَفْرُوشَم.
 9. كَر از اِين دَسْتِ زَنَد مُطْرِبِ مَجْلِسِ رَه عِشْقِ،
 ۹ شِعْرِ حَافِظِ بِيَرَن وَقْتِ سَمَاعِ از هوشَم.

421.

بحر رمل - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. كَر مَن از سَرَزَنِشِ مُدَّعِيَانِ اَنْدِيَشَم،
 ۱ شِيوَه رِنْدِي وَ مَسْتِي نَرَوْدِ از پِيَشَم.
 2. زَهْدِ رِنْدَانِ نَوَامُوحْتِه رَاهِي بَدَهَبَسْتِ؛
 ۲ مَن كِه بَدَنَامِ جَهَانَمِ چِه صَلاَحِ اَنْدِيَشَم.
 3. شَاهِ شُورِيْدَه سَرَانِ خِوَانِ مَن بِي سَامَانِ رَا،
 ۳ زَانِ كِه دَر كَم خِرَدِي از هَمِه عَالَمِ بِيَشَم.
 4. بَر جَبِيْنِ نَقْشِ كُنْ از خُونِ دِلِ مَن خَالِي،
 ۴ تَا بَدَا تَنَدِ كِه قُرْبَانِ تُو كَا فِر كِيَشَم.
 5. اِعْتِيْقَادِي بِنْمَا وَ بِي كُدَرِ بَهْرِ خُدا،
 ۵ تَا نَدَانِي كِه دَر اِين خِرْقَه چِه نَادَرُويَشَم.
 6. شِعْرِ خُونْبَارِ مَن اِي بَادِ بَر يَارِ بَحْوَانِ،
 ۶ كِه زِ مِشْرِگَانِ سِيَه بَر رَكِ جَانِ زَدِ نِيَشَم.

420.

7. با مَن راهِ نِشِینِ خِیز و سَوی مَیْکَدَه آیی،
 ۷ تا بَیْنی کِه دَر آن حَلَقَه چِه صَاحِبِ جَاهَم.
 8. مَسْت بَکُدَشْتی و از حَافِظَتِ اَنَدِیشَه نَبود،
 ۸ آه اَکَر دَا مَنِ حُسنِ تَو بَکَیْرَه آهَم.
 9. خَوشَم آمَد کِه سَحرِ خُسرَوِ خَاوَرِ مِی کُفْت:
 ۹ با هَمَه پادِشَهی بَنَدَه تورا نِشا هَم.

420.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. کَرچِه از آتِشِ دِلِ چَوْنِ حُمِ مِی دَر جَوشَم،
 ۱ مَهرِ بَر لَبِ زَدَه خَونِ مِی خَورَم وُ خَا مَوشَم.
 2. قَصِدِ جَانَسْتِ طَمَعِ دَر لَبِ جَانانِ کَرْدَن:
 ۲ تَو مَرا بَیْن، کِه دَر اَینِ کَارِ بَجانِ مِی کَوشَم.
 3. مَن کِی آزادِ شَومُ از غَمِ دِل، چَوْنِ هَر دَم
 ۳ هِنْدویِ زُلفِ بُتِی حَلَقَه کُند دَر کَوشَم.
 4. خِرْقَه پَوشِی مَن از غَايَتِ دِینداری نِیست،
 ۴ پَرْدَه بَر سَرِ صَدِ عَیْبِ نِهانِ مِی پَوشَم.
 5. مَن کِه خَوا هَم کِه نَنوشَم بَجزِ از رَاوِی حُم،
 ۵ چِه کُنَم، کَر سُخُنِ پَیرِ مُغانِ نَنیوشَم.
 6. حَاشِ لَیْلَه کِه نَیمِ مُعْتَقِدِ طَاعَتِ خَویش،
 ۶ اَینِ قَدَرِ هَسْتِ کِه کَه کَه قَدَحی مِی نَوشَم.

8. دُشْمَانِ رَا زِ خُونِ كَفَنِ سَازِيمِ،
 7. دُوسْتَانِ رَا قَبَايِ فَتْحِ دِهِيمِ،
 9. رَنْثِي تَزْوِيرِ پِيشِ مَا نَبُودِ،
 4. شِيرِ سُرْخِيمِ وَ اَفْعَى سِيَهِيمِ،
 10. وَاِمِ حَافِظِ بَثْوَكَه بَازِ دِهَنْدِ،
 10. كَرْدَهءِ اِعْتِرَافِ وَ مَا كُوَهِيمِ.

419.

بحر رمل - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. آن كِه پَامَالِ جَفَا كَرْدِ چُو خَاكِ رَاهِمِ،
 1. خَاكِ مِي بُوَسَمِ وَ عُدْرِ قَدَمَشِ مِي خَوَاهِمِ،
 2. مَن نِه آنَمِ كِه بَجَوْرِ از تُو بِنَالَمِ حَاشَا،
 3. چَاكِرِ مُعْتَقِدِ وَ بَنْدَهءِ دَوْلَتْخَوَاهِمِ،
 3. بَسْتَه اَمِ دَرِ خَمِ كِيسَوِيِ تُو اَمِيدِ دَرَازِ،
 3. آن مَبَادَا كِه كُنْدِ دَسْتِ طَلَبِ كُوتَاهِمِ،
 4. دَرَهءِ خَاكَمِ وَ دَرِ كُويِ تُوَامِ وَ قَتِ خَوْشَسْتِ،
 4. تَرَسَمِ اِي دُوسْتِ كِه بَادِي بِيَرِدِ نَاكَاهِمِ،
 5. صُوفِيءِ صَوْمَعَهءِ عَالَمِ قُدَسَمِ، لِيَكِنِ
 5. حَالِيَا دَيْرِ مُغَانَسْتِ حَوَالْتَنُكَاهِمِ،
 6. پِيرِ مَيْخَانِه سَحْرِ جَامِ جَهَانِ بِيَنَمِ دَا،
 4. وَاَنْدَرِ آنِ آئِنِه از حُسْنِ تُو كَرْدِ آكَاهِمِ.

10. دام تَخْتَسْتِ، مَكْرَ يَارِ شَوَد لُطْفِ خُدا،
 10. وَرَ نَهْ آدَمَ نَبَرَدَ صَرْفَه زِ شَيْطَانِ رَجِيمِ.
 11. حَافِظِ، اَرَسِيمِ وَرَزَّتْ نَيْسْتِ، چِه شُدْ شَاكِرِ بَاشِ؛
 11. چِه بِه از دَوْلَتِ لُطْفِ تَخُنِ وَ طَبِعِ سَلِيمِ.

418.

بجر خفیف - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. گَرْچِه ما بَنَدَگَانِ پادشَهیمِ،
 1. پادشاهانِ مُلْکِ صُبْحَتَّهیمِ.
 2. گَنْجِ دَرِ آسْتینِ وَ کيسه تَهی،
 2. جامِ گیتيْ نَمَا وَ خَاکِ رَهیمِ.
 3. هوشیارِ حُضورِ وَ مَسْتِ غُرورِ،
 3. بَجْرِ تَوْحیدِ وَ غَرْقَه گَنهیمِ.
 4. شاهِدِ بَخْتِ چون گِرِشْمِه کُندِ،
 4. ماشِ آئینَه زُخِ چو مَهیمِ.
 5. شاهِ بیدارِ بَخْتِ را هَر شَبِ
 5. ما نِگَنهَبانِ اَفَسَرِ وَ کُلَهیمِ.
 6. گو غَنیْمَتِ شُمارِ هِمَّتِ ما،
 6. کِه تو دَرِ خِوابِ وَ ما بَدیدَه گَنهیمِ.
 7. شاهِ مَنصورِ واقِفَسْتِ، کِه ما
 7. رویِ هِمَّتِ بَهَرِ نَجَا کِه نِهیمِ.

بحر رمل — — — — , — — — — , — — — — , — — — —

1. فَتَوَىٰ پیرِ مُغانِ دارَم و قَوْلِیَسْتِ قَدِیمِ
کِه: حَرَامَسْتِ مِی آنجَا، کِه نه یَارَسْتِ نَدِیمِ. ۱
2. چَاکِ خَوَائِمِ زَدَنِ اِینِ دَلْقِ رِیَائِیِ. چِه کُنَمِ.
روحِ رَا فُحِّبَتِ نَاجِنَسِ عَدَابِیَسْتِ آلِیمِ. ۲
3. تَا مَکْرَ جُرْعَه فِشَانَدِ لَبِ جَانَانَ بَرِ مَن،
سَالَهَا تَا شُدَه آمَ بَرِ دَرِ مِیَخَانَه مَقِیمِ. ۳
4. مَکْرَشِ خِدْمَتِ دِیرِیْنِ مَنِ اَزِ یَادِ بِرَفْتِ:
ای نَسِیمِ سَکْرِیِ یَادِ دِهَشِ عَهْدِ قَدِیمِ. ۴
5. بَعْدِ صَدِ سَالَمِ اَکْرِ بَوِیِ تُو بَرِ خَاکِ وَزَن،
سَرِ بَرِ آرَدِ زِ کَلَمِ رَقْصِ کُنَانِ عَظْمِ رَمِیمِ. ۵
6. دِلْبَرِ اَزِ مَا بَصَدِ اُمَیدِ سِتَدِ اَوَّلِ دِلِ،
ظَاهِرًا عَهْدِ فَرَامِشِ نَکُنَدِ خُلْقِ کَرِیمِ. ۶
7. غُنْچَه تُو: تَنکُّدِلِ اَزِ کَارِ فِرَوْدِیَسْتَه مَبَاشِ،
کَزِ دَمِ صُنْحِ مَدَنِ یَابِیِ وَ اَنْفَاسِ نَسِیمِ. ۷
8. فِکْرِ بَهَبُودِ خَوَدِ اِیِ دِلِ زِ دَرِ دِیْکَرِ کُنِ:
دَرْدِ عَاشِقِ نَشُودِ بَه بَمْدَاوَايِ حَکِیمِ. ۸
9. کَوَهْرِ مَعْرِفَتِ اَنَدُوزِ کِه بَا خَوَدِ بِیْرِیِ،
کِه نَصِیبِ دِگْرَانَسْتِ نِصَابِ زَرِ وَ سِیمِ. ۹

416.

بحر رمل ۴۴ --- ، ۳۳ --- ، ۲۲ --- ، ۱۱ ---

1. فاش می گویم و از کُفتهء خود دلشادم:
۱. بَندهء عشقم و از هر دو جهان آزادم.
2. طائر گلشن قدسم؛ چه دهم شرح فراق،
۲. که در این دامکۀ حادثه چون افتادم:
3. من ملک بودم و فردوس برین جایم بود،
۳. آدم آوزد در این دیر خراب آبادم.
4. سایهء طوبی و دلجویء حور و لبِ حوض
۴. بهوای سر کوی تو برفت از یادم.
5. گوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت؛
۵. یا رب از مادر تبتی بچه طالع زادم:
6. تا شدم حلقه بکوش در میخانهء عشق،
۶. هر دم آید غمی از نو بمبارک بادم.
7. می خورد خونِ دلم مردمک چشم، و سزاست،
۷. که چرا دل بجز گوشهء مردم دادم:
8. نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست؛
۸. چه کنم: حرفِ دیگر یاد نداد استادم.
9. پاک کن چهرهء حافظ بسر زلف ز اشک،
۹. ورنه این سیل دمام ببرد بُنیادم.

بجر هجنت ۰۰۰۰، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰

1. غَمِ زَمَانَه، كِه هِيكَش كِرَان نَمِي بِيئِم،
- دَوَاش جُز مِي چُون اَرغَوَان نَمِي بِيئِم. ۱
2. بَتَرَكِ مَحَبَّتِ پيرِ مَعَانِ نَخَوَاهِم كُفْت،
- چِرَا كِه مَضَلَكِتِ خَوْد دَرِ اَن نَمِي بِيئِم. ۲
3. دَرِ اَيْنِ خُمَارِ كَسَمِ جُرْعَهءِ نَمِي بَجَشَد،
- بِيئِنِ كِه اَهْلِ دِلِي دَرِ جِهَانِ نَمِي بِيئِم. ۳
4. زِ اَفْتَابِ قَدَحِ اِرْتِفَاعِ عَيْشِ بَكِيرِ،
- چِرَا كِه طَالِعِ وَقْتِ اَنجِنَانِ نَمِي بِيئِم. ۴
5. نِشَانِ اَهْلِ دِلِي عَاشِقِيست، بَا خَوْدِ دَارِ،
- كِه دَرِ مَشَائِحِ شَهْرِ اَيْنِ نِشَانِ نَمِي بِيئِم. ۵
6. نِشَانِ مَوِي مِيَانَش، كِه دِلِ دَرِ او بَسْتَم،
- زِ مَن مَپُرس، كِه خَوْدِ دَرِ مِيَانِ نَمِي بِيئِم. ۶
7. بَدِيئِنِ دُو دِيدهءِ كِرِيَانِ مَن هَزَارِ اَفْسوس،
- كِه بَا دُو آئِنَه رَوِيشِ عِيَانِ نَمِي بِيئِم. ۷
8. قَدِ تُو تَا بِيشَدِ اَز جُوِيبارِ دِيدهءِ مَن،
- بَجَايِ سَنَرُو جُزِ اَبِ رَوَانِ نَمِي بِيئِم. ۸
9. مَن وَ سَفِينَهءِ حَافِظِ، كِه جُزِ دَرِ اَيْنِ دَرِيَا
- بِضَاعَتِ نُحْنِ دِلِنِشَانِ نَمِي بِيئِم. ۹

10. حَافِظُ بَعِيشِ كُوشِ، كِه مَا نَقَدِ عَقْلِ وَ هُوشِ
 از بَهَرِ يارِ سِلْسِلَهٗ كِيسو نِهاده ايم. ۱۰
 [11. كُفْتِي كِه: حَافِظَا دِلِ سَرَكَشْتَهٗ اَتِ كُجَاسْتِ -
 دَر حَلَقَهٗايِ اَن حَمِ كِيسو نِهاده ايم. ۱۱]

بجر رمل ۰۰۰۰، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰

1. عَاشِقِ رُويِ جَوَانِي خُوشِ نَوخَاسْتَهٗ اَمِ،
۱. وَز خُدا شادِيءِ اَيْنِ غَمِ بَدْعَا خَواستَهٗ اَمِ.
2. عَاشِقِ وَ رُندِ وَ نَظَرَبَازَمِ، وَ مِي كُويَمِ فاشِ،
۲. تا بَدانِي كِه بَچَنَدِينِ هُنَرِ اَراسْتَهٗ اَمِ.
3. شَرَمِ از خِرَقَهٗءِ آلُودَهٗ خُودِ مِي آيَدِ،
۳. كِه تَر او پارَهٗ بَصَدِ شُعْبَدَهٗ پيراسْتَهٗ اَمِ.
4. خُوشِ بَسوزِ از غَمَشِ اِي شَمَعِ، كِه اَيْنَكِ مَن نيزِ
۴. بَهَمِينِ كارِ كَمَرَبَسْتَهٗ وَ بَرِ خَاسْتَهٗ اَمِ.
5. با چُنِينِ حَيَرْتَمِ از دَسْتِ بَشُدِ صَرَفَهٗءِ كارِ؛
۵. دَر غَمِ اَفزودَهٗ اَمِ اَن چِه اَز دِلِ وَ جانِ كاسْتَهٗ اَمِ.
6. هَمچُو حَافِظِ بَخَرابَاتِ رُومِ جَمامَهٗ قَباءِ،
۶. بو كِه دَر بَرِ كَشَدِ اَن دِلْبَرِ نَوخَاسْتَهٗ اَمِ.

413.

بجر مضارع - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. ما پيش خاكِ پايِ تو صد رو نهاده ايم،
- 1 روى و رِپايِ خُلُقِ بَيَكْسُو نهاده ايم.
2. ناموسِ چنْدَسَالَهٗ اَجْدادِ نيكنام
- 2 در راهِ جام و ساقىءِ مَهْرُو نهاده ايم.
3. طاق و رِواقِ مَدْرَسَهٗ و قَيْل و قالِ فَضْل
- 3 در راهِ عَيْش و شاهِدِ كُنْرو نهاده ايم.
4. نَهاده ايم بارِ كِرانِ بَرِ دِلِ ضَعيفِ،
- 4 وين كار و بارِ بَسْتَهٗ بِيَكِ مو نهاده ايم.
5. ما مُلْكِ عافِيَتِ نَه بَلَشْكَرِ كَرْفْتَهٗ ايم،
- 5 ما تَخْتِ سَلْطَنَتِ نَه بَبازو نهاده ايم.
6. هَمِ جانِ بَدانِ دُو نَرَكْسِ جادو سِپْرَدَهٗ ايم،
- 4 هَمِ دِلِ بَدانِ دُو سُنْبِلِ هِنْدُو نهاده ايم.
7. تا سِخْرِ چَشْمِ يارِ چِهٖ بازى كُنْد، كِهٖ باز
- 7 بُنيادِ بَرِ كِرْشَمَهٗ جادو نهاده ايم.
8. در كوشَهٗ اُميدِ چو نَظارِگانِ ماه
- 8 چَشْمِ طَلَبِ دَرِ آنِ خَمِ اَبْرُو نهاده ايم.
9. بى نازِ نَرَكْسِشِ سَرِ سَوْدائى از خُمار
- 4 هَمِچونِ بِنَفْسَهٗ بَرِ سَرِ زانو نهاده ايم.

412.

بحر رمل - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. عِشْقِ بَازِي وَ جَوَانِي وَ شَرَابِ لَعْدَنَامِ،
2. سَاقِي شَكْرَدَهَانِ وَ مُطَرَّبِ شِيرِينِ شُخْنِ،
3. هَمَنِشِينَ نِيكَ كَرْدَارِ وَ نَدِيمِ نِيكَ نَامِ،
4. شَاهِدِي از لُطْفِ وَ پَاكِي رَشَكِ آبِ زِنْدَگِي،
5. دِلْبَرِي دَر حُسْنِ وَ خُوبِي غَيْرَتِ مَاهِ تَمَامِ،
6. بَرَمَنگَاهِي دِلْسِنَانِ چُون قَصْرِ فِرْدَوْسِ بَرِينِ،
7. كُشَنِي پِيرَاْمَنَشِ چُون رُوضَهٗ دَارِ اَلْسَلَامِ،
8. صَفِ نِشِينَانِ نِيكَ خُورَاهِ وَ پِيشْكَارَانِ بَا اَدَبِ،
9. دُوسْتدَارَانِ صَاحِبِ اَسْرَارِ وَ حَرِيفَانِ دُوسْتَكَامِ،
10. بَادَهٗ كُكُلَرَنَكِ تِيَزِ تَلِيخِ خُوشْخُورِ سَبِكِ،
11. نُقْلَشِ از لَعْدِ نِيكَارِ وَ نُقْلَشِ از يَاقُوتِ خَامِ،
12. غَمْرَهٗ سَاقِي بِيغْمَايِ خِرْدِ اَهْخِتَهٗ تِيغِ،
13. زُلفِ جَانَانِ از بَرَايِ صَيْدِ دِلِ كُستَرَدَهٗ دَامِ،
14. نَكْتَهٗ دَانِي بَدَلَهٗ كُو چُون حَافِظِ شِيرِينِ شُخْنِ،
15. بَخْشِشِ اَمُوزِي جَهَانِ اَنُروزِ چُون حَاجِي قِرَامِ،
16. هَر كِه اَيْنِ ضَحَبَتِ نُخَوَاهَدِ، خُوشْدِلِي بَرِ وِي تَبَاهِ،
17. وَا ن كِه اَيْنِ عِشْرَتِ نَجُويَدِ، زِنْدَگِي بَرِ وِي حَرَامِ.

413.

بجر مضارع ---, ---, ---, ---

1. ما پیش خاكِ پایِ تو صد رو نهاده ایم.
2. ناموسِ چندسالهٔ اجدادِ نیکنام روی و ریایِ خُلقِ بیکسو نهاده ایم.
3. طاق و رواقِ مدرسه و قیل و قالِ فضل در راهِ جام و ساقیٔ مهرو نهاده ایم.
4. ننهاده ایم بارِ گرانِ برِ دلِ ضعیف،
5. ما مُلکِ عافیتِ نه بَلَشکرِ گِرفته ایم.
6. هَم جانِ بدانِ دو نَرُگسِ جادو سِپرده ایم.
7. تا سِحرِ چشَمِ یارِ چه بازی کُند، که باز
8. دَر گُوشهٔ اُمیدِ چو نَظارگانِ ماهِ بُنیادِ برِ گِرشِمهٔ جادو نهاده ایم.
9. بی نازِ نَرُگسشِ سرِ سَوَدائی از خُمارِ چشَمِ طَلَبِ دَر آن خَمِ اَبرو نهاده ایم.
4. هَمچون بَنفِشهٔ برِ سرِ زانو نهاده ایم.

بحر رمل - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. عَشْقَبَازِی وَ جَوَانِی وَ شَرَابِ لَعْدَنَامِ،
- ۱ عَجَلِیْسِ اُنْسِ وَ حَرِیْفِ هَمْدَمِ وَ شُرْبِ مُدَامِ،
2. سَاقِی شَكْرَدَهَانَ وَ مُطْرِبِ شَیْرِیْنِ شُخْنِ،
- ۲ هَمْنِشِیْنِ نِیَكْكَرْدَارِ وَ نَدِیْمِ نِیَكْ نَامِ،
3. شَاهِدِی از لُطْفِ وَ پَاكِی رَشَكِ آبِ زِنْدَگِی،
- ۳ دِلْبَرِی دَر حُسْنِ وَ خُوبِی غَیْرَتِ مَاهِ تَمَامِ،
4. بَرَمَنگَاهِی دِلِیْسْتَانِ چُون قَصْرِ فِرْدَوْسِ بَرِیْنِ،
- ۴ كُشَنِی پِیْرَامَنَشِ چُون رَوْضَهٗ دَارِ اَلْسَلَامِ،
5. صَفِیْنِشِیْنَانِ نِیَكْخَوَاهِ وَ پِیْشَكَارَانِ بَا اَدَبِ،
- ۵ دُوسْتَدَارَانِ صَاحِبِ اَسْرَارِ وَ حَرِیْفَانِ دُوسْتَكَامِ،
6. بَادَهٗ كُكُلْرَنَكِ تِیْزِ تَلْخِ خُوشْخَوَارِ سَبَكِ
- ۶ نُقْلَشِ از لَعْدِ نِگَارِ وَ نَقْلَشِ از یاقوتِ خَامِ،
7. غَمْرَهٗ سَاقِی بَیْغَمَی خِرْدِ اَهْخِتَه تِیْغِ،
- ۷ زُلفِ جَانَانِ از بَرایِ صَیْدِ دِلِ كُسْتَرْدَه دَامِ،
8. نَكْتَه دَانِی بَدَلَهٗ كُو چُون حَافِظِ شَیْرِیْنِ شُخْنِ،
- ۸ بَخْشِشِ اَمُورِی جَهَانَ اَفْرُوزِ چُون حَاجِی قِوَامِ:
9. هَر كِه اِیْنِ خُحْبَتِ نَخَوَاهَدِ، خُوشْدِلی بَرِ وَیِ تَبَاهِ،
- ۹ وَان كِه اِیْنِ عِشْرَتِ نَجُویَدِ، زِنْدَگِی بَرِ وَیِ حَرَامِ.

بجر رمل ———، ———، ———، ———

1. روزِ عیدست و من امروز در آن تدبیرم،
که دهم حاصلِ سی روزه و ساغر گیرم. ۱
2. دو سه روزست که دوزم ز می و ساغر و جام؛
بس خجالت که پدید آمد از این تقصیرم. ۲
3. من بخلوت نشینم پس از این، و ر بختد
زاهد صومعه بر پای نهد زنجیرم. ۳
4. پند پیرانه دهد واعظ شهرم، لیکن
من ندانم که دگر پند کسی بپذیرم. ۴
5. آن که بر خاکِ در میکده جان داد نجاست
تا نهم بر قدمش این سر و پیشش میرم. ۵
6. می کشم باده و سجادَه تقوی بر دوش؛
وای اگر خلق شوند آگه از این تزویرم. ۶
7. خلق گویند که: حافظ، سخن پیر نیوش. —
سالخورده مئی امروز به از صد پیرم. ۷

8. حافظ، نه حد ماست چنين لافها زدن؛

پای از کلیم خویش چرا بیشتر کشیم: ۸

410.

بجر رجز - - - - -، - - - - -، - - - - -، - - - - -

1. غُمْرِیَسْتِ تَا مَن دَر طَلَبِ هَر رُوزِ گَامِی مِی زَنَم،
- ۱ دَسْتِ شِفَاعَتِ هَر زَمَانِ دَر نِیكِنَامِی مِی زَنَم.
2. بِي مَاهِ مِیْهَرِ آنِ رُوزِ خُودِ تَا نَكُدَرَانَمِ رُوزِ خُودِ،
- ۲ دَامِی بَرَاهِی مِی نِیْهَم، مُرْغِی بَدَامِی مِی زَنَم.
3. تَا بُو كِه یَا بَمِ آنْگِهی زَانِ سَايَه سَرُ و سَهی،
- ۳ كُلبَانِكِ عِشْقِ از هَر طَرَفِ بَر خُوش خِرَامِی مِی زَنَم.
4. دَانَمِ سَرِ آردِ غُصَه رَا، زَنُگِیْنِ بَر آردِ قِصَه رَا
- ۴ اِیْنِ آهِ خُونِ آنْشَانِ، كِه مَن هَر صُبْحِ و شَامِی مِی زَنَم.
5. آوَرَنُكُ كُو كُتْلِچِھَرَه كُو نَقْشِ وَفَا وُ مِیْهَرِ كُو
- ۵ حَالِی مَن آنْدَرِ عَاشِقِی دَا وُ تَمَامِی مِی زَنَم.
6. هَر چَنْدِ كَانِ آرَامِ دِلِ دَانَمِ نَبَخْشَدِ كَامِ دِلِ،
- ۶ نَقْشِ خِیَالِی مِی كَشَم، فَالِ دَوَامِی مِی زَنَم.
7. بَا آنِ كِه از خُودِ غَائِبَمِ وَزِ مِی چُو حَافِظِ نَائِبَمِ،
- ۷ دَر مَجْلِیسِ رُوحَانِیَانِ كِه بَگَاهِ جَامِی مِی زَنَم.

409.

8. شَدَمِ فَسَانَهٗ بَسْرُكْشَتَكِي، وَ اَبْرُويِ دُوسْتِ
 8 كَشِيدِ دَرِ خَمِ چَوَكَانِ خُوِيشِ چُونِ كُوِيَمِ.
 9. بِيَارِ مَيِّ، كِهٖ بَفْتَوَايِ حَافِظِ ازِ دِلِ پَاكِ
 9 غُبَارِ زَرَقِ بَفِيضِ قَدَحِ فِرُو شُوِيَمِ.
 4

409.

بحر مضارع ---، ---، ---، ---

1. صُوفِي بِيَا، كِهٖ خِرَقَهٗءِ سَالُوسِ بَرِ كَشِيَمِ،
 1 وِيِنِ نَقَشِ زَرَقِ رَا خَطِ بُطْلَانِ بَسْرِ كَشِيَمِ،
 2. نَذْرُ وُ فُتُوحِ صَوْمَعَهٗ دَرِ وَجِهِ مَيِّ نِهِيَمِ،
 2 دَلِقِ رِيَا بَابِ خَرَابَاتِ دَرِ كَشِيَمِ.
 3. بِيَرُونِ جَهِيَمِ سَرُخُوشِ، وَ ازِ بَزْمِ مُدَعِي
 3 غَارَتِ كُنِيَمِ بَادَهٗ، وَ شَاهِدِ بَدَرِ كَشِيَمِ.
 4. سِرِّ قَضَا كِهٖ دَرِ تُنُقِ غَيْبِ مُنْزَوِيَسْتِ،
 4 مَسْتَانَهٗءِ اشِ نِقَابِ زِ رُخْسَارِ بَرِ كَشِيَمِ.
 5. كَارِي كُنِيَمِ، وَرِ نَهٗ خِجَالَتِ بَرِ آوَرَدِ
 5 رُوزِي كِهٖ رَخْتِ جَانِ بَجَهَانِ دِگَرِ كَشِيَمِ.
 6. فَرْدَا اَكْثَرِ نَهٗ رَوْضَهٗءِ رِضْوَانِ بَمَا دِهَنْدِ،
 6 غِلْمَانِ زِ غُرْفَهٗءِ حُورِ زِ جَنَّتِ بَدَرِ كَشِيَمِ.
 4. كُو عِشْوَهٗءِ زِ اَبْرُويِ اُو تَا چُو مَاهٖ نُو
 7. كُوِي سِيَهْرِ دَرِ خَمِ چَوَكَانِ زَرِ كَشِيَمِ.
 7

10. صُبْحِ خَيْرِي وَ سَلَامَتِ طَلْبِي چُون حَافِظِ
 هَر چِه كَرْدَم، هَمِه از دَوْلَتِ قُرْآنِ كَرْدَم. ۱۰
 11.] هِيچِ حَافِظِ نَكُنَد دَر خَمِ مِحْرَابِ فَلَكِ
 آن تَنَعَم، كِه مَن از دَوْلَتِ قُرْآنِ كَرْدَم. ۱۱

408.

بجر هجئت - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. سَرَمِ خَوْشَسْتِ وَ بَبَائِثِ بَلَنْدِ مِي گُوِيَم
 كِه: مَن نَسِيَمِ حَيَاتِ از پِيَالِه مِي جُوِيَم. ۱
 2. غُبُوسِ زُهْدِ بَوَجِهِ خُبَارِ نَنشِيْنَدِ
 مُرِيْدِ خِرْقَهءِ دُرْدِي كَشَانِ خَوْشِ خُوِيَم. ۲
 3. كَرَمِ نِه پِيَرِ مُغَانِ دَر بَرُوِي بِي كَشَايِدِ
 كُدَامِ دَر بِيَرَنَمِ چَارِه از جُجَا جُوِيَم. ۳
 4. مَكُنِ دَر اِيْنِ چَمَنَمِ سَرَزَنِيَشِ بَجُوْدِ رُوِي،
 چُنَانِ كِه پَرُوَرِشَمِ مِي دِيَهَنْدِ، مِي رُوِيَم. ۴
 5. تُو خَانَقَاهِ وَ خَرَابَاتِ دَر مِيَانِه مَبِيْنِ؛
 خُدا گُوَاَسْتِ، كِه هَر جَا كِه هَسْتِ با اوِيَم. ۵
 6. غُبَارِ رَاهِ طَلَبِ كِيِيْبَايِ بِيَهْرُوِي سَتِ،
 غُلَامِ دَوْلَتِ آن خَاكِ عَنبَرِيْنِ بُوِيَم. ۶
 7. زِ شَوْقِ نَرُكْسِ مَسْتِ بَلَنْدِ بَالَايِ
 چو لَالِه با قَدَحِ اَفْتَادِه بَر لَبِ جُوِيَم. ۷

409.

8. شَدَمِ فَسَانَهٗ بَسْرُكَشْتَكِي، وَ اَبْرُويِ دُوسْتِ
 8 كَشِيدِ دَرِ خَمِ چَوَكَانِ خُوِيشِ چُونِ كُوِيَمِ.
 9. بِيَارِ مَيِّ، كِهٖ بَفْتَوَايِ حَافِظِ ازِ دِلِ پَاكِ
 9 غُبَارِ زَرَقِ بَفِيضِ قَدَحِ فِرُو شُوِيَمِ.

409.

بحر مضارع - - - - , - - - - , - - - - , - - - -

1. صُوفِي بِيَا، كِهٖ خِرَقَهٗءِ سَالُوسِ بَرِ كَشِيَمِ،
 1 وِينِ نَقَشِ زَرَقِ رَا خَطِ بُطْلَانِ بَسْرِ كَشِيَمِ،
 2. نَذَرِ وَ فُتُوحِ صَوْمَعَهٗ دَرِ وَجِهِ مَيِّ نِهِيَمِ،
 2 دَلِقِ رِيَا بَابِ خَرَابَاتِ دَرِ كَشِيَمِ.
 3. بِيروُنِ جَهِيَمِ سَرُخُوشِ، وَ ازِ بَزْمِ مُدَّعِي
 3 غَارَتِ كُنِيَمِ بَادَهٗ، وَ شَاهِدِ بَدَرِ كَشِيَمِ.
 4. سِرِّ قَضَاكِهٖ دَرِ تُنُقِ غَيْبِ مُنْزَوِيَسْتِ،
 4 مَسْتَانَهٗءِ اَشِ نِقَابِ زِ رُخْسَارِ بَرِ كَشِيَمِ.
 5. كَارِي كُنِيَمِ، وَرِ نَهٗ خِجَالَتِ بَرِ آوَرَدِ
 5 رُوزِي كِهٖ رَخْتِ جَانِ بَجَهَانِ دِگَرِ كَشِيَمِ.
 6. فَرْدَا اَكْثَرِ نَهٗ رَوْضَهٗءِ رِضْوَانِ بَمَا دِهِنْدِ،
 6 غِلْمَانِ زِ غُرْفَهٗ حُورِ زِ جَنَّتِ بَدَرِ كَشِيَمِ.
 7. كُو عِشْوَهٗءِ زِ اَبْرُويِ اُو تَا چُو مَاهٖ نُو
 7 كُوِي سِيَهْرِ دَرِ خَمِ چَوَكَانِ زَرِ كَشِيَمِ.

10. صُبْحِ خَيْرِي وَ سَلَامَتِ طَلْبِي چُون حَافِظِ
 هَر چِه كَرْدَم، هَمِه از دَوْلَتِ قُرْآنِ كَرْدَم. ۱۰
 11.] هِيچِ حَافِظِ نَكُنَد دَر خَمِ مِحْرَابِ فَلَكِ
 آن تَنَعَم، كِه مَن از دَوْلَتِ قُرْآنِ كَرْدَم. ۱۱

408.

بجر هجئت - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. سَرَمِ خَوْشَسْتِ وَ بَبَانْكَ بَلَنْدِ مِي گُوِيَم
 كِه: مَن نَسِيَمِ حَيَاتِ از پِيَالِه مِي جُوِيَم. ۱
 2. غُبُوسِ زُهْدِ بَوَجِهِ خُبَارِ نُنْشِيْنَدِ،
 ۲ مُرِيْدِ خِرْقَهءِ دُرْدِي كَشَانِ خَوْشِ خُوِيَم.
 3. كَرَمِ نِه پِيَرِ مُغَانِ دَر بَرُوِي بِكْشَايِدِ،
 ۳ كُدَامِ دَر بِيْرَنَمِ چَارِه از جُجَا جُوِيَم.
 4. مَكْنِ دَر اِيْنِ چَمَنَمِ سَرَزْنِشِ بَجُوْدِ رُوِي،
 ۴ چُنَانِ كِه پَرُوْرَشَمِ مِي دِهَنْدِ، مِي رُوِيَم.
 5. تَو خَانْقَاهِ وَ خَرَابَاتِ دَر مِيَانِه مَبِيْنِ؛
 ۵ خُدا گُوَاسْتِ، كِه هَر جَا كِه هَسْتِ با اوِيَم.
 6. غُبَارِ رَاهِ طَلَبِ كِيِيْبَايِ بِيْهَرُوَزِيْسْتِ،
 ۶ غُلَامِ دَوْلَتِ آن خَاكِ عَنْبَرِيْنِ بُوِيَم.
 7. رِ شَوْقِ نَرْكِيْسِ مَسْتِ بَلَنْدِ بَالَايِ
 ۷ چو لاله با قَدَحِ افْتَادِه بَر لَبِ جُوِيَم.

بحر رمل - - - - ، - - - - ، - - - - ، - - - -

1. سألها پَيْرِوَىء مَذْهَبِ رِنْدَانِ كَرْدَمء
- 1 تا بَفْتَوَىء خِرَدِ حِرْصِ بَرِنْدَانِ كَرْدَمء
2. مَن بَسْرَمَنْزِلِ عَنَقَا نَه بَخُودِ بُرْدَمِ رَاهء
- 2 قَطْعِ اَيْنِ مَرْحَلَه بَا مُرْغِ سُلَيْمَانِ كَرْدَمء
3. نَقِشِ مَسْتُورَىء وَ مَسْتَىء نَه بَدَسْتِ مَن وَ تُسْتِء
- 3 آن چِه سُلْطَانِ اَزَلِ كُفْتِء: بِيكُنْ -ء، آن كَرْدَمء
4. دَارَمِ اَز لُطْفِ اَزَلِ جَنَّتِ قِرْدُوسِ طَمَعِء
- 4 گَرْچِه دَرْبَانَىء مَيْخَانَه فِرَاوَانِ كَرْدَمء
5. اَيْنِ كِه پِيرَانَه سَرَمِ حُحْبَتِ يُوْسُفِ بِنَوَاخْتِء
- 5 اَجْرِ صَبْرِيَسْتِ كِه دَر كُلبَهء اِحْزَانِ كَرْدَمء
6. سَايَهء بَرِ دِلِ رِيْشَمِ فِكَنِ اَيِ كُنْجِ مُرَادِء
- 6 كِه مَن اَيْنِ خَانَه بَسُودَايِء تُو وَ اِيْرَانِ كَرْدَمء
7. تَوْبَهء كَرْدَمء، كِه نَبُوسَمِ لَبِ سَاقَىء وَ كُنُونِء
- 7 مَيِ كَزَمِ لَبِء، كِه چِرَا كُوشِ بِنَادَانِ كَرْدَمء
8. اَز خِلَافِ آمَدِ عَادَتِ بَطْلَبِ كَامِء، كِه مَن
- 8 كَسْبِ جَمْعِيَّتِ اَز آن زُلفِ پَرِيْشَانِ كَرْدَمء
9. كَر بَدِيْوَانِ عَزَلِ صَدِرُنْشِيْنَمِء، چِه عَاجَبِء
- 4 سَالْهَآ بَنْدَكْغَىء صَاحِبِ دِيْوَانِ كَرْدَمء

406.

بحر هزج - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. گَر دَسْت رَسَد دَر سَر زُلْفَیْنِ تُو بَازَم،
- ۱ چون گوی چه سرها که بَچَوُثَانِ تُو بَازَم.
2. زُلْفِ تُو مَرَا عُمَرِ دَرَازَسْت، وَلی نِیَسْت
- ۲ دَر دَسْت سَرِ مَوْتِی از این عُمَرِ دَرَازَم.
3. پَرَوَانَهءِ رَاحَتِ بَدِهٖ اِی شَمَعِ، کِه اِمَشَبِ
- ۳ از آتِشِ دِلِ پِیْشِ تُو چَوْنِ شَمَعِ کُذَارَم.
4. اَن دَمِ کِه بَیْکِ خَنْدَهٗ دِیَمِ جَانِ چَو صَرَا حِی،
- ۴ مَسْتَانِ تُو خَوَاهَمِ کِه کُزَارَنْدِ نَمَازَم.
5. چَوْنِ نِیَسْتِ نَمَازِ مَنِ آلُودَهٗ نَمَازِی،
- ۵ دَر مَیْکَدَهٗ زَانِ کَمِ نَشُودِ سُوْزِ وَ کُذَارَم.
6. دَر مَسْجِدِ وَ مِیْخَانَهٗ خِیَالْتِ اَکْثَرِ آیْدِ،
- ۶ مِخْرَابِ وَ کِمَانِچَهٗ زِ دُو اَبْرُوِی تُو سَازَم.
7. گَر خَلَوْتِ مَآ رَا شَبِی از رُخِ بَفرُوْرِی،
- ۷ چَوْنِ صُبْحِ دَر آفَاقِ جَهَانِ سَرِ بَفرَاْرَم.
8. مَحْمُودِ بُوْدِ عَاقِبَتِ کَارِ دَر اِیْنِ رَآه،
- ۸ گَر سَرِ پِروْدِ دَر سَرِ سَوْدَایِ اَیَاْرَم.
9. حَافِظِ، غَمِ دِلِ بَا کِه بَگُوْیْمِ، کِه دَر اِیْنِ دَوْرِ
- ۹ جُرْ جَامِ نَشَایْدِ کِه بُوْدِ مَحْرَمِ رَاْرَم.

بحر رمل x _ _ _ , o _ _ _ , o _ _ _ , x _ _ _

1. صَنَا بِا غَمِ عِشْقِ تُو چِه تَدْبِيرِ كُنَم.
- ۱ تا بَكِي دَر غَمِ تُو نَالَه شَبْكَيرِ كُنَم.
2. دِلِ دِيوانه از آن شُد، كِه پَدِيرِدِ دَرْمَانِ؛
- ۲ مَكْرَشِ هَم زِ سَرِ زُلفِ تُو زَنْجِيرِ كُنَم.
3. با سَرِ زُلفِ تُو جَموعِ پَرِيشانِيءِ خُونِ؛
- ۳ كُو جَالِي، كِه يَكايِكِ هَمه تَقْريرِ كُنَم.
4. آن چِه دَر مُدَّتِ هَجَرِ تُو كَشِيدَم، هِيْهَاتِ
- ۴ دَر يَكِي نَامه مُحَالَسَتْ كِه تَحْريرِ كُنَم.
5. آن زَمَانِ كارزويِ دِيدَنِ جَانَمِ باشَد،
- ۵ دَر نَظَرِ نَقِشِ رُخِ خُوبِ تُو تَصْوِيرِ كُنَم.
6. كَرِ بَدَانَمِ كِه وِصالِ تُو بَدِينِ دَسْتِ دِهَد،
- ۶ دِلِ و دِينِ رَا هَمه دَر بَازَمِ و تَوْفِيرِ كُنَم.
7. دورِ شَو از بَرَمِ اِي وَاِعْظِ و بِيهودِه مَكْوي،
- ۷ مَن نِه آنَمِ كِه دِكْرِ كُوشِ بَتَدْوِيرِ كُنَم.
8. نِيَسْتِ اَمِيدِ خَلاصِي زِ فِسادِ اِي حَافِظِ؛
- ۸ چُونِكِه تَقْدِيرِ چُنِينَسْتِ، چِه تَدْبِيرِ كُنَم.

404.

بجر رمل - ۷۷۷ - ۷۷۷ - ۷۷۷ - ۷۷۷

1. زُلفِ بَرِ بادِ مَدِه، تا نَدِهی بَرِ بادَم،
2. نازِ بُنِیادِ مَنِه، تا نَبْرِی بُنِیادَم،
3. رُخِ بَرِ اَفروزِ، کِه فارغِ کُنِی از بَرِّی کُلم،
4. قَدِ بَرِ اَفرازِ، کِه از سَرُو کُنِی آزادَم،
5. شَهْرَه شَهْرِ مَشَو، تا نَبِهی سَرِ دَر کوه،
6. نازِ شیرینِ مَنما، تا نَکُنِی فَرهادَم،
7. مِی مَخورِ با دِگران، تا نَخورَم خونِ جِگر،
8. یادِ هَر قَوْمِ مَکُن، تا نَرَوِی از یادَم،
9. زُلفِ را حَلَقه مَکُن، تا نَکُنِی دَر بِنَدَم،
10. چَهْرَه را آبِ مَدِه، تا نَدِهی بَرِ بادَم،
11. یارِ بیگانه مَشَو، تا نَبْرِی از خویشَم،
12. غَمِ اَغیارِ مَخور، تا نَکُنِی ناشادَم،
13. شَبَعِ هَر جَمَعِ مَشَو، وَر نِه بِسوزِی ما را،
14. سَرِ مَکَش، تا نَکَشَد سَرِ بَقَلکِ فَرِیادَم،
15. رَحْمِ کُنِ بَرِ مَنِ مِسکینِ و بَقَرِیادَم رَس،
16. تا بَخاکِ دَرِ آصَفِ نَرَسَد فَرِیادَم،
17. چوَن فَکِ جَوْرِ مَکُن، تا نَکُشی حَافِظِ را،
18. رامِ شَو، تا بَدِهدِ طالِعِ فَرُخِ دادَم،

بحر رمل ---، ---، ---، ---

1. دَر خَرَابَاتِ مُغَانِ كُتْرُ كُتْدَرِ اُفْتَدِ بَا زَمِ،
- 1 حَاصِلِ خِرْقَه وَ سَتَجَادَه رَوَانِ دَر بَا زَمِ.
2. حَلَقَهءِ تَوْبَه چَو زُهَادِ كُتْرِ اِمْرُوزِ زَنَمِ،
- 2 خَا زِنِ مَيَكْدَه فَرْدَا نَكُنْدِ دَر بَا زَمِ؛
3. وَر چَو پَرَوَانَه دِهْدِ دَسْتِ فِرَاغِ بَالِي،
- 3 جُز بَرِ اَن عَارِضِ شَمْعِي نَبُودِ پَرَوَا زَمِ.
4. هَمچَو چَنگِ اَر بَكُشَادِي نَدِهِي كَامِ دِلَمِ،
- 4 چَو نِي اَخِرِ زِ لِبَانَتِ بَدَمِي بِنُوا زَمِ.
5. مَحَبَّتِ حُورِ نَحْوَاهَمِ، كِه بُوْدِ عَيْنِ قُصُورِ
- 5 بَا خِيَالِ تُو اَكُتْرِ بَا دِگَرِي پَرْدَا زَمِ.
6. مَاجِرَايِ دِلِ خُونِ كُشْتَه نَكُوِيْمِ بَا كَسِ،
- 6 زَانِ كِه جُز تَبِيغِ غَمَتِ نِيَسْتِ كَسِي دَمُ سَا زَمِ.
7. سِرِّ سَوْدَايِ تُو دَر سِيْنَه بِيْمَانْدِي پِنُهَانِ،
- 7 چَشْمِ تَرْدَا مَنِ اَكُتْرِ فَاشِ نَكَرْدِي رَا زَمِ.
8. مُرْغِ سَا نِ اَز قَفَسِ خَاكِ هَوَايِ كُشْتَمِ
- 8 بَهَوَايِ، كِه مَكُرِ صَيْدِ كُنْدِ شَهْبَا زَمِ.
9. كُتْرِ بَهَرِ مَوِي سَرِي بَرِ تَنِ حَافِظِ بَاشَدِ،
- 9 هَمچَو زُلْفَتِ هَمِه رَا دَر قَدَمَتِ اُنْدَا زَمِ.

402.

بجر هزج ـــــــــ، ـــــــــ، ـــــــــ

1. زِ دَسْتِ كَوْتَهْ خَوْدِ زِيَرِ بَارَمِ،
- ۱ كِه از بالابَلَنْدَانِ شَرْمَسَارَمِ.
2. مَكْرَ زَنْجِيرِ مَوْتِي كَيْرَدَمِ دَسْتِ،
- ۲ وَگَر نَه سَرِ بَشِيدَائِي بَرِ آرَمِ.
3. زِ چَشْمِ مَنِ بِيْرَسِ اَوْضَاعِ كَرْدُونِ،
- ۳ كِه شَبِ تا رُوْزِ اَخْتَرِ مِي شُمارَمِ.
4. بَدِيْنِ شُكْرَانَه مِي بُوْسَمِ لَبِ جَامِ،
- ۴ كِه كَرْدِ آگَه زِ رَازِ رُوْزْگَارَمِ.
5. مَنِ از بازوِيِ خَوْدِ دَارَمِ بَسِي شُكْرِ،
- ۵ كِه زُوْرِ مَرْدَمِ آزارِي نَدَارَمِ.
6. اَكْرَ كُفْتَمِ دُعَايِ مَيْفُرُوشَانِ،
- ۶ چِه بَاشَدِ حَقِّ نِعْمَتِ مِي كُرَارَمِ.
7. تُو از خَاكَمِ نَخَوَاهِي بَرِ كُرِفْتَنِ،
- ۷ بَجَايِ اَشْكِ اَكْرَ كُوْهَرِ بِيَارَمِ.
8. مَكْنِ عَيْبَمِ بَخُوْخُوَارِي دَرِ اَيْنِ دَشْتِ،
- ۸ كِه كَارِآمُوْزِ آهَوِي تَتَارَمِ.
9. سَرِي دَارَمِ چُو حَافِظِ مَسْتِ، لِيَكِنِ
- ۹ بَلَطْفِ اَنِ سَرِي اُمِيْدُوَارَمِ.

2. وَاِعْظِ مَا بَوِي حَقَّ نَشْنِيدِ: بِشَنَوِ، کین سُخُنْ
۲. دَرِ حُضُورَش نِيز مِي گُوِيَم، نَه غِيْبَت مِي کُنَم.
3. تَا كِه اَنَدَر دَامِ وَصَلِ اَرَمِ تَدَّرُوِي حَوْشِ خِرَامِ،
۳. دَرِ كَمِيَنَمِ اِنْتِيْظَارِ وَقْتِ فُرْصَتِ مِي کُنَم.
4. چُون صَبَا اَفْتَانِ وَ خِيْزَانِ مِي رَزَمِ تَا كُوِي دُوَسْتِ،
۴. وَزِ رِيَا حِيْنِ وَ كُؤَلِ اِسْتِمْدَادِ هِمَّتِ مِي کُنَم.
5. زُلْفِ دِلْبَرِ دَامِ رَاهِ وَ غَمَزَه اش تِيْرِ بَلَاسْتِ:
۵. يَادِ دَارِ اِي دِل، كِه چَنْدِيْنَتِ نَصِيْكَتِ مِي کُنَم.
6. خَاكِ كُوِيْتِ بَرِ تَنَابَدِ زَحْمَتِ مَا بِيْشِ اَزِ اَيْنِ:
۶. لُطْفَهَا كَرْدِي بُتَا، تَخْفِيْفِ زَحْمَتِ مِي کُنَم.
7. دِيْدَهٗ بَدْبِيْنِ بِيْپُوْشَانِ اِي كَرِيْمِ عَيْبِ پُوْشِ
۷. زِيْنِ دِلِيْرِيْهَا، كِه مَنِ دَرِ كُنْمِجِ خَلُوْتِ مِي کُنَم.
8. حَاشِ لِيْلَهٗ كَزِ حِسَابِ رُوْزِ حَشْرَمِ بَاكِ نِيْسْتِ:
۸. فَا لِ فَرْدَا مِي زَنَمِ، اِمْرُوْزِ عِيْشَرَتِ مِي کُنَم.
9. اَزِ يَمِيْنِ عَرْشِ اَمِيْنِ مِي كُنَدِ رُوْحِ اَلْاَمِيْنِ،
۹. چُون دُعَايِ پِيَادِشَاهِ مُلْكِ وَ مِلَّتِ مِي کُنَم.
10. خُسْرُوَا اُمِّيْدِ اَوْجِ جَاهِ دَارَمِ، زِيْنِ قِبَلِ
۱۰. اِلْتِمَاسِ اَسْتَانَ بُوْسِيءِ حَضْرَتِ مِي کُنَم.
11. حَافِظَمِ دَرِ مَحْفَلِي، دُرْدِي كَشَمِ دَرِ مَجْلِيْسِي:
۱۱. بِنُكْرِ اَيْنِ شُوْخِي كِه چُون بَا خَلْقِ صَنْعَتِ مِي کُنَم.

10. أَهْلَ نَظَرٍ أَسِيرٍ تَوَشَّدُ، از خدا بترس
 وَزِ انْتِصَافِ آصَفِ جَمِّ اِقْتِدَارِ هَم. ۱۰
11. بُرْهَانَ مُلْكٍ وَ دِينَ، که ز دست وزارتش
 أَيَّامِ كَانِ يَبِينُ شُدْ وَ دَرِيَا يَسَارِ هَم. ۱۱
12. بَرِ يَادِ رَأْيِ اَنْوَرٍ اَوْ اَسْمَانِ بَصُحِ
 جَانِ مِي كُنْدِ فِدَا وَ كَوَاكِبِ نِثَارِ هَم. ۱۲
13. ثَوِي زَمِينِ رُبُودَهءِ چَوَكَانَ عَدَلِ نُسْتِ
 وَيْنِ بَرَكَشِيدَهءِ كُنْبِدِ نِيلِي حِصَارِ هَم. ۱۳
14. عَزْمِ سَبْكِ عِنَانِ تَو دَرِ جُنْبِشِ آوَرَدِ
 اَيْنِ پَايِدَارِ مَرْكَزِ عَالِي مَدَارِ هَم. ۱۴
15. تَا از نَتِيجَهءِ فَلَكَ وَ طَوْرِ دَوْرِ اَوْسْتِ
 تَبْدِيلِ سَالِ وَ مَاهِ وَ خِرَانِ وَ بَهَارِ هَم. ۱۵
16. خَالِي مَبَادِ كَاخِ جَلَالَتِ زِ سَرَوَرَانِ
 وَزِ سَاقِيَانِ سَرُوقَدِ كُتْلَعِدَارِ هَم. ۱۶
17. حَافِظِ كِه دَرِ ثَنَائِي تَو چَنْدِينِ كُتْهَرِ فِشَانْدِ
 پِيَشِ كَفْتِ بُوَدِ خَجَلِ وَ شَرْمَسَارِ هَم. ۱۷
- 18.

401.

بجر رمل - - - - -

1. روزگاری شد، که در میخانه خدمت می کنم،
 در لباس فقر کار اهل دولت می کنم. ۱

10. عَاشِقٍ از قَاضِي نَتَرَسَد، مَيِّ بِيَارِ،
 11. مُحْتَسِبِ دَانَدِ كِه حَافِظِ عَاشِقَسْت
 11. وَاَصْفِ مُلْكِ سُلَيْمَانَ نِيَز هَم.

399.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دَر نِهَانِ خانَهءِ عِشْرَتِ صَنِي خَوشِ دارَم،
 1. كَز سَرِ زُلفِ و زُخْشِ نَعْلِ دَرِ آتَشِ دارَم.
 2. عَاشِقِ و رِنْدَمِ و مَيخَوارِ بَآوازِ بَلَنَدِ،
 2. وِينِ هَمَه مَنصِبِ از آن حورِ پَریِ وَشِ دارَم.
 3. كَر تُو زِينِ دَسْتِ مَرا بِي سَرِ و سامانِ دارِي،
 3. مَن بَآءِ سَختِ زُلفِ مَشَوَشِ دارَم؛
 4. وَرِ بَکاشانَهءِ رِنْدانِ قَدَمِي خَواهي زَدِ،
 4. نَقْلِ شِعرِ شَکَرِيں و مَيِّ بِيغِشِ دارَم.
 5. وَرِ چُنينِ چِهرَهءِ کُشايِدِ خَطِ زَنگاريءِ دوستِ،
 5. مَن رُخِ خَويشِ بَخونابَهءِ مَنقَشِ دارَم.
 6. نَاوَكِ غَمزَهءِ بِيَارِ و زِرّهءِ زُلفِ، كِه مَن
 4. جَنگُها با دِلِ مَجروحِ بَلاکَشِ دارَم.
 7. حَافِظا چَونِ غَمِ و شادِيءِ جَهانِ دَر گُذَرَسْتِ،
 7. بَهِتَرِ آنسْتِ كِه مَن خَاطِرِ خَودِ خَوشِ دارَم.

بحر رمل - - - - -

1. دَرَدَم از یارَسْت و دَرَمَان نِیز هَم،
2. دِل فِدايِ او شُد وُ جان نِیز هَم. ۱
3. اِین کِه می گُویَنْد آن بَهِتَر زِ حُسن،
4. یارِ ما اِین دارَد وُ آن نِیز هَم. ۲
5. هَر دو عَالَم یَک فُروغِ رُویِ او سْت،
6. گُفْتَمَت پَیْدا و پِئْهان نِیز هَم. ۳
7. دُوسْتان، دَر پَرْدَه می گُویْم سُخْن،
8. گُفْتَه خِواهد شُد بَدَسْتان نِیز هَم. ۴
9. خُونِ ما آن نَرُگِس مَسْتانَه رِیخْت
10. و ان سَر زُلفِ پَرِیشان نِیز هَم. ۵
11. اِعْتِبادی نِیست بَر کارِ جَهان
12. بَلکِه بَر گَرْدونِ گَرْدان نِیز هَم. ۶
13. یاد بادِ آن کِه بَقْضِ خُونِ ما
14. عَهْد را بِشَکَسْت و پِئْمان نِیز هَم. ۷
15. چُون سَر آمَد دَوْلَتِ شَبْهائِ وَضَل،
16. بِکُدَرَدَ آیامِ هِجْرانِ نِیز هَم. ۸
17. نَقْشِ خالِش خُونِ چَشْمِ بارِها
18. اَشْکارا رِیخْت پِئْهان نِیز هَم. ۹

397.

بجر رمل ---، ---، ---، ---

1. دوش بیماریء چشم تو ببرد از دستم،
- 1 لیکن از لطف لبَت صورتِ جان می بستم.
2. عشقِ من با خطِ مُشکینِ تو امروزی نیست،
- 2 دیر گناهست گزینِ جامِ هلالی مستم.
3. از ثباتِ خودم این نکته خوش آمد، که بجزور
- 3 بر سرِ کویِ تو از پایِ طلبِ نَنشتم.
4. عافیتِ چشمِ مدار از من میخانه‌نشین،
- 4 که دم از خدمتِ رندان زده ام تا هستم.
5. در ره عشقِ از آن سوی فنا صد خاطرست؛
- 5 تا نگوئی، که چو عمرم بسر آمد رستم.
6. بعد از اینم چه غم از ناوکِ آزارِ حسود،
- 6 که بمتحبوبِ گمان‌آبرویِ خود پیوستم.
7. بوسه بر دُرُجِ عقیقِ تو حلالست مرا،
- 7 که بآفسوس و جفا مهر و وفا نشکستم.
8. صنی لشکریم غارتِ دل کرد و برفت؛
- 8 آه اگر عاطفتِ شاه نگیرد دستم.
9. زنتِ دانشِ حافظِ بفلکِ بر شده بود،
- 9 کرد غمخواریء شمشادِ بلندت پیستم.

بجر رمل ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

1. دیده دَرِیَا کُنَم وُ صَبْر بَعْرَا فِکَنَم،
واندَر این کار دِل خویش بَدَرِیَا فِکَنَم. ۱
2. از دِل تَنَدِ کُنَهْکَار بَر آرم آهی،
کاتش آنَدَر کُنَه آدَم و حَوَا فِکَنَم. ۲
3. خورده آم تیرِ فَلَک؛ باده بَدَه، تا سَرَمَسْت
عُقده دَر بَنَدِ کَمَر تَرکَشِ جَوَزَا فِکَنَم؛ ۳
4. جُرْعَه جام بَر این تَخْتِ رَوَانِ اَفْشَانَم،
غُلْغُلِ چَنَه دَر این کُنَبَدِ مینا فِکَنَم. ۴
5. مایه خَوشدِلی اَنجاست، کِه دِلدار اَنجاست؛
می کُنَم جَهْد، کِه خُون را مَکَر اَنجَا فِکَنَم. ۵
6. بَکُشا بَنَدِ قَبَا ای مَه خَورَشید کُلاه،
تا چو زُلفت سَرِ سَوْدازده دَر پا فِکَنَم. ۶
7. حَافِظا تَکیه بَر اَیام چو سَهَوَسْت و خَطَا،
پَس چِرا عِشْرَتِ اِمْرُوز بَفَرْدَا فِکَنَم. ۷

ديوان حافظ

جلد ثالث

DIE
LIEDER DES HAFIS.

P E R S I S C H

MIT DEM

COMMENTARE DES SUDI

HERAUSGEGEBEN

VON

HERMANN BROCKHAUS.

DRITTER BAND.

LEIPZIG:

F. A. BROCKHAUS.

1860.

ديوان حافظ

جلد ثالث

DIE
LIEDER DES HAFIS.

P E R S I S C H

MIT DEM

COMMENTARE DES SUDI

HERAUSGEGEBEN

VON

HERMANN BROCKHAUS.

DRITTER BAND.

LEIPZIG:

F. A. BROCKHAUS.

1860.

بحر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دَر خَرَابَاتِ مُغَانِ کُتْر کُتْدَر اَفْتَدِ بَارَمَ،
2. حَاصِلِ خِرْقَه وَ سَجَّادَه رَوَانِ دَر بَارَمَ. ۱
3. حَلَقَه تَوْبَه چَو زُهَاد کُتْر اِمْرُوز زَنَمَ،
4. خَازِنِ مَیْکَدَه فَرْدَا نَکُنَدِ دَر بَارَمَ؛ ۲
5. وَر چَو پَرَوَانَه دِهَدِ دَسْتِ فِرَاغِ بَالِ،
6. جُز بَرِ آن عَارِضِ شَمْعِی نَبُودِ پَرَوَاژَمَ. ۳
7. هَمچَو چَنگِ آر بَکْشَادِی نَدِهی کَامِ دِلَمَ،
8. چَو نِی آخِرِ زِ لِبَانَتِ بَدَمِی بِنُوَاژَمَ. ۴
9. مَحَبَّتِ حُورِ نَحْوَاهَمَ، کِه بُوَدِ عَیْنِ قُصُورِ
10. بَا خِیَالِ تُو آکُرِ بَا دِکُتْرِی پَرْدَاژَمَ. ۵
11. مَاجِرَايِ دِلِ خُونِ گُشْتَه نَکُویَمِ بَا کَسَ،
12. زَانِ کِه جُز تَبِغِ غَمَتِ نِیْسَتِ کَسِی دَمَسَاژَمَ. ۶
13. سِرِّ سَوْدَايِ تُو دَر سِیْنَه بِمَانْدِی پِنْهَانِ،
14. چَشْمِ تَرْدَامَنِ آکُرِ فَاشِ نَکَرْدِی رَاژَمَ. ۷
15. مُرْغَسَانِ اَز قَفَسِ خَاکِ هَوَائِی گُشْتَمِ
16. بَهَوَائِی، کِه مَکُرِ صَیْدِ کُنَدِ شَهْبَاژَمَ. ۸
17. کُرِ بَهَرِ مَوِی سَرِی بَرِ تَنِ حَافِظِ بَاشَدِ،
18. هَمچَو زُلْفَتِ هَمَه رَا دَر قَدَمَتِ اَنْدَاژَمَ. ۹

402.

بجر هزج ـــــــــ، ـــــــــ، ـــــــــ

1. زِ دَسْتِ كَوْتَهْ خَوْدِ زِيَرِ بَارَمِ،
- 1 كِه از بالابَلَنَدانِ شَرْمَسارَمِ.
2. مَكْرَ زَنْجِيَرِ مَوْتِي گَيْرَدَمِ دَسْتِ،
- 2 وَگَر نَه سَرِ بَشِيْدائِي بَرِ آرمِ.
3. زِ چَشْمِ مَنِ بِيْرَسِ اَوْضاعِ گَرْدُونِ،
- 3 كِه شَبِ تا رُوْزِ اَخْتَرِ مِي شُمارَمِ.
4. بَدِيْنِ شُكْرانِه مِي بوسَمِ لَبِ جامِ،
- 4 كِه كَرْدِ آگَه زِ رازِ رُوْزگارَمِ.
5. مَنِ از بازوِي خَوْدِ دارَمِ بَسِي شُكْرِ،
- 5 كِه زورِ مَرْدَمِ آزارِي نَدارَمِ.
6. اَكْرَ كُفْتَمِ دُعايِ مَيْفُرُوشانِ،
- 6 چِه باشَد حَقِّ نِعْمَتِ مِي گُزارَمِ.
7. تُو از خاكَمِ نُخواهي بَرِ گِرْفَتَنِ،
- 7 بَجايِ اشكِ اَكْرَ گُوهرِ بِيارَمِ.
8. مَكْنِ عَيْبَمِ بَخُوْخُواري دَرِ اَيْنِ دَسْتِ،
- 8 كِه كارِآموزِ آهويِ تَنارَمِ.
9. سَرِي دارَمِ چُو حافِظِ مَسْتِ، ليكِنِ
- 9 بِلُطْفِ آن سَرِي اُمِيْدِوارَمِ.

2. وَاِعْظِ مَا بَوِي حَقَّ نَشْنِيدِ؛ بِشَنَوِ، كَيْنِ سَخْنِ
۲. دَرِ حُضُورَش نِيز مِي گُويَم، نِه غِيبَتِ مِي كُنَم.
3. تَا كِه اَنْدَرِ دَامِ وَصَلِ اَرَمِ تَدَّزَوِي خَوْشِ خِرَامِ،
۳. دَرِ كَمِيَنَمِ اِنْتِظَارِ وَقْتِ فُرْصَتِ مِي كُنَم.
4. چُون صَبَا اُفْتَانِ وَ خَيْرَانِ مِي رُومِ تَا كُويِ دُوسْتِ،
۴. وَزِ رِيَاحِيَنِ وَ كُغَلِ اِسْتِمْدَادِ هِمَّتِ مِي كُنَم.
5. زُلْفِ دِلْبَرِ دَامِ رَاهِ وَ غَمَزَه‌آشِ تِيَرِ بَلَاسْتِ؛
۵. يَادِ دَارِ اِي دِلِ، كِه چَنْدِيَنَتِ نَصِيحَتِ مِي كُنَم.
6. خَاكِ كُويَتِ بَرِ نَتَابَدِ زَحْمَتِ مَا بِيَشِ اَزِ اَيْنِ؛
۶. لُطْفَهَا كَرْدِي بُتَا، تَخْفِيْفِ زَحْمَتِ مِي كُنَم.
7. دِيْدَه‌ءِ بَدْبِيَنِ بِيُوشَانِ اِي كَرِيْمِ عَيْبِ پُوشِ
۷. زِيَنِ دِلِيْرِيَهَا، كِه مَنِ دَرِ كُنُجِ خَلُوتِ مِي كُنَم.
8. حَاشِ لِيْلَهْ كَزِ جِسَابِ رُوزِ حَشْرَمِ بَاكِ نِيَسْتِ؛
۸. فَا لِ فَرْدَا مِي زَنَمِ، اِمْرُوزِ عِشْرَتِ مِي كُنَم.
9. اَزِ يَمِيَنِ عَرْشِ اَمِيَنِ مِي كُنَدِ رُوحِ اَلَاَمِيَنِ،
۹. چُون دُعَايِ پَادِشَاهِ مُلْكِ وَ مِيْلَتِ مِي كُنَم.
10. خُسْرَوَا اُمَيِدِ اَوْجِ جَاهِ دَارَمِ، زِيَنِ قِبَلِ
۱۰. اِلْتِمَاسِ اَسْتَانِ بُوَسِيءِ حَضْرَتِ مِي كُنَم.
11. حَافِظَمِ دَرِ تَحْفِيْلِي، دُرْدِي كَشَمِ دَرِ تَحْجِيْسِي؛
۱۱. بِنَغْرِ اَيْنِ شُوخِي كِه چُون بَا خَلْقِ صَنْعَتِ مِي كُنَم.

40. أَهْلَ نَظَرٍ أَسِيرٍ تَو شُدْ، از خُدا بِنَرس
 10. وَزِ انْتِصَافِ آصَفِ جَمِ اِقْتِدارِ هَم.
 41. بُرْهَانَ مُلْكَ و دین، کِه زِ دَسْتِ وِزارَتِش
 11. اَیَّامِ کَانَ یَمینِ شُد و دَرِیَا یَسارِ هَم.
 42. بَرِ یَاكِ رَأیِ اَنْوَرِ او آسَمَانَ بَصُحِ
 12. جَانَ مِی کُند فِدا و کَواکِبِ نِثارِ هَم.
 43. گُوی زَمینِ رُبودَهء چَوگْثانِ عَدَلِ تُسْتِ
 13. وینِ بَرکَشیدَه کُنْبَدِ نِیلِی جِصارِ هَم.
 44. عَزَمِ سَبْکِ عِنانِ تَو دَرِ جُنْیشِ آوَرَدِ
 14. اینِ پایدارِ مَرکَزِ عالی مَدارِ هَم.
 45. تا از نَتیجَهء فَلَکِ و طَوْرِ دَوْرِ او سَتِ
 15. تَبَدیلِ سالِ و ماهِ و خَزانِ و بَهارِ هَم،
 46. خالی مَبادِ کاخِ جَلالَتِ زِ سَرَوَرانِ
 16. وَزِ ساقِیانِ سَروقَدِ کُلْعِدارِ هَم.
 47. حَافِظِ کِه دَرِ ثَنائِیِ تَو چَندینِ کُهرِ فِشانَدِ،
 17. پِیشِ کَفَتِ بُوَدِ خَجلِ و شَرْمَسارِ هَم.
 18.

401.

بحر رمل - - - - -

1. روزگاری شد، کِه دَرِ مَیخانَه خِدمَتِ مِی کُنم،
 1. دَرِ لِباسِ فَقْرِ کارِ اَهلِ دَوْلَتِ مِی کُنم.

400.

بحر هجنت - - - - - , - - - - - , - - - - - , - - - - -

1. دیدار شد میسر و بوس و کنار هم،
- از بخت شکر دارم و از روزگار هم. ۱
2. زاهد برو، که طالع اگر طالع منست
- جامم بدست باشد و زلف نگار هم. ۲
3. ما عیب کس برندی و مستی نمی کنیم،
- لعل بتان خوشست و می خوشگوار هم. ۳
4. ای دل بشارتی دهمت: محتسب نمائد،
- وز می جهان پرست و بت میگسار هم. ۴
5. آن شد، که چشم بد نگران بود از کمین،
- خضم از میان برفت و سرشک از کنار هم. ۵
6. خاطر بدست تفرقه دادن نه زیرکیست؛
- جموعه بخواه و صراحی بیار هم. ۶
7. بر خاکیان عشق فشان جرعه لبش،
- تا خاک لعلگون شود و مشکبار هم. ۷
8. چون کائنات جمله بیوی تو زنده آند،
- ای آفتاب سایه ز ما بر مدار هم. ۸
9. چون آب روی لاله و گل فیض حسن توست،
- ای آبِ لطف بر من خاکی بیار هم. ۹

10. عَاشِقٍ از قَاضِي فَتَرَسَدِ، مَيِّ بِيَارِ،
 11. بَلَكِه از يَرغَوِي سُلْطَانِ نيز هَم.
 11. مُحْتَسِبِ دَانَدِ كِه حَافِظِ عَاشِقَسْتِ
 11. وَاَصْفِ مُلْكِ سُلَيْمَانِ نيز هَم.

399.

بجر رمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دَر نِهَانِ خانَهءِ عِشْرَتِ صَنِي خَوشِ دارَم،
 1. كَز سَرِ زُلفِ و زُخْشِ نَعْلِ دَرِ آتَشِ دارَم.
 2. عَاشِقِ و رِنْدَمِ و مَيخَوارِ بَآوازِ بَلَنَدِ،
 2. وِينِ هَمَه مَنصِبِ از آن حورِ پَريِوشِ دارَم.
 3. كَرِ تُو زِينِ دَسْتِ مَرا بِي سَرِ و سامانِ دارِي،
 3. مَن بَآه سَحَرَتِ زُلفِ مَشَوَشِ دارَم؛
 4. وَر بَكاشانَهءِ رِنْدانِ قَدَمِي خَواهي زَدِ،
 4. نَقْلِ شِعْرِ شَكْرِيں و مَيِ بِيغَشِ دارَم.
 5. وَر چُنِينِ چَهرَه كُشايدِ خَطِ زَنگاريءِ دوستِ،
 5. مَن رُخِ خَويشِ بَخونابَهءِ مُنقَشِ دارَم.
 6. نَاوَكِ غَمزَهءِ بِيَارِ و زِرّهءِ زُلفِ، كِه مَن
 4. جَنگِها با دِلِ جَبرِوحِ بَلاكَشِ دارَم.
 7. حَافِظا چَونِ غَمِ و شادِيءِ جَهانِ دَر كُندَرَسْتِ،
 7. بَهِتَرِ آنسْتِ كِه مَن خَاطِرِ خَودِ خَوشِ دارَم.

بجر رمل - - - - -

1. دَرْدَم از یارَسْت و دَرْمَان نِیز هَم،
- 1 دِل فِدايِ او شُد وُ جان نِیز هَم.
2. اِین کِه مِی گُویَنْد آن بَهْتَر زِ حُسْن،
- 2 یارِ ما اِین دارَد وُ آن نِیز هَم.
3. هَر دُو عَالَم یَک فُروغِ رُویِ او سْت،
- 3 گُفْتَمَت پَیْدا و پِئْهان نِیز هَم.
4. دُوسْتان، دَر پَرْدِه مِی گُویْم سُخْن،
- 4 گُفْتِه خِواهد شُد بَدَسْتان نِیز هَم.
5. خُونِ ما آن نَرگِس مَسْتانِه رِیخْت
- 5 وان سَر زُلفِ پَرِیْشان نِیز هَم.
6. اِعْتِماَدی نِیْسْت بَر کَارِ جَهان
- 6 بَلْکِه بَر گَرْدونِ گَرْدان نِیز هَم.
7. یادِ بادِ آن کِه بَقْضِ خُونِ ما
- 7 عَهْد را بِشَکْسْت و پِیْمان نِیز هَم.
8. چُون سَر آمَد دَوْلَتِ شَبْهایِ وَصَل،
- 8 بَکْذَرْدَ اَیّامِ هِجْران نِیز هَم.
9. نَقْشِ خالِش خُونِ چَشْمِ بارْها
- 9 اَشْکارا رِیخْت پِئْهان نِیز هَم.

397.

بحر زمل - - - - - ، - - - - - ، - - - - - ، - - - - -

1. دوش بیباریء چشم تو بُرد از دَستَم،
- 1 لیکن از لُطْفِ لَبَتِ صَوْرَتِ جان می بَستَم.
2. عِشْقِ مَنْ با حَظِ مُشْکِینِ تو اَمْرُوزِ نِیست،
- 2 دیر گاهست گزین جامِ هِلالی مَستَم.
3. از ثَبَاتِ خَودَم این نُکْتَه خَوش آمد، کِه بَجُور
- 3 بَر سَرِ کُویِ تو از پایِ طَلَبِ نَنشَتَم.
4. عافیتِ چَشمِ مَدارِ از مَن مِیخانِه نِشین،
- 4 کِه دَم از خِدمَتِ رِنْدانِ زده ام تا هَستَم.
5. دَر رَه عِشْقِ از آن سَویِ فَناءِ صَدِ حَظَرَسْت،
- 5 تا نَگوئی، کِه چو عُمَرَم بَسَرِ آمَد رَستَم.
6. بَعْدِ از اِینم چِه غَم از نَاوَلِ آزارِ حَسود،
- 6 کِه بَمَحَبُوبِ گِمانِ اَبَرُویِ خَودِ پِیُوسَتَم.
7. بوسه بَر دُرُجِ عَقِیقِ تو حَالاَسْتِ مَرا،
- 7 کِه بَأَفْسوسِ و جَفا مِهرِ و وِفا نَشْکَسَتَم.
8. صَنی لَشْکَرِیمِ غَارَتِ دِلِ کَرْدِ و بِرَفْت،
- 8 آه اَکْثَرِ عَاطِفَتِ شاهِ نَکْیَرِدِ دَستَم.
9. زُتَبَتِ دَانِشِ حَافِظِ بَقَلْکِ بَر شُدِه بَود،
- 9 کَرْدِ غَمخَوارِیءِ شَمِشادِ بَلَنَدَتِ پَستَم.

بجر رمل ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰

1. دیده دَرِیَا کُنَم وُ صَبْر بَعْرَا فِکَنَم،
واندَر این کار دِلِ خویش بَدَرِیَا فِکَنَم. ۱
2. از دِلِ تَنَدِ کُنَهْکَار بَر آرمِ آهی،
کاتش اَنَدَر کُنَه آدَم و حَوَا فِکَنَم. ۲
3. خورده آم تیرِ فَلَک؛ باده بیده، تا سَرَمَسْت
عُقده دَر بَنَدِ کَمَر تَرکَشِ جَوَزَا فِکَنَم؛ ۳
4. جُرْعَهءِ جام بَر این تَخْتِ رَوَانِ اَفْشَانَم،
عُلْغِ چَنَهْ دَر این کُنَبِدِ مینا فِکَنَم. ۴
5. مایهءِ خَوشدِلی اَنجاست، کِه دِلدار اَنجاست؛
می کُنَم جَهْد، کِه خَود را مَکَرِ اَنجَا فِکَنَم. ۵
6. بَکُشا بَنَدِ قَبَا ای مَه خَورَشید کُلاه،
تا چو زُلفتِ سَرِ سَوْدازده دَر پا فِکَنَم. ۶
7. حَافِظَا تَکیه بَر اَیامِ چو سَهَوَسْت و خَطَا،
پَس چِرا عِشْرَتِ اِمْرُوزِ بَفَرْدَا فِکَنَم. ۷